T.S. ELIOT

opere poetice

1909 – 1962

ediție bilingvă

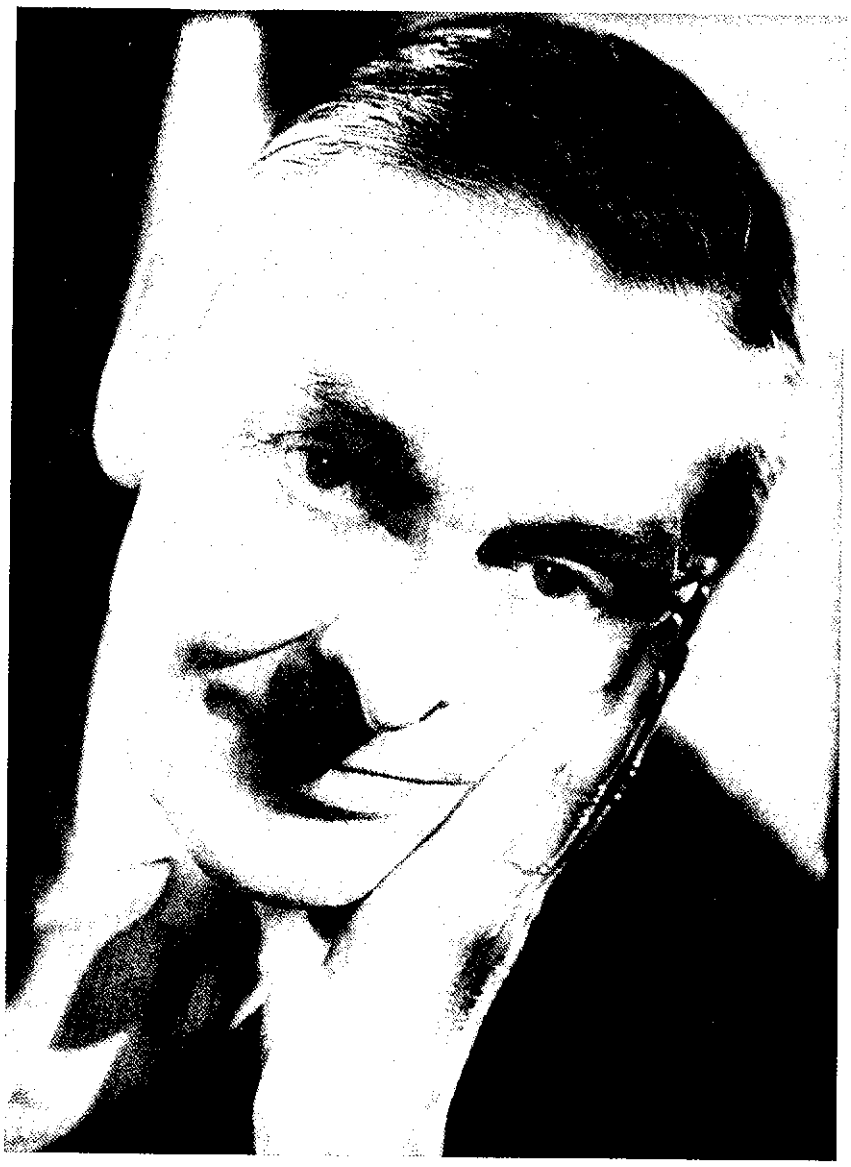

Foto autor © Angus McBean Photograph (MS Thr 581)
© Harvard Theatre Collection, Houghton Library, Harvard University

T.S. ELIOT

opere poetice

1909 - 1962

ediție bilingvă

Traduceri de Şerban Foarță, Mircea Ivănescu, Sorin Mărculescu şi Şerban Foarță & Adriana-Carmen Racoviță

Prefață de Ştefan Stoenescu
Cronologie de Ioana Zirra

Note de Mircea Ivănescu, Sorin Mărculescu şi Ştefan Stoenescu

H U (MANITAS

Volum coordonat de
DENISA
COMĂNESCU

Copertu

ANGELA

ROTARU Redactor
DENISA COMĂNESCU

T. S, EUOT
COLLECTED POEMS ¡909-1962
Copyright © This edition by T. S. Eliot **1963**
First published in this edition **1974** by Faber and Faber Limited

© HUMANITAS FICTION, 2011, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere **1,**013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro Comenzi prine-mail:
vanzari@hbhumanitas.ro Comenzi telefonice: 021 311 23 30 / 0372
189 **509**

Prefață

DE LA ELABORAREA NOII EXPRESIVITĂȚI TEXTUALE MODERNISTE PRIVIND ANGAJĂRILE SINELUI ÎNSINGURAT SURPRINS DE VÂLTOAREA SOCIO-CULTURALĂ A EPOCII,
LA STRUCTURAREA DISCURSULUI MEDITATIV ASUPRA IMPERATIVELOR ISTORIEI, PRECUM ŞI ASUMAREA UNOR EXPERIENȚE TRANSCENDENTALE PRIN FUNCȚIA COGNITIVĂ A IMAGINAȚIEI

Aşa s-ar putea descrie în „zări şi etape" curba devenirii artistice a poeziei lui Thomas Stearns Eliot (1888-1965), cel mai reprezentativ poet al modernismului anglo-american.

Modernismul ca radicalizare în sens tradiționalist, neoclasic a modernității romantice este numele unei corecții destul de drastice, dacă nu chiar al înlocuirii de paradigmă, specifică literaturii de expresie engleză, practicată atât în America, cât şi în insulele britanice (atât în Regatul Unit, dar mai cu seamă în Irlanda). Romanciera Virginia Woolf, ea însăşi o reprezentantă a curentului, susține, într-un eseu din 1924, ***Domnul Bennet şi Doamna Brown,*** că în cursul lunii decembrie 1910 trăsăturile specifice ale umanității s-au modificat incontestabil. Această datare este destul de exactă, cel puțin pentru literaturile de expresie engleză.[1] Marile literaturi europene nu folosesc termenul sau îl folosesc în alte accepțiuni. în teologie, de pildă, modernismul priveşte înnoirea controversată a dogmelor Bisericii Catolice în Franța, Germania sau Italia. în Rusia, cunoaşte pauze şi fluctuații în interpretare, mai ales după Revoluția din 1917. Literatura hispanică din America Latină foloseşte termenul încă din 1880 spre a asuma înrâurirea simbolismului francez în dauna tradiției spaniole. Totuşi, se poate observa că în ultimul timp se manifestă tot mai pregnant tendința de

1Am preferat ca baza bibliografică pentru discuția asupra termenului lucrarea ***Dictionary of Critical Theory*** elaborat de David Macey şi apărut Ia Editura Penguin din Londra, în anul 2000.

ISBN 978-973-689443-5 Descrierea
CIP este disponibilă Ia Biblioteca
Naţională a României

a se adopta termenul pentru o perioadă ce uneori poate acoperi chiar şi un secol întreg (a doua jumătate a secolului al XIX-Iea şi prima jumătate a secolului XX). Astfel recenta monografie amplă a lui Peter Gay se foloseşte de datele literaturii **france2e** spre a delimita perioada, şi anume: „De la Baudelaire la Beckett şi dincolo de acesta"[2]. Iată şi o trăsătură recent relevată, şi anume cono-taţia destabilizatoare a conceptului, potrivit căreia modernismul ar fi, de fapt, o erezie sau o înfundătură. Dar chiar şi aşa, modernismul, concept şi mişcare în centrul cărora se plasează scriitorul T.S. Eliot, îşi croieşte drum şi în istoria altor literaturi, în mod retrospectiv, înglobând poeţi germanici din perimetrul romantic, precum Hölderlin şi Rilke, până la expresionistul Georg Trakl, iar în ce priveşte literatura română, pe mai toţi poeţii importanţi de la Alexandru Macedonski până la Nichita Stănescu. în felul acesta se includ şi o serie de poeţi din epoca victoriană, precum Alfred Tennyson şi Robert Browning, Arthur Hugh Clough şi T. Matthew Arnold, dar şi Algernon Charles Swinburne sau Gerard Manley Hopkins; iar dintre americani, Ralph Waldo Emerson, Walt Whitman şi Emily Dickinson. Acest pas ar determina şi la noi includerea lui Eminescu, măcar al celui denumit, pe la mijlocul secolului XX, plutonic.

Un alt aspect semnificativ îl reprezintă, ca moment inaugural al modernismului, în lucrarea lui Peter Gay, cele două răsunătoare procese, cel privitor ***hDoamna Bovary,*** romanul lui Gustave Flaubert, şi cel prilejuit de apariţia în acelaşi an a volumului de poeme ***Florile Răului,*** sub semnătura lui Charles Baudelaire. Ambele procese marchează un punct nodal în emanciparea sexuală a scriitorilor (şi artiştilor plastici) din Franţa celui de al Doilea Imperiu, iar Peter Gay atrage atenţia asupra naturii eretice, antiburgheze sau antifilistine pe care o imprimă ele literaturii franceze.[3]

Centralitatea lui T.S. Eliot se desprinde în raport cu literatura critică generată de modernismul anglo-saxon (şi nu numai). Aceasta este uriaşă, oglindind reputaţia unor scriitori precum Henry James (în ultima fază a creaţiei sale) şi Joseph Conrad (mai ales în scrierile sale timpurii), W.B. Yeats şi James Joyce, Ezra Pound şi T.S. Eliot, Virginia Woolf şi Wyndham Percy Lewis, D.H. Lawrence şi Wallace Stevens, Gertrude Stein şi Marianne Moore, Ernest Hemingway şi F. Scott Fitzgerald, William Faulkner şi Eugene O'Neill, William Carlos Williams şi W.H. Auden, e.e. cummings şi Hart Crane şi încă mulţi alţii. ***Annus mirabilis*** al modernismului de expresie engleză este considerat a fi 1922, moment determinat de publicarea romanului ***Ulise*** de James Joyce şi a poemului paradigmatic ***Tărâmul pustiit*** de T.S. Eliot.[4]

Placheta purtând titlul ***The Love Song of J. Alfred Prufrock and Other Observations*** reprezintă debutul editorial al lui T.S, Eliot, petrecut în anul 1917 la Egoist Press din Londra. ***Cântecul de dragoste al luif. Alfred Prufrock,*** poemul titular, a apărut iniţial în anul 1915 în revista ***Poetry*** din Chicago. Este cel mai popular poem compus de Eliot, dovadă fiind prezenţa lui în majoritatea antologiilor. Lirismul codificat al acestui poem trimite cu bătaie lungă spre caracteristicile atmosferei de la curtea Elisabetei I. Totodată se percep cu uşurinţă inflexiunile preluate din opera lirică a lui Jules Laforgue, un simbolist francez citadin de la finele veacului al XIX-Iea, al cărui spirit rafinat, ironic i-a revelat tânărului Eliot secretul punerii în valoare a profilului său liric, insuflân-du-i curajul necesar de a-şi proiecta glasul astfel încât să transmită publicului cât de drag îi este lui însuşi propriul timbru. Criticul britanic Arthur Symons, prin lucrarea sa asupra simbolismului francez, îi semnalase lui Eliot prezenţa acestui filon poetic atât de diferit, prin umor, spirit şi intimitate, de lirica gravă şi sigură de sine cultivată atât în America, cât mai ales în Anglia victoriană (cu excepţia, bineînţeles, a lui Edgar Allan Poe, îndrăgit de publicul francez, sensibilizat de Baudelaire şi Mallarmé). Sunt unii critici, fie ei britanici, dar mai ales americani • (Eliot fiind revendicat în mod aproape egal de ambele tradiţii), care nu par dispuşi să ia în seamă influenţele din spaţiile literare ale altor limbi. Faptul 1-a afectat profund pe Eliot, care s-a deschis multor asemenea înrâuriri, preluându-le şi adesea teoretizându-le impactul.

Importantul eseu publicat de T.S. Eliot în 1919, ***Tradiţie şi talentpersonal,*** dezbate condiţia afirmării unui scriitor bazată pe elecţiunea propriei sale tradiţii dintre înaintaşii faţă de care aspirantul manifestă afinităţi. Seria constituită astfel nu trebuie să fie alcătuită neapărat numai din genii şi capodopere. Aceştia / acestea sunt aprope imposibil de emulat, fiind unicate greu de dislocat, în schimb, scriitorii de rang secund sau chiar cei minori (autori a o singură operă care a dobândit oarecare notorietate) se pretează la prelucrări şi rectificări, îmbunătăţiri etc. Tradiţia, deci, în accepţia lui Eliot nu este ceva alienant sau copleşitor. La fel, o limbă străină poate oferi modele stilistice care, prin echivalare sau transpunere, să fie adoptate sau naturalizate în spaţiul expresiv al culturii native a scriitorului. Această fertilizare nu poate fi decât benefică literaturii şi culturii primitoare. Faptul că propune un sistem de raportări internaţionale active ce conduc la instituirea unei atmosfere cosmopolite este una dintre caracteristicile importante ale modernismului. Acestui principiu îi corespunde condiţia de exil autoimpus care poate fi uneori benefică prin comparaţie cu situaţia din ţara de origine. Mai toţi scriitorii modernişti au petrecut perioade îndelungate departe de hotarele patriei: Henry James, Joseph Conrad, James Joyce, D.H. Lawrence, Ezra Pound, T.S. Eliot, Gertrude Stein, Ernest Hemingway, Percy Wyndham Lewis. Literatura produsă în atari condiţii este mai întotdeauna purtătoarea de mostre sau de fragmente colecţionate din spaţiile culturale vizitate ori locuite. Sau, în absenţa acestora, prin simpla lectură, cel mai adesea poliglotă, se recrutează în memoria scriitorului o puzderie de fapte, evenimente, personaje, peisaje, care toate la momentul oportun se materializează sub forma aluziilor ce pot fi extrem de subiective şi de încifrate sau, dimpotrivă, sunt relevante prin generalitate şi accesibilitate datorită apartenenţei lor la tezaurul cultural universal.

Chestiunea aluziei ca impendiment în transmiterea poeziei este similară cu problema analizei excesive în încercarea de a impune o interpretare. T.S. Eliot avertizează cititorul matur şi instruit, pe care şi-1 doreşte, să facă abstracţie de densitatea aluzivă spre a nu-şi sabota actul lecturii care, în cazul poeziei, nu urmăreşte elucidarea totalităţii reperelor textuale în dauna unei transmiteri globale a direcţiei semantice a întregului. Poezia se transferă osmotic prin toţi porii. Nu se reconstituie ca o sumă mecanică a unui inventar de înţelesuri lexicale, în mod similar, Eliot atrage atenţia asupra primejdiei superinvestigării, care, tot disecându-1, ucide poemul, ***strivind*** „corola de minuni a lumii", cum un contemporan al său din altă cultură a ţinut să avertizeze la rându-i. Mai mult,
Eliot îi previne pe exegeţii ce storc la infinit lămâia analitică în legătură cu riscul mistificării sau deturnării sensurilor majore ale poemului de dragul colecţionării de suficiente probe pentru o interpretare care, aproape întotdeauna, falsifică proiectul auctorial. Cu alte cuvinte, în modernism, ideea că poemul devine independent de autor şi dependent aproape exclusiv de cititor este respinsă ca reprezentând o alunecare în haos.

Extrem de precoce, Eliot dezvoltă încă din copilărie gustul pentru persiflare şi satiră, ce-i va fi de un real folos în activitatea sa creatoare. Pe măsură ce avansează în vârstă, persiflarea se extinde, înglobând şi zonele tabu ale sexualităţii, faţă de care singurătatea în sânul familiei îl face întru câtva vulnerabil, ceea ce dă cale liberă unor complexe ce-1 vor afecta atât nemijlocit în relaţiile cu semenii, cât şi psihic, declanşându-i spaime şi reticenţe alienante în cele din urmă în raport cu sine, dar şi cu tramele convieţuirii în spaţiul intimităţii casnice în limitele căruia atât el, cât şi Vivien (născută Vivienne Haigh-Wood), partenera sa de viaţă, s-au simţit dezarmaţi şi frustraţi până la impasul total şi ireversibil.

încă şi mai dinainte de acest gen de crize, Eliot s-a simţit străin, ca un intrus, în mediul provincial în care viaţa 1-a plasat prin naştere şi familie, prin educaţie, prin spiritualitatea unitariană atât de răspândită printre cei originari din Boston,

2Peter Gay, ***Modernism. The Lure of Heresy. From Baudelaire to Beckett and Beyond,*** W.W. Norton & Company, New York / London, 2008.
3Nu este deloc exclus ca filiera pe care Peter Gay ajunge la definirea laturii eretice a modernismului să fie analiza din capitolul dedicat anului 1857, din volumul ***A New History of French Literature*** (editat pe criteriul strict cronologic al publicării operelor, însumând 1150 de pagini şi apărut în 1989 la Harvard University Press, sub îngrijirea lui Denis Hollier). Analiza în contextele matriciale a celor două evenimente ale acestui an este datorată eminentului specialist al istoriei intelectuale europene, Dominick LaCapra, profesor Ia Universitatea Corneli.
4Peter Gay, ***Modernism. The Lure of Heresy. From Baudelaire to Beckett and Beyond,*** W.W. Norton & Company, New York / London, 2008.

la care se adăuga şi absenţa interesului său pentru activităţile sportive de echipă, compensarea venind de la practicarea navigaţiei solitare cu o ambarcaţiune cu pânze, deprinsă încă din adolescenţa petrecută la reşedinţa de vară a familiei, situată în vecinătatea oraşelului Gloucester din peninsula Cape Ann, pe litoralul atlantic, la nord de Boston. într-un cuvânt, după propria expresie, se percepea a fi „americanul cel mai puţin american". Părea deci destinat unei cariere strict intelectuale, distingându-se fără efort la şcolile pe care le-a urmat, pentru a ajunge la nouăsprezece ani student la Harvard, unde, după absolvirea celor trei ani de facultate, s-a specializat prin studii avansate de filozofie, ceea ce îl pregătea implicit pentru o carieră academică. Titlul tezei sale de doctorat ***Experienţa şi obiectele cunoaşterii înfilozofia lui EH. Bradley*** îşi propunea să examineze teoria cunoaşterii în gândirea acestei figuri centrale a idealismului britanic de sorginte hegeliană. în ajunul Primului Război Mondial, tânărul doctorand vizitează universităţile din Marburg, Paris şi Oxford. Şi deşi în toţi aceşti ani redactează şi îşi înaintează teza, primită la Harvard cu entuziasm de către recenzenţii săi oficiali, Eliot nu mai poate ajunge în America pentru susţinerea publică în faţa comisiei. Traversarea Atlanticului pe vreme de război i-ar fi primejduit viaţa.

Pierderea consacrării prin nedobândirea titlului ştiinţific şi, implicit, pierderea perspectivei unei cariere academice în America l-au dezamăgit şi mai tare pe tatăl său şi întreaga sa familie, mai ales că, odată hotărât să trăiască la Londra, contractase şi o căsătorie cu o tânără englezoaică delicată şi cu o sănătate precară, ceea ce îi diminua şi mai mult şansa revenirii în ţară la ai săi. Avea acum răspunderi sporite, iar noul său prieten, poetul, traducătorul şi eseistul Ezra Pound (1885-1972), stabilit şi el la Londra ca agent literar itinerant şi antreprenor cultural, raediind între cele două culturi atlantice, cea britanică şi cea nord-americană, îl putea ajuta cu multiplele lui relaţii în lumea literară. După dobândirea licenţei în litere şi filozofie, Eliot hotărâse să petreacă un an la Paris, unde i-ar fi plăcut să locuiască, pentru a audia prelegerile de la College de France ale lui Henri Bergson. în vederea aprofundării studiului filozofiei se iniţiase şi în sanscrită, pentru a dobândi acces direct la religia hindusă şi la tehnicile meditative yoghine, adăugând astfel cunoştinţelor sale şi orizontul indian, care îi fascina pe mulţi tineri ai generaţiei sale, după cum în mod similar şi tinerii studioşi ai generaţiei lui Mircea Eliade se iniţiau în antropologie, inclusiv în ritualuri şamanice.

Spre a supravieţui şi pentru că subsidiile părinteşti au fost drastic ajustate, Eliot s-a văzut nevoit să intre funcţionar la o bancă, să suplinească orele de literatură engleză de la cursul seral al unui liceu particular din zona suburbană a Londrei şi, lucru deosebit de important, să publice cu oarecare regularitate recenzii şi eseuri de critică literară, domeniu în care s-a impus rapid în viaţa culturală a metropolei. Foarte puţin timp rămânea pentru creaţia sa poetică, şi la fel de puţin pentru viaţa conjugală. Sub aceste nesigure auspicii, opera poetului începe să se desfăşoare într-un ritm relativ incert, ceea ce va determina ca la sfârşitul ciclurilor ei să se adune relativ puţină materie. Eliot, adolescentul, produsese o cantitate mare de poeme care n-au văzut decât postum lumina tiparului. Plachetele sale au marcat însă clar fazele evoluţiei stilistice, fapt care compensează relativa lor subţirime. Eliot este un poet important şi prin faptul acestei marcate diversităţi. Problema descrierii unei opere strict compartimentată este relativ simplă datorită vizibilităţii ei. Chestiunea mai complicată este aceea a motivării unor etape atât de riguros tranşante.

Două tendinţe se confruntă adesea în aceste încercări: o motivaţie de ordin istoric cu una de ordin psihologic. Eliot însuşi nu pare deloc încântat de prima alternativă. El ar deveni atunci pur şi simplu un instrument în mâna destinului. Şi acest lucru nici nu-1 acceptă, nici nu-i convine. Este un determinism exterior care îi repugnă, aşa cum îi repugnă materialismul istoric ca explicaţie a evenimentelor trăite de o întreagă societate. Celălalt determinism fiind interior este mai uşor de tolerat. Oricum, strâns cu uşa, poetul îl va sugera drept o posibilă explicaţie. Totuşi nu constituie un cadru suficient de flexibil şi de comod. Viaţa fiecăruia nu-i un obiect uşor de etalat în văzul lumii. Complexităţile, obscurităţile, enigmele, ascunzişurile nu se oferă

aşa dintr-odată, la comandă. Mai ales când este vorba de situaţii fără ieşire sau fără o rezolvare decentă. Poetul va evita să vorbească direct despre sine. Va adopta o mască mai ambiguă sau mai explicită, va împrumuta o altă identitate căutând refugiu în ***alternitate.*** Acesta-i tocmai paradoxul poetului exponenţial. El este, şi nu este al epocii; el îşi aparţine total, şi în acelaşi timp nu îşi aparţine câtuşi de puţin. Problemele lui cele mai intime nu sunt numai ale sale: crezul, iubirea ca poartă spre trăirea preaplinului existenţial, comuniunea ritualică cu o comunitate spirituală adoptată, ca şi reacţiile adverse stârnite la rivalii contemporani.

în al treilea rând se pune problema posibilităţii cunoaşterii obiective sau subiective. Va putea poetul să dea seamă chiar şi despre ce anume percepe, simte, trăieşte? Este oare şi el un ghem de contradicţii care îl împiedică să judece la rece lucrurile sau să le înţeleagă? După cum vor apărea întrebări privitoare la adecvarea mijloacelor expresive folosite, probleme ale măiestriei stilistice capabile să proiecteze un fascicul de lumină asupra valenţelor poeziei de a transfigura realitatea evocată sau chiar de-a o transcende. Pentru a da un răspuns cât de cât calificat asupra unor asemenea posibilităţi va trebui să examinăm în linii mari receptarea operei poetului ca fiind o virtualitate utilizabilă de către un cititor care, prin actul pedagogic al avertizării prealabile, să poată deveni un cititor avizat, gata să folosească experienţa de lectură acumulată într-o carte pentru înţelegerea mai adâncă a unui alt fenomen întru câtva similar sau situat la polul opus.

Evoluând în paralel ca poet şi critic, încordat în a-şi impune, cu stringenţa unei logici a viului, o proiecţie absolut nouă faţă de ce consfinţise Istoria, privind valorile poeziei engleze de la Renaştere şi până la el, Eliot s-a pomenit în centrul vâltorii, definind parametri neo manierismului şi neobarocului modernist, sprijinit pe resuscitarea viziunii şi retoricii poeţilor metafizici ai secolului al XVII-lea: John Donne, George Herbert, Richard Crashaw, Andrew Marvell, Henry Vaughan şi Thomas Traherne. Aria preocupărilor sale literare coboară din acestpunct prin teatrul Renaşterii de la urmaşii „iacobiţi" ai lui Shakespeare şi Ben Jonson spre Chaucer, şi de acolo către Dante şi călăuza sa Vergiliu, spre a sublinia şi Evul Mediu creştin construit pe gândirea Sfântului Toma d'Aquino (cu trimiterea sa obligatorie spre Aristotel); şi coboară încă în timp spre antichitatea greco-romană, aşa cum se refractă aceasta prin prisma viziunii shakespeariene, până Ia Noul Testament şi mai departe spre Est, până în inima upanişadelor hinduse şi predicilor purificatoare ale lui Gotama Buddha. De unde, făcând un salt retrospectiv spre momentul nodal, de răscruce, al poeţilor metafizici englezi, cei a căror sensibilitate nu se disociase încă de mentalul cognitiv, cum avea curând să se întâmple, producându-se astfel starea schizoidă a modernităţii, Eliot se va înclina cu evlavie, depunând volumul său de eseuri memoriei marelui învăţat şi predicator anglican de la Cambridge, episcopul Lancelot Andrewes (1555-1626), care a păstorit în cele mai înalte demnităţi sacerdotale, conferite atât de regina Elisabeta I, cât şi de urmaşul acesteia, regele Iacob VI al Scoţiei şi I al Angliei. Suveranul din urmă 1-a inclus printre învăţaţii participanţi la definitivarea traducerii Bibliei de la 1611 (cunoscută ca Biblia regelui Iacob).

Urmărind firul periplului mental al eroului nostru de circumstanţă, T.S. Eliot, pe malul celălalt al ***Marelui Heleşteu Anglo-Saxon,*** aflăm că dânsul era descendentul unui Andrew Eliot, care, la rândul său, îl traversase aievea, pornind din aşezarea East Coker, comitatul Somerset, navigând spre Pământul Făgăduinţei, până în dreptul a ceea ce avea să devină arealul Bostonului, ţinut eminamente ***yankeu.*** Cu această denumire poetul se mândrea, căci nu s-ar fi împăcat defel ca strămoşii săi să fi poposit mai spre sud, pe litoralul statului Virginia, unde acostase cândva inimosul căpitan John Smith, cel salvat de la o moarte sigură de către tânăra aborigenă Pocahontas, drept care a putut astfel, mai târziu, să ajungă şi în părţile nordice ale litoralului Atlanticului, ale căror ţărmuri le-a şi cartografiat pentru prima oară, botezându-le „Noua Anglie". Acolo se manifestase în spiritul locului, spre mijlocul veacului al XlX-lea, Ralph Waldo Emerson (1803-1882), personajul-cheie în orice naraţiune relatând schimbarea radicală sau, mai aspru spus, decăderea tipului temperamental şi de conştiinţă al americanului, dinspre calvinismul străbunilor - al primilor colonişti temerari, poposiţi odată cu vasul ***The Mayflower*** şi cu altele ce i-au urmat, în nord-estul Statelor Unite - înspre unitarianismul şi transcendentalismul de factură emer-

soniană, o doctrină individualistă, de tip romantic, ce a pătruns, începând cu Walt Whitman (1819-1892), adânc în sensibilitatea autohtonă, prizând spontan (şi deci necritic) relativismul funciar al doctrinei. Față de acest romantism cu tentă democratică, T.S. Eliot va reacționa către finele anilor douăzeci, opunându-i un conservatorism antimodern, dar nu înainte de a fi aderat la el deplin, într-o primă fază a operei sale încununate de poemul eminamente modernist ***Tărâmul pustiit,*** publicat în 1922. întâlnirea cu Ezra Pound a accelerat şi a intensificat procesul lansării modernismului. Tipul de lansare a fost înregistrat de unii critici postmoderni drept rezultatul unei conjuncturi bine speculate sau chiar al unei conspirații. Autorul acestei teze este astăzi recunoscut drept unul dintre cei mai avizați specialişti ai fenomenului. Studiul său, din 1991, poartă titlul ***The Price of Modernism: Publishing*** The Waste Land. Autorul este profesorul universitar Lawrence Rainey.[5] Datorită detalierilor lui Rainey căpătăm acces la contextul apariției în 1922 a ***Tărâmului pustiit.*** O seamă de editori ai unor reviste sau directori de edituri au aflat, la scurta vreme după încheierea Primului Război Mondial, că un poem de anvergură va fi curând gata pentru tipar, autorul fiind tocmai acel talent aparte care publicase deja peste douăzeci de poeme, dintre care unele de netăgăduită valoare. Autorul era acelaşi care a strâns pentru tipar o culegere de eseuri critice ce au constituit, la apariția lor, momente de autentică iluminare. Se mai aliase că acesta urmărea să-şi publice el însuşi poemul în primul număr al revistei de cultură ***The Criterion,*** revistă al cărei proprietar şi editor era una şi aceeaşi persoană cu autorul poemului. Nimeni nu citise poemul, nici măcar fragmente, dar toată lumea ştia că va marca o dată nespus de importantă în istoria contemporană a culturii. în realitate, singurii care ştiau despre ce era vorba erau tinerii expatriați americani Pound şi Eliot, ambii pregătiți să revoluționeze vizionar şi retoric ideile curente despre natura şi esența poeziei şi a travaliului poetic. Cei doi tineri s-au întâlnit anume la Verona spre a pune la punct, în tihnă, detaliile acțiunii. întreaga tevatură şi suspansul stârnit au fost alimentate de activitatea dezlănțuită în mediile

5Studiul său a fost reeditat în 2001 de către Michael North, alcătuitorul unei remarcabile ediții critice a poemului ***Tărâmul pustiit,*** apărută la W.W. Norton, New York / London. în conformitate cu interesul postmodern pentru condițiile genetice favorizante ale producerii unei opere, Rainey recurge la metodologia migăloasă a neoistorismului spre a-şi întocmi şi organiza dosarul, intrând în detaliile unui context socio-cultural dens, marcat de ideologia postbelică, în care îl plasează pe T.S. Eliot.

interesate de către Ezra Pound. Ce nu se bănuia era însă faptul că poemul mult aşteptat nu era nici măcar în stadiu de eboşă. Autorul promitea mereu, dar nu livra nimănui nimic, Mai mult, din cât se confesa lui Ezra Pound, nici el, autorul, nu ştia de fapt cum va arăta poemul. Se profila deci urzeala unui soi de cabale! Rainey are aerul să spună că de fapt nici poemul, nici curentul nu existau decât în imaginația înfierbântată a unor speculatori. Cum autorul se afla internat în Elveția la un sanatoriu spre a se întrema, el nu putea fi contactat de nici un jurnalist care să-1 determine să deconspire măcar unul dintre firele ideologiei tutelare, Rainey, deci, are temeiuri să sugereze că absența unei platforme ideatice afişate ar fi de fapt dovada că modernismul ca orientare sau şcoală literară, la acel moment, nici nu exista. O foarte abilă deconstrucție categorială, o treabă admirabil condusă, cu şanse de a eclipsa termenul din nebuloasa conştiință publică,[1]

Mergând la capătul opus, cel al receptării critice a ***Tărâmului pustiit,*** Rainey ne informează că analiza din 1939 al lui Cleanth Brooks asupra poemului, cuprinsă în volumul intitulat ***Modern Poetry and the Tradition,*** n-a fost depăşită ulterior şi că, prin urmare, cam tot ce s-a mai scris despre respectivul subiect nu şi-ar mai fi avut rostul. Acest mod de a comprima la maximum posteritatea demonstrează implicit cât de perimată devine continuarea discuției asupra modernismului. La începuturi, discuția părea să păcătuiască prin lipsa obiectului, modernismul neavând, chipurile, o filozofie. Or, chiar în acelaşi an, 1991, în care Rainey publica eseul mai sus menționat, apărea la Basil Blackwell, Oxford and Cambridge, MA, cartea lui Robert B. Pippin, ***Modernism as a Philosophical Problem,*** în care autorul (de pe poziții altminteri favorabile postmo-dernismului) demonstrează că dezbaterea asupra modernității îmbracă forma unei confruntări între linia Kant - Hegel, al cărei proiect este incă actualizabil, pe de o parte, şi linia Nietzsche - Heidegger, reprezentând problematica „culturii înalte' aparținând supraomului, concepție ce a creat un impas socio-cul-tural şi politic de netăgăduit, pe de altă parte, Eşuarea proiectului enunțat conform tradiției Nietzsche - Heidegger, în măsura în care era sprijinit de o dreaptă extremistă,

1 lai faptul că un dicționar atât de temeinic documentat precum cel al lui David Macey nu satisface nici el pe deplin aşteptările pentru definirea termenului în cauză ne confruntă cu o tehnică iluzionistă care frustrează, cumva in avans, însuşi apetitul postmodern pentru butaforia şi recuzita n-ar fi putut să excludă problematica respectivă tocmai când aceasta se afla Ia momentul ei de vârf, în anii interbelici ai secolului trecut. A se vedea, în acest context, simpatia arătată de T.S. Eliot unor componente doctrinare ale lui Charles Maurras, precum şi strania sa părere potrivit căreia ateismul devine, ideologic vorbind, subversiv când este profesat de către evrei, în vreme ce evreii ataşați credinței lor ancestrale sunt mai de grabă o garanție a păcii şi coeziunii în societățile în care viețuiesc - opinie expusă în volumul său de eseuri ***After Strânge Gods (Pe urmele unor zei ciudați),*** apărut la Londra în 1934. Chestiunea apropierii de ideile rasiste ale dreptei radicale au făcut obiectul a cel puțin trei cărți şi probabil vor continua să producă zgomot, în pofida faptului invocat de o serie de exegeți ai operei lui Eliot care atrag atenția asupra naturii dramatice a poemelor sale incriminate, întrucât, în asemenea compoziții literare, formulările unor personaje nu se pot transfera şi atribui cu uşurință autorului care le-a plăsmuit şi înzestrat cu autonomie.

O altă linie filozofică ce conferă modernismului american, cel puțin, o identitate aparte o constituie influența amintită mai sus a gândirii lui Ralph Waldo Emerson. Individualismul său romantic-liberal şi deschis totodată

trăirilor mistice este parte integrantă a istoriei literare a Statelor Unite şi realmente este prea adânc înrădăcinat în practicile scriitoriceşti spre a fi ignorat sau minimalizat. Aproape toți poeții modernişti au fost, precum Walt Whitman, într-un fel sau altul tributari weltanschauungului emersonian, care a fost radiografiat în special de Yvor Winters.[1]

Prin apartenența lui Yvor Winters la şcoala ***Noii Critici*** americane, cu importante filiații europene, şi prin activitatea, atât teoretică, cât şi aplicată, cunoscută sub denumirea de ***dose reading*** („interpretare riguroasă"), se ajunge din nou la modernismul poetic lansat de T.S. Eliot şi Ezra Pound, de la care îşi revendică primele impulsuri. Drept mărturie stă recenta lucrare ***The Cambridge History of Literary Criticism. Volume VII Modernism and the New Criticism,*** Cambridge University Press, 2000, editată de A.Walton Litz, Louis Menand şi Lawrence Rainey. Aceştia sunt şi autori sau coautori ai capitole-lor-cheie - 1 şi 2 -, dedicate lui T.S. Eliot (redactat de Louis Menand, 40 de pagini) şi lui Ezra Pound (redactat de A. Walton Litz împreună cu Lawrence Rainey, 35 de pagini). Este interesantă disputa din capitolul 13, dedicat lui Yvor Winters de cunoscutul poet şi critic britanic Donald Davie (1922-1995), fost membru marcant al grupării poetice engleze postbelice, raționaliste şi antiromantice, ***Tiie Movement,*** şi timp de două decenii profesor de literatură la universitățile Stanford (1968-1970) din Palo Alto, California şi Vanderbilt (1978-1987) din Nashville, Tennessee (unul dintre centrele importante care au generat şi întreținut ***Noua Critică*** americană, fiind sediul periodicului academic ***The Southern Review)}*** Capitolul 13 se referea la studiul „T. S. Eliot
or The Illusion of Reaction" din volumul lui Yvor Winters ***The Anatomy of Nonsense,*** pe care Davie îl respinge cu un ciudat soi de mânie tardivă. Disputa avea drept obiect atât procedeele retoricii moderniste în poezie, cât şi convertirea în sens clasicist şi monarhist-anglican de la 1928 a lui T.S. Eliot, prin care, chipurile, acesta se recuzase implicit de la crezurile moderniste, fiind urmată de apostazia încă şi mai descalificantă pe motive de bigotism religios, în concepția lui Yvor Winters. Donald Davie repune în discuție păcatele vechi şi imprescriptibile comise în câteva poeme din intervalul 1917-1927, care totuşi s-au petrecut în zona modernismului, ceea ce ne face să ne întrebăm dacă astăzi Eliot ar mai primi Premiul Nobel, după câte critici l-au împresurat postum, ca într-o apocalipsă la final de mileniu, venite din partea lui Christopher Ricks (1988), Anthony Julius (1996), sau Paul Morrison (1996). Până şi dinspre Harold Bloom s-au abătut rafalele Crivățului în marea sa antologie din 2004. în pofida retipăririi „neelegantului" atac din partea mai tânărului critic Yvor Winters, purist şi intransigent, în 1948, autorul celor ***Patru Cvartete*** a dobândit Premiul Nobel pentru Literatură. Disputa începe de la ceea ce îi reproşează Donald Davie lui Yvor Winters: „N-avea ureche pentru dicția poetică; avea [în schimb] o foarte fină ureche pentru ritm". Venind de la autorul lucrării ***Purity of Diction in English Verse*** (1953), trebuie

1 Yvor Winters (1900-1968) a studiat sistematic această relație, deplângând consecințele ei încă din primele sale volume de critică: ***Primitivism and Decadence. A Study of American Experimental Poetry*** (1937), ***Maule's Curse: Seven Studies in the History of American Obscurantism*** (1938) şi ***VieAnatomy oj'Nonsense*** (1943), volume pe care autorul le-a reunit, adăugând şi un nou studiu: „Tlie Significance of ***The Bridge*** by Hart Crane or What Are We to Think of Professor X?" sub titlul /// ***Defense of Reason,*** The University of Denver Press, Denver, 1947. Numele acestui critic a dispărut aproape cu desăvârşire din listele bibliografice curente, situație deplorabilă având în vedere faptul că o critică sistemică precum a sa şi-a asumat un rol istoric, lansând o provocare frontală modernismului (demonstrând astfel capacitatea unui fost aderent la acest curent, în calitatea sa de poet debutant, de a-i contesta principiile poetice de bază, aşa cum au fost ele derivate din moştenirea transcendentalismului emersonian şi filtrate prin practica poetică a lui Walt Whitman şi Emily Dickinson, repotențate apoi de către promotorii

întreg arsenalul terminologic elaborat de autorul opului ***în apărarea rațiunii*** garanta nu doar eficiența acelei contestări, cât şi acea transparență necesară moralității actului critic. Winters n-a fost unic numai prin absolutismul şi purismul pozițiilor sale. El s-a putut desprinde de orientarea formalistă cunoscută sub numele de ***New Criticism,*** identificată retrospectiv ca atare de către John Crowe Ransom în volumul cu acest titlu din 1941. Respectiva orientare a adus contribuții substanțiale, până către începutul anilor şaptezeci, prin colegii mai tineri ai inițiatorului Ransoni, câțiva reprezentând, ca şi el, Sudul agrar al Statelor Unite, aceştia subscriind totodată eficienței tehnicilor moderniste, mai ales in poezie, liste vorba de Alien Tate. Robert Peun Warren şi Cleanth Brooks; şi nu mai puțin de „citadinii" R.P. Blackmur de la Princeton, de Kenneth Burke de la University of Chicago, şi mai apoi Princeton, în fine, este vorba de puternica grupare de la Yale formată din Cleanth Brooks (menționat deja), W.K. Wimsatt şi René Wellek, cărora li se pot adăuga şi câteva personalități de la Universitatea Cambridge din Anglia, LA. Richards,

înaintaşul american. Dc pildă, amândoi işi descoperiseră un interes deosebit pentru poezia lui Thomas Hardy Numai că socoteala de acasă nu se potriveşte Întotdeauna cu cea din târg. Winters e judecat aparent fără părtinire şi apoi executat cu grație, in numai 6 pagini (față de cele 23 de cât avusese parte în volumul 5 ***d'mlstoria*** similară a lui René Wellek din 1986). Ceilalți colegi din aceeaşi generație critică, tot comparativ cu ***Istoria*** lui Wellek, se bucură în continuare de atenția de care s-au bucurat cu paisprezece ani mai înainte.[7] E drept că în capitolul 13 din volumul VII al ***Istoriei Cambridge a criticii literare,*** Donald Davie se concentrează aproape exclusiv asupra volumului din 1947 al Iui Yvor Winters, ***în apărarea rațiunii,*** şi analizează, foarte relevant pentru

sa spunem că prima parte a pseudocitatului de mai sus are greutate. Cu o mare frecvență, autorul cel mai studiat de Davie, în acest sens, este Ezra Pound, care, după cum ştim, a fost un excelent traducător şi un fondator al imagismului. „N-avea ureche pentru dicția poetică" înseamnă în traducere liberă: „N-avea simțul pentru plastica verbului şi, probabil, nici pentru valențele îmbinărilor verbale". Prin sintagma ***.poeticdiction"*** se înțelege binomul: ***selecția vocabularului + versatilitatea sintactică,*** or asta înseamnă că Yvor Winters era surd şi orb la tehnica fragmentării versului în prozodia modernistă. Din acest motiv, Yvor Winters nu avea organ pentru Pound (în mod cert) şi nici pentru Eliot, aflat sub influența lui Pound mai ales în ***Tărâmul pustiit,*** poem în care Winters aude când şi când câte un ***blank verse*** complet, dar fără să fie din cale-afară de elegant, adică în***penta-metru iambic*** sau ***endecasilab,*** alături de câte un grup de şiruri în ***vers liber*** (adică, pentru Yvor Winters, fără nici un dumnezeu) şi tot restul în ***doggerel*** [literal: ***în metru câinesc]*** pentru care avem două definiții înregistrate de ***Concise Oxford English Dicționar]*[6]*, şi*** anume: I. ***comic verse composed in irregular rhythm;*** 2. ***badly written verse or words}***

în opinia celui ce scrie aceste rânduri, Winters pretinde unui poem pe multe registre şi voci, unele contemporan-realiste şi citadin-proletare, altele cu rezonanțe antropologice (adică arhaice) sau îndepărtat-medievale, în fine, altele plasate pe meridiane exotice şi în vremi imemoriale, să fie ***uniform*** şi ***unitar*** şi ***elegant*** [în engleză, ***suave],*** şi pe deasupra să fie ***matur*** şi ***complex*** şi dacă se poate şi ***profund,*** E limpede deci de ce ***Tărâmulpustiit*** nu trece testul. Muzicalitatea modernistă este disonantă şi dezlănțuit ritmată, trimițând la ***Sărbătoarea Primăverii*** (1913) de Igor Stravinski şi totodată la „Prologul" ***Povestirilor din Canterbury*** (1387) de Geoffrey Chaucer. Pound a redactat poemul lui Eliot recomandând eliminări, juxtapuneri, prescurtări şi aite asemenea procedee care să sincopeze textul şi să-1 facă straniu şi nemaiîntâlnit şi nemaiauzit şi nemaivăzut. Şi a reuşit într-adevăr, Eliot fiind un ucenic ascultător mai tot timpul, dar şi încăpățânat uneori sau ferm şi arțăgos. Un ucenic genial cu multă bunăvoință, dar şi cu personalitate. Colaborarea lor pe acest text este, de fapt, secretul cel mare al succesului de stimă şi de casă al acestui artefact. Nu încape îndoială că erudiția lui Eliot a fost premisa de bază a aluzivității muzeale a acestui poem-compendiu de cultură universală. Davie, desigur, are dreptate, dar să nu uităm că tocmai la această temă din ***Primitivism and Decadence*** (volum cu un titlu cât se poate de inspirat ca sinonim perfect al modalității moderniste) i-a dat notă mare lui Winters pentru acel capitolul al său despre ***experimentalismulpoetic american,*** care cum-necum a desăvârşit critic temerara acțiune a lui Walt Whitman. Să-1 excomunicăm pe Winters pentru că a judecat aspru colaborarea dintre Eliot şi Pound? Davie a procedat şi el corect-diplomatic, luând cu o mână ceea ce a dat cu cealaltă. Prudența verdictelor în critică cunoaşte acest gen de victorie â la Pirus, în pofida paradoxurilor emise în aceeaşi mişcare.

Tot ce a scris Eliot în materie de poezie poate fi descifrat utilizând o grilă biografică. Atât ***Prufrock*** cât şi ***Gerontion*** privite ca monologuri dramatice poartă în ADN-ul lor genele unei evoluții personale: criza unei andropauze pretimpurii şi respectiv primele semnale ale crizei senilității. ***Prufrock*** este insul măcinat de conştiința propriei mediocrități şi neputințe. Deşi este asimilabil mai curând personajelor şterse din tragedia lui ***Hamlet,*** are în comun cu acesta acel complex imagerial prin care se fixează formula existențială pe care o întruchipează, fapt revelat şi de Umberto Eco în cartea sa asupra traducerii ca negociere, apărută în 2003 şi adresată potențialului traducător al cântării lui J. Aifred Prufrock în altă limbă. Sau ***corespondentul ei concret în planul real,*** reversul ei obiectiv şi vizualizabil, menit să fixeze complexul simbolic al modernității. ***Prufrock*** este monologul interior al neliniştii insului atins de sindromul cronicizat al vârstei de mijloc. Faza următoare, de adâncire a crizei, este dată de cugetările unui individ ajuns în situația patetică de a imagina vidul existențial ce se instalează odată cu

6Versificație din registrul comic, în metru neregulat; 2. versuri sau cuvinte rău scrise.

atingerea impasului acut, marcat de blocajul funcțiilor vitale, păstrate doar ca dâre scrijelite în memoria devenită astfel unic excitant al panicii paralizante. Atins de aripa morții, acest bătrânel nevolnic se atrofiază iremediabil într-o durată ce se preschimbă incremental în eternitate. ***Gerontion*** este prefigurarea stării de martor a lui Tiresias, a cărui dramă ambivalență a frustrării prin reducere la impotență este concomitent şi drama cunoaşterii ambelor ipostaze ale sexualității rezolvată abia prin estomparea diferențelor dintre sexe prin îmbătrânire şi apoi prin diferitele forme de anihilare ale morții. După încercările aproape eşuate de a pătrunde sensurile existenței compromise printr-o cădere într-un păcat greu expiabil, dar nu total lipsită de speranța mântuirii prin implicări încuviințate de religiile resemnării colective ale Orientului asiatic, ieşim cu o umbră de speranță din infernul ***Tărâmului pustiit*** şi păşim într-o ultimă enclavă a disperării prin înțelegerea destinului cosmic din ***Oamenii găunoşi*** - „Şi astfel se termină lumea / Nu cu un bang ci cu un scâncet" (versiunea lui Mircea Ivănescu). Am atins nadirul pesimismului ateu, în sens umanist, şi totodată modernist, eliotian

Dintre toate aceste trepte inevitabile, Yvor Winters desemnează poemul ***Gerontion*** ca fiind cea mai izbutită creație poetică a lui T.S. Eliot, prin dimensiuni

(lungimea restrânsă spre medie, ce poate fi controlată şi menținută la aceeaşi temperatură lirică) şi prin omogenitatea echilibrată a rostirii; şi nu mai puțin prin punctul de vedere constant, neoscilant şi înrădăcinat în maturitatea rațiunii, adică situat în prezentul vorbirii, deci în punctul de închegare a unei judecăți evaluative asupra experienței umane. Acest poem al lui T.S. Eliot se situează în seria reuşitelor certe generate în timpul Renaşterii engleze de aşa-numitul „stil sobru" ***(plain style).*** Yvor Winters atrage atenția asupra unicității acestui poem în cuprinsul operei lui Eliot, care este în mod predilect un autor de monologuri dramatice. Numai că, spre deosebire de ***Gerontion,*** celelalte monologuri ale sale sunt rostite de personaje care se află într-o stare de reverie. Ceea ce înseamnă că ele sunt posedate în momentul rostirii de retrăirea unui moment trecut, consumat şi deci nefertil pentru descoperirea exploratorie a sensurilor noi, generate de un proces activ, rațional. Rostirea lor se petrece ca într-o transă, deci într-o stare subliminală, de semi-veghe. Există aşadar un semi-auto-matism al rostirii, într-un poem de Eliot, care, în viziunea lui Winters, este un dat mai puțin interesant sau limitat din punct de vedere metafizic, deci mai puțin instrumental în descoperirea sau stabilirea unui adevăr de interes uman.

Următoarea mare fază a creației eliotiene, cea care cuprinde ***poemeleMier-curea Cenuşii şi Patru Cvartete,*** este faza de după anul 1928, care reprezintă şi etapa ce a urmat separării de prima sa soție, dar şi etapa unei hotărâri cruciale în destinul său civic şi pământean: dobândirea statutului de supus britanic şi implicit al recunoaşterii monarhului drept cap ierarhic al bisericii creştine; a urmat primirea sa prin botez în sânul bisericii anglicane şi odată această legătură spirituală restabilită, Eliot şi-a proclamat apartenența la curentul traditionalist-conservator în materie de cultură: ***anglo-catolic*** în religie, ***regalist***In politică şi ***conservator*** în cultură. Iată formula care i-a trezit din letargie pe mulți dintre admiratorii şi prietenii săi.

Dezamăgirea unora nu a fost întrecută decât de entuziasmul altora. în fond, T.S. Eliot era considerat la acea dată drept cel mai proeminent scriitor de limbă engleză. Yvor Winters a făcut parte (ca mulți americani, de altfel) din tabăra noilor inamici ai lui T.S. Eliot. Ceea ce 1-a nemulțumit pe protestantul calvinist Winters cel mai tare a fost desigur redobândirea de către Eliot a statutului de anglo-catolic. Şi atunci nu s-a putut abține fără să emită o ipoteză funestă. Aceea a unei carențe de sinceritate în materie de credință: Eliot fusese suspect în evlavia sa. Acest verdict îşi găsea justificarea pentru Winters în lipsa unei pregătiri adecvate, timpul scurs între scrierile vechi, mai laice şi cele de sub noua oblăduire ce propovăduiau iubirea creştină fiind, în opinia sa, prea scurt şi neîncăpător pentru studiul operei Sfântului Toma d'Aquino, ca să nu mai pomenească de Aristotel, maestrul primului menționat. Această acuză de necinste sufletească în chestiuni intim spirituale 1-a scos din fire pe Donald Davie, care nu s-a mai oprit la chestiunile strict literare. Aspectul literar ce s-ar fi cerut discutat ar fi fost o calitate stilistică pe care Winters nu o afla la T.S. Eliot prin comparație cu înaintaşii săi mistici creştini, în materie de poezie, şi

anume poeții metafizici John Donne şi George Herbert, şi mai aproape de noi, americanul Jones Very şi englezul Gerard Manley Hopkins. Poezia lor este suavă, adică încântătoare, încrezătoare şi elegantă. ***Miercurea Cenuşii*** cu care se inaugurează postul Paştilor este un prilej de rugăciune împărtăşit cu o întreagă comunitate de credincioşi. ***Patru Cvartete,*** un ciclu de poeme format din cinci secțiuni fiecare, oferea, în preajma declanşării celui de al Doilea Război Mondial, un prilej de meditație asupra Timpului, Eternității, Peisajului, Arhitecturii ecleziastice şi Istoriei. Yvor Winters obiecta acestor meditații în tradiție roman-tic-simbolistă, pentru mulți cititori de o mare frumusețe, limbajul general-ab-stract care nu se potriveşte poeziei, preocupată cum este ea de percepțiile noi, proaspete, concrete, pe baza cărora se pot construi evaluările morale. Winters dorea textualism modernist, Eliot producea un discurs meditativ-filozofic tradiționalist. Davie nu se arată dispus să subscrie unei critici demolatoare, cam în contrast cu scrierile postmoderne ale editorilor volumului ***Istoria Cambridge a criticii literare,*** apărut în anul 2000.[7] Şi atunci optează pentru o critică severă de dezavuare a lui Yvor Winters.

Ajunşi în acest moment de răscruce în istoria criticii modernismului, dar şi în calea stabilirii validității în timp şi dincolo de el, a însuşi demersului poetic eliotian, să facem un ultim tur de orizont pentru a contura o viziune globală asupra semnificației care eventual se va impune, peste capul diversității şi contrastelor generatoare de paradoxuri, ce pot uneori chiar compromite desfăşurarea unei judecăți capabile să stabilească acel adevăr pragmatic, aşteptat în finalul unei prefețe.

Considerând tradiția drept o ierarhie flexibilă şi reordonabilă, de ***\nlliada*** şi ***Odiseea*** încoace, afirma filozoful-poetician [.A. Richards, T.S. Eliot şi-a scris de fapt epopeea sa în ***Tărâmul pustiit.*** O întreagă civilizație este supusă acolo unui diagnostic minuțios în care se prezintă dintr-o perspectivă antropologică atât ritualurile şi miturile inițiatice, precum şi impasul moral aproape fără ieşire, cât şi modalitățile de a te întâlni cu moartea. în fine, in disperare de cauză, se face apel şi la religiile extrem-orientale pentru aflarea unei soluții. Un licăr de speranță se întrezăreşte în final. Salvarea de la ruină şi de la colapsul total pare încă posibilă.

Epoca Renaşterii, timp în care armonia mai domina încă lumea, impunea fuziunea dintre gândire şi simțire. Eliot studiază poeții metafizici: Donne, Herbert şi Grashaw, Marvell şi Vaughan, care încă mai realizau în secolul al XVIMea sinteza dintre gândire şi sentiment. Primii care au disociat componentele sensibilității lor au fost scriitorii influențați de Revoluția Industrială. Teoria disocierii sensibilității şi încercarea inițiată de Eliot de a o reintegra au devenit parțial vizibile în modernism.

Epoca modernă (timpurie: secolele XVII şi XVIII şi târzie: secolele XIX şi XX) se deosebeşte de epocile anterioare prin asocierea în aceleaşi cadre temporale a evenimentelor istorice de mare anvergură cu întâmplări cotidiene obişnuite. Narațiunea se bazează pe teoria asociaționistă a ideilor care se va dezvolta mai târziu, în modernism (cea. 1890-1940), în tehnica fluxului conştiinței aplicabilă mai ales la proză. în secolul al XlX-lea romantic, metafora şi simbolul devin precumpănitoare; la fel şi temporalitatea discutată în lucrările de psihologie şi filozofie ale lui Henri Bergson. în secolul XX locul acestora va fi treptat luat de imagismul introdus de Ezra Pound în poezie. Eliot va dezvolta în acelaşi timp tehnica ***corespondentului concret în planul real (objective correlative).***

în a doua etapă majoră a creației sale poetice, Eliot va transcende tehnicile textuale moderniste (de notație eliptică sau fragmentară), adoptând o tehnică discursiv-meditativâ şi argumentativ-ideatică, potrivită coerenței discursului religios, filozofic sau istoric. Suntem în epoca poemelor din ***cklurWe*** ***Miercurea Cenuşii, Corurilor*** din ***piesa Stânca,*** şi a ***Cvartetelor,*** adică epoca anilor treizeci de marcate evoluții social-politice şi religios-ideologice. Este şi perioada primelor traduceri în română de către Ion Pillat (în 1933) a poemelor ***Țara pustie*** (prima versiune integrală a poemului în lume), iar din grupajul ***Poemelor Ariel: Animala, Drumul magilor, Marina*** (în acelaşi an, 1933). Transcen-derea modernismului şi transfigurarea în sens traditionalist-democratic sau comunitar a scrisului său au fost salutate de mulți, mai puțin de unii moderniști, care au rămas astfel până la capătul zilelor.

T.S. Eliot a evoluat chiar mai departe, în direcția teatrului, căutând relan-sarea teatrului în versuri ca gen dramatic. în 1948, când a dobândit Premiul Nobel pentru Literatură, Eliot devenise pe drept cuvânt acel „erou cultural de talie internațională", cum îl denumise într-un eseu al său, din 1946, poetul american de origine română, Delmore Schwartz (1913-1966), el însuşi un iscusit discipol al unora dintre modalitățile eliotiene.

ŞTEFAN STOENESCU

7Ceea ce pe noi ca martori ai acestei poveşti ne intrigă este faptul că bogata şi solida operă critică a Iui Donald Davies nu este oglindită în listele bibliografice recomandate în marele op de istorie a criticii moderniste şi formaliste de la a sa Alma Mater. Nebănuite sunt căile Domnului!

Cronologie

1888 La 26 septembrie, se naşte la St. Louis, Missouri, Thomas Stearns Eliot, ultimul dintre cei şase copii în viaţă ai lui Henry Ware Eliot şi Charlotte Champe Stearns, într-o familie americană cu tradiţie, înstărită şi bine cunoscută în oraş. Henri Ware Eliot era directorul unei companii moderne, care producea cu ajutorul unor echipamente hidraulice cărămizi pentru şcolile şi centrele de caritate înfiinţate de tatăl său, înscriindu-se astfel cu mijloace proprii în tradiţia unei familii cu un simţ civic dezvoltat şi realizări notabile. în New England şi Boston,William Greenleaf Eliot, străbunicul patern, a fost un nume important în rândul unitarienilor americani ai lui William Ellery Channing, întemeietorul acestei confesiuni. Lui i se datorează faptul că familia Eliot s-a mutat dincolo de frontiera Noii Anglii, în Missouri, pentru a sluji biserica unitariană întemeiată în sud-vestul oraşului, pe Locust Street, de care numele Eliot a rămas legat pentru mai multe generaţii. Aici a întemeiat şi administrat William Greenleaf Eliot în anii 1854, respectiv 1859, liceul de elită pentru băieţi Smith Academy şi Mary Institute, o şcoală de fete, apoi Washington University, înainte de a merge la Boston ca să reformeze curricula de la Harvard University ca rector. E semnificativ faptul că strănepotul Thomas Stearns, zis Tom, va profita din plin de toate instituţiile fondate sau reformate de William Greenleaf Eliot, mergând pe un drum bătătorit, întâi în St. Louis la grădiniţa de pe lângă Mary Institute, apoi la Smith Academy şi mai departe, la Harvard University. Mama lui T.S. Eliot, Charlotte Champe Stearns, de asemenea originară din Noua Anglie, era implicată în viaţa publică din St. Louis, unde, după jumătatea vieţii, a activat ca învăţătoare, făcând voluntariat la Humanity Club şi ocupându-se de drepturile minorilor. Poate că de la mama sa a moştenit talentul literar viitorul poet, căci Charlotte Champe a lăsat în urma ei, ca autor, o biografie, o poezie dramatică, ***Savonarola,*** publicată în 1926 prin intervenţia fiului ei mezin şi versuri religioase inspirate de suflul metafizic al lui Emerson. O altă influenţă timpurie a exercitat-o asupra lui Tom bona irlandeză Annie Dunne, care 1-a scos din mediul său, ducându-1 la slujbe catolice şi în zone din oraş nefrecventate de familia lui, care aparţinea cercurilor selecte.

1896 Din acest an, verile copilăriei lui Eliot sunt marcate de construcţia unei case la Eastern Point, Gloucester, în Massachusetts-ul spre care se îndrepta nostalgia părinţilor după propriile rădăcini, dar şi interesul lui Tom pentru crabi, pentru terasele subacvatice de la Cape Ann şi pentru navigaţie. Atmosfera senină a acestor locuri unde Tom a fost fericit transpare în multe dintre momentele lirice din poezia sa livrescă ori sofisticată, de exemplu în ***Tărâmul pustiit*** sau ***Patru Cvartete,*** în care răsună în mod clar idiomul american.

1898-1905 Ca elev la Smith Academy, studiază latina, greaca veche, franceza şi germana şi începe să scrie poezie sub influenţa ***Rubaiatelor*** lui Omar Khayyam în traducerea lui Edward Fitzgerald. îşi distruge primele versuri, profund nemulţumit de ele, cu excepţia unui poem liric fără titlu din ianuarie 1905 şi a unei fabule, ***A Fobie for Feasters (Fabulă pentru participanţii la festivitate),*** păstrată atât în analele colegiului, ***Smith Academy Record,*** cât şi în revista studenţilor de la Harvard, ***The Harvard Advocate.*** Tot din 1905 datează trei povestioare, printre care ***TheMan Who WasKing (Omul care a devenit rege).*** Evocând această perioadă, în poemul ***Animula*** Eliot vorbeşte despre plăcerea sa de a sta încolăcit pisiceşte, ca postură predilectă, „ascunzându-se după volume din ***Encyclopaedia Britannica[11].***

1905 septembrie Pleacă de acasă la Milton Academy de lângă Boston pentru un an, timp în care se pregăteşte să intre la Harvard University, ca şi fratele său Henry.

1906-1909 Urmează cursuri de filozofie la Harvard şi obţine diploma de licenţă în numai trei ani, în loc de patru, uimindu-i până la a-i face să se îndoiască de seriozitatea lui pe cei din consiliul profesoral. Printre influenţele formatoare pentru T.S. Eliot din aceşti ani se numără criticul Irving Babbit şi scriitorul George Santayana. La Harvard intră în cercuri selecte ca membru al unor cenacluri literare (Signet) şi se apropie de bostonieni rafinaţi, cum s-a întâmplat în timpul unei adaptări scenice după Jane Austen, când s-a îndrăgostit de o foarte distinsă domnişoară din protipendadă, Emily Hale. Totodată, publicând versuri în ***The Harvard Advocate,*** Eliot leagă prietenie pe viaţă cu romancierul Conrad Aiken. însă, după cum arăta Frank Kermode în prefaţa la volumul ***Tărâmul pustiit şi alte poezii (The Waste Land and Other Poems,*** Penguin Books, 2003), cel mai important moment din aceşti ani de studenţie a fost descoperirea în 1908 în biblioteca de la Harvard a poeziei simboliste, prin cartea lui Arthur Symmons din 1899 ***The Symbolist Movement in Literature (Mişcarea simbolistă în literatură).*** Pe această filieră, Eliot şi-a constituit propriul panteon din creaţia lui Jules Laforgue, Arthur Rimbaud şi Paul Verlaine, care l-au condus până la Tristan Corbicre.

1910 După ce fusese în primejdie de a nu-şi finaliza studiile din cauza sănătăţii precare (care îl ameninţase dintotdeauna, pentru că se născuse cu o dublă hernie, fiind protejat de mama sa din acest motiv, ca un copil cu probleme), Eliot reuşeşte să absolve cu bine Harvard University şi pleacă pentru un an de stagiu la Paris, ca să studieze filozofia. Este atras de figurile proeminente ale momentului, Emile Dürkheim şi Henri Bergson, şi este marcat de gândirea conservatoare, fundamentalistă a lui Charles Maurras, clasicist, catolic şi monarhist, fapt care iese la suprafaţă în perioada maturităţii lui Eliot. Este interesat de Remy de Gourmont şi Pablo Picasso. Prietenia şi elanul intelectual care l-au legat de Jean Verdenal, studentul la medicină şi colegul

său de apartament din rue St. Jacques, lângă Sorbona, care avea să-şi piardă viaţa în bătălia de la Gallipoli, îl vor face pe Eliot să-i dedice acestuia volumul din 1917.

1911 Deşi se nutreşte necontenit din suflul poeziei, în septembrie Eliot revine în America, după un periplu de la Paris în Italia şi apoi la München, pentru a-şi face doctoratul în filozofie în anii de glorie ai şcolii de la Harvard. Pe lângă George Santayana, va lucra cu Bertrand Russell, profesor invitat aici, cu fratele scriitorului Henry James, filozoful pragmatist William James (cel care a introdus în psihologie termenul ***stream of consciousness -*** fluxul conştiinţei) şi cu Josiah Royce. Acesta din urmă îi îndreaptă atenţia către criticul neoidealist al intuiţionismului bergsonian, Francis Herbert Bradley, subiectul cercetării sale doctorale care urma să circumscrie din punct de vedere filozofic psihologia conştiinţei. Aprofundează totodată antropologia, religia, sanscrita şi hinduismul.

1914 An hotărâtor pentru T.S. Eliot în numeroase privinţe. După ce câştigase stima colegială a profesorilor de filozofie de la Harvard, dornici să-1 primească în rândurile lor la terminarea doctoratului, pentru care obţine şi bursa britanică instituită de Sir Cecil Rhodes (antreprenor în industria diamantelor, politician, întemeietor, printre altele, al statului Rhodesia), pleacă din nou în Europa, în ideea de a studia întâi în Germania, la Marburg (în iulie), apoi la Merton College, Oxford, cu Harold Joachim, succesorul şi colegul lui F.H. Bradley. Izbucnirea Primului Război Mondial îi precipită plecarea şi în luna august ajunge Ia Londra, unde prietenul său Conrad Aiken îl pune în legătură cu Ezra Pound, eminenţa cenuşie a modernismului englez atât înainte, cât şi după întâlnirea cu Eliot. Severul critic Pound îl identifică pe loc pe Eliot drept poetul „care s-a modernizat pe cont propriu" ***{m Prufrock)*** şi pregăteşte publicarea sa în cercurile cele mai avansate ale avangardismului transatlantic, recomandându-1 la sfârşitul Iui septembrie lui Harriet Monroe, editoarea revistei americane ***Poetry*** din Chicago. Colaborarea şi prietenia celor doi promotori ai modernismului se va cimenta pe sol englez şi la Paris deoarece Eliot nu va mai reveni în America după izbucnirea războiului.

1915 Vechea Anglie pare să-1 recheme pe acest fiu al Noii Anglii pentru a se stabili definitiv Ia Londra. Fiind prezentat unei prietene comune, Vivien (inițial Vivienne) Haigh-Wood, de către un coleg de-al său de la Milton Academy şi Harvard, Scofield Thayer, Eliot renunţă pentru prima dată la atitudinea rezervată faţă de femei, ajungând extrem de repede să se căsătorească (aproape în secret şi pe negândite, Ia data de 26 iunie) cu tânăra de familie bună, din selecta zonă Hampstead. Aceasta 1-a cucerit prin felul ei de a fi candid, direct, dar îl va chinui pe toată durata căsniciei din cauza toanelor şi suferinţelor sale temperamentale şi fiziologice (diagnosticate drept isterie). Eliot a fost parţial repudiat de familia sa, descumpănită de gestul marital necugetat al mezinului şi mai ales aflând că soţia pe care „şi-o alesese" avea o instabilitate afectivă consemnată în registrele medicale. După discuţia avută în scurta călătorie întreprinsă de Eliot în America, părinţii decid să-i retragă stipendiile.Trebuind să-şi întrerupă studiile Ia Merton College, Oxford, pentru a-şi câştiga existenţa, îşi va căuta slujbe la Londra.

1915-1916 Ani de strâmtorare şi tatonări pentru perechea care este găzduită de Bertrand Russell în apartamentele sale londoneze. Eliot încearcă întâi să intre în sistemul academic cu ajutorul filozofului care le oferise găzduire, dar renunţă din principiu când surprinde idila, probabil reală, între soţia sa şi binefăcătorul familiei. Se vede nevoit să facă jurnalism ocazional, să predea la şcoli mărunte din zona Londrei, întâi la Highgate Junior School for Boys, apoi într-un oraş-satelit aflat pe drumul spre Oxford, la Royal Grammar School din High Wycombe. Lucrul la catedră şi colaborările anonime la diverse reviste, printre care ***The Times Literary Supplement,*** îi permit lui Eliot să-şi continue doctoratul său intitulat ***Experience and the Objects of Knowledge in the Philosophy of EH. Bradley {Experienţă şi obiectele cunoaşterii înfilozofia lui EH. Bradley),*** încheindu-1 cu bine (spre satisfacţia părinţilor săi) în luna aprilie.

Dar incertitudinea anilor de război face ca Eliot să nu poată traversa oceanul ca să-şi susţină public disertaţia la Harvard în 1916 şi să i se confere titlul vizat.

1917 La Londra, Eliot se angajează în noi proiecte. Date fiind limbile străine cunoscute de el, în primăvară este angajat la Lloyds Bank, pentru a se îngriji de conturile din străinătate ale băncii, lucru care-i asigură lui şi soţiei sale în sfârşit un trai decent, aşezat. I se încredinţează prin intermediul lui Ezra Pound editarea revistei feminin-avangardiste ***The Egoist.*** împreună, acestea conduc la fericitul eveniment al publicării sub egida ***The Egoist*** a primului său volum de poezie, ***Prufrock şi alte observaţii,*** sponsorizat discret de Ezra Pound şi soţia sa Dorothy. în afară de poemul ***Cântecul de dragoste al lui]. Alfred Prufrock*** (compus cu câţiva ani înainte, cum arată caietul cu coperte de piele unde sunt transcrise de mâna autorului poemele anilor 1910-1911), volumul cuprinde ***Portretul unei Doamne, La Eiglia Che Piange, Preludii*** şi ***Rapsodie într-o noapte cu vânt,*** care combinau stilul pregnant dramatic şi confesiv din poezia lui Robert Browning cu influenţe simboliste şi ironia paradoxală, oscilând între ludic şi amar, venite pe filiera lui Jules Laforgue. Are intenţia de a se înrola în marina militară americană, dar starea sa fizică precară îl descalifică. După ce în copilărie nu se putuse integra printre băieţii de vârsta lui pentru că se născuse cu o dublă hernie din cauza căreia a purtat toată viaţa corset, Eliot era din nou exclus dintr-un domeniu în care se manifestau bărbaţii perfect sănătoşi, măsu-rându-se cu ei înşişi şi cu ceilalţi pentru a-şi servi ţara.

1918 Ţine prima dintr-o serie de prelegeri despre literatura elisabetană la o şcoală din Sydenham, în sudul Londrei.

1919-1920 La 8 ianuarie moare tatăl lui T.S. Eliot, cu care fiul nu ajunsese la împăcarea deplină după căsătoria şi emigrarea sa. începe o perioadă neagră în viaţa lui, starea sănătăţii soţiei sale Vivien înrăutăţindu-se, ceea ce creează presiuni financiare. Totuşi, Eliot se bazează pe soţia sa în munca redacţională de la ***The Egoist.***

Refuză oferta lui John Middleton Murry de a funcţiona ca editor la revista ***Athenaeum.***

în 1919, apoi în 1920, Eliotîşi publică de ambele părţi ale oceanului volumul de versuri ***Poems,*** mai întâi la The Hogarth Press din Londra, apoi la Knopf, la New York. Tot în 1920, îi apare volumul ***Ara Vos Prec [Către voi ne înălţăm ruga,*** titlu care preia un citat din trubadurul provensal Arnăut Daniel) la Londra, la Ovid Press. Volumul de referinţă ***Poems*** (1920) include poezia ***Gerontion,*** un foarte lucid şi elocvent monolog dramatic prin intermediul căruia se exprimă conştiinţa secolului XX. Tot din 1919 începe să publice regulat cronici în ***The Times Literary Supplement***şi se apucă de corectura manuscrisului lui James Joyce, ***Ulise (Ulysses),*** pregătindu-1 pentru apariţie serializatăîn ***The Egoist.*** îi creşte renumele şi se apropie de artiştii avangardişti din protipendada londoneză a cartierului Bloomsbury, împrietenindu-se cu Virginia Woolf, cu soţul ei, Leonard Woolf, cu prietenele scriitoarei, Vita Sackville West şi Lady Ottoline Morell, precum şi cu Wyndham Lewis, pictorul, scriitorul modernist şi protectorul artelor şi artiştilor, de la care ne-au rămas portrete ale lui Eliot. Prieteniile din cadrul Grupului Bloomsbury fac ca Virginia Woolf să-i fi cules personal lui T.S. Eliot poeziile din anul 1919 şi, mai târziu, ***Tărâmul pustiit,*** pentru a i le publica la editura ei şi a soţului ei, The Hogarth Press. Tot acum Eliot intră în cercul avangardismului modernist internaţional prin intermediul lui Ezra Pound, cunoscându-I pe poeţii William Butler Yeats şi Tommaso Marinetti.

în august 1920, Eliot face o călătorie în Franţa împreună cu Wyndham Lewis şi îl cunoaşte pe James Joyce la Paris.

în noiembrie 1920 publică la Editura Methuen din Londra ***The Sacreă Wood: Essays on Poetry and Criticism {Pădurea sacră: Eseuri despre poezie Şi critica literară),*** volum salutat ca o reîntoarcere a criticii literare Ia funcţia sa ordonatoare de valori după haosul războiului. Scrisul lui Eliot este analitic, iar critica sa triază numele şi tradiţiile cu o mână sigură. Aici apare eseul ***Tradiţia***

şi talentul personal (Tradition and the Individual Talent), care, vrând să corecteze cu argumente filozofice excesele paraculturale ale avangardelor, oferă atât o formulă pentru importanţa şi contemporaneitatea absolută a tradiţiei în spiritul creatorilor, cât şi o pedagogie a noului modern. Din volumul ***Pădurea sacră*** face parte şi eseul despre ***Hamlet şi problemele*** (a se citi: limitele) ***sale {Hamlet and HisProblems),*** care îşi propunea să modifice o serie de consensuri depăşite despre piesa şi creaţia shakespeariană, înnoind percepţia critică a publicului. Aici apare termenul ***corespondentul concret (the objective correlative)*** ca formulă care să închidă în sine emoţia, astfel încât poemul şi poetul să poată viza impersonalitatea estetică spre care tinde expresia poeziei contemporane.

1921 Vizită prelungită a mamei şi a surorii lui Eliot, Marion, cu consecinţe nefaste, se pare, pentru poet, care intră într-o severă depresie, trebuind să-şi petreacă, la sfatul medicului său currant, un concediu medical de trei luni (august-octombrie) prin sanatorii, întâi în zona de coastă a Angliei, la Margate, apoi în Elveţia, la Lausanne (în noiembrie). Locurile acestea se vor regăsi asociate cu traumatisme istorice şi personale în ***Tărâmul pustiit,*** ca locuri care stârnesc amintirile războiului şi invocă sechelele unui viol.

1922 Anul publicării ***Tărâmului pustiit (The Waste Land),*** poem monumental, paradoxal şi un experiment poetic a cărui noutate absolută, cuprindere şi elocvenţă aveau să-i aducă creatorului renumele necondiţionat, niciodată depăşit ca figură de vârf a modernismului anglo-saxon şi internaţional. Istoria publicării poemului este interesantă şi se întinde între lunile octombrie şi decembrie ale acestui an. în octombrie, apare fără notele finale la Londra, în noua revistă literară de anvergură europeană ***The Criterion,*** al cărei editor se angajase să fie Eliot Evenimentul fusese pregătit atât estetic, cât şi publicistic în amănunt. Cu un an înainte, la întoarcerea sa de la sanatoriul din Lausanne (în decembrie), Eliot se oprise la Paris şi colaborase docil cu Ezra Pound, generos prieten (în dedicaţia către el Eliot numindu-1 ***il miglior fabbro),*** pentru a monta la iniţiativa primului într-un tot avangardist fragmentele textuale ale poemului. Rezultatul a fost atât de surprinzător, încât i-a permis altei figuri devotate lui Eliot, Scofield Thayer, să-1 propună pentru atribuirea premiului anual de 2000 de dolari al revistei ***The Dial,*** aranjând atât publicarea poemului în America, cât şi primirea sa călduroasă în avans. în calitatea sa de editor, Thayer îi ceruse reputatului critic american Edmund Wilson, afiliat la ***The Dial,*** să întâmpine elogios publicarea ***Tărâmului pustiit*** încă dinainte ca acesta să fi fost terminat! La sfârşitul lui octombrie poemul apare aşadar şi în America, în numărul pe noiembrie al revistei ***The Dial.*** în decembrie, cu banii premiului american, Eliot reuşeşte publicarea în volum, cu notele aferente, a ***Tărâmului pustiit,*** întâi în America, la Editura Boni and Liveright, apoi la The Hogarth Press din Londra, la 15 decembrie 1922.

1923 Grave probleme familiale: suferinţa exacerbată a nevestei sale o aduce aproape în pragul morţii, ceea ce-i umbreşte bucuria notorietăţii pe care i-o

asigurase publicarea ***Tărâmului pustiit*** (în acelaşi timp cu publicarea romanului ***Ulise*** de James Joyce la Londra, în paginile revistei ***The Egoist).*** Totuşi în acest an îi apare eseul ***Ulysses, Order andMyth {Ulise, ordine şi mit),*** în care Eliot selectează paralela dintre contemporaneitate şi lumea antică utilizată de Joyce drept metodă prin care se poate pune ordine în „imensa panoramă a futilităţii şi anarhiei" din istoria contemporană. Numai lucrând sub incidența mitului, ca Joyce în ***Ulise*** (şi se subînțelege: ca Eliot în ***Tărâmul pustiit),*** lumea modernă devine posibilă prin artă. începe să lucreze la fragmentele dramatice ***Sweeney Agonistes,*** publicate în 1932 (decembrie) la Londra (aduse pe scena londoneză doi ani mai târziu) şi constând dintr-un Prolog (apărut sub titlul ***Fragment of a Prologue*** întâi în 1926) şi un Agon (apărut ca ***Fragment oj'an Agon*** în 1927).

1924 Publicarea celor trei eseuri despre poezia secolului al XVII-lea englez în volumul ***Homage to John Dryden: Three Essays on Poetry of the Seventeenth Century {Omagiu lui John Dryden: Trei eseuri asupra poeziei din secolul al XVII-lea),*** Londra, The Hogarth Press.

1925 După doi ani în care, pentru a putea să se dedice scrisului şi publicisticii îşi face mereu socoteala cum să renunțe la slujba sa de la Lloyd's Bank (întrucât slujba îi oferea siguranță şi posibilitatea de a fi promovat în conducere, dar îl solicita prea mult, chiar dacă datorită ei îi putea oferi soției sale Vivien garanții materiale pentru tratamentul costisitor), Eliot este angajat în noiembrie ca editor la recent înființata Editură Faber and Gwyer (ulterior Faber and Faber), cu sediul în Russell Square din Londra. Aici publică ***Poems 1909-1925,*** incluzând şi ***Oamenii găunoşi,*** ultima din seria de lamentații ale unui cor modern care, fără sofisticarea componistică a ***Tărâmului pustiit,*** vorbeşte atât în numele aceleiaşi umanități fără speranță, cît şi al omului prins în capcana unui insuportabil prizonierat conjugal. Simțind nevoia consolării religioase, Eliot se îndreaptă către Biserica Anglicană.

1926 Prestigiul său academic creşte, fiind invitat la Cambridge (în cadrul seriei Clark Lectures), ca să țină de două ori pe săptămână conferințe pe care le intitulează ***The MetaphysicalPoets of the Seventeenth Century {Poeții metafizici din secolul al XVII-lea).*** Acum reia idei din articolul publicat inițial în 1921, apoi în volumul de eseuri din 1924, în care se ocupa de această şcoală de poezie care, pentru el, marchează disocierea sensibilității poetice din epoca modernă, comparativ cu secolul lui Dante. Eliot observă că accentul se mută progresiv în epoca modernă din registrul ontologic în cel psihologic.

1927 Eliot îi uimeşte pe partizanii săi avangardişti pentru că intră în rândurile credincioşilor de rit anglo-catolic, botezându-se (în luna iunie). Apoi devine cetățean britanic (pe 2 noiembrie). După convertire, publică monologul dramatic ***Drumul magilor,*** primul dintre ***Poemele Ariei {Ariei Poems),*** ciclu care cuprinde poeme religioase şi care va apărea de Crăciun în seria anuală de lux a Editurii Faber and Gwyer.

1928 Faber and Gwyer îi publică pe 20 noiembrie volumul de eseuri ***For Lancelot Andrewes. Essays on Style and Order {Pentru Lancelot Andrewes: Eseuri despre stil şi ordine),*** în prefața căruia Eliot îşi declară răspicat „convingerile de clasicist în literatură, monarhist şi anglo-catolic". Acestea se reflectă şi în ***Cânt pentru Simeon*** (soțul Anei, mama lui Ioan Botezătorul), cel de-al doilea ***Poem Ariei.*** Eliot reia publicarea trimestrială a revistei ***The Criterion*** (după o perioadă de întrerupere, modificare a formatului şi titulaturii în ***The New Criterion).***

1929 Moartea mamei sale în septembrie (după ce fiul abandonase credința şi ţara strămoşească fără să fi ajuns în Anglia - încă - la celebritatea care ar fi acoperit acestea şi neajunsurile unei căsătorii pripite, lipsite de iubire), îi insuflă lui Eliot poemul ***me\ic Animala,*** murmurat din spațiul ultimei comuniuni, într-o rugă criptică şi absurdă, exact ca în ***Gerontion.*** La Faber apar eseurile dedicate de Eliot lui Dante, care în anii '30 va deveni călăuza lui Eliot, aflat în căutarea unei ordini culturale şi sociale mai bune.

1930 Pe 24 aprilie apare la Londra, editat de Faber, poemul ***Miercurea Cenuşii (Ash Wednesday),*** primul dintr-o serie de texte în care pătrund figuri şi teme liturgice explorate de imaginarul lui Eliot în mod constructiv, nu ca înainte, doar de la o distanță frustra(n)tă şi ironică.

în mai, T.S. Eliot încheie şi publică traducerea ***poemufaiAnabasis*** de Saint-John Perse (care fusese compus în 1924 şi al cărui autor avea să primească Premiul Nobel în 1960). Eliot este invitat să țină prelegeri la University College London despre poetul, dramaturgul şi satiristul elisabetan şi iacobit John Marston. Ele vor fi incluse alături de alte studii în volumul ***Elizabethan Essays {Eseuri elisa-betane)*** din!934.

1931 Eliot publică la Faber eseul ***Thoughts AfterLambeth {însemnări după Conferința Lambeth;*** conferință anuală din Palatul Lambeth, un important for anglican la care Arhiepiscopul de Canterbury îi invită pe prelații Comuniunii Anglicane din toată lumea). De Crăciun apare ***Marş triumfal,*** ultimul poem (religios) din ***cicMAriel,*** care mai cuprindea ***Animala*** (1929) ***şi Marina*** (1930), în afară de poemele menționate de Crăciunul anilor 1927 şi 1928. Ca editor la Faber and Faber, unde Eliot a ***fost spiritus rector*** vreme de trei decade, până în anii '60, ***pubUdkFinnegans Wake*** de Joyce.

1932 Apare la Londra volumul ***SelectedEssays*** (Faber). Pleacă pentru un an în America, invitat să țină la Harvard prelegerile Charles Eliot Norton despre critica literară a poeților Dryden şi Coleridge, prelegeri desfăşurate între 4 noiembrie 1932 şi 31 martie 1933. Acestea se vor publica atât în Marea Britanie, cât şi în America în anul următor sub titlul ***The lise of Poetry and the Use of Criticism (Utilitateapoeziei şi utilitatea criticii),*** la Londra, de către Faber, respectiv Boston, de către Harvard University Press. în pregătirea vizitei lui Eliot, care va conferenția ulterior la cele mai renumite universități americane din California şi New York, Princeton şi New Haven, sunt editate de asemenea în America volumul ***Poems 1917-1932*** şi seria de prelegeri radiofonice despre Dryden ca poet, dramaturg şi critic ***fohn Dryden: The Poet, The Dramatist, The Critic*** (New York, Terence & Elsa Holliday).

1933 Se va folosi de călătoria în America pentru a demara, în 1933, separarea sa definitivă de Vivien Eliot, un dureros, dar necesar proces care îi va măcina pe ambii soți în anii imediat următori, până la internarea cu forța a suferindei şi neconsolatei soții în azilul particular Northumberland House din Londra în 1938 (unde aceasta îşi va consuma toți anii rămaşi până la moarte, în 1947). Conform termenilor contractuali ai periplului american, publică la Londra (şi un an mai târziu şi în America, la Editura Harcourt, Brace) volumul de eseuri americane ***After Strânge Gods: A Primer of Modern Heresy (Pe urmele unor zei stranii: ghid pentru amatorii de erezii moderne),*** care nu a mai fost reeditat, Eliot plângându-se mai târziu că nu a reuşit să elucideze în el subiectul dificil pe care şi-1 propusese şi fiind hotărât să-i dedice o altă carte, dar care a rămas nescrisă. Revenit la Londra, Eliot va locui în următorii cinci ani în clădirile parohiale ale Bisericii St. Stephen.

1934 La Londra apar ***Eseurile elisabetane.***

în mai 1934 se joacă în premieră la teatrul Sadler's Well din Londra prima dintre creațiile dramatice complete ale Iui Eliot, o punere în scenă a seriei coristice ***The Rock (Stânca),*** text care îi fusese solicitat cu un an înainte în cercurile anglicane pe care le frecventa şi datorită căruia poetul iese din blocajul creator prilejuit de necazurile sale familiale. Textul este publicat simultan la Londra şi New York (Faber, respectiv Harcourt, Brace).

1935 Premiera, în Sala Consistoriului de la Canterbury, a prestigiosului text teatral ***Omor în catedrală (Murder in the Cathedral),*** în care Eliot, poetul, creştinul şi criticul social moralist care devenise între timp, reuşeşte performanța de a explora pe înțelesul unui public scenic larg un moment-cheie din istoria medievală a bisericii într-o tragedie totodată modernă şi universală. Piesa îi fusese cerută oficial de Biserica Anglicană, prin George Bell, episcopul de Winchester, cu care Eliot era prieten. A fost publicată simultat de Faber şi Harcourt, Brace.

1936 îşi reeditează la Faber şi la Harcourt, sub titlul ***Essays Ancient and Modern (Vechi eseuri şi mai noi),*** atât textele din seria dedicată lui Lancelot Andrewes şi din ghidul american pentru cei interesați de ereziile moderne, cât şi, într-un singur volum, ***CollectedPoems 1909-1935.*** Volumul include poemele complete, însoțite de ***Burnt Norton,*** primul din suita celor ***Patru Cvartete.*** Aici sunt imortalizați în poezie anii în care, după 1933, poetul reia legătura cu Emily Hale, o americancă pe care o cunoscuse înainte de a o întâlni pe Vivien Haigh-Wood. Poemul respiră nostalgia, ezitările şi ecourile lăsate de această relație a sa care nu se putea împlini prin căsătorie (deoarece Eliot nu a divorțat de prima sa soție, chiar dacă a avut tăria sau cruzimea de a nu o mai vedea niciodată până la moartea ei).

Este invitat să conferențieze în calitate de critic literar la Dublin şi să-şi citească poeziile în celebra librărie Shakespeare & Company de pe malul Senei, a Sylviei Beach (cea care, în calitate de ***connaisseur*** şi generos patron al artei moderne, îl făcuse cunoscut lumii şi pe James Joyce, publicând romanul ***Ulise*** în 1922).

1939 în ianuarie, Eliot încetează editarea revistei ***The Criterion,*** care adunase în jurul ei pe sol englez atâtea dintre mințile creatoare de nou care au

configurat conştiinţa europeană în perioada modernismului. Aici fuseseră publicate pentru întâia oară în Anglia operele lui Cocteau, Valéry şi Proust, de pildă. Activitatea lui Eliot de la ***Tîie Criterion*** şi de la Faber, împreună cu convertirea sa la creştinism, justificau renumele şi porecla „Eminenţa Sa, Papa din Russell Square", întrucât el îi publicase pe primii modernişti, fiind apoi mentorul şi editorul unor scriitori anglo-saxoni din generaţia mai tânără. îi lansase după ce-i descoperise pe W.H. Auden, George Barker, Vernon Watkins, Lawrence Durrell şi le publicase pe americancele Marianne Moore şi Djuna Barnes în Anglia.

în martie are loc la Londra, cu un succes îndoielnic, premiera piesei ***Reuniunea defamilie {The Family Reunion),*** la Westminster Theatre din cartierul West End. Aceasta era prima din seria de creaţii scenice eliotiene care îşi propuneau să încerce (şi treptat-treptat au reuşit în mare măsură) să modernizeze subiectele tragediei antice printr-o fuziune cu temele creştine (de care Eliot se simţea legat după convertirea sa cu zece ani înainte şi integrarea hotărâtă în viaţa creştină).

Pătruns de simţul responsabilităţii civice, Eliot activează în grupările londoneze Chandos şi Moot, unde interesul pentru sociologia (creştină) adusese laolaltă, în afara lui T.S. Eliot, personalităţi ca John Middleton Murry sau Karl Mannheim. Experienţa aceasta se regăseşte în eseul său din acest an ***The Idea of a Christian Society {Ideea unei societăţi creştine),*** unde susţine că dispariţia creştinismului va duce la dispariţia societăţii, şi ulterior, în 1948, a eseului de teorie intelectuală ***Notes Towards the Definition of Culture [Contribuţii la definirea culturii).*** Eliot îşi publică la Faber amuzantele versuri absurde şi spumoase din ***Cartea lui Moş Oposum despre Pisicile Poznaşe {Old Possum's Book of Practicai Cats).*** Versurile circulaseră înainte în cercul prietenilor săi şi copiilor acestora. în 1981 Andrew Lloyd Weber va transforma textul lui Eliot în ***Cats,*** una dintre operele sale rock (după ***Jesus Christ Superslar).*** Pentru reprezentaţia aceasta, lui T.S. Eliot i se va acorda postum Premiul Tony, în 1983.

1940 Noul poem meditativ ***Fast Coker*** al lui Eliot, al doilea ***Cvartet,*** apare întâi între aprilie şi iunie, în trei tiraje sub egida revistei ***New English Weekly,*** la care Eliot colabora din 1934, apoi în septembrie şi la Faber. Era compus după matricea lui ***BurntNorton*** şi cu aceeaşi muzică a versului, tinzând să incorporeze ritmurile limbii vorbite, prin care se distingea noua manieră poetică a lui Eliot (inclusiv din versurile destinate scenei). Titlul este dat de locul din districtul britanic Somerset, de unde plecase către America strămoşul Andrew Eliot cu două sute de ani înainte, loc vizitat de T.S. Eliot în 1937 şi unde a dorit să fie înmormântat, alegând pentru epitaf primele şi ultimele versuri din ***Fast Coker:*** „în început îmi e sfârşitul", „în sfârşit îmi e începutul". Acesta este anul în care, după moartea lui William Butler Yeats, T.S. Eliot rămăsese „poetul de limbă engleză cel mai surprinzător şi substanţial", după cum arată Peter Ackroyd în biografia scrisă în 1984 (p.256).

1941 Se ocupă ca voluntar de paza antiaeriană a cartierului Kensington din Londra, unde lucra, locuind în orăşelul Shamley Green din districtul Waverley, Surrey, şi făcând naveta. încă din ianuarie este solicitat să ţină nesfârşite conferinţe în diverse locuri din ţară, surmenându-se şi devenind bolnăvicios, în ciuda constituţiei sale de altfel robuste. După publicarea în volum a primului dintre cele ***Patru Cvartete*** (în 20 februarie), reuşeşte să configureze planul întregii suite, organizate după secvenţa anotimpurilor şi a celor patru elemente. Produce numeroase variante, apoi forma finală a celui de-al treilea, ***The Dry Salvages,*** şi în mod spectaculos, grăbit parcă să se măsoare cu distrugerile războiului, Eliot începe lucrul la cel de-al patrulea ***Cvartet, little Gidding,*** în care evocă „pulberea în aer suspendată" şi „praful din plămâni unde a fost o casă", „moartea aerului" şi „moartea pământului".

1942 în februarie face un prim periplu internaţional sub egida Consiliului Britanic, pentru a-şi citi versurile la Stockholm, Upsala şi Lund. Pe 15 octombrie i se publică poemul ***Little Gidding.*** în condiţiile în care sentimentul coeziunii naţionale crescuse din cauza războiului, Eliot fiind convins că poezia poate şi trebuie să reflecte schimbările din limba oamenilor în viaţa de fiecare zi şi să le îmbogăţească sensibilitatea prin cultură, ţine conferinţe (inclusiv radiofonice), oferă lecturi publice ale versurilor sale, în special la Student Movement House din Londra, unde era invitatul lui Mary Trevelyan, cu care avea să lege o strânsă prietenie. îi ajută cu bani pe confraţi mai tineri, printre care Dylan Thomas şi Roy Campbell.

1943 în octombrie Faber scoate volumul ***Patru Cvartete,*** care a avut un puternic ecou încă de la început, spre deosebire de America, unde fusese publicat cu câteva luni înainte. în timpul războiului, publicul englez părea pregătit să primească prin această secvenţă o idee moştenită de Eliot de la F.H. Bradley, anume că „pentru scepticul gata să capete acces numai la adevărul relativ, coerenţa şi ambitusul ideatic erau lucruri importante în sine" (citat în monografia

T. S. Eliot: A Life de Peter Ackroyd, Simon & Schuster, New York, 1985, p. 271). în revista ***New English Weekly*** apar ***Contribuţii la definirea culturii.***

1945-1946 Prezenţa lui Eliot în perioada de la sfârşitul războiului include o călătorie în mai 1945, cu puţin înainte de Ziua Victoriei, la Paris, pentru o prelegere despre ***The SocialFunction of Criticism (Funcţia socială a criticii),*** devenită unul dintre eseurile volumului său din 1957, ***On Poetry andPoets (Despre poezie şi poeţi),*** intervenţii publice în care-şi exprimă incertitudinile şi pesimismul faţă de politica aliaţilor victorioşi şi în general faţă de lumea devenită un spaţiu prea puţin moral comparativ cu anii antebelici. T.S. Eliot simte nevoia să pună capăt intervenţiilor sale idealiste şi militante din revista ***The Chrislian Neivs Letter*** (la care scrisese începând din 1939, împreună cu Karl Barth, Reinhold Niebuhr şi Dorothy Sayers). La începutul lui 1946 se mută la Londra, locuind în Chelsea, într-un apartament din clădirea Carlyle Mansions, clădire unde stătuse şi Henry James odinioară şi unde Eliot va rămâne timp de unsprezece ani. Aici se va muta şi John Hayward, protector şi prieten în lumea londoneză pentru Eliot, care se simţea înstrăinat de ea (dovadă fiind pseudonimul grec folosit în jurnalismul lui Eliot din acest an, „Metoikos", cu sensul de „rezident străin"). Pleacă în America în 1946 pentru a-şi regla afacerile, dar şi pentru a fi alături de prietenul său Ezra Pound, care fusese arestat cu un an înainte pentru propagandă antisemită şi pentru atacuri vehemente la adresa lui Roosevelt şi Churchill.

1947 Vivien Eliot moare subit pe 22 ianuarie. După ce participă la înmormântare, doar cu fratele soţiei sale, Maurice Haigh-Wood, poetul intră într-o nouă perioadă neagră, fiind rechemat în America de boala propriului său frate,
Henry Eliot, care avea să moară în primele zile din mai.

La New York ţine conferinţe pentru a putea să supravieţuiască. La Boston primeşte titlul onorific de doctor de la Harvard University, una dintre cele treisprezece distincţii academice conferite lui T.S. Eliot (printre care la Oxford, Cambridge şi Sorbona).

Se întoarce în Europa, făcând un tur de conferinţe sponsorizate de Consiliul Britanic la Amsterdam şi Roma, unde îi cunoaşte pe poeţii Giuseppe Ungaretti şi Eugenio Montale. Este primit şi binecuvântat de Papa Pius al XlMea.

1948 în ianuarie primeşte înalta distincţie britanică The Order of Merit de la Regele George VI. în iulie Editura Penguin scoate într-un tiraj de 50 000 de exemplare volumul antologic ***Selected Poems.*** în septembrie pleacă în America la Institutul de Studii Avansate de la Princeton, invitat pentru un an, câştigând timp şi bani pentru a continua lucrul la piesa ***The Cocktail Party.***

Lui T.S. Eliot i se decernează Premiul Nobel pentru Literatură şi pleacă în Suedia pentru ceremonia planificată pentru 10 decembrie. Prietenilor, care sperau ca prestigiosul premiu să-1 echilibreze, dându-i încrederea în sine şi în talentul lui, încredere care îi lipsea, le mărturiseşte că efectul unui asemenea premiu se poate compara cu un „bilet către propria înmormântare, pentru că nimeni nu mai scrie nimic reprezentativ după ce 1-a primit". în noiembrie apăruseră la Faber ***Contribuţii la definirea culturii.***

1949-1950 ***Contribuţiile la definirea culturii*** apar şi în America, la Harcourt Brace, în 1949. Este angajat în numeroase conferinţe londoneze care îl istovesc la culme, distrăgându-1 de la preocuparea sa principală de a-şi termina piesa Reuşeşte să o termine, se fac repetiţii, iar pe 22 august piesa repurtează un real succes la Festivalul de la Edinburgh, fiind pregătită pentru reprezentaţia de la New York, pe Broadway de asemenea (după ce nu reuşise să pătrundă în teatrele din West End-ul londonez). Câştigă Premiul Tony, cel mai prestigios premiu din lumea Broadway-ului. în octombrie 1949 pleacă

într-un turneu german împreună cu Arnold Toynbee şi conferenţiază la Hamburg despre ***Ideea unei societăţi creştine.*** Răspunzând de asemenea invitaţiei de a ţine prelegeri la Bruxelles, apoi în Africa de Sud, se vede silit să lase treburile nerezolvate de la Faber în grija noii secretare, pe care o angajase în august 1950, Esme Valerie Fletcher. Aceasta, care fusese fascinată de poezia lui Eliot ***Drumul magilor*** încă de la vârsta de paisprezece ani, avea să devină soţia poetului în ianuarie 1957, când Eliot era în vârstă de şaizeci şi opt de ani, iar ea de treizeci şi doi. în 1950, la Editura Houghton Mifflin apare într-o ediţie revăzută, îngrijită de Eliot, volumul antologic ***SelectedEssays,*** bazat pe selecţia anterioară din 1932, de la Londra. Se publică atât la Londra, cât şi la New York piesa ***The Cocktail Party.***

în decembrie este victima unui uşor atac de cord,

1951 Statul francez îi decernează lui T.S. Eliot Legiunea de Onoare. Va urma în 1960 titlul de Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres.

1952 Apare în noiembrie volumul de opere complete ***The Complete Poems andPlays, 1909-1950*** (Faber şi Harcourt, Brace),

1953-1954 în martie 1953 apare în 40 000 de exemplare ediţia Penguin din eseistica lui Eliot ***Selected Prose*** (selecţie alcătuită de John Hayward, prietenul şi colocatarul lui Eliot). în septembrie 1954 se publică în volum la Londra şi New York piesa jucată cu un an înainte, în august, la Lyric Theatre din Londra ***The Confidenţial Clerk (Secretarulparticular),*** piesă considerată de public comedie, autorul refuzând să o includă, însă, în vreuna dintre categoriile tradiţionale.

Eliot are un atac de cord îngrijorător.

1955 Primeşte Premiul Goethe la Hamburg în data de 5 mai şi ţine o conferinţă cu titlul ***Goethe As the Sage {Goethe înţeleptul).***

1956 Face o vizită de şase săptămâni în America, în aprilie, iar la întoarcere are un atac sever de tahicardie.

1957 Căsătoria cu Valerie Fletcher, pe 10 ianuarie, numai cu părinţii soţiei de faţă, în biserica la care Eliot se ducea la liturghie în fiecare dimineaţă la ora 6.15. Apare la Londra volumul dedicat lui Valerie Eliot, ***On Poetry and Poets {Despre poeţi şi poezie),*** reunind critica literară a trei decenii. Erau incluse eseuri despre Byron (1937) şi Yeats (1940; rezultat al prelegerilor dublineze ţinute de Eliot pentru a-1 omagia pe poetul dispărut în 1939), despre poezie şi teatru ***(Poetry and Drama,*** 1951), despre funcţia socială, muzica şi punctele de vedere din poezie, ***The SocialFunction of Poetry, TlieMusic oj"Poetry***[1] (1942), ***The Three Voices of Poetry*** (1953) şi despre graniţele criticii, ***Tlie Frontiers of Criticism*** (1956).

1958-1959 în august 1958 se joacă piesa ***The Elder Statesman (Unpolitician la pensie),*** publicată în 1959 la Londra şi la New York. La premiera londoneză, Eliot şi Valerie se ţin de mână tot timpul, lucru consemnat de cronicarii teatrali ai vremii. în 1959, la Florenţa, lui T.S. Eliot i se decernează Medalia Dante.

1960 După ce se implică cu predilecţie în creaţia colegilor săi de generaţie Wyndham Lewis şi David Jones, pentru operele cărora scrie prefeţe şi pregătindu-se să dea mărturie în procesul stârnit de romanul lui D.H. Lawrence ***Amantul Doamnei Chatterley (Lady Chatterley's Lover),*** zace bolnav mai toată vara, apoi călătoreşte împreună cu soţia sa în Jamaica, în Insulele Barbados şi în America.

1962 Este anul când Eliot îşi reuneşte piesele în volumul ***Collected Plays*** şi când îi apare şi eseul ***George Herbert,*** solicitat de prietenul său de o viaţă Bonamy Dobree. Ţine la Leeds conferinţa ***To Criticize the Critic {Criticându-l pe critic),*** în care aşază în perspectivă istorică eseistica proprie, făcând importante clasificări şi puneri la punct. Acest prestigios eseu va vedea lumina tiparului în anul morţii lui Eliot, 1965.

1963 Faber îi publică ediţia completă a poemelor ***Collected Poems 1909-1962.*** întreprinde o ultimă călătorie în America, împreună cu soţia sa. în timpul întâlnirilor cu ei, prietenii, printre care criticul Allen Tate şi Igor Stravinski, observă că era extrem de slăbit.

1964 T.S, Eliot publică la Londra ceea ce avea să fie ultima sa operă de referinţă, ***Knowledge and Experience in the Philosophy of EH. Bradley.*** Statul american îi acordă distincţia Presidential Medal of Freedom. Dar vitalitatea lui Eliot era minimă - are o cădere din cauza unui atac de emfizem pulmonar, este internat, zbătându-se între paralizie şi comă. îşi revine, însă, iar doctorii îi permit să se reîntoarcă acasă pentru a sta împreună cu soţia sa.

1965 La 4 ianuarie Eliot se stinge la domiciliul său din Londra. în aprilie, cenuşa îi este depusă într-o criptă din Biserica St. Michael, în satul East Coker din districtul Somerset (Marea Britanie).

Numele său este dat Colegiului Eliot de la University of Kent, Anglia.

Texte apărute postum

1965 ***To Criticize the Critic*** apare la Londra şi New York.

1967 John Hayward publică la Londra volumul ***Poems Written in Early Youth*** scris de T.S. Eliot în anii tinereţii şi apărut în revista ***The Harvard Advocate.***

1969 Valerie Eliot, deţinătoarea drepturilor de autor, publică la Londra şi New York ***The Complete Poems and Plays of. T. S. Eliot*** (Faber şi Harcourt),

1971 Valerie Eliot editează şi publică (la Faber şi la Harcourt) ***The Waste Land: A Facsimile and Transcript of the Original Drafts (Facsimilul şi schiţele originale transcrise ale poemului*** Tărâmul pustiit).

1975 Apare la Faber volumul ***Selected Prose ofT. S. Eliot,*** editor Frank Kermode, unul dintre cei mai distinşi critici britanci „academici sau teoretici", cum l-ar fi caracterizat Eliot.

1988 Apar în acelaşi timp în Marea Britanie şi America ***The Letters of*** '/.' .V ***Biol Volume 1, 1898-1922 [Scrisorile lui T.S Eliot. Voi 1, 1898-1922),*** TUIHT şi Harcourt, într-o ediţie îngrijită de Valerie Eliot.

1996 Sub titlul ***Inventions of the March Hare: Poems 1909-1917 (Invenţiile iepurelui de Martie: Poezii 1909-1917),*** Christopher Ricks editează pentru prima dată integral poeziile aflate în manuscris, în transcripţie olografă a lui lilloi, dintr-un caiet din 1910, care conţinea versuri de interes privat, inedite, pe fciiijţă nouăsprezece poezii apărute in 1917 şi titluri din următoarele trei volume :ilc poetului. Fără a conţine noi capodopere, volumul din 1996 a constituit un eveniment editorial care merită detaliat. în 1920, prin vânzare, caietul fusese încredinţat de către Eliot colecţionarului american John Quinn, cu rugămintea expresă de a nu fi publicat. După ce caietul a ajuns la New York Public Library (fiind catalogat în seria Berg Coliection), şaptezeci şi şase de ani mai târziu, văd lumina tiparului piesele care făcuseră obiectul corespondenţei private a lui T.S. Eliot cu prietenul său Bonamy Dobree (din seria pornografică cunoscută drept ***Bolo Poems)*** şi numeroase variante ale unor poeme celebre, printre care ***Vrufrock,*** alături de texte antisemite, antifeministe, mizantropice sau în alte feluri compromiţătoare pentru reputatul poet. Volumul, cu note copioase şi ciudat redactate de Christopher Ricks, apare atât la Londra (Faber and Faber), cât şi la New York (Harcourt Brace), cu acordul lui Valerie Eliot, hotărâtă să nu refuze accesul publicului la nici o faţetă a personalităţii soţului său.

2009 Valerie Eliot şi Hugh Haughton publică la Faber volumul al doilea de corespondenţă eliotiană, ***The Letters ofT. S. Eliot. Volume 2,1923-1925.***

2011 Valerie Eliot şi Hugh Haughton reeditează la Faber primul volum de scrisori ale lui T.S. Eliot, ***The Letters ofT. S. Eliot. Volume 1,1898-1922, ReviseâEdiHon,*** inclusiv în formă electronică, ***kindle edition.***

în această cronologie, operele Iui T.S. Eliot deja traduse au fost date mai întâi cu titlul românesc.

IOANA ZIRRA

Notă asupra ediţiei

T.S, Eliot, tradus cu una dintre capodoperele sale, ***The Waste Land,*** sub titlul ***Ţara pustie,*** încă din 1933 de poetul Ion Pillat, apare în limba română cu o selecţie masivă din poezia lui pentru prima oară. în afara tălmăcirilor din versurile sale publicate în diferite reviste literare, trei evenimente editoriale merită să fie menţionate: apariţia, în 1970, a unei selecţii din poezia eliotiană sub semnătura lui Aurel Covaci, cu o prefaţă de Nichita Stănescu, în colecţia

..Cele mai frumoase poezii" a Editurii Albatros din Bucureşti, urmată, în 1971, in colecția „Orfeu" a Editurii Univers din Bucureşti, de apariția volumului ***Patru Cvartete,*** ediție bilingvă, traducerea şi notele aparținându-i lui Sorin Mărculescu, şi cea a antologiei de la Editura Dacia din Cluj, din 1986, ***Poezie americană modernă şi contemporană,*** cu traducerile şi notele lui Mircea Ivănescu, în care se găsesc zece dintre poemele importante ale lui Eliot.

Volumul de față urmează celebra ediție ***Collected Poems 1909-1962,*** publicată de Eliot în 1963. Lipsesc din el două fragmente din poemul dramatic nefinalizat ***Sweeney Agonistes*** şi cinci poezii ocazionale. Versiunile româneşti sunt semnate de trei traducători-poeți: Şerban Foarță, Mircea Ivănescu şi Sorin Mărculescu; ele reflectă trei abordări de referință ale poeziei eliotiene şi sunt marcate, într-o măsură mai mare sau mai mică, de o viziune subiectivă atât asupra poeziei lui T.S. Hliot, cât şi asupra poeticii traducerii. Am păstrat ***Patru Cvartete*** în versiunea lui Sorin Mărculescu, cu câteva modificări ale traducătorului. Ca redactor, am lucrat cu Mircea Ivănescu, în primăvara lui 2011, asupra traducerilor apărute în 1986. De asemenea, poetul mi-a încredințat spre publicare câteva versiuni ale unor poezii eliotiene care apar acum pentru prima dată în volum. Şerban Foarță este singurul dintre cei trei traducători-poeți care a răspuns unei comenzi editoriale noi. Poetul semnează majoritatea traducerilor împreună cu Adriana-Carmen Racoviță. Există în volum un poem cu două versiuni în limba română: ***The HollowMen.*** Am considerat că atât traducerea lui Mircea Ivănescu, cât şi cea semnată de Şerban Foarță & Adriana-Carmen Racoviță sunt la fel de valoroase. Dacă am imagina o scară a subiectivității poetice din transpunerile româneşti, cel mai „obiectivat" ar fi Sorin Mărculescu, urmat de Mircea Ivănescu şi apoi de Şerban Foarță.

Despre corpusul de note: cu excepția acelora la ***The Waste Land (Tărâmulpustiit,*** in versiunea lui Mircea Ivănescu), care-i aparțin lui Eliot, cu adăugirile traducătorului, şi care apar imediat după poem, conform originalului, toate celelalte note se afla la sfârşitul volumului.

Opere poetice 1909-1962, ediție bilingvă, deschide seria de autor ,.T.S. Eliot". Am proiectat această serie în cinci volume. Vor mai apărea: o selecție de critică literară, un volum de critică socială şi eseuri filozofice, unul de teatru şi o selecție din corespondența lui T.S. Eliot.

DENISACOMÂNESCU

PRUFROCK *and Other Observations* 1917

ForJeanVerdenal, 1889-1915 mort
aux Dardanelles

Or puoi la quantitate comprender dell'amor eh 'a te mi scalda, quando dismento nostra vanitale, trattando l'ombre come cosa salda.

PRUFROCK *şi alte observații* 1917

Lui Jean Verdenal, 1889-1915 mort
aux Dardanelles

Or puoi la quantitate comprender dell'amor eh 'a te mi scalda, quando dismento nostra vanitate, trattando l'ombre come cosa salda.[1]

THE LOVE SONG OF J. ALFRED PRUFROCK

5" io credessi che mia risposta fosse a persona che mai tornasse al mondo, questa fiamma starla senza più scosse. Ma per ciò che giammai di questo fondo non tornò vivo alcun, s'l'odo ilvero, senza tema d'infamia ti rispondo.

Let us go then, you and I, When the evening is spread out against the sky Like a patient etherised upon a table; Let us go, through certain half-deserted streets, The muttering retreats Of restless nights in one-night cheap hotels And sawdust restaurants with oyster-shells: Streets that follow like a tedious argument Of insidious intent
To lead you to an overwhelming question... Oh, do not ask, 'What is it?' Let us go and make our visit.

In the room the women come and go Talking of Michelangelo.

The yellow fog that rubs its back upon the window-panes, The yellow smoke that rubs its muzzle on the window-panes, Licked its tongue into the corners of the evening,

CÂNTECUL DE DRAGOSTE AL LUI J. ALFRED PRUFROCK

S'io credessi che mia rispostafosse a persona che mai tornasse al mondo, questa fiamma starla senza più scosse. Ma per ciò che giammai di questo fondo non tornò vivo alcun, s'i' odo il vero, senza tema d'infamia ti rispondo.[1]

Să mergem deci, tu şi cu mine, Când seara s-a întins pe cer în fine Asemenea unui bolnav cloroformizat pe masă; Să mergem, prin anume străzi pe jumătate moarte Şi prin alei bolborositoare De nopţile fără somn în hoteluri ieftine de-o noapte Şi birturi cu rumeguş şi cu găoci de stridii: Străzi care se urmează una-ntr-alta ca o ceartă rea, sâcâitoare Şi cu subînţelesuri ce sunt nişte insidii Care te-mping spre o aceeaşi mare întrebare... 0, să nu-ntrebi „Şi ce mai e şi asta?", Să mergem să ne facem vizita.

Prin cameră femeile se învârtesc de colo până colo Pălăvrăgind despre Michelangelo.[3]

Ceaţa gălbuie care-şi freacă spinarea de ferestre, Fumul gălbui care îşi freacă nasul de ferestre, S-a lins pe bot prin ungherele înserării,

Lingered upon the pools that stand in drains,
Let fall upon its back the soot that falls from chimneys,
Slipped by the terrace, made a sudden leap,
And seeing that it was a soft October night,
Curled once about the house, and fell asleep.

And indeed there will be time For the yellow smoke that slides along the street Rubbing its back upon the window-panes; There will be time, there will be time To prepare a face to meet the faces that you meet; There will be time to murder and create, And time for all the works and days of hands That lift and drop a question on your plate; Time for you and time for me, And time yet for a hundred indecisions, And for a hundred visions and revisions, Before the taking of a toast and tea.

In the room the women come and go Talking of Michelangelo.

And indeed there will be time To wonder, 'Do I dare?' and, 'Do I dare?' Time to turn back and descend the stair, With a bald spot in the middle of my hair -
(They will say: 'How his hair is growing thin!') My morning coat, my collar mounting firmly to the chin, My necktie rich and modest, but asserted by a simple pin
(They will say: 'But how his arms and legs are thin!') Do I dare
Disturb the universe? In a
minute there is time
For decisions and revisions which a minute will reverse.

A mai întârziat prin bălțile care s-au strâns în rigolele murdare, Lăsând să-i ningă lent funinginea din coşuri pe spinare, Şi s-a prelins pe sub balcoane, apoi deodată a zvâcnit, Şi apoi, văzând că-i doar o seară blândă de octombrie, S-a încolăcit în jurul casei şi a adormit.

Şi într-adevăr, are să mai fie vreme Şi pentru fumul gălbui şerpuind de-a lungul străzilor umezi Frecându-şi iar spinarea de fereşti; Mai este vreme, are să mai fie vreme Să-ți compui fața să faci față fețelor pe care le întâlneşti; Mai este vreme să ucizi şi să creezi, Vreme pentru lucrările şi zilele acestor mâini Care-ți ridică şi-ți aruncă în farfurie vreo întrebare; E vreme pentru tine şi vreme pentru mine, Şi vreme pentru-o sută de indecizii, Şi vreme pentru o sută de viziuni şi revizii,[4] Până să ne luăm ceaiul cu pâinea prăjită bine.

Prin cameră femeile se învârtesc de colo până colo Pălăvrăgind despre Michelangelo.

Şi într-adevăr are să mai fie vreme Să mă întreb „Am să-ndrăznesc?" şi „Am să am curaj?". Şi vreme să mă întorc şi să cobor pe scară, Cu un loc chel în creştet, mai ascuns de franj -(Şi se va spune: „Uite cum începe să chelească!") Jiletca mea, gulerul urcându-mi sus pe gât, după moda bărbătească, Cravata înfoiată şi modestă, pusă-n valoare de un ac simplu, mare -(Şi se va spune: „Uite, ce brațe şi picioare, ca nişte scobitoare!") Am să-ndrăznesc Să tulbur un întreg univers? Şi-ntr-un minut e vreme întreagă Pentru decizii şi revizii pe care-o altă clipă le reneagă.

For I have known them all already, known them all -
Have known the evenings, mornings, afternoons, I have measured out my life with coffee spoons; I know the voices dying with a dying fall Beneath the music from a farther room.
So how should I presume?

And I have known the eyes already, known them all -
The eyes that fix you in a formulated phrase, And when I am formulated, sprawling on a pin, When I am pinned and wriggling on the wall, Then how should 1 begin To spit out ail the butt-ends of my days and ways?
And how should I presume?

And I have known the arms already, known them all -
Arms that are braceleted and white and bare (But in the lamplight, downed with light brown hair!) Is it perfume from a dress That makes me so digress? Arms that lie along a table, or wrap about a shawl.
And should 1 then presume?
And how should I begin?

Shall i say, I have gone at dusk through narrow streets
And watched the smoke that rises from the pipes Of lonely men in shirt-sleeves, leaning out of windows?...

I should have been a pair of ragged claws Scuttling across the floors of silent seas.

And the afternoon, the evening, sleeps so peacefully!
Smoothed by long fingers, Asleep.,, tired... or it malingers,

-so

\

Căci eu le-am cunoscut toate acestea, le-am trăit pe toate Ştiu serile, şi dimineţile, şi după-amiezile incerte, Mi-am drămuit viaţa cu linguriţa de cafea; Le ştiu, glasurile care se sting şi mor inerte[15] Prin muzica abia răzbătând din odăi depărtate.
Şi ce pretenţie aş mai putea avea?

Şi-am întâlnit şi ochii, îi ştiu de fiecare dată -Ochii fixându-se într-o frază bine formulată, Şi când şi eu sunt pus în formulă, prins cu un ac, Când sunt înfipt cu acul şi mă zbat pe perete, Acum cum aş mai putea începe Să-mi scuip mucurile moarte ale zilelor stinse?
Şi ce pretenţie aş mai putea avea?

Şi-am cunoscut şi îmbrăţişările, le ştiu -Braţele prinse în brăţări, albe şi dezgolite (însă în bătaia lămpii suflate cu puf castaniu!) Şi să mai fie din rochii ridicându-se câte un parfum Care mă face iar să divaghez acum? Braţele lăsate pe-o tăblie, sau în şal înfofolite.
Şi ce pretenţie aş mai putea avea?
Şi cum ar trebui să încep?

Să spun, m-am plimbat în amurg pe străzi înguste Şi-am urmărit fumul urcându-se din pipele unor bărbaţi Doar în cămaşă, opriţi la ferestre, însinguraţi?...

Eu ar fi trebuit să fiu o pereche de cângi hirsute Grăbindu-mă pe fundul mărilor tăcute.[6]

Şi după-amiaza, seara, doarme atât de liniştită! Alene mângâiată de o mână obosită, Şi adormită... languroasă... sau se dă îmbolnăvită,

Stretched on the floor, here beside you and me. Should I, after tea and cakes and ices, Have the strength to force the moment to its crisis? But though I have wept and fasted, wept and prayed, Though I have seen my head (grown slightly bald) brought

in upon a platter, I am no prophet - and here's no great matter; I have seen the moment of my greatness flicker, And I have seen the eternal Footman hold my coat, and snicker, And in short, I was afraid.

And would it have been worth it, after all, After the
cups, the marmalade, the tea, Among the porcelain,
among some talk of you and me, Would it have been
worth while, To have bitten off the matter with a smile,
To have squeezed the universe into a ball To roll it
towards some overwhelming question, To say: 'I am
Lazarus, come from the dead, Come back to tell you
all, I shall tell you all' -If one, settling a pillow by her
head,
Should say: 'That is not what I meant at all.
That is not it, at all.'

And would it have been worth it, after all,
Would it have been worth while,
After the sunsets and the dooryards and the sprinkled streets,
After the novels, after the teacups, after the skirts that trail along the floor -
And this, and so much more? -
It is impossible to say just what I mean!
But as if a magic lantern threw the nerves in patterns on a screen:
Would it have been worth while
If one, settling a pillow or throwing off a shawl,
Sau răsturnată pe podea, aici alăturea de tine şi de mine.
Şi-ar trebui, când mi-am băut ceaiul cu prăjiturele fine,
Să am puterea să împing lucrurile până la încheierea lor firească?
Dar chiar dacă am plâns şi am ţinut postul, am plâns şi m-am rugat,
Chiar dacă mi-am văzut capul (care începe să chelească) adus
pe-un taler şi purtat[7], Eu
nu sunt un profet - şi nici nu e vreun lucru mai de seamă; Eu mi-am văzut clipa de măreţie pâlpâind, Valetul etern m-a aşteptat cu pardesiu-n mână să-1 îmbrac, pufnind, Şi-ntr-un cuvânt, şi mie mi s-a făcut teamă.

Şi dacă s-ar mai spune c-a făcut osteneala,
După ce s-a servit ceaiul, în ceşti de porţelan,
Şi după vreo conversaţie, despre mine, despre tine, puţin mai personală,
S-ar mai spune c-a făcut osteneala,
Să-nchizi totul într-un surâs deodată,
Să strângi toi universul într-un gogoloş, în mână,[8]
Şi să-1 rostogoleşti spre aceeaşi întrebare colosală,
Să spui: „Sunt Lazăr, iată, vin dintre morţi,
Şi m-am întors să vă spun totul, tot am să vă spun" -
Dacă, potrivindu-i o pernă la-ndemână,
l-ai spune ei: „Dar nu asta am vrut să spun.
Nu era deloc asta".

Şi-ar fi făcut, adică, osteneala, să te asculte, Ar însemna atunci c-a făcut osteneala, După amurgurile prin portaluri, şi pe străzile stropite, După romanele, şi ceştile de ceai, şi rochiile care atârnă pe podea -Şi după astea, şi încă altele, mai multe? -Şi nu mai poţi să spui exact ce-ai vrut să spui! Dar ca o lanternă magică iscând reţeaua nervilor pe un perete: Ar mai fi însemnat c-a făcut osteneala Dacă atunci când aşezi o pernă sau dai la o parte un şal,
And turning toward the window, should say: 'That is not it at all, That is not
what I meant at all.'

No! I am not Prince Hamlet, nor was meant to be; Am an attendant lord, one that will do To swell a progress, start a scene or two, Advise the prince; no doubt, an easy tool, Deferential, glad to be of use, Politic, cautious, and meticulous; Full of high sentence, but a bit obtuse; At times, indeed, almost ridiculous -Almost, at times, the Fool.

1 grow old... I grow old... I shall wear the bottoms of my trousers rolled.

Shall I part my hair behind? Do I dare to eat a peach? 1 shall wear white flannel trousers, and walk upon the beach. I have heard the mermaids singing, each to each.

I do not think that they will sing to me.

I have seen them riding seaward on the waves Combing the white hair of the waves blown back When the wind blows the water white and black.

We have lingered in the chambers of the sea
By sea-girls wreathed with seaweed red and brown
Till human voices wake us, and we drown.
Şi, întorcându-te către fereastră, deodată spui:
„Dar nu-i asta deloc, nu aşa, Nu asta am vrut
să spun".

Nu! eu nu sunt Prinţul Hamlet, nici n-am vrut să fiu; Sunt doar un gentilom din suită, pot să fiu Bun să-i sporesc suita, sau la începutul vreunei scene, Să-i dau sfaturi prinţului; unealtă bună. neîndoios, Un om atent, şi gata să se dovedească de folos, Cu simţ politic, precaut şi meticulos; Şi mânuind vorbe alese, doar puţin cam opac; Parcă alunecând către ridicul chiar, din vreme în vreme — Cam cum ar fi - Nebunul.[9]

îmbătrânesc... îmbătrânesc... Am să port
pantalonul suflecat, tineresc.

Să-mi fac cărare la spate? Să îndrăznesc să mănânc piersici crude? Am să port pantaloni sport, să mă plimb pe plajă, printre pietre ude. Şi-am ascultat sirenele cântându-şi, una alteia.

Mie nu cred că-mi vor cânta.

Şi le-am văzut purtate înspre larg de valuri Şi
netezind părul cărunt al valurilor spulberate Când
vântu-mpinge valurile albe şi întunecate.

Şi-am adăstat în iatacurile mării adânci
Lângă sirenele cu creştetul de ierburile mării încununat
Până când glasurile omeneşti ne-au trezit - şi atunci ne-am înecat.[10]

Traducere de Mircea Ivănescu

PORTRAIT OF A LADY

Thou hast committed—
Fornication: but that was in another country,
And besides, the wench is dead.

The Jew of Malta

I

Among the smoke and fog of a December afternoon
You have the scene arrange itself - as it will seem to do —
With 'I have saved this afternoon for you'; And four wax candles in the darkened room, Four rings of light upon the ceiling overhead, An atmosphere of Juliet's tomb Prepared for all the things to be said, or left unsaid. We have been, let us say, to hear the latest Pole Transmit the Preludes, through his hair and finger-tips. 'So intimate, this Chopin, that I think his soul Should be resurrected only among friends Some two or three, who will not touch the bloom That is rubbed and questioned in the concert room.' - And so the conversation slips Among velleities and carefully caught regrets Through attenuated tones of violins Mingled with remote cornets And begins.
'You do not know how much they mean to me, my friends,

Ai săvârşit
Păcatul trupesc—dar asta a fost într-o altă ţară, Şi, de altminteri, fata-i moartă acum.

Evreul din Malta[2]

I

Prin ceaţa şi prin fumul unei după-amiezi de decembrie Ai vrea să ţi se-aşeze decorul - poate că s-ar cuveni aşa -Cu „Mi-am rezervat această după-amiază pentru dumneata"; Şt patru lumânări de ceară în camera împinsă în tenebre, Patru inele de lumină pe tavan, acolo, sus, 0 atmosferă ca în cavoul tinerei Julieta Şi pregătită pentru tot ce-ar fi de spus, sau ar rămâne de nespus, Am fost, să spunem, să-1 ascultăm pe polonezul cei mai nou venit Cum exhala Preludiile, prin plete sau prin vârful degetelor fine. „Atât e de intim, Chopin acesta, că sufletul

PORTRETUL UNEI DOAMNE

lui, mă gândesc, Ar trebui resuscitat doar printre cei care se pricep bine, Două, cel mult trei persoane, să nu-i atingă sufletul eflorescent, Pe care, în sala de concert, toţi i-1 discută şi i-1 risipesc." - Şi astfel, conversaţia se-abate. Printre veleităţi, printre regrete cu îngrijire reprimate, Şi străbătând arpegiile atenuate de vioară Amestecate în sunete de corn înfundate Şi începe, bunăoară.
„Nici nu-ţi imaginezi ce-nseamnă prietenii pentru mine,

And how, how rare and strange it is, to find In a life
composed so much, so much of odds and ends, (For
indeed I do not love it... you knew? you are not blind!
How keen you are!)
To find a friend who has these qualities, Who has, and
gives
Those qualities upon which friendship lives. How much
it means that I say this to you — Without these
friendships — life, what ***cauchemarV***

Among the windings of the violins And the ariettes
Of cracked cornets
Inside my brain a dull tom-tom begins
Absurdly hammering a prelude of its own,
Capricious monotone
That is at least one definite 'false note.'
- Let us take the air, in a tobacco trance,
Admire the monuments,
Discuss the late events,
Correct our watches by the public clocks.

II

Now that lilacs are in bloom She has a bowl of
lilacs in her room And twists one in her fingers
while she talks. 'Ah, my friend, you do not know,
you do not know What life is, you who hold it in
your hands'; (Slowly twisting the lilac stalks) 'You
let it flow from you, you let it flow,

II

Acuma când liliacul este în floare Ea are o
vază cu liliac în camera ei mare Şi absentă îşi
încolăceşte o tijă pe degete pe când vorbeşte. „O,
prietene, dumneata nici nu ştii, nu ştii ce
înseamnă Viaţa, viaţa asta, pe care o ţii în palmă;"
(Răsucind încet tijele de liliac într-o doară) „O laşi
să-ţi scape printre degete, o laşi, se risipeşte,
And youth is cruel, and has no remorse And
smiles at situations which it cannot see.' I smile, of
course. And go on drinking tea.

'Yet with these April sunsets, that somehow
recall My buried life, and Paris in the Spring, I feel
immeasurably at peace, and find the world To be
wonderful and youthful, after all.'

The voice returns like the insistent out-of-tune
Of a broken violin on an August afternoon: 'I am
always sure that you understand My feelings,
always sure that you feel, Sure that across the gulf
you reach your hand.

You are invulnerable, you have no Achilles'
heel. You will go on, and when you have
prevailed You can say: at this point many a one
has failed. But what have I, but what have I, my
friend, To give you, what can you receive from
me? Only the friendship and the sympathy Of one
about to reach her journey's end.

Then sit for half an hour and drink our bocks.

Şi cât, o cât de rar şi de ciudat e să găsesc
în viaţa asta, făcută din nimicuri împerecheate nu prea bine,
(La care nici nu ţin... ai văzut, nu? nu eşti orb, doar!
Ce bine le înţelegi acestea toate!)
Să întâlneşti un prieten care are această calitate,
Şi altele asemenea, şi ştie să le dăruiască
Acele calităţi prin care prietenia poate să mai dăinuiască.
Ce mult înseamnă că-ţi pot spune acuma acestea toate -
Căci fără asemenea prietenii - viaţa, ce ***cauchemarl****

Prin plânsetul viorilor alene încolăcit Şi prin arietele
Cornetelor dezacordate în mintea mea începe un tam-tam
mocnit Bătându-şi un preludiu absurd, numai al lui, Un
monoton capricios şi şui Şi care aduce, cel puţin, o „notă
falsă". - Hai să ieşim ia aer, ameţiţi de tutun, în transă, Să
admirăm monumente, Să discutăm cele mai noi evenimente,
Şi să ne potrivim şi ceasurile după orologiile de pe stradă.
Apoi să şedem o vreme să ne bem berea fadă.

I shall sit here, serving tea to friends....'

I take my hat: how can I make a cowardly amends For
what she has said to me? You will see me any morning in
the park Reading the comics and the sporting page.
Particularly I remark An English countess goes upon the
stage. A Greek was murdered at a Polish dance,
Şi tinereţea-i nemiloasă, ea n-are remuşcări, surâde Unor
împrejurări pe care nici nu le înţelege." Eu surâd, se
înţelege, Şi-mi sorb ceaiul, mai departe.

„Şi totuşi, în amurgurile acestea de aprilie, care-mi
amintesc De viaţa mea moartă şi îngropată,[3] de Paris
primăvara, altădată, Mă simt grozav de liniştită, şi găsesc
Că lumea-i tânără şi minunată."

Şi glasul se întoarce, cu o disonanţă încăpăţânată
Dintr-o vioară spartă într-o după-amiază de august, de
demult: „întotdeauna am fost atât de sigură că-mi înţelegi
întocmai simţămintele, că şi simţi şi dumneata foarte mult
La fel cu mine, că-mi vei întinde mâna.

Dar dumneata eşti de neînvins, n-ai puncte slabe chiar
de nici un fel. Vei merge întotdeauna înainte, şi când ai
izbândit Ai să poţi spune: aici mulţi s-au oprit. Dar eu ce
am, ce am eu, scumpul meu prieten, Să-ţi dăruiesc, ce poţi
s-accepţi din partea mea, ce semn? Doar simpatia, şi doar
prietenia venerabilă A uneia care se apropie acum de
capătul de drum.

Eu am să stau aici să servesc ceaiul la prietenii mei
buni...".

îmi iau degrabă pălăria: cum aş putea să fac amendă
onorabilă La tot ce-mi spune ea acum? Pe mine mă puteţi
vedea dimineţile în parc Citind ziarele la rubrica de sport
şi de umor. Şi-ndeosebi remarc
Că o contesă englezoaică joacă în spectacole teatrale. Sau
că un grec a fost asasinat la un bal polonez,

Another bank defaulter has confessed. I keep my
countenance, I remain self-possessed
Except when a street piano, mechanical and tired
Reiterates some worn-out common song With the
smell of hyacinths across the garden Recalling
things that other people have desired. Are these
ideas right or wrong?

Ill

The October night comes down: returning as
before Except for a slight sensation of being ill at
ease I mount the stairs and turn the handle of the
door And feel as if I had mounted on my hands
and knees. 'And so you are going abroad; and
when do you return? But that's a useless question.
You hardly know when you are coming back, You
will find so much to learn,' My smile falls heavily
among the bric-a-brac.

'Perhaps you can write to me.' My self-
possession flares up for a second; ***This*** is as I had
reckoned. 'I have been wondering frequently of
late (But our beginnings never know our ends!)
Why we have not developed into friends.' I feel
like one who smiles, and turning shall remark
Suddenly, his expression in a glass. My
self·possession gutters; we are really in the dark.

Tor everybody said so, all our friends, They all
were sure our feelings would relate

Un alt bancher falit îşi recunoaşte fraudele, prea uşor.
Eu însă îmi ţin firea
Şi nu-mi pierd stăpânirea
Decât dacă vreo caterincă obosită şi uzată
Mai reîncepe câte o melodie de altădată
Şi cu miresmele de stânjenei peste grădini purtate
Ca să-mi aducă iar aminte de lucruri pe care alţii
le-au dorit mult.
Gânduri din astea — mai face oare să le ascult?

III

Noaptea de octombrie coboară: reîntorcându-
mă—ca şi atunci Doar cu senzaţia că nu mi-e
prea la îndemână Urc scările şi încerc la uşă, şi cu
clanţa în mână Mă simt de parcă aş fi suit pe
brânci, „Aşadar pleci în străinătate; şi când vii?
Dar asta-i o întrebare fără rost. N-ai cum să ştii
de-acuma când vii înapoi, Ai să găseşti atâtea de
învăţat." în camera tăcută surâsul meu cade greoi.

„Poate că ai să-mi scrii." Aici calinul meu
zvâcneşte în flacără scurtă, vie; ***Asta*** e-ntr-adevăr
cum m-am gândit că are să fie. „M-am întrebat
adesea, în vremea asta. acum în urmă (Dar nu
ştim niciodată ce va fi până la urmă!) De ce noi
doi n-am ajuns să fim prieteni." Mă simt ca unul
care râde, şi întorcându-se deodată îşi vede faţa
într-o oglindă acolo atârnată. Şi liniştea mi se
pierde; suntem într-o vreme înnoptată.

„Căci toată lumea îmi spunea, prietenii toţi. Erau atât
de siguri că vom ajunge atâta de legaţi

So closely! I myself can hardly understand.
We must leave it now to fate.
You will write, at any rate.
Perhaps it is not too late.
I shall sit here, serving tea to friends.'

And I must borrow every changing shape To find expression... dance, dance Like a dancing bear, Cry like a parrot, chatter like an ape. Let us take the air, in a tobacco trance -

Well! and what if she should die some afternoon, Afternoon grey and smoky, evening yellow and rose; Should die and leave me sitting pen in hand With the smoke coming down above the housetops; Doubtful, for a while
Not knowing what to feel or if I understand Or whether wise or foolish, tardy or too soon-Would she not have the advantage, after all? This music is successful with a 'dying fall' Now that we talk of dying -And should I have the right to smile?
Căci prea simțim la fel. Nici eu nu ştiu, nu ştiu.
Să lăsăm soarta de acum.
Dar ai să-mi scrii, oricum.
Poate că nu e prea târziu.
Eu am să stau aici, să servesc ceaiul la prieteni."

Eu trebuie să împrumut orice formă schimbătoare Ca să-mi găsesc o expresie... să dansez, să dansez Ca ursul împins în dans,
Să țip ca papagalul, să clămpănesc ca o maimuță sporovăitoare. Hai să ieşim la aer, amețiți de tutun, în transă -

Mda! Şi dacă ea are să moară într-una din aceste după-amiezi, După-amiază cenuşie, fumegoasă, seară cu cer galben şi trandafiriu, Să moară, să mă lase aici, cu tocul suspendat Cu fumul coborând peste acoperişuri, urât; Plin de îndoieli, o vreme
Nemaiştiind nici ce să simt, nici dacă înțeleg cu adevărat
Dacă e rău sau bine, prea devreme sau târziu...
Atunci n-ar însemna că ea a câştigat?
Muzica e mai emoționantă când moare într-un suspin voalat,
Acum, când tot vorbim despre moarte -
Şi-aş mai avea atunci dreptul să surâd?

Traducere de Mircea Ivănescu

PRELUDE
S

I

The winter evening settles down With smell of steaks in passageways. Six o'clock.
The burnt-out ends of smoky days.
And now a gusty shower wraps The grimy scraps
Of withered leaves about your feet And newspapers from vacant lots; The showers beat
On broken blinds and chimney-pots,
And at the corner of the street
A lonely cab-horse steams and stamps.

And then the lighting of the lamps. 11

The morning comes to consciousness
Of faint stale smells of beer From the sawdust-trampled street With all its muddy feet that press To early coffee-stands.

I

Seara de iarnă se instalează confortabil
Cu mirosuri de fripturi prin gangurile întunecoase.
E ora şase.
Mucul ars pân-la capăt al zilelor fumegoase. Şi acum izbucnirea ploii în vânt îţi înfăşoară Câte o zdreanţă murdară De frunze moarte în jurul gleznelor opintite Şi de ziare aruncate pe maidane, mototolite; Şi ploaia bate
Pe obloane sparte şi prin hornuri înfundate,
Pe când la colţul străzii întunecate

PRELUDI
I[1]

E-un cal singuratec de cupeu, aburind, tropăind.

Şi apoi felinarele se aprind. II

Dimineaţa vine în conştiinţa unui iz Vag şi stătut de bere dinspre strada Cu rumeguş pe jos deja bătătorit De toate ghetele-nnoroiate care dau năvală în cafenelele deschise devreme.

With the other masquerades That time
resumes, One thinks of all the hands That
are raising dingy shades In a thousand
furnished rooms.

Ill

You tossed a blanket from the bed,
You lay upon your back, and waited;
You dozed, and watched the night revealing
The thousand sordid images
Of which your soul was constituted;
They flickered against the ceiling.
And when all the world came back
And the light crept up between the shutters,
And you heard the sparrows in the gutters,
You had such a vision of the street
As the street hardly understands;
Sitting along the bed's edge, where
You curled the papers from your hair,
Or clasped the yellow soles of feet
In the palms of both soiled hands.

IV

His soul stretched tight across the skies
That fade behind a city block,
Or trampled by insistent feet
At four and five and six o'clock;
And short square fingers stuffing pipes,

Şi împreună cu celelalte mascarade Pe care
le reîncepe acum timpul,-Te duce gândul
înspre mâinile toate Care ridică deodată
obloane murdare într-o mie de camere
mobilate.

III

Ai aruncat în lături pătura de pe pat,
Stăteai pe spate întinsă, ai tot aşteptat;
Apoi ai aţipit; pe urmă ai pândit noaptea
cum dezgoleşte
Mii de imagini sparte şi sordide
Din care-ţi este sufletul alcătuit;
Cum tremură pe tavan într-un desen care
mai licăreşte.
Şi când lumea cu toate ale ei a revenit
Şi cu lumina zilei furişându-se prin jaluzele,
Şi-ai auzit vrăbiile pe streşini certându-se
între ele,
Deodată ai avut o viziune despre strada
întreagă
Pe care strada însăşi nici n-ar şti s-o
înţeleagă;

IV

Aşa cum stăteai pe marginea patului, scoţând
Din păr cârlionţii de hârtie, rând pe rând,
Şi apoi ţi-ai prins călcâiele galbene, crăpate,
în palmele tale, parcă nu prea curate.

IV

Sufletul i se întindea pe cerurile luminiscente încet
stingându-se după blocurile sticloase, Sau se lăsa strivit
sub tălpi insistente La ora patru şi la ora cinci şi iar la
şase; Degete boante înfundând câte o lulea,

And evening newspapers, and eyes Assured of certain certainties, The conscience of a blackened street Impatient to assume the world.

I am moved by fancies that are curled Around these images, and cling: The notion of some infinitely gentle Infinitely suffering thing.

Wipe your hand across your mouth, and laugh; The worlds revolve like ancient women Gathering fuel in vacant lots.
Ziarele de seară, ochii clipind abia De aroganța unor anumite certitudini, Senzația unei străzi întunecoase Nerăbdătoare să-şi asume lumea.

Pe mine mă emoționează închipuirile acestea Chircindu-se în jurul chipurilor, şi îmbrățişându-le: Senzația că există ceva nesfârşit de blând Nesfârşit de mult îndurând.

Acum, trece-ți mâna peste gură - râzi;
Lumile toate se rotesc asemeni unor femei bătrâne
Care-şi strâng vreascuri de foc de pe maidane.

Traducere deMircea Ivănescu

RHAPSODY ON A WINDY NIGHT

Twelve o'clock.
Along the reaches of the street
Held in a lunar synthesis,
Whispering lunar incantations
Dissolve the floors of memory
And all its clear relations,
Its divisions and precisions.
Every street-lamp that I pass
Beats like a fatalistic drum,
And through the spaces of the dark
Midnight shakes the memory
As a madman shakes a dead geranium.

Half-past one,
The street-lamp sputtered,
The street-lamp muttered,
The street-lamp said, 'Regard that woman
Who hesitates toward you in the light of the door
Which opens on her like a grin.
You see the border of her dress
Is torn and stained with sand,
And you see the corner of her eye
Twists like a crooked pin.'

The memory throws up high and dry A crowd of
twisted things;
Ora douăsprezece.
A twisted branch upon the beach
Eaten smooth, and polished As if the
world gave up The secret of its
skeleton, Stiff and white.
A broken spring in a factory yard,
Rust that clings to the form that the strength has left
Hard and curled and ready to snap.

Half-past two,
The street-lamp said,
'Remark the cat which flattens itself in the gutter, Slips out its
tongue
And devours a morsel of rancid butter' So
the hand of the child, automatic,
Slipped out and pocketed a toy that was running along the
quay.
1 could see nothing behind that child's eye.
I have seen eyes in the street
Trying to peer through lighted shutters,
And a crab one afternoon in a pool,

RAPSODIE ÎNTR-O NOAPTE CU VÂNT

Pe toată întinderea acestei străzi
Acuma suspendată într-o sinteză lunară,
Incantațiile şoptitoare ale lunii
Dizolvă planurile amintirii
Cu toate legăturile ei limpezi,
Cu toate diviziunile şi preciziile ei.
Şi fiecare felinar sub care trec în drumul meu
Pulsează ca o tobă resemnată,
Iară prin spațiile întunecimii
Miezul de noapte zgâlțâie amintirea
Aşa cum un nebun zgâlțâie o muşcată uscată.

Unu şi jumătate,
Felinarul scuipând înecându-se,
Felinarul mormăind,
Felinarul spunând „Priveşte la femeia aceea
Cum şovăie înspre tine în lumina uşii
Deschisă asupra ei ca un rânjet.
Vezi, tivul rochiei îi e
Şi sfâşiat, şi pătat de nisip,
Şi vezi cum colțul ochiului
I s-a strâmbat ca un ac răsucit".

Amintirea aruncă în sus înaltă şi uscată O-
adunătură de lucruri strâmbate,

An old crab with barnacles on his back,
Gripped the end of a stick which I held him.

Half-past three,
The lamp sputtered,
The lamp muttered in the dark.
The lamp hummed:
Regard the moon,
La lune ne garde aucune rancune,
She winks a feeble eye,
She smiles into corners.
She smooths the hair of the grass.
The moon has lost her memory.
O creangă frântă undeva pe plajă Mâncată
până la lemn şi lustruită Ca şi cum lumea
întreagă şi-ar fi divulgat Taina scheletului,
Țeapăn şi alb.
Un arc plesnit în curtea unei fabrici,
Rugina agățându-se de forma părăsită de putere
Dură, contorsionată, gata să plesnească.

Două şi
jumătate,
Felinarul
spunând
„Observă cum pisica se chirceşte în
rigolă Şi îşi strecoară limba afară Şi
devorează o bucată de unt rânced".
Tot astfel mâna copilului, în gest
automat,
S-a întins furişe şi a strecurat în buzunar o jucărie care aluneca
pe chei.
Nu mai vedeam nimic altceva decât ochiul acelui copil. Am
văzut ochi în stradă
Cum încercau să spioneze prin obloane luminate,
Şi într-o după-amiază un crab într-o băltoacă,
Un crab bătrân cu ochelari pe spinare,
S-a încleştat de capătul băţului pe care eu i l-am întins.

Trei şi jumătate, Felinarul
scuipând, Felinarul mormăind
în întuneric. Felinarul
fredonând: „Priveşte luna,
La lune ne garde aucune rancune, îţi
face semn dintr-un ochi fără putere,
Şi mai surâde în colţuri. Şi netezeşte
părul ierburilor. Luna şi-a pierdut
memoria.

A washed-out smallpox cracks her face, Her hand
twists a paper rose, That smells of dust and eau de
Cologne, She is alone
With all the old nocturnal smells
That cross and cross across her brain.'
The reminiscence comes
Of sunless dry geraniums
And dust in crevices,
Smells of chestnuts in the streets,
And female smells in shuttered rooms,
And cigarettes in corridors
And cocktail smells in bars.

The lamp said,
'Four o'clock,
Here is the number on the door.
Memory!
You have the key,
The little lamp spreads a ring on the stair. Mount.
The bed is open; the tooth-brush hangs on the wall,
Put your shoes at the door, sleep, prepare for life.'

The last twist of the knife.

Şi un vărsat de vânt decolorat îi cojeşte faţa, Mâna
ei răsuceşte un trandafir de hârtie, Care miroase a
praf şi a apă de colonie, E singură
Cu toate mirosurile vechi nocturne Care-o străbat
şi i se încrucişează în cap". Şi vine o reminiscenţă A
unor muşcate uscate, fără soare Şi a prafului prin
crăpături, Mireasma castanilor în străzi, Mirosurile
femeieşti în camerele oblonite, Şi ale ţigaretelor pe
coridoare Mirosurile cocteilurilor în baruri.

Felinarul spunând
„Ora patru,
Uite numărul pe uşă.
Amintire!
Ai cheia,
Becul acesta slab îşi desface un inel pe scară. Urcă.
Patu-i făcut; periuţa de dinţi ţi-atârnă pe perete,
Lasă-ţi pantofii la uşă, dormi, pregăteşte-te
pentru viaţă".

Ultima răsucire a pumnalului.

Traducere de Mircea Ivănescu

MORNING AT THE WINDOW

They are rattling breakfast plates in basement
kitchens, And along the trampled edges of the street I
am aware of the damp souls of housemaids Sprouting
despondently at area gates.

The brown waves of fog toss up to me Twisted faces
from the bottom of the street, And tear from a passer-
by with muddy skirts An aimless smile that hovers in
the air And vanishes along the level of the roofs.
Clinchete în cuhniile de jos, Iar de-a lungul străzii
călcate în picioare Sufletul umed al subretelor îl simt,
Când abătute intră pe uşile din dos.

în sul de pâclă, sur, mi-apar în faţă, Din fundul străzii,
chipuri cu grimase; Smulg de pe unu-al uneia cu fusta
înnoroiată, un surâs zadarnic, Care pluteşte-n aer şi
piere peste case.

Traducere de Şerban Toartă

THE 'BOSTON EVENING TRANSCRIPT

The readers of the ***Boston Evening Transcript*** Sway in the wind
like a field of ripe corn.

When evening quickens faintly in the street,
Wakening the appetites of life in some
And to others bringing the ***Boston Evening Transcript,***
I mount the steps and ring the bell, turning
Wearily, as one would turn to nod good-bye to La Rochefoucauld,
If the street were time and he at the end of the street,
And I say, 'Cousin Harriet, here is the ***Boston Evening Transcript.***'
Cititorii ***Bostonianului de seară***
Se leagănă ca lanul, în vânt, de grâne coapte.

Când seara abia prinde cheag pe străzi,
Stârnind într-unii pofta vieţii de noapte,
Pe când altora, pe seară, le-aduce-acest ***Bostonian de seară,***
Eu urc scările şi sun, sucindu-mă cu greu,
Cum s-ar întoarce cineva să-i spuie-adio lui La Rochefoucauld,
Dacă strada ar fi timpul însuşi, iar el la capătul acestei străzi,
Şi spun „Verişoară Harriet, ţi-am adus, uite-I, ***Bostonianul*** tău ***de seară[1]'.***

Traducere de Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă

DEVREME, LA FEREASTRĂ

„BOSTONIANUL DE SEARĂ"

AUNT
HELEN

Miss Helen Slingsby was my maiden aunt,
And lived in a small house near a fashionable square
Cared for by servants to the number of four.
Now when she died there was silence in heaven
And silence at her end of the street.
The shutters were drawn and the undertaker wiped his feet—
He was aware that this sort of thing had occurred before.
The dogs were handsomely provided for,
But shortly afterwards the parrot died too.
The Dresden clock continued ticking on the mantelpiece,
And the footman sat upon the dining-table
Holding the second housemaid on his knees -
Who had always been so careful while her mistress lived.

COUSIN
NANCY

Miss Nancy Ellicott
Strode across the hills and broke them, Rode across the hills and broke them -The barren New England hills -
Riding to hounds Over the cow-pasture.

Miss Nancy Ellicott smoked
And danced all the modern dances;
And her aunts were not quite sure how they felt about it,
But they knew that it was modern.

Upon the glazen shelves kept watch Matthew and
Waldo, guardians of the faith, The army of unalterable law.
Miss Nancy Ellicott

MR.
APOLLINAX

Q XF[C, κ**(xivoTT | Toț Hpdcicteu;, tffe TtapaSo^oloyLaq**

Lucian

"When Mr. Apollinax visited the United States
His laughter tinkled among the teacups.
I thought of Fragilion, that shy figure among the birch-trees,
And of Priapus in the shrubbery
Gaping at the lady in the swing.
In the palace of Mrs. Phlaccus, at Professor Channing-Cheetah's He laughed like an irresponsible foetus. His laughter was submarine and profound Like the old man of the sea's Hidden under coral islands
Where worried bodies of drowned men drift down in the green
silence,
Dropping from fingers of surf.

I looked for the head of Mr. Apollinax rolling under a chair Or grinning over a screen With seaweed in its hair.

MĂTUŞA
HELEN

Miss Helen Slingsby-a fost mătuşa mea;
Virgină, locuia-ntr-o vilă lângă un parc la modă - ea
Plus patru slugi. Când încetă din viaţă, sus,
în cer, fu linişte, cum e şi jos, în stradă.
Se trag obloanele... Antreprenorul pompelor funebre
Se şterge,-n prag, pe tălpi. Nimic de spus,
A mai văzut el d'astea,.. Câinii,-n febre,
S-au bucurat de o-mbucătură-n plus.
După puțin, însă, muri subit peruşa.
în manteluța tanti-mii,-n răstimp, mai ticăie ceasornicul din Dresda,
Valetul şi-a pus rundul pe servanta mobilă,
Iar în poală, pe servanta a tânără -
Ce rni-a-ngrijit mătuşa, cu zel, pe când trăia în locu-acesta.

Traducere de Şerban Foarță

VERIŞOARA
NANCY

Ca amazoanele, aşa trecea peste coline, Ca
amazoanele, în şa trecea peste coline -Sterpele
coline line din New England -Călare,
hăituind vânatul Peste păşuni, în goană mare.

Miss Nancy Ellicott trăgea din țigaretă Şi
dansa orice dans la modă; Mătuşile nu mai
ştiau ce să mai creadă, Credeau, cu siguranță,
că totul e la modă.

Pe rafturi lustruite, stau de veghe
Matthew şi Waldo, - garda veche
A inalterabilei legi sacre.
Traducere de Şerban Foarță & Adriana-Carmen Racoviță

DOMNUL
APOLLINAX

ti în.; KCttv6triTO<; Hpcoctau;, Tn£ ***mpoi&otpXoyiaq***
e-unf|X[avol]**9 ctv9pco7Kx;.**[1]

Lucian

I heard the beat of centaur's hoofs over the hard turf As his dry and passionate talk devoured the afternoon. 'He is a charming man' - 'But after all what did he mean?' 'His pointed ears... He must be unbalanced.' -'There was something he said that I might have challenged.' Of dowager Mrs. Phlaccus, and Professor and Mrs. Cheetah I remember a slice of lemon, and a bitten macaroon.
Când a venit domnul Apollinax[2] în vizită în Statele Unite
Râsul îi clinchenea frumos printre ceştile de ceai.
Eu mă gândeam la Fragilion, acea sfioasă siluetă între mesteceni,
Şi la Priapus pitit în tufişuri
Căscându-şi gura mare la doamna din leagăn.[3]
Şi în palatul doamnei Phlaccus, la profesorul Channing-Cheetah
Râdea ca un avorton iresponsabil.
Râsul lui era subacvatic şi adânc
Ca al bătrânului din mare
Ascuns sub insulele de coral
Pe unde trupurile hăituite ale înecaților coboarăîn vârtejindu-se

în
tăc
ere
a
ver
de,

încet picurând printre degetele surfului.

Eu mă uitam să văd capul domnului Apollinax rostogolindu-se
sub vreun scaun
Sau poate rânjind pe deasupra vreunui paravan
Cu ierburi de mare încâlcite în păr.
Şi auzeam ropotul copitelor de centauri prin iarba sănătoasă
în timp ce conversaţia lui uscată, pasionată devora după-
amiaza.
„E-un om încântător" - „însă în fond ce-a vrut să spună?"
„Urechile astea ascuţite... Sigur e ceva în neregulă cu el."
„Era ceva în ce-a spus el cu care n-aş fi fost de acord."
Despre văduva doamna Phlaccus şi profesorul şi doamna
Cheetah
îmi mai aduc aminte de-o felie de lămâie şi o pricomigdală
muşcată.

Traducere de Mircea Ivănesca

HYSTERI
A

As she laughed I was aware of becoming involved in her laughter and being part of it, until her teeth were only accidental stars with a talent for squad-drill. I was drawn in by short gasps, inhaled at each momentary recovery, lost finally in the dark caverns of her throat, bruised by the ripple of unseen muscles. An elderly waiter with trembling hands was hurriedly spreading a pink and white checked cloth over the rusty green iron table, saying: 'If the lady and gentleman wish to take their tea in the garden, if the lady and gentleman wish to take their tea in the garden...' I decided that if the shaking of her breasts could be stopped, some of the fragments of the afternoon might be collected, and I concentrated my attention with careful subtlety to this end.

Ea râdea şi am ştiut deodată că sunt înghiţit în râsul ei şi că sunt parte din el, până când dinţii ei au fost doar stele întâmplătoare cu aplicaţie urmându-şi un balet complicat. Eram tras în suflarea ei întretăiată, inhalat de fiecare dată când ea se oprea o clipă, pierdut în cele din urmă în cavernele întunecate ale gâtului ei, cutremurat de zvâcnetul mic al unor muşchi nevăzuţi. Un chelner mai bătrân, şi îi tremurau mâinile, întindea grăbit o faţă de masă în carouri trandafirii şi albe peste masa de fier verde ruginită, spunând: „Dacă doamna şi domnul doresc să ia ceaiul în grădină, dacă doamna şi domnul doresc să ia ceaiul în grădină...". Mi-am spus atunci că dacă tremurul sânilor ei s-ar opri, s-ar mai putea strânge ceva din cioburile după-amiezii, şi mi-am concentrat atenţia cu subtilitate grijulie înspre aceasta.

Traducere deMircea Ivănescu

ISTERI
E

CONVERSATION GALANTE

I observe: 'Our sentimental friend the moon! Or possibly (fantastic, I confess) It may be Prester John's balloon Or an old battered lantern hung aloft To light poor travellers to their distress.' She then: 'How you digress!'

And I then: 'Someone frames upon the keys That exquisite nocturne, with which we explain The night and moonshine; music which we seize To body forth our own vacuity.'

She then: Does this refer to me?'

'Oh no, it is I who am inane.'

'You, madam, are the eternal humorist, The eternal enemy of the absolute, Giving our vagrant moods the slightest twist! With your aid indifferent and imperious At a stroke our mad poetics to confute -' And - 'Are we then so serious?'

LA FIGLIA CHE PIANGE

0 quam te memorem virgo...

Stand on the highest pavement of the stair -Lean on a garden urn -Weave, weave the sunlight in your hair - Clasp your flowers to you with a pained surprise — Fling them to the ground and turn With a fugitive resentment in your eyes: But weave, weave the sunlight in your hair.

So I would have had him leave, So I would have had her stand and grieve, So he would have left
As the soul leaves the body torn and bruised, As the mind deserts the body it has used. I should find Some way incomparably light and deft, Some way we both should understand, Simple and faithless as a smile and shake of the hand.

She turned away, but with the autumn weather Compelled my imagination many days, Many days and many hours: Her hair over her arms and her arms full of flowers. And I wonder how they should have been together! 1 should have lost a gesture and a pose. Sometimes these cogitations still amaze The troubled midnight and the noon's repose.

O quam te memorem virgo...[2]

Să te opreşti în capul scărilor pe terasa cea mai de sus —
Şi sprijinită de urna aceasta de grădină -
Joacă-ți, joacă-ți soarele în păr -

CONVERSATION GALANTE

Remarc: „Prietena noastră sentimentală luna! Sau mai degrabă (e deplasat, însă de ce n-aş exagera?) E poate un balon de-ale lui Prester John, aşa, Sau o lanternă veche atârnată cât mai sus Pentru sărmanii călători rătăciți, spre a-i lumina". Şi ea atunci: „Cum mai divaghezi şi dumneata!"

Şi atunci eu: „Uite, cineva închipuie pe clape
Nocturna aceea delicioasă, ***cu*** care explicăm
Noaptea şi clarul de lună; muzica pe care ne-o strângem aproape
Să dăm vacuității noastre un trup mai puțin stingher".

Şi ea: „Cu asta adică la mine te referi?"

„O, nu - eu sunt un stupid."

„Dumneata, doamnă, eşti o glumeață atotdăinuitoare, Dintotdeauna inamică a ceea ce este absolut, Şi deviezi abia simțit stările noastre trecătoare! Cu aerul acesta al dumitale, indiferent, imperios, Gata oricând să ne destrami poetica aceasta plină de absurd." Şi - „Să ne luăm adică chiar atât de în serios?"

Traducere de Mircea Ivănescu

LA FIGLIA CHE PIANGE[1]

Strângeți la piept florile, speriată şi îndurerată -
Aruncă-le la pământ şi întoarce-te dintr-odată
Cu un resentiment în ochi, oricât de trecător,
Dar joacă-ți, joacă-ți soarele în păr.

Aşa aş fi vrut să plece el,
Aşa aş fi vrut să rămână ea, îndurerată,
Aşa s-ar fi cuvenit el să se îndepărteze
Cum sufletul părăseşte trupul sfâşiat, chinuit,
Cum mintea-şi lasă trupul pe care 1-a folosit.
Şi ar fi trebuit să inventez
Un fel de despărțire neasemuit de blândă şi curată.
O despărțire pe care s-o înțelegem amândoi, şi să rămână
Simplă şi fără de credință ca un surâs şi ca o strângere de mână.

Sa întors să plece ea, dar prin vremea întomnată Zile la rând mi s-a întipărit pe închipuire, Zile întregi, ceasuri nenumărate: Şi părul revărsându-i-se peste brațe, brațele încărcate de flori. Şi stau şi mă gândesc cum ar fi trebuit să fi rămas ei laolaltă! Aş fi pierdut atunci poza aceasta, gestul acesta. Decât că uneori imaginile acestea-mi tulbură cu un fel de uimire Şi insomniile din miez de noapte, şi ceasurile de siestă.

Traducere de Mircea Ivănescu

POEMS
1920

POEME
1920

GERONTIO
N

Thou hast nor youth nor age But
as it were an after dinner sleep
Dreaming of both.

Here I am, an old man in a dry month,
Being read to by a boy, waiting for rain.
I was neither at the hot gates
Nor fought in the warm rain
Nor knee deep in the salt marsh, heaving a cutlass,
Bitten by flies, fought.
My house is a decayed house,
And the Jew squats on the window-sill, the owner,
Spawned in some estaminet of Antwerp,
Blistered in Brussels, patched and peeled in London.
The goat coughs at night in the field overhead;
Rocks, moss, stonecrop, iron, merds.
The woman keeps the kitchen, makes tea,
Sneezes at evening, poking the peevish gutter.
1 an old man,
A dull head among windy spaces.

Signs are taken for wonders. 'We would see a sign!' The word within a word, unable to speak a word, Swaddled with darkness. In the juvescence of the year Came Christ the tiger

In depraved May, dogwood and chestnut, flowering jud; To be eaten, to be divided, to be drunk

Nu ai nici tinerețe, nici vârstă înaintată Ci cum arfi un somn de după-amiazâ doar Visând la amândouă.[1]

Iată-mă, un bătrân într-un anotimp secetos,
Ascultând ce-mi citeşte un copil, aşteptând ploaia.
Eu n-am fost nici la porțile fierbinți,
Nici n-am luptat scăldat în ploaia caldă,
Nici până la genunchi în mlaştini sărate, rotind iataganul,
Muşcat de muşte, şi luptând.
Casa mea este o casă în ruină,
Şi evreul stă chircit pe pervaz, proprietarul,
Ouat în nu mai ştiu ce tavernă din Anvers,
Năpădit de buboaie în Bruxelles, stoarse, cojite la Londra.
Capra horcăie prin noapte în poiană, deasupra;
Stânci, muşchi, mucegai, fiare vechi, excremente.
Femeia-şi vede de bucătărie, face ceaiul,
Seara strănută, împungând cu vătraiul în rigola rebelă
Eu-un bătrân,
O minte amorțită prin locuri bătute de vânt,

GERONTIO
N[1]

Semnele aici sunt luate drept minuni. „Şi noi am vrea un semn!"
Cuvântul închis în cuvânt, neputincios să rostească un cuvânt,
înfăşat în întunecime. în adolescența anului Venit-a Crist, ca un tigru

în depravata lună mai, lemnul câinesc şi castanii, pomişorii înfloriți,
Pentru mâncare, pentru împărțire şi pentru băutură

Among whispers; by Mr. Silvero
With caressing hands, at Limoges
Who walked all night in the next room;
By Hakagawa, bowing among the Titians;
By Madame de Tornquist, in the dark room
Shifting the candles; Fräulein von Kulp
Who turned in the hall, one hand on the door. Vacant shuttles
Weave the wind. I have no ghosts.
An old man in a draughty house
Under a windy knob.

After such knowledge, what forgiveness? Think now
History has many cunning passages, contrived corridors
And issues, deceives with whispering ambitions,
Guides us by vanities. Think now
She gives when our attention is distracted
And what she gives, gives with such supple confusions
That the giving famishes the craving. Gives too late
What's not believed in, or if still believed,
In memory only, reconsidered passion. Gives too soon
Into weak hands, what's thought can be dispensed with
Till the refusal propagates a fear. Think
Neither fear nor courage saves us. Unnatural vices
Are fathered by our heroism. Virtues
Are forced upon us by our impudent crimes.
These tears are shaken from the wrath-bearing tree.

The tiger springs in the new year. Us he devours. Think at last
We have not reached conclusion, when I Stiffen in a rented
house. Think at last I have not made this show purposelessly
And it is not by any concitation

în încâlcirea de şoapte; de Ia domnul Silvero
Cu mâini mângâietoare, în Limoges
Care toată noaptea umbla prin odaia de-alături;
De la Hakagawa, înclinându-se în faţa pânzelor de Titian;
De la Madame de Tornquist, în camera întunecată
Mutând mereu lumânările; sau Fräulein von Kulp
Care-n hol s-a întors către noi, cu mâna pe clanţă. Obloanele oarbe
împletesc vântul. Pe mine nu mă bântuie strigoii,
Un bătrân într-o casă unde trage curentul
La poalele unui deal bătut de vânt.

După o asemenea cunoaştere, ce iertare? Gândeşte-te numai,
Istoria e străbătută de multe pasaje viclene, coridoare săpate-ntr-adins
Şi porţi de scăpare, înşală cu ambiţiile suflate în şoaptă,
Ne călăuzeşte cu deşertăciuni. Gândeşte-te
Ne dăruie doar cât ne e gândul într-altă parte-ndreptat
Şi ceea ce dăruie, dăruie în întortocheri atâta de subţiratice
încât daru-1 înfometează pe cerşetor. Dăruie prea târziu
Ceva în care nu se mai poate crede, sau dacă mai crede cineva încă,
în amintire doar, ca o patimă numai gândită. Dăruie prea devreme
în mâini neputincioase, ceva de care credem că ne putem lipsi
Până când refuzul răspândeşte în jurul Iui spaima. însă gândeşte-te
Nici spaima, nici curajul nu ne mai mântuie. Nefireşti vicii
Se trag din eroismul nostru. Şi virtuţile
Ne sunt dăruite cu de-a sila de neruşinatele noastre păcate.
Lacrimile de acum se scutură din pomul purtător al mâniei.

Tigrul zvâcneşte în anul abia început. Pe noi ne sfâşie. Gândeşte-te
acum, la urmă,
Că n-am ajuns Ia nici o încheiere, acuma când eu înţepenesc într-o casă luată în chirie. Gândeşte-te acuma, la urmă, (,ă nu m-am dat în felul acesta în spectacol, cu dinadinsul, Şi nici prin vreun oarecare îndemn
Of the backward devils.
I would meet you upon this honestly.
I that was near your heart was removed therefrom
To lose beauty in terror, terror in inquisition.
I have lost my passion: why should I need to keep it
Since what is kept must be adulterated?
I have lost my sight, smell, hearing, taste and touch:
How should I use them for your closer contact?

These with a thousand small deliberations
Protract the profit of their chilled delirium,
Excite the membrane, when the sense has cooled,
With pungent sauces, multiply variety
In a wilderness of mirrors. What will the spider do,
Suspend its operations, will the weevil
Delay? De Bailhache, Fresca, Mrs. Cammel, whirled
Beyond the circuit of the shuddering Bear
In fractured atoms. Gull against the wind, in the windy straits
Of Belle Isle, or running on the Horn.
White feathers in the snow, the Gulf claims,
And an old man driven by the Trades
To a sleepy corner.

Tenants of the house,
Thoughts of a dry brain in a dry season.

Al unor diavoli înapoiaţi.
Am să-ţi vorbesc acum cu toată sinceritatea.
Eu, care-am fost apropiat inimii tale, de-acolo am fost smuls
Să pierd frumuseţea în spaimă, spaima în necruţare.
Mi-am pierdut patima: de ce aş mai avea nevoie să mi-o păstrez
Dacă oricum ceea ce se păstrează se preschimbă-n mai rău?
Mi-am pierdut vederea, mirosul, auzul, gustul şi pipăitul;
Cum le-aş mai putea încerca să ajung mai aproape de tine?

Şi-acestea, împreună cu-o mie de mărunte îngândurări,
îşi amână profitul îngheţatei lor nebunii,
Mai zgârie pielita, când simţurile au îngheţat,
Cu sosuri iuţi, îşi înmulţesc felurimea
într-o puzderie de oglinzi. Şi ce va mai face acuma păianjenul,
Să-şi oprească ţesăturile lui, şi poate chiar gărgăriţa
Să mai adaste? De Bailhache, Fresca, Doamna Cammel, rotindu-se
Dincolo de cuprinderea Ursei Mari cuprinsă de tremur
în atomi sfărâmaţi, Pescăruş în vânt, în strâmtorile bătute de vânt
La Belle Isle, sau planând către Capul Horn.
Pene albe în zăpadă, Curentul Golfului îşi cere tributul
Şi un bătrân împins de alizee
înspre un ungher somnoros.

Chiriaşii casei,
Gândurile unei minţi uscate într-un anotimp de uscăciune.

Traducere de Mircea Ivănescu

BURBANK WITH A BAEDEKER: BLEISTEIN WITH A CIGAR

Tra-la-la-la-la-la-laire—nil nisi divinum stabile est; caetera fumus — the gondola stopped, the old palace was there, how charming its grey and pink — goats and monkeys, with such hair too!—so the countess passed on until she came through the little park, where Niobe presented her with a cabinet, and so departed.

Burbank crossed a little bridge
Descending at a small hotel;
Princess Volupine arrived,
They were together, and he fell.

Defunctive music under sea
Passed seaward with the passing bell Slowly: the God Hercules
Had left him, that had loved him well.

The horses, under the axletree Beat
up the dawn from Istria
With even feet. Her shuttered barge
Burned on the water all the day.

But this or such was Bleistein's way: A
saggy bending of the knees
And elbows, with the palms turned out,
Chicago Semite Viennese.

BURBANK CU UN BAEDEKER: BLEISTEIN CU UN TRABUC

Tra-la-ta-tala—nil nisi divinum stabile est; caetera fumus-gondola stătu locului, bătrânul palat era aproape, de-a binelea încântătoare, griurile şi rozurile lui - capre şi maimuțoi, cât de păroşi! -, iar o contesă merse mai departe, pânăajunse-nmiculparc unde Niobe, mai înainte să se-ndepărteze, îi oferi un sipet.[1]

Trecând pe puntea strâmtă, Burbank
Ajunse la un mic hotel;
Volupina sosi şi ea,
Prințesa ce-ar iubi-o el.

De pe sub ape, zvon de clopot
Mort iese,-nspre apus, din cercul
Marin. Deşi, cândva, propice,
îl lasă-n neputință Hercul.

Iar caii, pe sub osii lungi,
Bat răsăritul istriot Cu
pas egal. Caiacul arse
Pe mare,-o zi întreagă, tot.

Ci ăsta-i Bleistein, cum îl ştiu:
Chircit de vechiul său lumbago;
I-s brațele cu palma-n sus, -
Ovrei vienez de prin Chicago.

A lustreless protrusive eye
Stares from the protozoic slime
At a perspective of Canaletto. The smoky
candle end of time

Declines. On the Rialto once.
The rats are underneath the piles. The
Jew is underneath the lot.
Money in furs. The boatman smiles,

Princess Volupine extends
A meagre, blue-nailed, phthisic hand To
climb the waterstair. Lights, lights,
She entertains Sir Ferdinand

Klein. Who clipped the lion's wings
And flea'd his rump and pared his
claws?
Thought Burbank, meditating on Time's
ruins, and the seven laws.

Un ochi umflat, de protozoar,
Se cască dinspre mâlul negru Spre
apele lui Canaletto.
Muc de feştilă, timp funebru-n

Declin. Guzganii, pe Rialto,
Sub case, mişună cu drag. Evreu sub
crude vremuri. Sfanții-n
Surtuc. Gondolierii trag,

Volupina întinde-o mână
De ftizie (unghiile-s frapant De
mov), spre parapet. De vorbă,
în zori, stă cu Sir Ferdinand

Klein. - Leului, de ce i-au smuls
O aripă şi gheare-ntregi? La timpu-
avid, lui Burbank, gându-i
Stă, şi la cele şapte legi.

Traducere de Şerban Toartă & Adriana-Carmen Racoviță

SWEENEY
ERECT

And the trees about me, Let them be dry and leafless; let the rocks Groan ivith continual surges; and behind me Make all a desolation. Look, look, wenches!

Paint me a cavernous waste shore
Cast in the unstilled Cyclades,
Paint me the bold anfractuous rocks
Faced by the snarled and yelping seas.

Display me Aeolus above
Reviewing the insurgent gales
Which tangle Ariadne's hair
And swell with haste the perjured sails.

Morning stirs the feet and hands
(Nausicaa and Polypheme).
Gesture of orang-outang
Rises from the sheets in steam.

This withered root of knots of hair
Slitted below and gashed with
eyes, This oval 0 cropped out with
teeth:
The sickle motion from the thighs

Jackknifes upward at the knees
Then straightens out from heel to hip
Fie copacii,-nJur, uscați
Şi desfrunziți; iar stâncăria
Să geamă,-n hulă, surd; şi,-n urmă-mi,
Pustiul Uite, uitefete.'[5]

Golaş ţărm cavernos pictează-mi, Zvârlit în spasme de
Cyclade,
Pictează-mi colți abrupți de stâncă Pe care,-n scheaun,
valul cade.

Sus, pe Eol, să mi-1 desfăşuri
Privind sterila mării luptă
Ce-i încâlceşte-Ariadnei părul Şi umflă grabnic pânza
ruptă.

Se-agită,-n zori, spasmodic, membre (Nausicaa şi
Polyphem).

SWEENEY
ERECT[1'2]

Prin aburind cearşaf, vezi gestul Străsimiescului
totem.

Smoc de păr sur pe frunte,-n josul Căreia ochii-s
plăgi, sub chică;
Un ***O*** oval, cu dinți se umple,
Iar gambele i se ridică

(Genunchii cărora înjunghie)
Şi de la talie până-n talpă,

Pushing the framework of the bed And
clawing at the pillow slip.

Sweeney addressed full length to shave
Broadbottomed, pink from nape to base,
Knows the female temperament And wipes
the suds around his face.

(The lengthened shadow of a man
Is history, said Emerson Who had not
seen the silhouette
Of Sweeney straddled in the sun.)

Tests the razor on his leg
Waiting until the shriek subsides. The
epileptic on the bed
Curves backward, clutching at her sides.

The ladies of the corridor
Find themselves involved, disgraced,
Call witness to their principles
And deprecate the lack of taste

Observing that hysteria
Might easily be misunderstood;
Mrs. Turner intimates
It does the house no sort of good.

But Doris, towelled from the bath,
Enters padding on broad feet, Bringing
sal volatile
And a glass of brandy neat.

în rama patului împing,
în contrasens cu perna albă.

Sweeney-i pe cale de-a se rade;
Roze şi lat în şolduri, el
Ştiind ce-i aia o femeie,
Se săpuneşte cu mult zel.

(Istoria, după Emerson,
E umbra unui om, în linii
Prelungi; el nu-1 văzuse,
însă,
în soare, crăcănat, pe Sweeney.)

Pe coapsă-ncearcă briciul, până
Când urletul, în fine, tace Căci
epileptica din pat,
Chircită,-n letargie, zace.

Se simt atinse în principii
Şi doamnele pe coridoare, -Ce le
invocă-ntr-ajutor,
Pentru că prostul gust le doare,

Văzând că isteria lesne-i
Interpretabilă în rău; Se teme
Mrs. Turner pentru
Pensiunea şi prestigiul său.

Dar Doris, în prosop de baie,
Apare încălţată trendy,-n
Galenţi. Ea săruri volatile
Aduce, şi-un clondir de brandy.

Traducere de Şerban Poartă & Adriana-Carmen Racoviţă

A COOKING EGG

En Van trentiesme de mon aage
Que toutes mes hontesj'ay
beues...

Pipit sate upright in her chair
Some distance from where I was sitting; ***Views of Oxford Colleges***
Lay on the table, with the knitting.

Daguerreotypes and silhouettes,
Her grandfather and great great aunts,
Supported on the mantelpiece An ***Invitation to the Dance.***

I shall not want Honour in Heaven
For I shall meet Sir Philip Sidney And have talk with Coriolanus
And other heroes of that kidney.

I shall not want Capital in Heaven
For I shall meet Sir Alfred Mond. We two shall lie together, lapt
In a five per cent. Exchequer Bond.

I shall not want Society in Heaven,
Lucretia Borgia shall be my Bride; Her anecdotes will be more amusing
Than Pipit's experience could provide.
En l'an trentiesme de mon aage
Que toutes mes hontesj' ay
beues..}

UN OU STĂTUT

De-a lui Sir Alfred Mond, cusută De-a pururi mi-e urzeala, prin
Obligaţiuni de 5%.

N-am chef de Societate-n Ceruri,
Altfel, Lucrezia Borgia are
A-mi fi soţie, - mai cu haz
Ca Pipit cea prea ştiutoare.

Ţeapănă,-n scaun, şedea Pipit,
Foarte aproape, şedeam eu; ***Colegiul Oxford în imagini***
Pe masă, lângă macrameu.

Daghero tipuri, siluete,
Bunicul şi mătuşi, în lanţ,
Pe şemineu, o partitură
De pian: ***Aufforderung zum Tanz.***

Nu năzui la Onoare-n Ceruri
Alături de Sir Philip Sidney, De Coriolan şi alţi eroi
Azi, sufletul cam obosit ni-i.

Nu vreau nici Capital în Ceruri

1 shall not want Pipit in Heaven: Madame
Blavatsky will instruct me
In the Seven Sacred Trances;
Piccarda de Donati will conduct me.

But where is the penny world I bought To
eat with Pipit behind the screen?
The red-eyed scavengers are creeping From
Kentish Town and Golder's Green;

Where are the eagles and the trumpets?

Buried beneath some snow-deep Alps.
Over buttered scones and crumpets
Weeping, weeping multitudes Droop in
a hundred A.B.C.'s.

Ea nu va fi cu mine-n ceruri, Doar cu
Madame Blavatsky trec
Prin cele Şapte Transe Sfinte, -Picardei
de Donati,-ntreg

Dându-mă eu... Ci unde-i dropsul
De supt pe-ascuns cu Pipit? Prin
Oraş trec gunoieri cu-ochi roşii
Din Kentish Town în Golder's Green.

Ci unde-s acvilă şi trâmbiţi?

Sub dâmburi ce se dau drept Alpi.
Cu nasu-n chec şi frişca, strâmbii-ţi,
De plâns mult, semeni se fac albi Ca
varu,-n zeci de ceainării.

Traducere de Şerban Poartă & Adriana-Carmen Racoviţă

LE
DIRECTEUR

Malheur à la malheureuse
Tamise
Qui coule si près du Spectateur.
Le directeur
Conservateur
Du Spectateur
Empeste la brise.
Les actionnaires
Réactionnaires
Du Spectateur
Conservateur
Bras dessus bras dessous
Font des tours
A pas de loup.
Dans un égout
Une petite fille
En guenilles
Camarde
Regarde
Le directeur
Du Spectateur
Conservateur
Et crève d'amour.
Tamisei, bietei ape, îi e, zău,
Mult prea aproape
llie Spectator... Şeful său
E ***tory*** rău,
Adică/o^rte.
în jurul său
Miroase-a moarte.
Gazeta are acționari
Reacționari
Ce ies din club
Cu pas de lup
Şi-s braț
La braț
Numaidecât.
Când, iată,
Căruă,
Despuiată,
Şi o fată
Visând că, şefului, de gât l-
atârnă,
Fi'ncă-l iubeşte cu nesaț.

Traducere de Şerban Poartă

MÉLANGE ADULTÈRE DE TOUT

LE
DIRECTEUR

MÉLANGE ADULTÈRE DE TOUT

En Amérique, professeur; En Angleterre, journaliste; C'est à grands pas et en sueur Que vous suivrez à peine ma piste. En Yorkshire, conférencier; A Londres, un peu banquier, Vous me paierez bien la tête.

C'est à Paris que je me coiffe Casque
noir de jemenfoutiste. En
Allemagne, philosophe Surexcité
par Emporheben Au grand air de
Bergsteigleben; J'erre toujours de-ci
de-là A divers coups de tra là là De
Damas jusqu' à Omaha. Je célébrai
mon jour de fête Dans une oasis
d'Afrique Vêtu d'une peau de girafe.

On montrera mon cénotaphe
Aux côtes brûlantes de Mozambique.
Prof, în America;
în Anglia, jurnalist;
Ca să ghiceşti himerica
Mea viaţă tre' să fii (b)un analist.
Conferenţiar, în Yorkshire, ieri;

LUNE DE MIEL

Ils ont vu les Pays-Bas, ils rentrent à Terre Haute;
Mais une nuit d'été, les voici à Ravenne,
A l'aise entre deux draps, chez deux centaines de punaises;
La sueur aestivale, et une forte odeur de chienne.
Ils restent sur le dos écartent les genoux
De quatre jambes molles tout gonflées de morsures.
On relève le drap pour mieux égratigner.
Moins d'une lieue d'ici est Saint Apollinaire
En Classe, basilique connue des amateurs
De chapitaux d'acanthe que tournoie le vent.

Ils vont prendre le train de huit heures
Prolonger leurs misères de Padoue à Milan
Où se trouve la Cène, et un restaurant pas cher.
Lui pense aux pourboires, et rédige son bilan.
Ils auront vu la Suisse et traversé la France.
Et Saint Apollinaire, raide et ascétique,
Vieille usine désaffectée de Dieu, tient encore
Dans ses pierres écroulantes la forme précise de Byzance.
Ajunşi la înălţime, din Ţările-de-Jos, Sunt la Ravenna,-n
noaptea de vară, el şi ea; E bine-ntre cearşafuri, dar
umblă,-n sus şi-n jos, Un batalion de ploşniţi. Şi-asuzi. Iz
de căţea, întinşi pe spate, ambii şi-au depărtat genunchii
Umflaţi, pe care-i scarpini cu hămesite unghii, După ce ţi-i
descoperi. Eşti între somn şi veghe, Şi te tot scarpini...
Până la SantApollinare în Classe, ce coloane cu vârf de-
acantă are Şi e o renumită basilică, - e-o leghe,

Trenu-1 vor lua la ora 8 fix şi, cu elan, o
Să-şi prelungească truda la Padova, Milano
Unde se află Cina şi-un birt mai ieftin. El,
Cu gândul la bacşişuri, mai are de-o duzină
De zile. Străbătut-au Elveţia şi niţel
Din Franţa... Iar în vreme ce-şi face, el, bilanţul,
Basilica - bătrâna,-n paragină, uzină
A Domnului - încape, într-însa,-ntreg Bizanţul.

La Londra, azi, printre bancheri.
Cost multe lire; la Paris, mă tund,
Port o caschetă neagră
în stil ***mă-doare-n-fund.***
Sunt, în Germania, filozof
Surescitat de Emporheben
Şi respirând doar Bergsteigleben;
Hoinar mereu,
între Damasc
Şi-Omaha, eu
Serba-voi într-o oază
Din Africa, în piei de leu,
Ziua când fost-a să mă nasc.

Pe coasta Mozambicului, o groază De
inşi vedea-vor cenotaful meu.

Traducere de Şerban Poartă

LUNE DE MIEL

Traducere de Şerban Toartă

THE HIPPOPOTAMUS

And when this epistte is read among you, cause that it be read also in the church of the Laodiceans.

The broad-backed hippopotamus Rests on his belly in the mud; Although he seems so firm to us He is merely flesh and blood.

Flesh and blood is weak and frail, Susceptible to nervous shock; While the True Church can never fail For it is based upon a rock.

The hippo's feeble steps may err In compassing material ends, While the True Church need never stir To gather in its dividends.

The 'potamus can never reach The mango on the mango-tree; But fruits of pomegranate and peach Refresh the Church from over sea.

At mating time the hippo's voice Betrays inflexions hoarse and odd,

Iar când epistola aceasta va fi cetită între voi, faceți să i se dea cetire şi în bisericile din laodiceea.[1]

Hipopotamul cel spătos, Ce doarme-n mâzgă, te constrânge Să-1 crezi robust şi sănătos, -Ci-i doar o carne şi un sânge.

Iar astea dor, - şi nu-s un leş Decât în mintea idolatră; Biserica cea Dreaptă, greş Nu dă, având temei de piatră.

Şi-un hipo are pas debil Când spre un țel meschin se-ndreaptă; Tinzând spre cer, pas imobil Are Biserica cea Dreaptă.

HIPOPOTAM UL

Potamul ar mânca un mango, Dar creanga-i sus, nici nu se rumpe; Ecclesia, rodiile de rang o Nutresc, şi piersicele scumpe.

Glasul lui hipo,-atunci când rutu-i Se-apropie,-i răguşit mereu;

But every week we hear rejoice The Church, at being one with God.

The hippopotamus's day Is passed in sleep; at night he hunts; God works in a mysterious way -The Church can sleep and feed at once.

I saw the 'potamus take wing Ascending from the damp savannas, And quiring angels round him sing The praise of God, in loud hosannas.

Blood of the Lamb shall wash him clean And him shall heavenly arms enfold, Among the saints he shall be seen Performing on a harp of gold.

He shall be washed as white as snow, By all the martyr'd virgins kist, While the True Church remains below Wrapt in the old miasmal mist.

Duminical, ne dă sărutu-i
Biserica lui Dumnezeu.

Potamul, ziua,-şi doarme somnul,
Vânând din seară până mâine;
Biserica ne dă, prin Domnul Cel
tainic, somn senin şi pâine.

Văd aripi, cum lui hipo-i cresc Iar
el se 'nalţă din savana Jilavă,-n
cântecul ceresc Al serafimilor:
Osana!

Pur are-a-1 face sfântul sânge Al
Mielului, şi,-n azuriu, Ca sfinţii,
are,-n braţe,-a strânge Harfa cu
sunet auriu.

Au să-1 sărute, alb ca neaua,
Mironosiţele, - ci, Dreaptă, Biserica
rămâne-n reaua Miasmă grea, mai
jos cu-o treaptă.

Traducere de Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă

DANS LE RESTAURANT

Le garçon délabré qui n'a rien à faire
Que de se gratter les doigts et se pencher sur mon épaule:
'Dans mon pays il fera temps pluvieux,
Du vent, du grand soleil, et de la pluie;
C'est ce qu'on appelle le jour de lessive des gueux.'
(Bavard, baveux, à la croupe arrondie, Je te prie, au moins, ne bave pas dans la soupe.)
'Les saules trempés, et des bourgeons sur les ronces -
C'est là, dans une averse, qu'on s'abrite. J'avais sept ans, elle était plus petite.
Elle était toute mouillée, je lui ai donné des primavères.'
Les taches de son gilet montent au chiffre de trente-huit.
'Je la chatouillais, pour la faire rire.
J'éprouvais un instant de puissance et de délire.'

Mais alors, vieux lubrique, à cet âge... 'Monsieur, le fait est dur.
Il est venu, nous peloter, un gros chien;
Moi j'avais peur, je l'ai quittée à mi-chemin.
C'est dommage,'
Mais alors, tu as ton vautour! Va t'en te décrotter les rides du visage; Tiens, ma fourchette, décrasse-toi le crâne. De quel droit payes-tu des expériences comme moi? Tiens, voilà dix sous, pour la salle-de-bains.

ÎN RESTAURANT

Garsonul vârstnic care n-are de făcut nimic decât să-şi scarpine o palmă Şi să mi se aplece peste umăr, îmi spune, căci nu poate fi tăcut:
„La mine-acasă, vremea e când calmă,
Când bate vânt, când plouă de un număr
De ori pe zi, cu-o ploaie ce se cheamă Leşia sărăntocilor", - Mi-e teamă, Limbut, bălos cum e, şi cu o crupă Cam rotunjoară, să nu-mi scuipe-n supă.
„Sub sălcii, pe sub tufele de mure,
Pe ploaie,-acolo-ți cauți adăpost. Eu aveam şapte ani, ea să fi fost
De şase. Era udă. Eu i-am cules primule. Sau poate că aveam aproape opt..."
Jiletca-i numără treizeci şi opt
De pete. „Ca s-o fac să râdă, eu
O gâdilam să râdă şi mă credeam un zmeu."

Bine, bătrâne lubric, de pe-atunci... „Domnule,-i tare, treaba-i tare rău,
Doar că mă îngrozise un dulău;
Şi-a trebuit s-o părăsesc, prin lunci,
Păcat." - îți ai, deci, naşul pân' şi tu! Na, să te piepteni, furculița-mi, Şi te du să-ți cureți fața de nămol; De unde crezi că ai acest atu Să-mi turui... Marş la baie! Na-ți un pol.

Phlébas, le Phénicien, pendant quinze jours noyé,
Oubliait les cris des mouettes et la houle de Cornouaille,
Et les profits et les pertes, et la cargaison d'étain: Un
courant de sous-mer l'emporta très loin, Le repassant
aux étapes de sa vie antérieure. Figurez-vous donc,
c'était un sort pénible; Cependant, ce fut jadis un bel
homme, de haute taille.
Lui Phlebas, fenicianu,-necat de cinşpe zile, l se ştergea
din minte şi hula din Cornouaille, şi pescăruşii care
Ţipau atât de straniu, şi paguba, şi plusul, şi nava grea
de staniu: Curenţii-1 duseră la multe zile distanţă pe sub
ape, Reamintindu-i viaţa, în etape.
închipuiţi-vă o soartă mai stupidă! - Şi totuşi el, în
lumea ceastălaltă, Fusese chipeş şi de talie-naltă.

Traducere de Şerban Foarţă

WHISPERS OF IMMORTALITY

Webster was much possessed by death And saw the skull beneath the skin; And breastless creatures under ground Leaned backward with a lipless grin.

Daffodil bulbs instead of balls
Stared from the sockets of the eyes!
He knew that thought clings round dead limbs
Tightening its lusts and luxuries.

Donne, I suppose, was such another Who found no substitute for sense, To seize and clutch and penetrate; Expert beyond experience,

He knew the anguish of the marrow The ague of the skeleton; No contact possible to flesh Allayed the fever of the bone.

Grishkin is nice: her Russian eye Is underlined for emphasis; Uncorseted, her friendly bust Gives promise of pneumatic bliss.

The couched Brazilian jaguar Compels the scampering marmoset

ŞOAPTE DESPRE NEMURIRE

Webster a fost mult posedat de moarte, Vedea sub pielea obrazului cum hârca îi surâde; Şi făpturi fără sâni sub pământ îi arătau răsturnându-se rânjetele hâde.

Bulbi de narcise crescuți peste ochi
îl mai fixau din orbitele lor moarte.
EI ştia gândul cum se agață-n trupul putrezit
Şi-i înfioară încă poftele deşarte.

Donne era şi el unul care nu ştia Cum să-şi ajute simțurile moarte, Ca să-nțeleagă, să cuprindă, să străpungă; Expert, din clipele de viață, toate,

Şi el îşi distila spaimele până în măduvă Şi pân-la suferința tidvei osoase; Şi nici o îmbrățişare cunoscută trupului Nu-i potolea fiorul strâns în oase.

Grishkina-i drăguță, ochiul ei pravoslavnic E-ncercănat cu umbră emfatică; Fără corset, bustul ei prietenos Promite o fericire pneumatică.

Jaguarul brazilian Ia pândă Hipnotizează marmoseta, o înfioară,

With subtle effluence of cat;
Grishkin has a maisonnette;

The sleek Brazilian jaguar Does not
in its arboreal gloom Distil so rank
a feline smell As Grishkin in a
drawing-room.

And even the Abstract Entities
Circumambulate her charm; But
our lot crawls between dry ribs To
keep our metaphysics warm.
Cu o mireasmă subțiratecă, felină;
Grishkina are o vilişoară -

Şi jaguarul brazilian lucios Nu îşi
exală în noaptea aboreală Un miros
de pisică atât de învăluitor Cum
Grishkina în salonul ei de gală.

Şi înseşi Entitățile Abstracte
Farmecului ei ca stelele-i dau roată.
Dar noi, cei de rând, strânşi între
coaste seci,
Ne încălzim cum putem metafizica
înceată.

Traducere de Mircea Ivănescu

MR. ELIOT'S SUNDAY MORNING SERVICE

Look, look, master, here comes two religious caterpillars.

The Jew of Malta

Polyphiloprogenitive The sapient sutlers of the Lord Drift across the window-panes. In the beginning was the Word.

In the beginning was the Word. Superfetation of **το** ev, And at the mensual turn of time Produced enervate Origen.

A painter of the Umbrian school Designed upon a gesso ground The nimbus of the Baptized God. The wilderness is cracked and browned.

But through the water pale and thin Still shine the unoffending feet And there above the painter set The Father and the Paraclete.

The sable presbyters approach The avenue of penitence;

Ia uită-te, stăpâne, cum se-apropie două cucernice omizi.[1]

Evreul din Malta

Polifiloprogenitiv[2]
Trec pe sub geam, de parcă vântul
I-ar bate, sfinții furnizori.
La început a fost Cuvântul.

La început a fost Cuvântul. Prisos al Unului, **το εν,** Și-l naște,-n fiecare lună, Pe vlăguitul Origen.

I-a zugrăvit ***a fresco*** nimbul, Un pictor din ținutul Umbriei Lui Dumnezeu cel Botezat. E coșcov zidu-n nuanța umbrei.

Prin apă însă-i vezi piciorul Ce-albește sfânt, iar în văzduh, " Deasupra pictorului, iată-l Pre Tatăl lângă Sfântul Duh.

SLUJBA DE DUMINICĂ A DLUI ELIOT

Și preoții,-n veșminte negre, Pe calea penitenței vin;

The young are red and pustular
Clutching piaculative pence.

Under the penitential gates
Sustained by staring Seraphim
Where the souls of the devout
Burn invisible and dim.

Along the garden-wall the bees
With hairy bellies pass between
The staminate and pistillate,
Blest office of the epicene.

Sweeney shifts from ham to ham
Stirring the water in his bath.
The masters of the subtle schools
Are controversial, polymath.

Cei juni, cu roşii-obraji cu coşuri,
Cutia milelor o ţin.

Pe sub portalul pocăinţei Ce,-n
slăvi, Serafu-1 ţine, trainic, Trec
sufletele cuvioase Ce ard înnegurat
şi tainic.

Albinele de lângă gard Au pântec
de brun-galben lutru, -Printre
stamine şi pistiluri, De hramul
genului neutru.

După ce-a-nfulecat şunci roz, Şi-
agită apa,-n cadă, Sweeney.
Maeştrii şcolilor subtile Se rătăcesc
printre opinii.

Traducere de Şerban Toartă & Adriana-Carmen Racoviţă

SWEENEY AMONG THE NIGHTINGALES

dSfioi, ***ninXvtfiim*** **icocipiav TAir/ffv loco.**

Apeneck Sweeney spreads his knees Letting his arras hang down to laugh, The zebra stripes along his jaw Swelling to maculate giraffe.

The circles of the stormy moon Slide westward toward the River Plate, Death and the Raven drift above And Sweeney guards the horned gate.

Gloomy Orion and the Dog
Are veiled; and hushed the shrunken seas;
The person in the Spanish cape
Tries to sit on Sweeney's knees

Slips and pulls the table cloth Overturns a coffee-cup, Reorganised upon the floor She yawns and draws a stocking up;

The silent man in mocha brown Sprawls at the window-sill and gapes; The waiter brings in oranges Bananas figs and hothouse grapes;

SWEENEY PRINTRE PRIVIGHETORI

copoi, JiaTCA.riYU.oa mipiav 7tA,Tyyriv **£aco.²**

Apeneck Sweeney s-a lungit pe scaun Cu braţele moi, şi râde într-o doară, Pe falca lui zebrată cicatricele Se umflă - ca o girafă murdară.

Cercurile lunii înourate Alunecâ-n amurg spre Rio Plata, Moartea şi Corbul se rotesc pe sus, Şi Sweeney străjuieşte poarta.

Posomorâtul Orion şi Cerberul se-ascund în nori; marea se trage-n sine agale; Făptura în amplă mantilă înfăşurată l.ui Sweeney parc-ar vrea să-i suie în poală

Doar că alunecă, trage tot de pe masă, Şi-a răsturnat şi ceaşca de cafea, Şi-apoi rămâne lenevoasă pe covor, îşi potriveşte şi ciorapii, cască abia;

li un bărbat tăcut în haine cafenii, (;are, atent aici, lângă fereastră se aşază; Chelneru-aduce acuma portocale, Şiraguri de seră şi banane-n coajă;

The silent vertebrate in brown Contracts
and concentrates, withdraws; Rachel ***née***
Rabinovitch Tears at the grapes with
murderous paws;

She and the lady in the cape Are suspect,
thought to be in league; Therefore the
man with heavy eyes Declines the gambit,
shows fatigue,

Leaves the room and reappears Outside
the window, leaning in, Branches of
wistaria Circumscribe a golden grin;

The host with someone indistinct
Converses at the door apart, The
nightingales are singing near The Convent
of the Sacred Heart,

And sang within the bloody wood When
Agamemnon cried aloud And let their
liquid siftings fall To stain the stiff
dishonoured shroud.

Şi vertebratu-n haine cafenii Se
concentrează, se retrage-n sine; Aici
Rachel, ***née*** Rabinovitz, Rupe din struguri
cu labe asasine;

Ea şi cu doamna în mantilă
Se zice că ax fi de conivenţă;
Aşa că omul nostru, cu ochi somnoroşi,
Refuză acest gambit, simulează o absenţă,

Pleacă din cameră şi mai apare De la
fereastră privind în odaie, Şi ramuri de
wistaria se întind Circumscriindu-i rânjete
bălaie;

Gazda cu cineva văzut nu prea desluşit
Stau la taifas, în uşă, deoparte,
Privighetorile cântă acum pe lângă
Biserica Inimii sfinte şi îndurerate.

Şi tot astfel cântau în pădurea însângerată
Când Agamemnon a dat ţipăt greu, Şi ele-
şi lasă o cernere lichida să se-abatâ Şi să
mânjească giulgiul pângărit mereu.

Traducere de Mircea Ivănescu

THE WASTE LAND

1922

'Nam Sibyllam quidem Cumis ego ipse oculis meis vidi in ampulla pendere et cum illi pueri dicerent: HBuUa xi *QEXEV;;* respondebat ilia: **drtoSavEiv** GeW

For Ezra Pound
/'/ migliorfabbro.

Pentru Ezra Pound ***il miglior fabbro.***[2]

TĂRÂMUL PUSTIIT

1922

Traducere de Mircea Ivănescu

„Nam Sibyllam quidem Cumis ego ipse oculis meis vidi in ampulla pendere et cum illi pueri dicerent: ItBuUa ti GeXeu;; respondebat illa: **arcoUaveîv** QâAxo."[1]

I. THE BURIAL OF THE DEAD

April is the cruellest month, breeding Lilacs out of the dead land, mixing Memory and desire, stirring Dull roots with spring rain. Winter kept us warm, covering Earth in forgetful snow, feeding A little life with dried tubers. Summer surprised us, coming over the Starnbergersee With a shower of rain; we stopped in the colonnade, And went on in sunlight, into the Hofgarten, And drank coffee, and talked for an hour. Bin gar keine Russin, stamm' aus Litauen, echt deutsch. And when we were children, staying at the arch-duke's, My cousin's, he took me out on a sled, And I was frightened. He said, Marie, Marie, hold on tight. And down we went. In the mountains, there you feel free. I read, much of the night, and go south in the winter.

What are the roots that clutch, what branches grow Out of this stony rubbish? Son of man, You cannot say, or guess, for you know only A heap of broken images, where the sun beats, And the dead tree gives no shelter, the cricket no relief, And the dry stone no sound of water. Only There is shadow under this red rock,

I ÎNGROPAREA MORȚILOR[3]

Aprilie este luna cea mai nemiloasă, stârnind
Liliacul dintr-un pământ mort, amestecând Aducerile
aminte şi dorinţele, trezind La viaţă rădăcinile amorţite
în ploi primăvăratice. Iarna ne-a ţinut la căldură,
acoperind Pământul în zăpada de uitare, şi hrănind
Puţină viaţă cu tubercule uscate.
Vara ne-a luat pe nepregătite, coborând peste
Starnbergersee
Cu o zvâcnire de ploaie; ne-am oprit printre coloane,
Şi am ieşit la soare, în Hofgarten,
Şi am băut o cafea, am stat de vorbă un ceas.
Bin gar keine Russin, stamm' aus Litauen, echt
deutsch.[4]
Şi când eram mici şi şedeam la arhiduce,
La vărul meu, m-a luat în sanie cu el,
Şi m-am speriat tare. Spunea, Mărie,
Mărie, ţine-te bine. Şi ne-am dat drumul la vale.
în munţi, acolo sus, te simţi în libertate.
Eu citesc mult noaptea, şi iarna plec spre sud.

Ce sunt rădăcinile acestea care se încleştează, ce crengi mai cresc Din molozu-acesta? Tu, fiul omului[5], N-ai să poţi spune, şi nici n-ai să ghiceşti, căci tu ştii doar De-o grămăjoară de chipuri sparte unde bate soarele, Iară copacul mort nu dă adăpost, şi greierele nu-ţi dă pace, Şi piatra uscată nu răsună de ape. Numai că li umbră aici sub stânca asta roşiatică,[6]

(Come in under the shadow of this red rock), And I will show you something different from either Your shadow at morning striding behind you Or your shadow at evening rising to meet you; I will show you fear in a handful of dust.

Frisch wehtder Wind DerHeimatzu
Mein Irisch Kind, Wo weilestdu?

'You gave me Hyacinths first a year ago;
'They called me the hyacinth girl.'
- Yet when we came back, late, from the hyacinth garden,
Your arms full, and your hair wet, I could not
Speak, and my eyes failed, I was neither
Living nor dead, and I knew nothing,
Looking into the heart of light, the silence.
Oed' und leer das Meer.

Madame Sosostris, famous clairvoyante, Had a bad cold, nevertheless Is known to be the wisest woman in Europe, With a wicked pack of cards. Here, said she, Is your card, the drowned Phoenician Sailor, (Those are pearls that were his eyes. Look!) Here is Belladonna, the Lady of the Rocks, The lady of situations.
Here is the man with three staves, and here the Wheel,
And here is the one-eyed merchant, and this card, Which is blank, is something he carries on his back, Which 1 am forbidden to see. I do not find The Hanged Man. Fear death by water.

(Vino la umbra acestei stânci roşiatice)
Şi-am să-ți arăt ceva care nu este nici
Umbra ta dimineața, strecurându-se după tine,
Nici umbra ta, seara, ridicându-se să-ți iasă înainte;
Am să-ți arăt spaima într-un pumn de țărână.

Frisch weht
der Wind
DerHaimatz
u. Mein
Irisch Kind
Wo weilest
du?[1]

„Mi-ai dăruit zambile prima dată
acum un an; Mi se spunea chiar fata
cu zambile."
- Şi totuşi, când ne întorceam seara târziu, din grădina hyacintelor,' Aveai brațele încărcate de flori, părul ți-era ud, nu mai puteam Să vorbesc, mi se înceţoşau ochii, nu eram Parcă nici viu, nici mort, nu mai ştiam de nimic, Priveam în inima luminii, tăcerea ***Oed' und leer âas Meer?***

Madame Sosostris, faimoasă clarvăzătoare, Ităcise rău, cu toate acestea li cunoscută ca cea mai înțeleaptă femeie din Europa, Cu un pachet de cărți vrăjitoreşti"[1]. Uite, spunea, Aici e cartea ta, Marinarul Fenician înecat, (Acelea-s perle care au fost ochii lui.[11] Priveşte! Aici e Belladonna, Madonna dintre Stânci,[12] Madonna situațiilor.

Uite şi bărbatul cu trei doage, şi uite Roata,
Şl aici, uite-1 pe neguțătorul chior[13], iar cartea aceasta,
(la re e oarbă, e ceva ce duce el în spinare,
l iu lucru pe care n-am voie să-1 văd. Nu-1 găsesc
IV Spânzurat. Teme-te de moarte în apă.

I see crowds of people, walking round in a ring. Thank you. If you see dear Mrs, Equitone, Tell her I bring the horoscope myself: One must be so careful these days.

Unreal City, Under the brown fog of a winter dawn, A crowd flowed over London Bridge, so many, I had not thought death had undone so many. Sighs, short and infrequent, were exhaled, And each man fixed his eyes before his feet. Flowed up the hill and down King William Street, To where Saint Mary Woolnoth kept the hours With a dead sound on the final stroke of nine. There I saw one 1 knew, and stopped him, crying 'Stetson! 'You who were with me in the ships at Mylae! 'That corpse you planted last year in your garden, 'Has it begun to sprout? Will it bloom this year? 'Or has the sudden frost disturbed its bed? '0 keep the Dog far hence, that's friend to men, 'Or with his nails he'll dig it up again! 'You! hypocrite lecteur! - mon semblable, - mon frère!'

Văd mulțimi de oameni rotindu-se în cerc.
îți mulțumesc. Dac-o vezi pe dna Equitone, scumpa de ea,
Spune-i că am să i aduc eu horoscopul:
Pe vremurile astea trebuie să fii cu grijă,

Oraş ireal,[14] în ceața pământie a unor zori de iarnă,
Mulțime scurgându-se pe London Bridge, atât de mulți,
N-aş fi crezut că moartea a răpus atât de mulți. ^ Suspine, scurte, nu prea dese, se risipeau în aer,[lfl] Şi fiecare cu privirea-n locul unde să-şi aşeze paşii. Scurgându-se în sus pe deal şi-n jos pe King William Street, Spre locul unde Saint Mary Woolnoth îşi măsura ceasurile Cu-un sunet mort la bătaia cea din urmă a ceasului al nouălea.[17] Acolo l-am văzut pe unul pe care-l ştiam, şi l-am oprit strigând: «Stetson!» 'Iu, care-ai fost cu mine pe corăbiile de la Mylae![58] Leşul pe care ți l-ai sădit anul trecut în gradină -[19] A început să încolțească? înfloreşte anu-acesta? Sau brumele astea neaşteptate i-au stricat răsadul? O, să ții departe Câinele, care le e prieten oamenilor,[20] Că dacă nu, cu ghearele are să-1 dezgroape iarăşi la lumină! 'lu! hypocrite lecteur - mon semblable - mon frère!"[21]

II. A GAME OF CHESS

The Chair she sat in, like a burnished throne, Glowed on the marble, where the glass Held up by standards wrought with fruited vines From which a golden Cupidon peeped out (Another hid his eyes behind his wing) Doubled the flames of sevenbranched candelabra Reflecting light upon the table as The glitter of her jewels rose to meet it, From satin cases poured in rich profusion, In vials of ivory and coloured glass Unstoppered, lurked her strange synthetic perfumes, Unguent, powdered, or liquid - troubled, confused And drowned the sense in odours; stirred by the air That freshened from the window, these ascended In fattening the prolonged candle-flames, Flung their smoke into the laquearía, Stirring the pattern on the coffered ceiling. Huge sea-wood fed with copper Burned green and orange, framed by the coloured stone, In which sad light a carved dolphin swam. Above the antique mantel was displayed As though a window gave upon the sylvan scene The change of Philomel, by the barbarous king So rudely forced; yet there the nightingale Filled all the desert with inviolable voice And still she cried, and still the world pursues, 'Jug Jug' to dirty ears.

Scaunul pe care sta ea, asemenea unui tron strălucitor
îşi arunca strălucirea peste marmora" unde oglinda
Cuprinsă-n ghearele de viţă încărcate-n roade Şi printre
care un Cupidon auriu privea şăgalnic (Altul îşi
ascundea ochii pe sub aripă) Mai repeta flăcările
candelabrelor cu şapte braţe Şi răsfrângându-le lumina
pe tăblia mesei atunci când Sliclirea juvaerelor ei se
înălţa să o întâmpine, Din cutiuţa de mătasă revărsându-
se în belşug nestăpânit, în urne de ivoriu şi de sticlă
colorată Deschise, pândeau parfumurile ei ciudate,
nefiresc îmbinate, Vâscoase, prăfuite sau lichide - tulburi
şi nedesluşite Şi înecau simţurile în miresme;
tremurătoare în aerul Care se limpezea dinspre fereastră,
şi acestea, acum urcând, Şi îngroşând flăcările alungite
ale lumânărilor, Şl spulberându-şi fumul în panelurile
lustruite pe pereţi Stârneau tresăriri în ornamentele
tavanului împodobit.[24] Lemne uriaşe din mare, prinse în
aramă Ardeau verzi şi portocalii, împrejmuite-n piatră
colorată, Şi în lumina aceasta tristă plutea un delfin
sculptat. Iară deasupra consolei îmbătrânite se desfăşura
Parcă printr-o fereastră larg deschisă, către o scenă
silvană[2ţ], Schimbarea-n chip a Filomelei, de regele barbar
Atât de crâncen siluită;[26] şi privighetoarea încă Umplea
pustiu-ntreg cu glasul nepătruns, încă plângând, şi
lumea continuându-i plânsul, „Ciuc, ciuc", pentru urechi
murdare.[27]

II. O PARTIDA DE ŞAH:

And other withered stumps of time
Were told upon the walls; staring forms
Leaned out, leaning, hushing the room enclosed.
Footsteps shuffled on the stair.
Under the firelight, under the brush, her hair
Spread out in fiery points
Glowed into words, then would be savagely still.

'My nerves are bad to-night. Yes, bad. Stay with me.
'Speak to me. Why do you never speak? Speak,
'What are you thinking of? What thinking? What? I never know what you are thinking. Think.'

I think we are in rats' alley Where the dead men lost their bones.

'What is that noise?'
The wind under the door. 'What is that noise now? What is the wind doing?' Nothing again nothing.
'Do
'You know nothing? Do you see nothing? Do you remember 'Nothing?'

I remember Those are pearls that were his eyes, 'Are you alive, or not? Is there nothing in your head?'
But
0000 that Shakespeherian Rag -
It's so elegant
So intelligent
•What shall I do now? What shall I do?
1shall rush out as I am, and walk the street
With my hair down, so. What shall we do tomorrow?
Şi alte cioturi ofilite ale timpului
Stau povestite pe pereți; chipuri cu ochii holbați
Se aplecau, sprijinindu-se de zid, sporind tăcerea camerei cu şoapte.
Paşi târşâiți pe scară.
Şl în lumina focului, la lunecarea pieptenului părul ei
Acum revărsat în puncte mici de foc
Mocnea-n cuvinte, apoi încremenea în linişte sălbatecă.

„Mă simt prost cu nervii în seara asta. Da, prost. Stai aici cu mine. Vorbeşte-mi. De ce nu spui nimic niciodată? Vorbeşte.
La ce te gândeşti? Ce gândeşti tu? Ce? Eu nu ştiu niciodată ce gândeşti tu. Stai pe gânduri."

Mă gândesc acum că suntem în aleea cu şobolani[28] Pe unde morții şi-au rătăcit oasele.

„Ce-i zgomotul acesta?"
Vântul pe sub uşă[29] „Ce-i zgomotul acesta acum? Ce face vântul?" Nimic, nici acum nimic.
„Nu
Ştii nimic? Nu vezi nimic? Nu-ți aminteşti Nimic?"

îmi amintesc Acelea-s perle care-au fost ochii lui. „Eşti viu sau mort? Nu e nimic în capul tău?"[30]
însă
0,0,0,0, refrenu-acesta shakespearian -
[31] Ce elegant e totul Ce inteligent

„Ce-am să mă fac acuma? Ce să fac?"
„Am să fug afară, aşa cum sunt, o să mă plimb pe stradă
Şi să-mi las părul pe umeri, aşa. Ce vom mai face mâine?
What shall we ever do?'
The hot water at ten. And if it rains, a closed car at four. And we shall play a game of chess, Pressing lidless eyes and waiting for a knock upon the door.

When Lil's husband got demobbed, I said -I didn't mince my words, I said to her myself, HURRY UP PLEASE ITS TIME
Now Albert's coming back, make yourself a bit smart.
He'll want to know what you done with that money he gave you
To get yourself some teeth. He did, I was there.
You have them all out, Lil, and get a nice set,
He said, I swear, I can't bear to look at you.
And no more can't I, I said, and think of poor Albert,
He's been in the army four years, he wants a good time,
And if you don't give it him, there's others will, I said.
Oh is there, she said. Something o' that, I said.
Then I'll know who to thank, she said, and give me a straight look.
HURRY UP PLEASE ITS TIME
If you don't like it you can get on with it, I said.
Others can pick and choose if you can't.
But if Albert makes off, it won't be for lack of telling.
You ought to be ashamed, I said, to look so antique.
(And her only thirty-one.)
I can't help it, she said, pulling a long face,
It's them pills I took, to bring it off, she said.
(She's had five already, and nearly died of young George.)
The chemist said it would be all right, but I've never been the same.
You ***are*** a proper fool, I said.
Well, if Albert won't leave you alone, there it is, I said,
What you get married for if you don't want children?
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Şi ce ne mai rămâne de făcut?"
La ora zece, apă caldă, Şi dacă
plouă, o maşină-nchisă la patru după-masă. Şi-o să jucăm şi-o partidă de şah,"
Strângându-ne ochii fără pleoape şi aşteptând bătaia de la uşi

Când bărbatul lui Lil a fost lăsat la vatră, am spus -Nu, nu mă joc cu vorbele, i-am spus-o eu cu gura mea. CRĂBIȚI-VĂ VĂ ROG E TIMPUL DE ÎNCHIDERE[33] Acuma că se-ntoarce Albert, mai ai şi tu un pic de grijă de tine. Are să te-ntrebe ce-ai făcut cu banii pe care ți i-a lăsat Să-ți pui dinții. Ți-a spus doar, eram şi eu de față, Scoate-ți-i pe toți, Lil, şi fă-ți o dantură ca lumea, Ți-a spus, pe Dumnezeul meu, nici nu-mi mai vine să mă uit la tine. Şi nici mie nu-mi vine, zic, şi ia gândeşte-te şi la Albert, săracul, A stat patru ani în armată, simte şi el nevoia să-şi trăiască viața, Şi dacă tu nu eşti în stare să-i oferi asta, altele-au s-o facă, zic. A, altele, zice ea. Mda, cam aşa ceva, zic.
Atunci am să ştiu eu cui trebuie să-i mulțumesc, zice, şi s-a uitat urât la mine.
(ÎRĂBIȚl-VĂ VĂ ROG E TIMPUL
Dacă nu-ți convine, să-ți fie de bine, zic.
Altora poate că le dă mâna, dacă tu nu eşti în stare,
Dar dacă Albert îşi ia lumea în cap, să nu zici că nu ți-am spus.
Ar trebui să-ți fie ruşine, zic, să arăți aşa, de parc-ai fi o babă.
(Şi n-avea decât treizeci şi unu de ani.)
N-am ce să fac, zice, şi i se lungise fața de tot,
Doctoriile alea pe care le-am luat, să-i dau afară, zice.
(Avea deja cinci, şi numai că n-a murit când cu micuțu' George.)

Farmacistul zicea că o să fie bine, dar eu nu mai sunt om de atunci.
Eşti chiar tâmpită, i-am spus.
De, dacă Albert nu vrea să te lase-n pace, asta e, zic,
De ce te-ai mai măritat dacă nu vrei copii?
(; RĂBIȚI-VĂ VĂ ROG E TIMPUL

Well, that Sunday Albert was home, they had a hot gammon, And they asked me in to dinner, to get the beauty of it hot -HURRY UP PLEASE ITS TIME HURRY UP PLEASE ITS TIME

Goonight Bill. Goonight Lou. Goonight May. Goonight. Ta ta. Goonight. Goonight.

Good night, ladies, good night, sweet ladies, good night, good night.

Iii, şi duminică Albert a venit acasă, şi-au avut şuncă fiartă,
Şi m-au invitat şi pe mine la masă, s-o mâncăm cât e caldă -
(ÎHĂBIȚI-VĂ VĂ ROG E TIMPUL
(IKĂBIȚI-VĂ VĂ ROG E TIMPUL
'Pte bună Bill. 'Pte bună Lou. 'Pte bună May, 'pte bună.

Pa, pa. 'Pte bu'. 'Pte bu'.
Noapte bună, doamnelor, noapte bună scumpele mele doamne,
noapte bună, noapte bună.[3]

Sweeney to Mrs. Porter in the spring.
0 the moon shone bright on Mrs. Porter And on her daughter
They wash their feet in soda water
Et 0 ces voix d'enfants, chantant dans la coupole!

Twit twit twit Jug jug jug
jug jug jug So rudely
forc'd. Tereu

Unreal City Under the brown fog of a winter noon Mr. Eugenides, the Smyrna merchant Unshaven, with a pocket full of currants C.i.f. London: documents at sight, Asked me in demotic French To luncheon at the Cannon Street Hotel Followed by a weekend at the Metropole.

At the violet hour, when the eyes and back Turn upward from the desk, when the human engine waits Like a taxi throbbing waiting,
1Tiresias, though blind, throbbing between two lives. Old man with wrinkled female breasts, can see
At the violet hour, the evening hour that strives Homeward, and brings the sailor home from sea, The typist home at teatime, clears her breakfast, lights Her stove, and lays out food in tins. Out of the window perilously spread Her drying combinations touched by the sun's last rays, On the divan are piled (at night her bed) Stockings, slippers, camisoles, and stays.
Li primăvară iar pe Sweeney lângă doamna Porter,[40]
O, luna cobora, luminoasă, peste doamna Porter[141]
Şl peste fiica ei
Se spală pe picioare cu sifon
Ut f) ces voix d'enfants, chantant dans la coupolet[kl]

Cip cip cip
Cluc ciuc iuc
iuc iuc[43] Mâl de
crâncen siluită
Teren

Oraş ireal
In ceaţa pământie a unei amiezi de iarnă Domnul Eugenides, neguţător din Smirna, Neliărbierit, cu buzunarele pline de stafide C.l.f. Londra: facturile la vedere,'[14] M a invitat într-o franţuzească vulgară[45] La masă la hotelul de pe Cannon Street Şl după aceea weekendul la Metropol.

în ceasul violet, când ochii şi spinarea Se îndreaptă la masa de lucru, şi când maşina omenească-aşteaptă *i* la un taxi cu motorul lent zvâcnind, aşteptând, Iţii, Tiresias, chiar daca orb, zvâcnind între două vieţi,[4b] lUtriin, cu sâni zbârciţi de femeie, eu mai văd In ceasul violet, ceasul de seară, care se târăşte Spre casă, şi-1 aduce acasă pe marinarul de pe mare,[47] Ductilografa acasă, la ora ceaiului; curăţă masa de la dejun, aprinde l'orul, şi-şi pune mâncareaîn farfuriile de tablă. Şl In fereastră, ameţitor întinse

hirourile ei la uscat, mângâiate de razele din urmă ale soarelui. Şl pe divan s-au grămădit (noaptea e patul ei) Ciorapi, papuci şi cămăşuţe şi corsete.

I Tiresias, old man with wrinkled dugs
Perceived the scene, and foretold the rest -
I too awaited the expected guest.
He, the young man carbuncular, arrives.
A small house agent's clerk, with one bold stare,
One of the low on whom assurance sits
As a silk hat on a Bradford millionaire.
The time is now propitious, as he guesses,
The meal is ended, she is bored and tired,
Endeavours to engage her in caresses
Which still are unreproved, if undesired.
Flushed and decided, he assaults at once;
Exploring hands encounter no defence;
Ills vanity requires no response,
And makes a welcome of indifference.
(And I Tlri'KltlK have lorrsuffcred all
Knmli'il on llikjwinr ill vim or bed;
^*H;|»r. below the wall

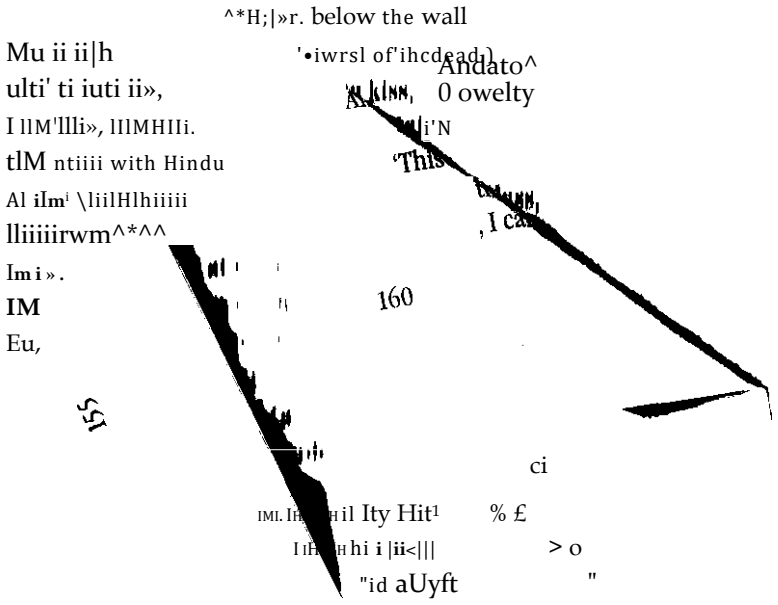

Tiresias, bătrân cu mamelele zbârcite,
Ani zărit scena aceasta şi am prezis ce a urmat -
¡»1 cu l-am aşteptat pe oaspetele aşteptat,
l!l, tânărul cu bubele pe faţă, iată, soseşte,
lin funcţionar mărunt, cu priviri neruşinate,
Unul din cei mărunţi, în care încredereaîn sine se aşază
(!u un joben pe un milionar din Bradford.[48]
Momentul e acum propice, îşi face el socoteala,
Masa s-a terminat, ea este obosită, plictisită,
Şl el se străduieşte s-o atragă-n mângâieri
l'ână acum încă răbdate, chiar dacă nedorite,
Roşu la faţă, şi decis, atacă dintr-odată;
Mâinile iscoditoare nu întâlnesc vreo apărare
Nici vanitatea lui nu doreşte să se ştie-ncurajată.
Şl face-un bun venit din nepăsare.
(Şl cu, Tiresias, am suferit dinainte toate acestea
Jncându-se aici, pe-aceeaşi canapea - pe-acelaşi pat;
l'.u, care-am stat sub zidurile Thebei, nemişcat[49]
Şl m-am plimbat şi printre morţii cei mai de rând.)
Il mai acordă un sărut de despărţire, cam de sus,

Şl şi face drum pe pipăite, căci scara a rămas fără lumină...

Iar ea se-ntoarce şi o clipă se priveşte în oglindă, De abia simţind că i-a plecat iubitul, în fine; $1 ii mintea ei un gând pe jumătate spus se plimbă: „Acuma a trecut şi asta; s-a terminat - ce bine". (Miul o femeie frumoasă se coboară spre nebunie", dacă Rămâne singură, se plimbă prin cameră, cu pas indiferent, Iţi potriveşte părul cu un gest absent, Şl iiscultâ apoi la gramofon o placă.

„Şi melodia asta adia înspre mine peste ape"[51] Şl tică pe Ştrand, în sus, pe Queen Victoria Street. O oraşul oraşul uneori aud
I Tiresias, old man with wrinkled dugs Perceived the scene, and foretold the rest -I too awaited the expected guest, He, the young man carbuncular, arrives, A small house agent's clerk, with one bold stare, One of the low on whom assurance sits As a silk hat on a Bradford millionaire. The time is now propitious, as he guesses, The meal is ended, she is bored and tired, Endeavours to engage her in caresses Which still are unreproved, if undesired. Flushed and decided, he assaults at once; Exploring hands encounter no defence; His vanity requires no response, And makes a welcome of indifference. (And I Tiresias have foresuffered all Enacted on this same divan or bed; I who have sat by Thebes below the wall And walked among the lowest of the dead.) Bestows one final patronising kiss. And gropes his way, finding the stairs unlit-She turns and looks a moment in the glass, Hardly aware of her departed lover; Her brain allows one half-formed thought to pass 'Well now that's done: and I'm glad it's over.' When lovely woman stoops to folly and Paces about her room again, alone, She smooths her hair with automatic hand, And puts a record on the gramophone.

'This music crept by me upon the waters' And along the Strand, up Queen Victoria Street. 0 City city, I can sometimes hear
Eu, Tiresias, bătrân cu mamelele zbârcite, Am zărit scena aceasta şi am prezis ce a urmat-Şl cu l-am aşteptat pe oaspetele aşteptat, tânărul cu bubele pe faţă, iată, soseşte,
IIu funcţionar mărunt, cu priviri neruşinate,
linul din cei mărunţi, în care încrederea în sine se aşază
Ca un joben pe un milionar din Bradford.[48]
Momentul e acum propice, îşi face el socoteala,
Masa s-a terminat, ea este obosită, plictisită,
Şi el se străduieşte s-o atragă-n mângâieri
l'ână acum încă răbdate, chiar dacă nedorite,
Roşu la faţă, şi decis, atacă dintr-odată;
Mâinile iscoditoare nu întâlnesc vreo apărare
Nici vanitatea lui nu doreşte să se ştie-ncurajată.
Şl face-un bun venit din nepăsare.
(Şl eu, Tiresias, am suferit dinainte toate acestea
Jucându-se aici, pe-aceeaşi canapea - pe-acelaşi pat;

Ku, care-am stat sub zidurile Thebei, nemişcat[49]
Şl m-am plimbat şi printre morţii cei mai de rând,)
II mai acordă un sărut de despărţire, cam de sus,
Şl-şl face drum pe pipăite, căci scara a rămas fără lumină...

Iar ea se-ntoarce şi o clipă se priveşte în oglindă, l)e-abia simţind că i-a plecat iubitul, în fine; Şl-n mintea ei un gând pe jumătate spus se plimbă: „Acuma a trecut şi asta; s-a terminat - ce bine". Când o femeie frumoasă se coboară spre nebunie[50], dacă Rămâne singură, se plimbă prin cameră, cu pas indiferent, Işl potriveşte părul cu un gest absent, Şl ascultă apoi la gramofon o placă.

„Şi melodia asta adia înspre mine peste ape"[51] Şl-nra pe Ştrand, în sus, pe Queen Victoria Street. O oraşul oraşul uneori aud
Beside a public bar in Lower Thames Street, The pleasant whining of a mandoline And a clatter and a chatter from within Where fishmen lounge at noon: where the walls Of Magnus Martyr hold Inexplicable splendour of Ionian white and gold.

The river sweats Oil and tar The barges drift
With the turning tide Red sails Wide
To leeward, swing on the heavy spar.
The barges wash
Drifting logs
Down Greenwich reach
Past the Isle of Dogs.
Weialala leia
Wallala leialala

Elizabeth and Leicester Beating oars The stern was formed A gilded shell Red and gold The brisk swell Rippled both shores Southwest wind Carried down stream The peal of bells White towers
Weialala leia
Wallala leialala

Pe lângă vreun bar, pe Lower Thames Street, Plânsul melodios al unei mandoline Şi clinchete şi glasuri înăuntru unde Neguţători de peşti lenevesc la amiază; iar zidul Bisericii Magnus Martyr mai ascunde" Splendoarea de neexplicat de aur albionic.

Râul asudă[53]
Ulei, catran
Bărcile alunecă
Când fluxul se-abate
Frunzele roşii
Sub vânt umflate,
Rotindu-se pe vergele greoaie.
Rădăcinile-mping
Rotirile buşteanului
în jos, spre Greenwich[54]
Pe lângă Insula Câinelui.
Weilala leia
Wallala leialala

Elizabeth şi Leicester[55] Vâsle bătând Prora încovoiată în scoică în aur suflată în roşu şi aur Valul zvâcni Muşcând din maluri Vânt dinspre sud Purtând pe curent de aur Clinchetul clopotelor Din turnuri albe
Weialala leia
Wallala leialala

Trains and dusty trees. Highbury bore me.
Richmond and Kew Undid me. By
Richmond I raised my knees Supine on the
floor of a narrow canoe.'

'My feet are at Moorgate, and my heart
Under my feet. After the event
He wept. He promised "a new start."
I made no comment. What should I resent''

'On Margate Sands. I can connect Nothing
with nothing. The broken fingernails of
dirty hands. My people humble people who
expect Nothing.' Ia la

To Carthage then **1** came

Burning burning burning burning 0 Lord
Thou pluckest me out 0 Lord Thou pluckest

burning

„Tramvaie şi pomi înecați în praf.

Highbury m-a născut, Richmond şi Kew
Mi-au văzut moartea. Pe lângă Richmond, mi-am ridicat
genunchii, lungită într-o barcă strâmtă".'"

„Picioarele-mi sunt la Moorgate, inima mea" Sub tălpi.
După faptul acela urât El a plâns, Mi-a promis c-o vom lua de la început. N-am spus nimic. De ce mi-ar fi inima grea?"

„Pe plaja de la Margate[58] Nu mai pot lega Nimicul de vreun alt nimic. Unghiile rupte ale mâinilor murdare.
Poporul meu, neamul meu umilit, în aşteptare întru nimic." la la

La Cartagina apoi am ajuns[59]

Arzând arzând arzând[60]
0 Doamne Tu mă smulgi mă tragi afară[61]
O Doamne Tu mă smulgi

arzând

IV. MOARTEA PE APE[62]

Phlebas fenicianul[63], mort de două săptămâni[64] A uitat de țipătul pescăruşilor, de hula mării adânci Şi de câştig, de pierderi.
Curentul în adâncul mării I-a dezgolit oasele în şoapte. Sălta, cădea pe brânci A trecut prin vremurile bătrâneții şi tinereții Coborând în bulboană.
Păgân sau evreu 'lu,
care roteşti roata cârmei, cu fața întoarsă în vânt,[65]
(iândeşte-te la Phlebas, odinioară frumos şi înalt ca şi tine.

V. WHAT THE THUNDER SAID

After the torchlight red on sweaty faces After the frosty silence in the gardens After the agony in stony places The shouting and the crying Prison and palace and reverberation Of thunder of spring over distant mountains He who was living is now dead We who were living are now dying With a little patience

Here is no water but only rock Rock and no water and the sandy road The road winding above among the mountains Which are mountains of rock without water If there were water we should stop and drink Amongst the rock one cannot stop or think Sweat is dry and feet are in the sand If there were only water amongst the rock Dead mountain mouth of carious teeth that cannot spit Here one can neither stand nor lie nor sit There is not even silence in the mountains But dry sterile thunder without rain There is not even solitude in the mountains But red sullen faces sneer and snarl From doors of mudcracked houses

If there were water

După lumina torţelor roşie pe
feţele năclăite După tăcerea
prinsă-n chiciură în grădini Şl
după moartea înceată în ţinuturi
împietrite Vuietele şi plângerile
Temniţa şi palatul şi răsfrângerile
Tunetului de primăvară peste
munţi îndepărtaţi Ol viu
odinioară este mort acum Noi
altădată vii acum murim (Iu
puţină răbdare

Aici nu mai e apă, ci stâncă doar Stâncă şi nu e apă. Şi drumul pierdut în nisip li drumul şerpuind în sus printre munţii Care sunt munţii stâncilor fără apă Dacă ar fi apă ne-am opri şi am bea Dar printre stânci nu poţi să te opreşti să stai pe gânduri Sudoarea s-a uscat picioarele se-nfundă în nisipuri Dacă măcar ar fi apă între stânci
(iura muntelui moartă şi cu dinţii mâncaţi care nu mai pot să scuipe
Aici nu mai poţi sta nici în picioare nici lungit şi nici nu poţi să te aşezi.
Nu este nici măcar tăcerea în munţi
Ci numai tunetul uscat sterp fără ploaie
Nu este nici măcar singurătate in munţi

V.CE SPUNE TUNETUL[66]

Ci chipuri roşii şi posomorâte care rânjesc şi mârâie
Din uşile bordeielor de lut crăpat

Dacă ar fi apă

And no rock If
there were rock
And also water
And water A spring
A pool among the rock
If there were the sound of water only
Not the cicada
And dry grass singing
But sound of water over a rock
Where the hermit-thrush sings in the pine trees
Drip drop drip drop drop drop drop
But there is no water

Who is the third who walks always beside you? When I count, there are only you and I together But when I look ahead up the white road There is always another one walking beside you Gliding wrapt in a brown mantle, hooded I do not know whether a man or a woman - But who is that on the other side of you?

What is that sound high in the air Murmur of maternal lamentation Who are those hooded hordes swarming Over endless plains, stumbling in cracked earth Ringed by the flat horizon only What is the city over the mountains Cracks and reforms and bursts in the violet air Falling towers
Jerusalem Athens Alexandria
Vienna London
Unreal

Şi
nu
stâ
ncă
Da
că
ar
fi
stâ
ncă
Dar
şi
apă
Şi
apă
Un
izv
or
Apă stătută între stânci
Dacă ar fi susurul apei măcar
Nu greierele
Şi iarba uscată cântând
Ci susurul de apă peste o stâncă
Acolo unde sturzul singuratec cântă printre pini[67]
Plici ploc plici ploc ploc ploc
însă nu este apă

Cine este acesta al treilea care merge mereu alături de tine?[68]
Când număr, nu suntem decât tu şi cu mine Dar când privesc înainte pe drumul alb Mai este întotdeauna cineva mergând alături de tine Alunecând înfăşurat în mantie întunecată şi cu faţa ascunsă Nu ştiu dacă e bărbat sau femeie - Dar cine este acela dincolo alături de tine?

Cei sunetul acela înalt în văzduh Murmurul plânsului de mamă Cine sunt gloatele acelea cu faţa ascunsă rotindu-se Peste câmpii nesfârşite, împleticindu-se în pământ crăpat Prins în inel de zarea fără adâncime doar Care este oraşul de peste munţi
Surpându-se, strângându-se iarăşi la loc, zbucnind în aerul liliachiu
'turnuri năruindu-se
Ierusalim Atena Alexandria
V lena Londra
Ireale

A woman drew her long black hair out tight And fiddled whisper music on those strings And bats with baby faces in the violet light Whistled, and beat their wings And crawled head downward down a blackened wall And upside down in air were towers Tolling reminiscent bells, that kept the hours And voices singing out of empty cisterns and exhausted wells.

In this decayed hole among the mountains In the faint moonlight, the grass is singing Over the tumbled graves, about the chapel There is the empty chapel, only the wind's home. It has no windows, and the door swings, Dry bones can harm no one. Only a cock stood on the rooftree Co co rico co co rico
In a flash of lightning. Then a damp gust
Bringing rain

Ganga was sunken, and the limp leaves Waited for rain, while the black clouds Gathered far distant, over Himavant. The jungle crouched, humped in silence. Then spoke the thunder DA
Datta: what have we given?
My friend, blood shaking my heart
The awful daring of a moment's surrender
Which an age of prudence can never retract
By this, and this only, we have existed
Which is not to be found in our obituaries
Or in memories draped by the beneficent spider
Or under seals broken by the lean solicitor

O femeie şi-a întins părul ei lung negru Stârnind o muzică în şoaptă pe corzile lui Şi lilieci cu chipuri de copii în lumina viorie Şuierau şi băteau din aripi Alunecând cu capu-n jos pe un zid înnegrit Şi răsturnate în aer erau turnurile Sunându-şi clopote amintitoare, să măsoare ceasurile Şi glasuri ridicându-se în cântec din cisternele pustii şi din puţuri istovite.

în groapa aceasta năruită în inima
munţilor hi lumina stinsă a lunii, iarba cântă
l'este mormintele răsturnate, în jurul
schitului[69] liste schitul pustiu, sălaş doar al
vântului. N-are ferestre, şi uşa i se bate
moartă, Oasele uscate nu mai pot face rău
nimănui. Doar un cocoş se cocoţase-n vârful
acoperişului[70] Cu cu rigu cu cu rigu

tntr-o ţâşnire a fulgerului. Pe urmă a zbucnit vântul umed Aducând ploaie.

Ganga[71] se pierduse în nisipuri, şi frunzele fără putere Aşteptau ploaia, pe când norii negri Se adunau, departe mult, peste Himavant, Jungla chircindu~se, pregătindu-şi tăcută saltul Şl atunci a vorbit tunetul DA
Datta: noi ce-am dăruit?[73] « Prietene ai meu, sângele cu tremur ându-mi inima Crâncena îndrăzneală a renunţării de o clipă IV care o viaţă chibzuită n-o va mai putea lua înapoi Prin asta, şi numai prin asta, am fiinţat Şl lucrul acesta nu va fi întâlnit în vestea morţii noastre Şl nici în amintirile învăluite de păianjenul nouă prielnic[73] Nici sub peceţile sfâşiate de vreun jurist uscăţiv
In our empty rooms DA
Dayadhvam: I have heard the key Turn in the door once and turn once only We think of the key, each in his prison Thinking of the key, each confirms a prison Only at nightfall, aethereal rumours Revive for a moment a broken Coriolanus DA
Damyata: The boat responded
Gaily, to the hand expert with sail and oar
The sea was calm, your heart would have responded
Gaily, when invited, beating obedient
To controlling hands
în camerele noastre pustii DA
Dayadhvam: Eu am auzit cheia[74]
Cum se întoarce în uşă o dată şi se întoarce o dată numai
Noi ne gândim la cheie, fiecare în temniţa lui
Gândindu-ne la cheie, fiecare îşi întemeiază o temniţă
Doar la căderea nopţii, murmure de aer
Mai reînvie timp de-o clipă un Coriolan înfrânt
DA
Damyata: Corabia s-a supus
Cu bucurie, mâinii cunoscătoare a pânzelor şi vâslei
Şi liniştită marea, inima ta s-ar fi supus
Cu bucurie, odată chemată, pulsând ascultătoare
Sub mâinile stăpânitoare

I sat upon the shore
Fishing, with the arid plain behind me Shall I at least set my lands in order? London Bridge is falling down falling down falling down ***Poi s 'ascose nelfoco che gli affina Quando fiam uti chelidon*** - 0 swallow swallow ***le Prince d'Aquitaine d la tour abolie*** These fragments I have shored against my ruins Why then He fit you. Hieronymo's mad againe. Datta. Dayadhvam. Damyata.
Shantih shantih shantih

M-am aşezat pe ţărm
Pescuind cu şesul sterp în spatele meu[75] N-ar trebui cel puţin să-mi las pământurile în ordine?[76] Podul Londrei se năruie se năruie se năruie[77] ***l'oi s 'a scosse nel foco che gli affina***[78] ***Quando fiam uti chelidon*** - O rândunică rândunică[79] ***le Prince dAquitaine â la tour abolie***[m] i'rânturile acestea le-am ţărmurit pe lângă ruinurile mele O dar atunci am să-ţi arăt eu. Hieronymo a înnebunit iarăşi.' Datta. Dayadhvam. Damyata.
Shantih shantih shantih[82]

Note de T.S. Eliot şi Mircea Ivănescu

în notele care urmează - şi din care unele însoţesc poemul de la prima sa ediţie în volum, notele lui Eliot au fost, după caz, completate. Pentru a deosebi notele lui Eliot de completările făcute de Mircea Ivănescu, notele lui Eliot au fost marcate dc fiecare dată cu (TSE). - -

Prima parte a poemului a fost probabil terminată în anul 1919- Cea mai mare parte a textului a fost scrisă între noiembrie 1921 şi ianuarie 1922. Poemul a fost publicat iniţial în reviste: la Londra în ***The Criterion*** (octombrie 1922) şi la New York in ***The Dial*** (noiembrie 1922), iar în decembrie 1922 a apărut în volum, la Editura Boni & Liveright, New York.

în eseul ***Ulise, ordine şi mii,*** publicat în 1923, T.S. Eliot scria despre cartea lui James joyce: „Folosind mitul, manevrând o paralelă continuă între contemporaneitate şi antichitate, Joyce aplică o metodă pe care alţii vor trebui s-o urmeze după el. Aceştia nu vor fi imitatori, tot aşa cum nu este nici omul de ştiinţă care foloseşte descoperirile lui Einstein urmărindu-şi-le independenl pe ale sale. Este pur şi simplu un mod de a controla, dea ordona, de a da formă şi semnificaţie acestei imense panorame de zădărnicie şi anarhie care este istoria contemporană... în locul metodei narative putem folosi acum metoda mitică. Este, cred cu toată sinceritatea, un popas spre a face lumea modernă posibilă pentru artă". Unul dintre comentatorii autorizaţi, Richard Ellman, întemeindu-se pe declaraţiile lui Eliot - care se referă, şi în notele la poem, lao carte a unei cercetătoare engleze Jessie L Weston - consideră poemul ca pe o posibilă aplicare a acestei metode mitice. „Weston -scrie Ellman - afirmă că romanele medievale arthuricne despre căutarea Graahriui sunt îmbibate de legenda prearthuriană a miturilor fertilităţii şi de ritualuri ca cele descrise de Frazer în ***Creanga de aur.*** în legenda arthuriană, un Rege Pescar a fost betegit sau ucis şi, ca urmare, ţara sa a devenit un Tărâm al Pustietăţii; el poate fi vindecat şi ţara sa poate fi readusă la fertilitate de un cavaler (Perceval sau Parsifal) care trece prin diferite greutăţi, ajunge la Capela Primejdioasă şi învaţă să răspundă la anumite întrebări. Regele Pescar este analogul zeilor vegetaţiei, cum ar fi Adonis în Grecia, Attis în Frigia, Osiris în Egipt, şi poate şi zeul grec flyacinthus, ale căror morţi şi renaşteri sunt reprezentate în străvechi ritualuri ceremoniale menite să aducă regenerarea plantelor după iarna stearpă. Weston leagă, de asemenea, legendele arthuriene de cărţile din jocul de Tarot, astăzi folosite de ghicitoare şi poate iniţial inventate de egipteni pentru a preciza revărsările Nilului şi restaurarea fertilităţii în valea lui."

(„Introducere la poemul ***Tărâmulpustiii" îaAntologia Norton de poezie modernă,*** (I. Richard Fllman şi Rohert O'Clair, 1973.)

Nu numai titlul, dar şi planul şi, în bună parte, simbolismul incidental din poem mi-au l'nsl sugerate de cartea lui Miss Jessie L. Weston despre legenda Graalului, ***Front Ritual Io Romance*** (Cambridge). îi sunt într-atât de îndatorat, într-adevăr, încât volumul lui Miss Weston va elucida dificultăţile poemului cu mult mai bine decât o pot face notele melc; şi-1 recomand (dincolo de faptul că această carte merită tot interesul) oricărei per-Hoane care crede că o astfel de elucidare a poemului merită osteneala. îi sunt de asemenea îndatorat, în general, unei alte lucrări de antropologie, care a avut o influenţă majoră asupra generaţiei noastre; mă refer Ia ***Creanga de aur;*** m-am folosit mai ales de cele două volume ***Adonis, Attis*** şi ***Osiris.***

Oricine e familiarizat cu aceste lucrări va recunoaşte imediat în cadrul poemului unele referinţe la ritualurile vegetaţiei. (TSE)

1 „Căci eu însumi cu ochii mei am văzu t-o pe Sibila din Cumae cum atârnă închisă mir o sticlă şi când băieţii i-au spus: Sibilă, care ţi-e dorinţa?, ea răspunse: Vreau să mor" (IVtroniu, ***Satyricon,*** cap, 48).

Sibila din Cumae, odinioară iubită de Apollo, călăuza şi sfătuitoarea lui Acneas în coborârea în Avernus, fusese cea mai faimoasă şi mai ascultată profetă a Greciei antice. Apollo îi dăruise ani de trăit câte grăunţe de nisip ar fi putut strânge într-o mână, însă ea uluise să-i ceară în acelaşi timp tinereţe veşnică, astfel că, pe măsură ce îmbătrânea, autoritatea ei s-a pierdut şi nu mai era ascultată.

I Jl migliorfabbro" - „meşterul (poetul) mai bun" - din Dante, ***Purgatoriul,*** XXXI, 117, unde i se aplică lui Arnăut Daniel, unul dintre marii poeţi provensali, în mod special studiat, tradus şi parafrazat în poezia sa proprie de Ezra Pound. Dedicaţia aceasta exprimă şi datoria de recunoştinţă - în repetate rânduri mărturisită de poetul însuşi şi evidenta la publicarea manuscriselor iniţiale ale poemului - a lui Eliot faţă de Pound. Acesta din urmă a dat forma actuală a poemului, dintr-o „masă informă" pe care autorul I o prezentase la reîntoarcerea dintr-un concediu medical, tăind pasaje întregi, stabilind nişte treceri mai abrupte între secţiuni, „modernizându-l".

3 Titlul părţii I, ***îngroparea morţilor,*** sugerează ceremonialurile rituale legate de vechile mituri cu privire la îngroparea şi resurecţia zeilor (şi deci a vegetaţiei), aşa cum iui l'ost descrise mai ales in ***Creanga de aur*** de James Frazer şi in cealaltă carte de referinţă citată de Eliot, ***De la ritual la „romanţ***" de Jessie L. Weston. Aceasta din urmă se referă în special la mitul Graalului la care se fac aluzii în cuprinsul poemului Iui Eliot. Sugerarea acestei atmosfere exprimă una dintre ideile directoare ale poemului: uscăciunea şi sterilitatea lumii contemporane, condiţii în care se găsea Europa Occidentală după Primul Război Mondial, au nevoie de o purificare, de o renaştere la viaţă. în acelaşi timp, titlul este o formulă din slujba de înmormântare anglicană.

4 „Nici nu sunt rusoaică, mi trag din Lituania, germancă adevărată."

5 ***Cf*** Iczechiel 2, 1. (TSE) (Unul dintre textele în care unui profet - aici profetul Iezechiel - i se spune Fiu) omului.)

6 ***Cf*** Ecleziastul 12,5 (TSE) (Aici se descrie ţinutul dezolant al păcatului, continuând -vezi câteva versuri mai târziu în poem - cu cuvintele [12, 7] „să se întoarcă această pulbere in pământ...".)

7 V. ***Tristan und Isotde,*** I, versurile 5-8.(TSE) (Poemul lui Wagner, servind ca text operei cu acelaşi nume: „Proaspăt adie vântul / către patrie. / Copila mea din Irlanda/ unde m-aştepţi tu?"')

8 Hyacinthia - ceremonie religioasă în Grecia antică, comemorând pe piticul Hyacinthus, iubit de Apollo şi ucis de acesta din gelozie. în versul următor, „părul ţi-era ud", apa se înfăţişează din nou ca simbol al fertilităţii.

9 ***Id, (Tristan undlsoide)*** IU, versul 24. (TSE) (Răspunsul la întrebările febrile ale lui Tristan, muribund, dacă se vede pe mare pânza corăbiei aducând-o pe Isolda -„Posomorâtă şi pustie e marea".)

10Nu sunt familiar cu alcătuirea exactă a pachetului de cărţi de Tarot, de la care este limpede că m-am depărtat oricum pentru scopurile poemului. Spânzuratul, care face parte dintre cărţile tradiţionale aici, îmi slujeşte în două feluri - pentru că în mintea mea se leagă de Zeul Spânzurat al lui Frazer şi pentru că îl asociez cu apariţia învăluită şi cu glugă din peisajul despre discipolii în drum spre Emaus, în partea a V-a a poemului. Marinarul Fenician şi Neguţătorul apar mai târziu; de asemenea şi ..mulţimile de oameni" şi Moartea pe ape, în partea a iV-a. Omul cu Trei Doage (o figură autentică a cărţilor de Tarot) se leagă pentru mine, în chip cu totul arbitrar, de Regele Pescar însuşi. (TSE) (Regele Pescar, din mitul Graalului, este simbolul purificării şi al resurecţiei din condiţia dezolantă a sterilităţii.)

11„ Acelea-s perle care au fost ochii lui" - Shakespeare,^***urtuna,*** 1,2, cântecul lui Ariei către Ferdinand, al cărui tată, ducele uzurpator al Milanului, era crezut mort în naufragiul petrecut ca urmare a furtunii stârnite de Prospero. Ariei îl conduce pe Ferdinand - nouă apariţie a motivului apei purificatoare - către Miranda, pe care o va iubi.

12Iarba Belladonna - aici cu majusculă pentru a permite personificarea - „Madonna ica frumoasă" — trecând apoi, prin aluzie la tabloul celebru al lui Leonardo, ***Madonna dintre stânci,*** spre unul dintre simbolurile religioase ale poemului.

13„Neguţătorul chior" trimite la personajul „Eugenides, neguţătorul din Smirna[:'], nuc apare în partea a Il-a poemului, ca simbol al mercantilismului şi degradării valorilor spirituale în ***Tărâmul pustiit.***

14***Cf.*** Baudelaire: ***.fourmillante cité, cité pleine de rêves/Où le spectre en plein jour raccroche le passant.*** (TSE) („Cetate-nvolburată, cetate de mistere, / în care-ţi ies 'nainte fantome-n plin oraş" - este vorba de poemul ***Cei şapte bătrâni,*** din care am folosit versiunea românească de AL Hodoş. Este una dintre apariţiile temei oraşului modern, corupt şi corupător, care a constituit, în contextul poeziei britanice dominate de viziuni Idilice pastorale în poezia georgiană [ca şi în cei al liricii americane încă neajunsă Ia „citadinism"], una dintre originalităţile versurilor lui Eliot în momentul respectiv, Eliot nu a ascuns niciodată ca a preluat acest motiv de la poezia simbolistă şi postsimbolistă franceză, in special de la Laforgue.)

Cf Inferno, HI, 55-57 (TSE): „O
gloată-ngrămădită Pe urma lui că n-
am crezut vreodată Că moartea
poate atât de mulţi să-nghită".

(Eliot citează versurile în limba italiană; aici e traducerea lui Coşbuc, Pasajul din ***Infernul*** se referă mai ales la cei care din laşitate au respins alegerea între bine şi rău, cei care „viaţă nici trăind n-avură".)

16***Cf. Inferno,*** IV, 25-27 (TSE):
„Pe cât mi-a fost s-aud putinţa
dată,
nu plâns aici, ci-oftări sunau, sj-
atari
că fac eternul aer să se zbată".

(Aceeaşi menţiune ca şi la nota precedentă. Trimiterea Iui Eliot Ia contextul dantesc iir arăta că se face referire la o altă categorie de damnaţi, poate mai puţin vinovaţi, cei care, păgâni fiind, n-au cunoscut adevărul revelaţiei.)

17Un fenomen pe care l-am observat adesea. (TSE) (Eliot se referă la sunetele clopotelor de la biserica Sf. Mary Woolnoth din Londra. Dar aluziile la ceasul al nouălea pot fi referiri la textul din Evanghelie despre moartea lui Isus, „in ceasul al nouălea", sau la luna a noua în termenii fertilităţii, despre care poemul vorbeşte cu insistenţă,)

18Asemenea lui Dante în ***Infernul,*** recunoscând din când în când personaje alături de care trece, povestitorul îşi întâlneşte un cunoscut. Bătălia de la Mylae (din războaiele punice) este o amintire a faptului că toate războaiele sunt asemenea.

19 ..Leşul sădit în grădină', nouă revenire a temei zeului îngropat (v. titlul primei părţi a poemului), care ar urma să purifice şi să facă posibilă reînvierea tărâmului pustiit.

20***Cf. Prohodul în Diavolul Alb*** de Webster. (TSE) (Este vorba de piesa dramaturgului elisabetan john Webster (1570/80-1625/34). Versuri spuse de o mamă înnebunită de durere, al cărei fiu îşi îngroapă un frate pe care I-a ucis el însuşi - şi sună în traducere exactă: „Dar ţine lupul departe de-aici, / care-i duşmanul oamenilor / căci cu ghearele va să-1 dezgroape". V, 4. Schimbările aduse de Eliot - „duşman" devine „prieten" şi „lup" „câine" - sunt mai puţin pentru a mistifica pe cititori, cum au crezut unii comentatori, cât pentru a identifica animalul Câine cu Steaua Câinelui - de aici şi majuscula una dintre denumirile în engleza vernaculară a stelei Sirius, pentru că această stea îşi urmează stăpânul, Orion, pe bolta cerului. James Frazer relatează de asemenea că în miturile orientale steaua Sirius era considerată ca determinând creşterea anuală a apelor Nilului, eveniment simbolizând fertilitatea şi resurecţia.)

21 V. Baudelaire, „Prefaţa" Ia ***Fleurs du Mal.*** (TSE) (Versul e citat fără modificări.)

22 Titlul părţii a 11-a îl reproduce pe cel al unei piese a dramaturgului elisabetan Thomas Middleton (1580-1627), ***O partidă de şah,*** în care se condamnă - şi în aceasta constă valoarea ei aici pentru poemul lui Eliot - o căsătorie care depreciază iubirea reală şi urmăreşte interesul.

23***Cf. Antonia şi Cleopatra,*** II, 2, versul 190. (TSE) (Tot pasajul care urmează rescrie, în prezentarea încăperii despre care e vorba, cele aproape 20 de versuri în care se înfăţişează splendoarea navei regale a Cleopatvei îndreptându-se spre prima ei întâlnire cu Antoniu, Stilul sublim urmăreşte să sublinieze contrastul cu sorditatea temei centrale a poemului, corupţia ***Tărâmului pustiit,*** mai ales aşa cum va fi ilustrată în pasajele următoare. Eliot a operat şi câteva schimbări în parafraza sa: acolo unde textul shakespearian vorbeşte despre o „barcă", el scrie Scaunul - cu majusculă- pentru a sugera,

explică unii comentatori, cele şapte stele ale constelației Scaunul [Tronul] Casiopeei, constelație denumită după o regină mitică a Etiopiei, atât de vanitoasă, încât a cutezat să-şi asemuie frumusețea proprie cu cea a Nereidelor, ceea ce i-a provocat pe zei să abată mari calamități naturale asupra țării sale.)

24 Laquearia. V. ***Eneida,*** 1,726, (TSE) (Eliot citează apoi, în latină, două versuri a căror traducere ar suna: „Lămpi aprinse atârnă de auritele ornamente ale tavanului şi torțele în flăcări risipesc noaptea". Scena descrisă în acest decor este cea a serbării date de Didona în cinstea lui Enea la sosirea acestuia la Cartagina.)

25 Scenă silvani V. Milton, ***Paradisul pierdut,*** IV, 140, (TSE) (Scena miltoniană este descrierea Paradisului înainte de izgonirea perechii adamice.)

26 V. Ovidiu, ***Metamorfozele,N\,Philomela.*** (TSE) (Regele Tereus, siluind-ope Philo-mcla, sora soției sale, Procne, i-a smuls apoi limba spre a se asigura de tăcerea ei. Procne, spre a se răzbuna, 1-a ucis pe fiul regelui şi i-a dat apoi acestuia săi mănânce inima. Zeii le-au preschimbat pe cele două surori în păsări pentru a le salva de mânia regelui: l'hilomela a devenit privighetoare, iar Procne, rândunică.)

27 ***Cf*** partea a IH-a, v. 204. (TSE) (Nota lui Eliot se referă la propriul poem, şi anume la versul unde onomatopeele pentru cântecul privighetorii sunt adaptate într-o formă pervertită „pentru urechi murdare", adică pentru un mediu degradat sufleteşte,)

28 ***Cf.*** partea a Ill-a, v, 195. (TSE) (.„Mă gândesc acum că suntem în aleea cu şobolani" -S-ar mai putea face aici legături şi cu un alt poem important din aceeaşi perioadă cu ***Tărâmul pustiit, Oamenii găunoşi)***

29 ***Cf.*** Webster, „Mai suflă încă un vânt la uşă?" (TSE) (Trimiterea e la o altă piesă de John Webster, ***Procesul Diavolului,*** unde un personaj încearcă să-şi ucidă un datornic injunghiindu-1 printr-o rană mai veche, în felul acesta nefăcându-i însă decât un serviciu, căci îi degajează calea de eliminare a puroiului. Astfel că medicul, examinând victima mai lârziu, exclamă: „Mai suflă încă un vânt la uşa asta",)

30 Eliot compară, prin referire la cântecul lui Ariei din ***Furtuna,*** iubirea curată dintre Irrdinand şi Miranda cu episodul din grădina Hyacintelor - iubire nedesluşită şi pierdută (v. poemul ***La Figlia Che Piange)*** şi cu mediile sordide dezvăluite de discuția cu ghicitoarea din partea 1 a ***Tărâmului pustiit.*** Pasajul care urmează acum este de asemenea o descriere a unei iubiri corupte ilustrativă pentru degradarea valorilor pe care o descrie poemul.)

31 Termenul argotic american - ***Rag -*** folosit aici introduce următoarele două versuri, citate într-o piesă de jazz, ***ragtime music,*** de mare circulație, spun comentatorii, în anii când a fost scris poemul.

32 ***Cf*** partida de şah în ***Femeile se păzesc defemei*** de Middleton. (TSE) (E piesa de teatru a dramaturgului elisabetan de care a fost vorba în explicația titlului acestei părți a poemului şi în care—în scenaalt aa actului II - o bătrână joacă o partidă de şah în timp ce nora este sedusă alături.)

33 Anunțul obişnuit al barmanului în cârciumile englezeşti la apropierea orei de includere.

34 Aici comentatorii fac o trimitere la cuvintele Ofeliei cu care se încheie scena nebuniei ajungând la concluzia că secvența de mai sus din poem ar fi un tablou al lipsei febrile de rațiune a lumii sterpe şi violente din ***Tărâmul pustiit.***

35 V Spenser, ***Prothalamion.*** (TSE) (Eliot trimite la un celebru poem al elisabetanului lidmund Spenser [1553-15991, un „cântec de nuntire" în care se descrie nunta unor nimfe pe râul Tamisa, refrenul fiind însuşi versul inserat aici de Eliot. Viziunea sublimă, şi idilică, a poemului lui Spenser este imediat pusă în contrast cu priveliştea cheiurilor Tamisei în vremea contemporana.)

36 Celebra jeluire de pe țărmurile Babilonului (Psalmul 137). Din punctul de vedere al comentatorilor, înlocuirea țărmurilor Babilonului cu cele ale lacului Leman (Geneva) constituie un motiv frecvent în poezia secolului XIX pentru descrierea frumuseților naturale; în engleza shakespeariană, substantivul „leman" însemna „țiitoare"; iar şi mai devreme el provenea din rădăcini însemnând „omul cel drag".

37 ***Cf. Către iubita sfielnică*** de Andrew Marvell. (TSE) (Versul acesta preia, modificat, un stih celebru din poemul lui Andrew Marvell, ***Către iubita sfielnică,*** şi care sună în original în versurile parafrazate astfel: „însă aud mereu în spate / Carul înaripat al timpului tot mai aproape".)

38 ***Cf. Furtuna,*** 1,2. (TSE) (Motivele iubirii curate şi ale uzurpării din piesa lui Shake-speare sunt de data asta plasate într-un cartier sordid al oraşului. Comentatorii americani ai poemului subliniază că, în general, pe lângă uzina de gaz se situează cartierele de viciu şi corupție ale oraşelor mari americane.)

39 ***Cf*** Marvell, ***Către iubita sfielnică.*** (TSE)

40 ***Cf.*** Day, ***Parlamentul albinelor.*** (TSE)
„Când dintr-odată ascultând ai să auzi,
Sunet de corn şi vânătoare care să-1
aducă iară
Pe Acteon către Diana într-o primăvară,
Unde toți au să-i vadă trupul dezgolit..."
(Este vorba de un poem relativ puțin cunoscut de John Day, în care se descrie binecunoscutul episod al surprinderii Dianei la scaldă de către Acteon, îndată preschimbat într-un cerb şi devorat de propriii lui câini. însă versurile următoare ale lui Eliot - ca şi citatul modificat - fixează scena în contemporaneitatea cea mai sordidă: intervine personajul Sweeney, cunoscut şi din poeme mai scurte din această perioadă eiiotiană, şi simbolizând perversiunea şi decăderea celor mai elementare calități omeneşti. Doamna Porter, în intenție o Diană [„luna cobora, luminoasă, peste doamna Porter"], este în reali-ate o banală prostituată care, departe de a păstra atributele zeiței, „se spală pe picioare cu sifon".)

41 Nu cunosc originea baladei din care sunt luate aceste versuri; mi-a fost transmisă din Sydney, Australia. (TSE) (în Statele Unite, spun comentatorii americani, prin anii 1910-1915 se cânta o bucată de ***ragtime*** în care se găsea versul: „O, cum cobora de lucitoare luna peste Redwing cea frumoasă", Redwing - aripa roşie - fiind numele unei indiene americane. Printre parodiile acestui cântec, circulând printre soldații aliați în
Primul Război Mondial, figura şi una „privind pe o anume doamnă Porter care ținea un bordel la Cairo".)

42 V. Veriaine. ***Parsifal.*** (TSE) (Revenirea motivului Graalului, la care, la modul citatelor şi aluziilor deformate profund, se face aluzie şi în versurile precedente. Rezistând ispititor lui Kundry, Parsifal o vede pe aceasta îngenunchind şi spălându-i picioarele, act de devoțiune care aminteşte de un episod din Evanghelie. însă în mediul sinistru al ***Tărâmului pustiit,*** ispititoarele se spală cu sifon...)

43 „Ciuc, ciuc" este o deformare voluntară, „pentru urechi murdare" (şi cu subînțelesuri indecente: căci comentatorii trimit pentru forma englezească „jug" Ia un joc de cuvinte (lintr-o piesă de Shakespeare), a cântecului privighetorii, care in legende era „Tereu".

44 Stafidele erau cotate ***„costInsurance anăfreight*** (cu plata asigurărilor şi transportului) până la Londra şi, conform cu Legea debarcării mărfurilor, urmau să fie predate cumpărătorului la plata facturii. (TSE) (Explicația prescurtării C.i.f.)

45 Dl Eugenides, pe care Eliot îl prezintă mai înainte ca derivând din figurile Taro-tului, este poate o personificare a lui Sweeney, cu toate atributele negative ale acestuia.

46 Tîresias, deşi simplu spectator şi în realitate nu un personaj, este figura cea mai Importantă a poemului, unificând tot restul. Tot aşa cum neguțătorul chior, vânzător de stafide, se topeşte în Marinarul Fenician şi acesta din urmă nu mai e cu totul distinct de l'Vrdinand, prințul Neapolelui, tot astfel toate femeile sunt o singura femeie, şi ambele м'xe se contopesc înTiresias, Ceea ce vede Tiresias constituie de fapt substanța poemului, întregul pasaj din Ovidiu este de mare interes din punct de vedere antropologic. (TSE) (Eliot citează în continuare, în original, un pasaj din ***Metamorfozele,*** cartea a Ill-a, versurile 320-338, Tiresias, orbit de mânia Herei, a fost răsplătit în schimb de Zeus cu darul profeției. Ceea ce vede el este o parodie - şi o deformare vinovată - a riturilor fertilității:

de împreunare, lipsit de iubire, dintre un funcționar „cu bube pe față" şi o dactilografă obosită.)

47 Acestea s-ar putea să nu pară exact versurile din Sappho, dar eu aveam în minte Imaginea docherului sau a muncitorului din porturi întorcându-se spre casă la căderea nopții. (TSE) (Versurile din Sappho, din fragmentul CXLIX, sunt o invocație către Lucea-f'Jlrul de scară, „care cheamă acasă tot ceea ce Zorii uşori au răspândit- oile, caprele, copilul lângă mama sa". Dar mai este aici şi o aluzie la ***Recviemul*** de R.L. Stevenson, în care Hi> spune: „S-a întors acum acasă marinarul, acasă de pe mare / şi vânătorul s-a întors de pe coline...')

48 Bradford, se spune în nota unui exeget, este un oraş situat în Yorkshire-ul de vest, în apropiere de Leeds, şi care s-a bucurat de o bruscă înflorire industrială, motiv pentru care este asociat cu fenomenul parvenitismului.

49 Tiresias profetiza în piață, lângă zidurile Thebei, timp de mai multe generații, până când a fost ucis la distrugerea oraşului; apoi şi-a urmat menirea în Hades, unde a fost consultat şi de Ulise.

50 V. Goldsmith, cântecul din ***Vicarul din Wakejwld.*** (TSE) (,.Când o femeie frumoasă se coboară spre nebunie", spune cântecul, singura cale de a-şi spăla vina e să moară.)

51 V. ***Furtuna,*** ca mai sus. (TSE)

52 Interiorul bisericii Sf. Magnus Martyr este, după mine, unul dintre cele mai frumoase interioare aie arhitecturii Iui Wrcn. Vezi ***The Proposed Demolition ofNineteen City Churches*** (P. S. King&Son, Ltd.). (TSE) (Biserica este situată în apropiere de London Bridge, într-un mediu asemănător mult cu cel descris în versurile următoare.)

53 Aici începe cântecul ***Fiicelor Tamisei*** (trei la număr). Ele vorbesc pe rând de la versul 292 până la versul 306 inclusiv. V. ***Amurgul Zeilor,*** III, 1, ***Fiicele Rinului.*** (TSE) (Versurile lui Eliot imită ritmul cântecului prin care Fiicele Rinului deplâng pierderea aurului şi uneori poemul preia chiar refrenul wagnerian.)

54 Denumirile locurilor în portul modern al Londrei sunt folosite pentru contrastul cu scena idilică a cântului de nuntire al lui Spenser citat mai sus.

55 V. ***fraude, Elizabeth,*** voi. I.cap. rv, scrisoarea Iui Quadra către Filip, regele Spaniei:

„După-amiază am ieşit într-o barcă să privim jocurile de pe apă. (Regina) era singură

cu lordul Robcrt şi cu mine la pupă, când au început să vorbească măscări, şi au mers atât de departe, încât până la urmă lordul Robert a spus că din moment ce eu tot eram de față, n-ar mai fi fost nici un motiv să nu se căsătorească pe loc dacă acesta e bunul plac al suveranei". (TSE)

(Eliot citează dintr-o biografie a reginei Elisabeta I în legătură cu dragostea nutrită de suverană pentru lordul Leicester.)

56 ***Cf. Purgatorio,*** V, 133 (TSE):

„Vorbeşte şi de mine atunci! Sunt Pia;
îmi dete Siena trup, Maremma
moarte".

(Eliot contrastează personajul nobiliar din Dante cu o fata dintr-unul dintre cartierele mizere ale Londrei, Highbury, iar locul pieirii ci, Richmond, ca şi Kew, este un loc de plăcere de peTamisa. Eliot citează versurile din Dante în original, aici traducerea lui Coşbuc.)

57 Moorgate, pe vremuri numele unei porți în Zidul Londrei, era la vremea când s-a

scris poemul un cartier mizer londonez. Aici vorbeşte cea de-a doua Fiică a Tamisei.

58 Margate, doc favorit de plajă pentru excursioniştii din Londra, situat în apropiere de Dover. Aici vorbeşte cea de-a treia Fiică a Tamisei.

5[l]) V. ***Confesiunile Sfântului Augustin:*** ..La Cartagina apoi am ajuns, un clocot de Iubiri păgâne îmi cântau în urechi". (TSE)

60 Textul complet al Predicii lui Buddha, Predica Focului (care corespunde în impor-l ;mță cu Predica de pe Munte), din care sunt luate aceste cuvinte... (TSE) (Aşa începe nota lut Eliot, care dă indicații bibliografice despre versiunea engleză a textului. în Predica sa, Huddha propovăduieşte rezistența împotriva ispitelor simțurilor care sunt „de foc".)

61 Din ***Confesiunile Sfântului Augustin*** iarăşi. împreunarea acestor două texte reprezentative ale ascetismului oriental şi occidental, ca punct culminant în această parte a poemului, nu este întâmplătoare. (TSE)

62 „Moartea pe ape", la care se referă şi alte versuri ale poemului, trebuie privită în economia textului ca un aspect al acțiunii distrugătoare, pentru a deveni apoi purificatoare, ¡ı apei.

63 Eliot 1-a identificat pe Phlebas ca una dintre înfățişările neguțătorului - deci a mercantilismului materialist -, dar în acelaşi timp, în alte locuri ale poemului la care se referă notele cu trimiteri ***hFurtuna,*** el poate fi considerat o primă treaptă spre ipostaza lui Ferdinand, iubirea purificată prin moartea în apele furtunii.

64 Moartea prin înec a lui Phlebas fusese prezisă de ghicitoarea Mme Sosostris în partea I. S-ar putea considera că marinarul moare pentru a renaşte, asemenea unui zeu ni vegetației, sau poate că e vorba de o moarte stearpă, fără speranțe de renaştere, alt simbol al sterilității ***Tărâmului pustiit.*** S-a mai spus că personajul acesta reprezintă dorința de uitare a vorbitorului principal din poem şi că moartea sa nu trebuie luată literal, ca o dispariție. întreaga secțiune

reprezintă traducerea cu unele modificări a unui poem de tinerețe scris în limba franceză de Eliot.

65 Roata cârmei. însă mai târziu se vorbeşte de rotirea bulboanei. Eliot a vorbit în nula sa şi de Roata Tarotului - care în sistemul de imagini tarotice este supusă acțiunii /riilui Anubis, zeul morților, şi lui Typhon, un monstru al răului - un simbol al sorții omeneşti în viața infernală.

66 în prima secțiune a părții a V-a sunt folosite trei teme: drumul spre Emaus, apropierea de Capela Primejdiei (v. Cartea lui Miss Weston) şi actuala decădere a Estului hiropei.(TSE)

67 Acesta este ***Turdus aonalaschkae pallasii,*** sturzul pustnic, pe care l-am auzit în provincia din Quebec. Chapman spune (în ***Manualul'desprepăsările din regiunea răsâ-rih'iină a Americii de Norii)*** că „se simte cel mai bine în pădurile izolate şl în hățişurile retrase... Cântecul lui nu e deosebit prin varietate sau volum, ci prin puritatea şi dulceața tonului şi prin modulațiile sublime pe care nu i le egalează nici o altă pasăre". Cântecul lui „asemănător picurului apei" este pe drept cuvânt faimos. (TSE)

68 Versurile care urmează mi-au fost sugerate de relatarea despre o expediție antarctică (am uitat care, dar cred că este una dintre cele ale lui Shackleton); se spunea că cei din grupul de exploratori, ajunşi la capătul puterilor, aveau iluzia constantă că mai era cu ei încă un membru al expediției, pe care l-ar fi putut număra. (TSE)

69 Capela Primejdiei este, în legendele Graalului, ultima etapă a Marii Căutări. Aici, cavalerul trebuie să mai treacă o noapte prin ultime încercări - după ce a străbătui tărâmul teribil al pustietății -, dar lăcaşul este acum căzut în ruină.

70 Aluzie la textul din Evanghelie în care se povesteşte renegarea lui Petru - după care s-a auzit cântând cocoşul.

71 Ganga este numele vechi sanscrit al Gangelui, adorat ca distribuitor sacru al fertilității.

72 Datta, Dayadhvam, Damyata. (Dăruie, poartă iubire, controlează.) Parabola despre înțelesul Tunetului poate fl găsită în Brihadaranyaka - ***Upanişadele,*** 5,1. (TSE)

73 ***Cf.*** Webster, ***Diavolul alb,*** actul V,
scena 6:

„se vor nunti iarăşi
Mai înainte ca viermele să-ți fi străpuns giulgiul, 'nainte ca paingul Să-şi fi aşternut perdeaua subțiratecă peste epitafele voastre".

74 ***Cf Inferno,*** XXXIII, 46;

„Şi atunci la poartă am auzit că-ncuie
Cumplitul turn".

De asemenea, EH, Bradley, ***Aparență şi realitate,*** p. 306: „Senzațiile mele externe nu-mi sunt mai puțin particulare mie decât îmi sunt gândurile sau simțămintele. în oricare din cazuri experiența cade înăuntrul propriului meu cerc, un cerc închis spre afară; şi, toate elementele fiind asemenea, fiecare din sfere este opacă față de cele care o înconjoară... Pe scurt, privită ca o existență care îşi face apariția într-un suflet, întreaga lume pentru fiecare este singulară şi particulară acelui suflet". (TSE)

7 5 V. Weston, ***De la ritual la „romanț',*** capitolul despre Regele Pescar. (O ultimă unificare a temelor sterilității ***Tărâmului pustiit*** şi acțiunii purificatoare a apelor.) (TSE)

76 Aluzie la un text din Isaia (38,1) în care bogatul este avertizat de vremelnicia bunu-

rilor sale şi îndrumat să-şi facă rândulală, căci existența sa pământească este trecătoare.

77 Primul vers dintr-un bine cunoscut cântec englezesc pentru copii.

78 V. ***Purgatorio,*** XXVI, 188:

„Şi-acum te rog, pe-acea valoare vie,
Ce până-n culme fi-ți-va-
ndrumător, Ia minte, aminte-
amarul meu să-ți fie. A zis, pierind
în foc ***cunților".*** (TSE)

(Eliot citează aici patru versuri - pe ultimul transcriindu-1 în italiană în poem - prin care poetul provensal Arnăut Daniel îl cheamă pe Dante să ia aminte la urmarea vieții desfrânate. Primul vers începe cu formula provensală ***Ara vosprec,*** adesea citată de Eliot -în titlul unui mic volum de poeme din 1919, sau în forma italiană ***Sovegna vos,*** într-un poem mai târziu, ***Miercurea Cenuşii.)***

79 V. ***Pervigilium Veneris, cf.Philomela*** în părţile a 11-a şi a HI-a. (TSE) (In acest poem latin medieval ***Veghea Venerei,*** Philomela întreabă: „Când am să fiu asemenea rândunicii?", continuând: „ca să încetez să mai păstrez tăcerea?" Iar - adaugă comentatorii - într-un poem deSwinburne, ***Itylus,*** sunt versuri le, „Rândunică, sora mea rândunică/cum îţi e inima atât de plină de primăvară?")

80 V. sonetul lui Gerard de Nerval, ***ElDesdichaăo.*** (TSE)

THE HOLLOW MEN

1925

Mistah Kurtz — he dead.

81V. ***Tragedia spaniolă*** de Kyd. (TSE) ***{Tragedia spaniolă*** de Thomas Kyd [1558-1594] are reputaţia de a fi una dintre cele mai violente tragedii elisabetane. Aici eroul, Hyeronimo [care dă şi subtitlul piesei, ***Hyeronimo a înnebunit iarăşi],*** răspunde regelui când acesta îi cere să scrie o piesă de teatru: „Am să-ţi fac treaba" şi compune o dramă în care, jucând el însuşi, îi ucide cu adevărat pe ucigaşii fiului său.)

82 ***Shantih,*** repetat ca aici, unul dintre sfârşiturile formale ale unei ***Upanişade.*** „Pacea care depăşeşte înţelegerea" este echivalentul pentru acest cuvânt. (TSE) (Traducerea (>c care o dă Eliot acestui cuvânt sanscrit reia o formulă din Sfântul Pavel.)

OAMENII GĂUNOŞI / CEI GOI PE DINĂUNTRU

1925

Mistah Kurtz - el mort.[1]

THE HOLLOW MEN

A penny for the Old Guy

I

We are the hollow men
We are the stuffed men
Leaning together
Headpiece filled with straw. Alasl
Our dried voices, when
We whisper together
Are quiet and meaningless
As wind in dry grass
Or rats' feet over broken glass
In our dry cellar

Shape without form, shade without colour,
Paralysed force, gesture without motion;

Those who have crossed
With direct eyes, to death's other Kingdom
Remember us - if at all - not as lost
Violent souls, but only
As the hollow men
The stuffed men.

II

Eyes I dare not meet in dreams In death's dream kingdom These do not appear: There, the eyes are Sunlight on a broken column There, is a tree swinging And voices are In the wind's singing More distant and more solemn Than a fading star.

Let me be no nearer
In death's dream kingdom
Let me also wear
Such deliberate disguises
Rat's coat, crowskin, crossed staves
In a field
Behaving as the wind behaves No nearer -

Not that final meeting In the twilight kingdom

III

This is the dead land
This is cactus land
Here the stone images

OAMENII GĂUNOŞI

Un pennypentru Bătrânul

I

Noi suntem oamenii găunoşi
Suntem oamenii împăiaţi
S|)rijinindu-ne unul de altul
Cârpe umplute cu paie. Vai, iată!
(Haşurile noastre, când
Şoptim laolaltă
Sunt stinse şi fără înţeles
Ca vântul prin iarba uscată
Sau labele şobolanilor peste sticla fărâmiţată
în pivniţa noastră uscată

Formă fără contur, umbră fără culoare,
l·orţă paralizată, gest fără mişcare;

Cei care au trecut,
Cu ochii ţintă, spre împărăţia cealaltă a morţii
tşi mai amintesc de noi - dacă-şi mai amintesc - nu ca de pierdute
Nestăpânite suflete, ci doar
Ca de oamenii găunoşi
Oamenii împăiaţi.

II

Are raised, here they receive
The supplication of a dead man's hand
Under the twinkle of a fading star.

()chi pe care îndrăznesc să-i mai întâlnesc în vise In împărăţia de vis a morţii Aceştia nu se mai arată; Acolo ochii sunt
Lumină de soare pe o coloană spartă Acolo, e un arbore legănându-se ţii glasurile sunt In legănare de vânt Mai depărtate, mai grave Decât o stea care moare.

Să nu mă apropii mai mult
De împărăţia de vis a morţii
Să-mi îmbrac şi eu
Asemenea chipuri înşelătoare
Piele de şobolan, pene de cioară, doage încrucişate hi vreun câmp
Mişcându-ne după vânt
Dar nu mai aproape -

Dar nu acea întâlnire din urmă In împărăţia de amurg

III

Aceasta este ţara moartă
'ţara cactusului
Aici chipurile de piatră
Se înalţă, aici primesc ele
Implorarea mâinii câte unui mort
Sub licărirea stelei muribunde.
In death's other kingdom
Waking alone
At the hour when we are
Trembling with tenderness
Lips that would kiss
Form prayers to broken stone.

IV

The eyes are not here
There are no eyes here
In this valley of dying stars
In this hollow valley
This broken jaw of our lost kingdoms

In this last of meeting places We grope together And avoid speech
Gathered on this beach of the tumid river

Sightless, unless
The eyes reappear
As the perpetual siar
Multifoliate rose
Of death's twilight kingdom
The hope only
Of empty men.

V

Here wego round the prickly pear At five o'clock in the morning.

Between the idea
And the reality
Between the motion
And the act Falls the
Shadow

For Thine is the Kingdom

Between the conception
And the creation Between
the emotion And the
response Falls the Shadow

Life is very long

Between the desire
And the spasm
Between the potency
And the existence
Between the essence
And the descent Falls
the Shadow

Here we go round the prickly pear Prickly pear prickly pear

Astfel este
în împărăţia cealaltă a morţii
Deşteptându-te însingurat
în ceasul în care
Tremurăm de iubire
Buze care aşteaptă sărutul
îngână o rugă către piatra în sfărâmare.

IV

Ochii nu sunt aici
Nu sunt ochi aici
In valea aceasta a stelelor moarte în valea aceasta adâncă
Falca aceasta spartă a împărăţiilor noastre pierdute

în acest de pe urmă loc de întâlnire
Uâjbâtm laolaltă
Şi ocolim vorbele
Adunaţi pe malul râului îngreunat

Fără vedere dacă nu
Se mai arată iar ochii
Asemenea stelei veşnice
Multînfoliat trandafir
Al împărăţiei de amurg a morţii
Speranţa doar
A oamenilor pustii.

V

Uite cum ne învârtim în jurul perei ghimpoase
Vară ghimpoasă pară ghimpoasâ

For Thine is the Kingdom

For Thine is Life
is
For Thine is the

This is the way the world ends
This is the way the world ends
This is the way the world ends
Not with a bang but a whimper.
(lite cum ne învârtim în jurul perei ghimpoase la ora cinci dimineaţa.

Intre idee Şl
realitate între
mişcare Şl act
(Iade Umbra

Căci a Ta este împărăţia

Inire concepţie Şl
creaţie Inire
emoţie Şl reacţie
Cade Umbra

Viața este foarte lungă

Intre
dorință Şl
spasm Intre
putință Şl
ființă Inire
esență Şl
purcedere
Cade
Umbra

Càci a Ta este împărăția

Căci a Ta este
Viața este
Căci a Ta este îm

Şl astfel se termină lumea Şi astfel se termină lumea $1 astfel se termină lumea Nu cu-un bang ci cu un scâncet.

Traducere de Mircea Ivănescu

THE HOLLOW MEN

A penny for the Old Guy

I

We are the hollow men
We are the stuffed men
Leaning together
Headpiece filled with straw, Alas!
Our dried voices, when
We whisper together
Are quiet and meaningless
As wind in dry grass
Or rats' feet over broken glass
In our dry cellar

Shape without form, shade without colour,
Paralysed force, gesture without motion;

Those who have crossed
With direct eyes, to death's other Kingdom
Remember us - if at all - not as lost
Violent souls, but only
As the hollow men
The stuffed men.

CEI GOI PE DINĂUNTRU

Un penny pentru

Sperietoare

I

Noi suntem indivizi
Umpluți, căci
suntem vizi. Nl-i
tigva plină
Cu paie. Ni-i uşoară, când se-nclină.
Suntem livizi şi glasuri surde
Avem. - Când şuşotim, cuvântul
Nl-l cum cel ce, prin beldii,-l spune vântul,
Sau ca al paşilor de şoareci, câți,
In beciul nostru,-ncep să zburde
IV cioburi, veseli şi urâți

Duh fără formă, umbră ştearsă, forţă
Paralizata, gest fără mişcare;

(lei ce-au intrat, cu
ochi avizi, Prin hăul
porții

< ;crnite,-a celeilalte împărății: a morții,
Itfl amintesc - deşi amintesc - de noi nu ca de nişte
Damnate suflete, ci ca de nişte
llieți indivizi umpluți, căci vizi.

II

Eyes I dare not meet in dreams In death's dream kingdom These do not appear: There, the eyes are Sunlight on a broken column There, is a tree swinging And voices are In the wind's singing More distant and more solemn Than a fading star.

Let me be no nearer
In death's dream kingdom
Let me also wear
Such deliberate disguises
Rat's coat, crowskin, crossed staves
In a field
Behaving as the wind behaves No nearer -

Not that final meeting In the twilight kingdom

III

This is the dead land
This is cactus land
Here the stone images
Are raised, here they receive
The supplication of a dead man's hand
Under the twinkle of a fading star.

HI

Acesta e ţinutul mort, jlnutul
cactusului mort, Regiunea
IVţelor de piatră, - din mâna celui
mort Primind, pietrificate, rugăciunea
Sub licărul de stea pălind.
Is it like this
In death's other kingdom
Waking alone
At the hour when we are
Trembling with tenderness
Lips that would kiss
Form prayers to broken stone.

IV

The eyes are not here
There are no eyes here
in this valley of dying stars
In this hollow valley
This broken jaw of our lost kingdoms

In this last of meeting places We grope together And avoid speech
Gathered on this beach of the tumid river

II

Ochi evitaţi de mine Până şi-n vise, în împărăţia Visului morţii nu apar. Acolo, raze ochii par,
Chiar sunt, de soare pe-aşchii de coloană,
Acolo-i pomul cu coroană-n
Balans, iar glasurile,-n cânt
De gingaş vânt, aparte,
Sunt mai distante şi solemne
Decât o stea pălind departe.

Lăsaţi-mă să nu ating împărăţia
Visului morţii, - să mă port
în travestiul ăsta
în strai de şobolan
Şi-n piei de cioară, ca, în lan,
O sperietoare, cu elan
Când bate vântul, nu-n costum
Postum —

La întâlnirea ultimă,-n împărăţia
Crepusculului unui soare mort

Sightless, unless
The eyes reappear
As the perpetual star
Multifoliate rose
Of death's twilight kingdom
The hope only
Of empty men.

V

Here we go round the prickly pear
Prickly pear prickly pear
Aşa o fi-n cealaltă Impârăţie-a morţii,
Trezindu-te de unul singur l,a ora când
noi ceilalţi, Laolaltă,
Cu buze-n tremur tandru,-am săruta, a rugă, Sfărmata lespede sub care ne zac morţii.

IV

Nu-s ochii,-aici,
Ochii nu sunt aici
in valea muribundei astre,
Sfărmata falcă a pierdutei noastre
Împărăţii. E ea, aici,

In acest loc de întâlnire, ultim,
Orbecăim, în lung, în lat, Ne temem de cuvinte,-orbecăind Pe ţărmul fluviului umflat

l'ără lumină, dacă ochii, opţii
Culcaţi, nu reapar de sub linţoliu,
Ca steaua fără doliu

Măceşul multifoliu
Al împărăţiei crepusculului nopţii,
Speranţă-i numai întru
< iei goi pe dinăuntru.

Here we go round the prickly pear
At five o 'clock in the morning.

Between the idea And the
reality Between the motion
And the act Falls the Shadow

For Thine is the Kingdom

Between the conception And
the creation Between the
emotion And the response
Falls the Shadow

Life is very long

Between the desire And the
spasm Between the potency
And the existence Between
the essence And the descent
Falls the Shadow

For Thine is the Kingdom

For Thine is
Life is
For Thine is the

This is the way the world ends
This is the way the world ends
This is the way the world ends
Not with a bang but a whimper.
(Unei dimineaţa este ora Horei în jurul perelor cu ghimpi.

V

In jurul perei facem hora
A celei cu ghimpi cu ghimpi cu ghimpi

Intre ideal -Şi
deaieve Intre
gest ţii faptă
Cade Umbra

A Ta este împărăţia

între concepţie
Şi creaţie între
emoţie Şl
ripostă Cade
Umbra

Lungă îndelungă viaţa este

între dorinţă Şl-ntre spasm
între potentă Şl-ntre
existenţă între esenţă Şi-
înre descendenţă Cade
Umbra

A Ta este împărăţia

liste a Ta Şl
viaţa este ■ liste
a

Aşa vine sfârşitul lumii Aşa vine sfârşitul lumii Aşa vine sfârşitul lumii Nu c-un vuiet mare ci c-un scâncet.

Traducere de Şerban Poarta & Adriana-Carmen Racoviţă

MIERCUREA CENUŞII[12] —

1930

Traducere de Şerban toartă & Adriana-Carmen Racoviţd

Because I do not hope to turn again
Because I do not hope
Because I do not hope to turn
Desiring this man's gift and that man's scope
I no longer strive to strive towards such things
(Why should the aged eagle stretch its wings?)
Why should I mourn
The vanished power of the usual reign?

Because 1 do not hope to know again The infirm glory of
the positive hour Because I do not think Becatise 1 know I
shall not know The one veritable transitory power
Because I cannot drink
There, where trees flower, and springs flow, for there is
nothing again

Because I know that time is always time
And place is always and only place
And what is actual is actual only for one time
And only for one place
I rejoice that things are as they are and
I renounce the blessed face
And renounce the voice
Because I cannot hope to turn again
Pentru că nu mai am speranța
de-a mă-ntoarce Pentru că nu
mai am
Pentru că nu mai am speranța de-a-ntoarce din loc pagina
Tiinjirii după darul unuia sau după țelul altuia, nemai-
Tluzând - de ce-aș mai tinde? - să lupt pentru acestea
toate. (Vai,
fu ce bun vulturul bătrân şi-ar mai întinde
Aripile lui?) Iar eu aș mai jeli paragina
Vreunei domnii?

I Vniru că nu mai am speranță pentru că nu mai vrea s-
adaste
Nu mai speră inima mea să mai cunoască infirma glorie-a
clipei faste
Pentru că numai cred
Pentru că ştiu că-mi va rămâne-o taină
< ilipa aceea de adevărată putere efemeră
Pentru că nu mai pot să beau acolo unde
In floare-s pomii şi, curată, fântâna-şi dăruie strălimpezile
unde pentru că
nimicul iarăşi se arată

Pentru că ştiu că timpu-i întotdeauna timp Şl locu*i
totdeauna şi numai locu-acela Iar ceea ce-i prezent,
prezent e doar o dată Şl doar pentru un singur loc:
acela Mă bucur că lucrurile sunt aşa cum sunt
Renunț la chipul binecuvântat, îl las Deoparte, mă
lipsesc de glas Pentru că nu mai am speranța de-a
mă-ntoarce

Consequently I rejoice, having to construct something
Upon which to rejoice
And pray to God to have mercy upon us
And pray that I may forget
These matters that with myself I too much discuss
Too much explain
Because I do not hope to turn again
Let these words answer
For what is done, not to be done again
May the judgement not be too heavy upon us

Because these wings are no longer wings to fly
But merely vans to beat the air
The air which is now thoroughly small and dry
Smaller and dryer than the will
Teach us to care and not to care
Teach us to sit still.

Pray for us sinners now and at the hour of our death
Pray for us now and at the hour of our death.

De-aceea mă şi bucur că voi avea într-astfel parte
De (alt)ceva de construit ceva de care să mă bucur
Ci Domnului să ne rugăm să se îndure de noi toți
Iar eu mă rog să uit aceste lucruri pe care mie însumi
mi le tot spun mereu
Pe toate fețele-ntorcându-le mereu
Pentru că nu mai am speranța de-a mă-ntoarce
l›ie ca vorbele acestea să nu-mi fie
l'ără ecou iar ceea ce-i făcut să nu mai fie
Făcut din nou. Fie ca judecata să nu fie
Prea neîndurătoare cu noi toți.

Pentru că aripile astea nu mai sunt, oricât le mişti, bune
de zbor Ci de zburătăcire. Sunt, cel mult, zbaturile unei
mici morişti <!c-agită aerul ce-a devenit acum tot mai
puțin şi mai uscat Mult mai puțin şi mai uscat decât
voința noastră-n rătăcire, învață-ne, Tu, să ne iubim,
învață-ne să nu Iubim, tnvață-ne să împietrim.

Rugați-vă pentru noi, cei păcătoşi, acum şi-n ora morții
noastre Rugați-vă pentru noi toți, acum şi-n ora morții
noastre.

II

Lady, three white leopards sat under a juniper-tree
In the cool of the day, having fed to satiety
On my legs my heart my liver and that which had been contained
In the hollow round of my skull. And God said
Shall these bones live? shall these
Bones live? And that which had been contained
in the bones (which were already dry) said chirping:
Because of the goodness of this Lady
And because of her loveliness, and because
She honours the Virgin in meditation,
We shine with brightness. And I who am here dissembled
Proffer my deeds to oblivion, and my love
To the posterity of the desert and the fruit of the gourd.
It is this which recovers
My guts the strings of my eyes and the indigestible portions
Which the leopards reject. The Lady is withdrawn
In a white gown, to contemplation, in a white gown.
Let the whiteness of bones atone to forgetfulness.
There is no life in them, As I am forgotten
And would be forgotten, so 1 would forget
Thus devoted, concentrated in purpose. And God said
Prophesy to the wind, to the wind only lor only
The wind will listen. And the bones sang chirping
With the burden of the grasshopper, saying

Lady of silences Calm
and distressed
Mărie, Maică-a Domnului şi
Doamnă, Trei pardosi albi stăteau
sub un ienupăr
in răcorosul aer al zilei, ghiftuiți; cu,-n burta lor umflată, picioarele,
ficatul, Inima mea, ba chiar şi conținutul sfărmatei mele tigve, lnr
Dumnezeu grăi:
Cuvine-li-se oare să trăiască oaselor acestora? Şi tot
Ce se afla în oasele (uscate de-acum) se auzi cântând:
Datorită marii bunătăți a acestei minunate Doamne,
Datorită frumusețiii ei şi întrucât
Fa o cinsteşte pe Fecioara-n rugăciune
Ni-i dat să strălucim, şi nouă, în lumină.
Ci eu ascuns aici, fățarnic, cer ca făptuirea-mi să se dea uitării
Şi dragostea-mi să-ngraşe deşertul mort şi fructul
Dovleacului. Iar eu am să-mi recapăt şi măruntaiele şi ochiul cel
ațos
De care pardoşilor le e scârbă.
Doamna în rochie albă,-n contemplare, stă deoparte,-n rochie albă,
Fie

Ca albul osului să fie prețul răscumpărării-ntregii uitări. Nu mai e viață
într-însele. Aşa cum sunt uitat şi fi-voi
Uitat mereu, aşa şi eu uita-voi, leal şi grijuliu cu ceea
Ce-am de făcut. Iar Dumnezeu şi-a-ncredințat
Propria-i prorocire vântului căci vântul,
singur, ştie să dea ascultare. Şl oasele-şi
cântau în iarbă cântul Cum numai
greierele are să mai cânte:

Doamnă-a tăcerilor
Senină şi-abătută

Torn and most whole Rose
of memory Rose of
forgetfulness Exhausted
and life-giving Worried
reposeful The single Rose Is
now the Garden Where all
loves end Terminate
torment Of love unsatisfied
The greater torment Of love
satisfied End of the endless
Journey to no end
Conclusion of all that Is
inconclusible Speech
without word and Word of
no speech Grace to the
Mother For the Garden
Where all love ends.

Under a juniper-tree the bones sang, scattered and shining
We are glad to be scattered, we did little good to each other,
Under a tree in the cool of the day, with the blessing of sand,
Forgetting themselves and each other, united In the quiet of
the desert. This is the land which ye Shall divide by lot. And
neither division nor unity Matters. This is the land. We have
our inheritance.

Şi-atât de sfâşiată
Şi de-ntreagă
Tn, roză a memoriei
Şi roză a uitării,
Sleită şi de viață dătătoare
Roza singuratică acum
E o grădină, o grădină-n floare, unde
Iubirile, cu toatele, sfârşesc
Unde sfârşeşte chinul
Dragostei ne-mplinite
Şi, şi mai mare,-acela
Al dragostei împlinite
Sfârşitul unui drum
Fără sfârşit ducând neundc
Deznodământ a tot ce-i fără
Nici un deznodământ, vorbire
Fără cuvânt, cuvânt
în nici o limbă, rugă
Sfintei Maici
Pentru Grădina unde
ia sfârşit Toată iubirea.

Sub tufa de ienupăr risipite şi licărinde cântă oasele: e bine
Că suntem risipite, unul, altuia de ajutor nepreafiindu-i,
Sub ramuri în răcoarea zilei, sub binecuvântarea nisipului
nerodnic
Uitând de ele şi de cele-alături de ele, împreună,-n calmul
Pustiului... Acesta e pământul pe care-aveți, bucată cu
bucată,
A-l împărți. Şi împărțirea-i una, aici, cu adunarea. Tot aia e,
la ora asta.
Acesta-i locul. Moştenirea ni-i aceasta.

III

At the first turning of the second stair
I turned and saw below
The same shape twisted on the banister
Under the vapour in the fetid air
Struggling with the devil of the stairs who wears
The deceitful face of hope and of despair.

At the second turning of the second stair
I left them twisting, turning below;
There were no more faces and the stair was dark,
Damp, jagged, like an old mans mouth drivelling, beyond repair,
Or the toothed gullet of an aged shark.

At the first turning of the third stair
Was a slotted window bellied like the figs's fruit
And beyond the hawthorn blossom and a pasture scene
The broadbacked figure drest in blue and green
Enchanted the maytime with an antique flute.
Blown hair is sweet, brown hair over the mouth blown,
Lilac and brown hair;
Distraction, music of the flute, stops and steps of the mind
over the third stair, Fading, fading; strength beyond hope and despair Climbing the third stair.

Lord, I am not
worthy Lord, I am
not worthy
but speak the word only.

La primul cap de scară de la catul

IV

"Who walked between the violet and the violet Who walked between The various ranks of varied green Going in white and blue, in Mary's colour, Talking of trivial things In ignorance and knowledge of eternal dolour Who moved among the others as they walked, Who then made strong the fountains and made fresh the springs

Made cool the dry rock and made firm the sand In blue of larkspur, blue of Mary's colour, Sovegna vos

Here are the years that walk between, bearing
Away the fiddles and the flutes, restoring
One who moves in the time between sleep and waking, wearing

White light folded, sheathed about her, folded. The new years walk, restoring Through a bright cloud of tears, the years, restoring With a new verse the ancient rhyme. Redeem The time. Redeem
The unread vision in the higher dream

III

Secund m-am răsucit văzând mai jos
Aceeaşi siluetă-n răsucire pe balustradă,-n
Aerul pâclos şi greu, luptându-se cu necuratul
Cu duhul treptelor, ce are
Chip echivoc: speranță / disperare.

La următorul cap de scară de la catul
Al doilea, uitându-măîn jos,
Tot mai luptau, dar nu le vedeam chipul
Obscura scară era umedă, cu zimți, ca,-mbăloşată, gura unui decrepit
Sau ca gâtlejul doldora de dinți de fierăstrău al unui vechi rechin.

La primul cot al celui de-al treilea cat, era,
Scobită-n zid, o ferestruică rotundă cum e fructul de smochin
l'rin care se vedea măceşu-n floare şi-o pastorală, iar o siluetă
Cu trup robust într-un şaten verzui şi siniliu cânta la flaut
Cu sunete subțiri de nai, frumoasa lună mai vrăjind-o.
Suflat de vânt, un păr şaten perdeluia încântător, o clipă, gura,
Hori de liliac şi păr şaten;
Chermeză, muzică de flaut, opriri şi paşi ai minții trecând
de catul trei.

Totul se şterge-n urmă; paşii - grei; curaj, mai mult decât speranță Şl disperare, gâfâind spre catul trei.

O, Doamne, nu sunt vrednic de Tine, nu sunt vrednic De Tine,
Doamne. Eu
nu-nşir decât cuvinte.

IV

While jewelled unicorns draw by the gilded hearse.

The silent sister veiled in white and blue Between the yews, behind the garden god,

$1 ilne trece printre violete
(;iuc trece printre nuanțe-nalte de verde care domină aici Inviiluită-n alb şi-albastru, ca Măria, Vorbind de lucruri mici Nemaigândindu-se şi nemaivrând să ştie Despre durerea cea adevărată CI doar să meargă-n rând cu ceilalți ținând pasul (!u ei, şi cine întăreşte ghizdul fântânii îngrijindu-se să fie apa izvorului
mereu curată, vie.

Şl cine stâncii arse-i dă răcoare şi cine oare întăreşte pasul făcându-1, în nisip, Nelenevos, prin siniliul albăstrelei, ce-i culoare din culoarea azurie-a Ei, Sovegna vos

Şl anii care trec prin noi îndepărtându-ne de flaut şi-alăute, Dându-ne, dându-ne-o 'napoi pe cea care se mişcă în răstimpul Cel dintre somn şi veghe, care poartă

Lumină albă ce-o-nfăşoară-n hlamida care cade-n cute.
Anii cei noi trecând şi dându-ne 'napoi
Prin nouri sclipitori de lacrimi, anii,
Keslituindu-ne printr-un vers nou rima cea veche.
Răscumpără, deci, timpul. Fă din vis
Vlziune,-n timp ce inorogi bătuți în nestemate trag
Nu negrul, ci-auritul car funebru.

Sora cea mută-nvăluită-n alb şi-albastru, printre tufe De tisă,
stând cu spatele la zeul grădinii,-al cărui flaut,

WHOSE FLUTE IS BREATHLESS, BENT HER HEAD AND
SIGNED BUT SPOKE WORD

BUT THE FOUNTAIN SPRANG UP AND THE BIRD SANG DOWN
REDEEM THE TIME, REDEEM THE DREAM
THE TOKEN OF THE WORD UNHEARD, UNSPOKEN v

TILL THE WIND SHAKE A THOUSAND WHISPERS FROM THE yew

AND AFTER THIS OUR EXILE
CU GLAS DE NAI, AZI, TACE, ÎŞI ÎNCLINĂ CAPUL, FACE SEMN, DAR NU SPUNE O VORBĂ,

ÎN GRĂDINĂ

IZVORUL ÎNSĂ A ȚÂŞNIT, IAR PASĂREA CÂNTA-N SURDINĂ

MI TIMPUL ÎNAPOI,
SALVEAZĂ-MI VISUL
DOVADA
CUVÂNTULUI
NEAUZIT ŞI NEROSTIT

L'ANII CÂND VÂNTUL SCUTURĂ DE ŞOAPTE CRENGILE TISEI

FĂRĂ SĂ LE RUPĂ

SURGHIUNUL NOSTRU VINE DUPĂ
IF THE LOST WORD IS LOST, IF THE SPENT WORD IS SPENT
IF THE UNHEARD, UNSPOKEN
WORD IS UNSPOKEN, UNHEARD;
STILL IS THE UNSPOKEN WORD, THE WORD UNHEARD,

THE WORD WITHOUT A WORD, THE WORD WITHIN
THE WORLD AND FOR THE WORLD;
AND THE LIGHT SHONE IN DARKNESS AND
AGAINST THE WORD THE UNSTILLED WORLD STILL WHIRLED
ABOUT THE CENTRE OF THE SILENT WORD.

0 MY PEOPLE, WHAT HAVE I DONE UNTO THEE.

WHERE SHALL THE WORD BE FOUND, WHERE WILL THE WORD
RESOUND? NOT HERE, THERE IS NOT ENOUGH SILENCE
NOT ON THE SEA OR ON THE ISLANDS, NOT
ON THE MAINLAND, IN THE DESERT OR THE RAIN LAND,
FOR THOSE WHO WALK IN DARKNESS

BOTH IN THE DAY TIME AND IN THE NIGHT TIME
THE RIGHT TIME AND THE RIGHT PLACE ARE NOT HERE
NO PLACE OF GRACE FOR THOSE WHO AVOID THE FACE
NO TIME TO REJOICE FOR THOSE WHO WALK AMONG NOISE AND DENY THE voice

WILL THE VEILED SISTER PRAY FOR
218

THOSE WHO "WALK IN DARKNESS, WHO CHOSE thee AND OPPOSE THEE,

DACĂ şi CUVÂNTUL PIERDUT ESTE PIERDUT, DACĂ ŞI-ACELA risipit e risipit

I TOCĂ, NEAUZIT ŞI NEROSTIT, CEL NEAUZIT ŞI NEROSTIT

1'iNle NEAUZIT ŞI NEROSTIT;

NEMIŞCAT ESTE CUVÂNTUL NEROSTIT, NEMIŞCAT

CUVIIIILUL FĂRĂ DE CUVÂNT, CUVÂNTUL DE PE DINLĂUNTRU AL

LUMII ŞI PENTRU LUME;

JUR LUMINĂ STRĂLUCEA ÎN ÎNTUNERIC

ŢII, ÎMPOTRIVA CUVÂNTULUI, NEOSTENITA lume se tot rotea

IN INIMA CUVÂNTULUI TĂCUT.

O, OAMENI, EU CE VĂ VOI FI FĂCUT?

(torc UNDE POATE FI GĂSIT CUVÂNTUL, UNDE-AUZI-SE-VA CUVÂNTUL?

NU AICI, NU E DESTULĂ LINIŞTE AICI, NICI PE MARE, NICI ÎN INSULE, nici

IV CONTINENT, NICI ÎN PUSTIU SAU ÎN ȚINUTURILE PLOII,

IVNLRU CEI CE MERG PRIN ÎNTUNERIC

AIIIL ÎN TIMPUL ZILEI, CÂT ŞI PE TIMP DE NOAPTE,

NLD TIMPUL POTRIVIT, NICI LOCUL NU-S AICI

N | I-I LOC DE ÎNDURARE PENTRU CEIA CE CHIPUL NU-1 PRIVESC

NICI LIMP DE BUCURIE PENTRU CEIA CE, MERGÂND

L'RLN INIMA VACARMULUI, RENEAGĂ VOCEA.

ITIIFȚU-SC-VA OARE SORA DE VĂL ACOPERITĂ PENTRU CEI CE MERG PRIN ÎNTUNERIC, (LEI CE ALESU-TE-AU ŞI ȚI SE-MPOTRIVESC, CEI SFÂŞIAȚI ÎNTRE

THOSE WHO ARE TORN ON THE HORN BETWEEN SEASON AND SEASON, TIME AND TIME,

BETWEEN

HOUR AND HOUR, WORD AND WORD, POWER AND POWER, THOSE WHO WAIT IN DARKNESS? WILL THE VEILED SISTER PRAY FOR CHILDREN AT THE GATE WHO WILL NOT GO AWAY AND CANNOT PRAY: PRAY FOR THOSE WHO CHOSE

AND OPPOSE

0 MY PEOPLE, WHAT HAVE I DONE UNTO THEE.

WILL THE VEILED SISTER BETWEEN THE SLENDER YEW TREES PRAY FOR THOSE WHO OFFEND HER AND ARE TERRIFIED AND CANNOT SURRENDER AND AFFIRM BEFORE THE WORLD AND DENY BETWEEN THE ROCKS IN THE

LAST DESERT BETWEEN THE LAST BLUE ROCKS THE DESERT IN THE GARDEN THE GARDEN IN THE DESERT OF DROUTH, SPITTING FROM THE MOUTH THE WITHERED APPLESEED.

0 MY PEOPLE.
ANOTIMP ŞI ANOTIMP, ŞI ÎNTRE TIMP ŞI TIMP, ÎNTRE UN CEAS ŞI ALTUL,

CIIVIMT ŞI ALT CUVÂNT, ÎNTRE PUTERE ŞI PUTERE, PENTRU CEI ADĂSTĂTORI
IN IIIUIIICRIC? RUGA-SE-VA SORA CARE POARTĂ
VDL ALH PENTRU COPIII DE LA POARTĂ,
(!R N NU **să** PLECE DE ACOLO ŞI, NEPUTÂND-O FACE, NU SE ROAGĂ:
HOAGIÎ-LE PENTRU **cei** CE-ALEG ŞI SE ÎMPOTRIVESC.

O, SEMINȚIA MEA, CE-ȚI VOI FI PRICINUIT EU OARE?

ITUGA-SE-VA OARE SORA CU VĂL PE FAȚĂ, PRINTRE ARLMRLI DE TISĂ, SUBȚIRATICI, IVIIIRN GREŞIȚII EI CARE SE TEM

YI NU POT SĂ AFIRME-N FAȚA LUMII **şi** SĂ TĂGĂDUIASCĂ PRINTRE STÂNCILE LLLLLMEI PUSTII, DE PRINTRE ULTIMELE STÂNCI ALBASTRE
I >T'TF(>RLUL DIN GRĂDINĂ GRĂDINA DIN DEŞERTUL
I **iNcăclunii**, SCUIPÂND DIN GURA LOR SĂMÂNȚA DE MĂR, - SEACĂ.

O, SEMINȚIA MEA.

ALTHOUGH I DO NOT HOPE TO TURN
AGAIN ALTHOUGH I DO NOT HOPE
ALTHOUGH I DO NOT HOPE TO TURN

WAVERING BETWEEN THE PROFIT AND THE LOSS IN THIS BRIEF TRANSIT WHERE THE DREAMS CROSS THE DREAMCROSSED TWILIGHT BETWEEN BIRTH AND DYING

(BLESS ME FATHER) THOUGH 1 DO NOT WISH TO WISH THESE THINGS FROM THE WIDE WINDOW TOWARDS THE GRANITE SHORE THE WHITE SAILS STILL FLY SEAWARD, SEAWARD FLYING - UNBROKEN WINGS

AND THE LOST HEART STIFFENS AND REJOICES IN THE LOST LILAC AND THE LOST SEA VOICES AND THE WEAK SPIRIT QUICKENS TO REBEL FOR THE BENT GOLDEN-ROD AND THE LOST SEA smell QUICKENS TO RECOVER

THE CRY OF QUAIL AND THE WHIRLING PLOVER
AND THE BLIND EYE CREATES
THE EMPTY FORMS BETWEEN THE IVORY GATES
AND SMELL RENEWS THE SALT SAVOUR OF THE SANDY EARTH

THIS IS THE TIME OF TENSION BETWEEN DYING AND BIRTH

THE PLACE OF SOLITUDE WHERE THREE DREAMS CROSS BETWEEN BLUE ROCKS

BUT WHEN THE VOICES SHAKEN FROM THE YEW-TREE DRIFT AWAY LET THE OTHER YEW BE SHAKEN AND REPLY.

OU TOATE CĂ NU SPER A MAI MĂ-NTOARCE

CU TOATE CĂ NU SPER

OU TOATE CĂ NU SPER A MĂ ÎNTOARCE

ŞOVĂIND ÎNTRE CÂŞTIG ŞI PIERDERE,-N ACEASTĂ PREA SCURTĂ TRECERE ÎN CARE
CALEA NE-O TAIE VISELE, APUSUL STRĂBĂTUT DE VISE-NTRE NAŞTERE ŞI-APUSUL PROPRIU
CEL CE E MOARTEA NOASTRĂ
(LIINECUVÂNTĂ-MĂ, PĂRINTE-AL MEU) CU TOATE CĂ NU-MI

DORESC SĂ-MI DORESC TOATE ACESTE LUCRURI. DINSPRE LIMPEDEA FEREASTRĂ PÂNĂ LA ȚĂRMUL DE GRANIT DIN ZARE, ALBELE PÂNZE VOR ZBURA MEREU SPRE MARE. CU ARIPILE-NTREGI, SPRE MARE

ŞI PIERDUTA-MI INIMĂ SE FACE TARE ŞI-O BUCURĂ
BUCHETUL LILIACULUI PIERDUT ŞI GLASURILE RISIPITE-N MARE,
IAR FIREA-MI SLABĂ SE GRĂBEŞTE, IATĂ,

SĂ SE ÎMPOTRIVEASCĂ FIINDCĂ SCEPTRUL
DE AUR ÎNDOIT, CA ŞI MIROSUL PIERDUT CU IZ DE SARE
AL MĂRII SE GRĂBESC SĂ-NSUFLEȚEASCĂ STRIGĂTUL PREPELIȚEI ŞI fluierarul rotitor
IAR OCHIUL ORB PLĂSMUIE
FORMELE DEŞARTE DINTRE CELE DOUĂ PORȚI DE FILDEŞ
MIROSU-MPROSPĂTÂND AROMA SĂRII DE PE PĂMÂNTUL NISIPOS

ACEASTA-I CLIPA DE-NCORDARE DINTRE MOARTE ŞI NAŞTERE
LOCUL SINGURĂTĂȚII UNDE TREI VISE SE-NTRETAIE PRINTRE
STÂNCILE-ALBASTRE, DAR CÂND VOCILE SE-AUD
SCUTURÂNDU-SE DIN POMUL NU PREA NALT DE TISĂ VERDE ŞI SE PIERD,
SĂ-1 SCUTURĂM PE CELĂLALT CA SĂ RĂSPUNDĂ.

BLESSED SISTER, HOLY MOTHER, SPIRIT OF THE FOUNTAIN, SPIRIT of the GARDI
SUFFER US NOT TO MOCK OURSELVES WITH FALSEHOOD
TEACH US TO CARE AND NOT TO CARE
TEACH US TO SIT STILL
EVEN AMONG THESE ROCKS,
OUR PEACE IN HIS WILL

AND EVEN AMONG THESE ROCKS
SISTER, MOTHER
AND SPIRIT OF THE RIVER, SPIRIT OF THE sea,
SUFFER ME NOT TO be SEPARATED

AND let my cry come unto Thee.
BLAGOSLOVITĂ SORĂ, MAICĂ SFÂNTĂ, DUH AL IZVORULUI, duh al grădinii,

SĂ NU NE LAŞI SĂ NE JUCĂM CU PREFĂCANIA
INVAȚĂ-NE, TU, SĂ NE IUBIM, ÎNVAȚĂ-NE SĂ NU IUBIM.
ÎUVAȚĂ-NE SĂ ÎMPIETRIM
CHIAR PRINTRE-ACESTE STÂNCI, ÎN NEMIŞCARE,
PACEA NOASTRĂ VOIA-I ÎNSĂŞI ESTE
ŞI CHIAR PRINTRE ACESTE STÂNCI,
SORĂ A NOASTRĂ, MAICĂ A NOASTRĂ, SUFLU VIU

AL FLUVIULUI ŞI-AL APELOR SALINE,
NU MĂ LÂSA-NTRU SCHISMĂ ÎNDELUNGĂ

CI PLÂNSU-MI LASĂ-MI-1 s-ajungă PÂN LA TINE.[3]

ARIEL POEMS

POEMELE ARIEL

A COLD COMING WE HAD OF IT, JUST THE WORST TIME OF THE YEAR FOR A JOURNEY, AND SUCH A LONG JOURNEY; THE WAYS DEEP AND THE WEATHER SHARP, THE VERY DEAD OF WINTER.' AND THE CAMELS GALLED, SORE-FOOTED, REFRACTORY, LYING DOWN IN THE MELTING SNOW. THERE WERE TIMES WE REGRETTED THE SUMMER PALACES ON SLOPES, THE TERRACES, AND THE SILKEN GIRLS BRINGING SHERBET. THEN THE CAMEL MEN CURSING AND GRUMBLING AND RUNNING AWAY, AND WANTING THEIR LIQUOR AND WOMEN, AND THE NIGHT-FIRES GOING OUT, AND THE LACK OF SHELTERS, AND THE CITIES HOSTILE AND THE TOWNS UNFRIENDLY AND THE VILLAGES DIRTY AND CHARGING HIGH PRICES: A HARD TIME WE HAD OF IT. AT THE END WE PREFERRED TO TRAVEL ALL NIGHT, SLEEPING IN SNATCHES,

WITH THE VOICES SINGING IN OUR EARS, SAYING THAT THIS WAS ALL FOLLY.

THEN AT DAWN WE CAME DOWN TO A TEMPERATE VALLEY, WET, BELOW THE SNOW LINE, SMELLING OF VEGETATION, WITH A RUNNING STREAM AND A WATER-MILL BEATING THE DARKNESS, AND THREE TREES ON THE LOW SKY. AND AN OLD WHITE HORSE GALLOPED AWAY IN

THE MEADOW.

„ÎNFRIGURATĂ NE-A FOST SOSIREA, TOCMAI TIMPUL CEL MAI RECE AL ANULUI PENTRU UN DRUM, ŞI ÎNCĂ UN DRUM ATÂT de lung; CĂRĂRILE ADÂNCITE ŞI VREMEA VRĂJMAŞE, CHIAR MIEZUL MORT AL IERNII." ŞI CĂMILELE ÎNRĂITE, CU PICIOARELE UMFLATE, nărăvaşe, ÎNTINÂNDU-SE ÎN ZĂPADA TOPITĂ. AU FOST CLIPE CÂND AM REGRETAT PALATELE DE VARĂ PE PANTELE DEALURILOR, terasele, ŞI FETELE MĂTĂSOASE ADUCÂND ŞERBETUL. PE URMĂ CĂMILARII ÎNJURÂND, MORMĂIND ŞI FUGIND, CERÂNDU-ŞI RACHIUL ŞI FEMEILE, ŞI CETĂŢILE DUŞMĂNOASE, ŞI ORAŞELE NEPRIETENOASE ŞI SATE MURDARE, UNDE NI SE CEREAU PREŢURI nebuneşti; CREU AM DUS-O ÎN DRUMUL nostru. LA URMĂ AM ALES SĂ CĂLĂTORIM TOATĂ NOAPTEA, DORMIND PE-APUCATE,

CU GLASURILE CÂNTÂNDU-NE ÎN URECHI, SPUNÂND CĂ TOATĂ ASTA-I O NEBUNIE.

PE URMĂ, ÎN ZORI AM COBORÂT ÎNTR-O VALE MAI BLÂNDĂ, UMEDĂ, SUB HOTARUL ZĂPEZILOR, CU MIREASMĂ DE VERDEAŢĂ; CU UN IZVOR SUSURÂND ŞI O

MOARĂ DE APĂ BĂTÂND ÎNTUNERICUL, ŞI TREI COPACI PE CERUL SCUND.

ŞI UN CAI BĂTRÂN, ALB, GALOPA ÎNDEPĂRTÂNDU-SE pe pajişte.

THEN WE CAME TO A TAVERN WITH VINE-LEAVES OVER THE LINTEL, SIX HANDS AT AN OPEN DOOR DICING FOR PIECES OF SILVER, AND FEET KICKING THE EMPTY WINE-SKINS. BUT THERE WAS NO INFORMATION, AND SO WE CONTINUED AND ARRIVED AT EVENING, NOT A MOMENT TOO SOON FINDING THE PLACE; IT WAS (YOU MAY SAY) SATISFACTORY.

ALL THIS WAS A LONG TIME AGO, I REMEMBER, AND I WOULD DO IT AGAIN, BUT SET DOWN THIS SET DOWN
THIS: WERE WE LED ALL THAT WAY FOR
BIRTH OR DEATH? THERE WAS A BIRTH, CERTAINLY,
WE HAD EVIDENCE AND NO DOUBT. I HAVE SEEN BIRTH AND death,
BUT HAD THOUGHT THEY WERE DIFFERENT; THIS BIRTH WAS
HARD AND BITTER AGONY FOR US, LIKE DEATH, OUR DEATH.
WE RETURNED TO OUR PLACES, THESE KINGDOMS,
BUT NO LONGER AT EASE HERE, IN THE OLD DISPENSATION,
WITH AN ALIEN PEOPLE CLUTCHING THEIR GODS.
I SHOULD BE GLAD OF ANOTHER DEATH.

IV URMĂ AM DAT DE O CÂRCIUMĂ CU FRUNZE DE VIŢĂ

DEASUPRA PORŢII, ŞASE HAMALI *în* UŞA DESCHISĂ JUCÂND ZARURI DE MONEZI DE ARGINT, ŞI PICIOARE IZBIND ÎN BURDUFURILE GOALE DE VIN. DAR AICI NU ERA NICI O ŞTIRE, ŞI ASTFEL HE-AM CONTINUAT DRUMUL ŞI AM AJUNS SEARA, NICI O CLIPĂ PREA DEVREME (LĂSIND LOCUL; ERA (AI FI PUTUT SPUNE) MULŢUMITOR.

TOATE ASTEA AU FOST DE DEMULT, ÎMI AMINTESC, ŞI AŞ MAI FACE-O O DATĂ, ÎNSĂ ACUM ŞTIU
ASTA SCRIU
ASTA: AM FOST MÂNAŢI TOT DRUMUL ACESTA PENTRU
NAŞTERE SAU MOARTE? ERA O NAŞTERE, SIGUR, AM AVUT DOVEZI
ŞI NICI O ÎNDOIALĂ. AM VĂZUT OAMENI NĂSCÂNDU-SE ŞI OAMENI MURIND,
DAR CREZUSEM CĂ SUNT DEOSEBITE; NAŞTEREA ACEASTA A FOST
(JREU ŞI AMAR CHIN AL MORŢII PENTRU NOI, CA O MOARTE, MOARTEA NOASTRĂ.
NE-AM REÎNTORS LA LOCURILE NOASTRE, ÎMPĂRĂŢIILE ACESTEA,
DAR NU NE E MAT BINE AICI, ÎN VECHEA ÎNGĂDUINŢĂ,
CU OAMENII ACEŞTIA STRĂINI, ÎNCLEŞTÂNDU-SE DE ZEITĂŢILE LOR,
AŞ VREA CU BUCURIE O ALTĂ MOARTE.

Traducere deMircea Ivănescu

A SONG FOR SIMEON

LORD, THE ROMAN HYACINTHS ARE BLOOMING IN BOWLS AND THE WINTER SUN CREEPS BY THE SNOW HILLS; THE STUBBORN SEASON HAS MADE STAND. MY LIFE IS LIGHT, WAITING FOR THE DEATH WIND, LIKE A FEATHER ON THE BACK OF MY HAND. DUST IN SUNLIGHT AND MEMORY IN CORNERS WAIT FOR THE WIND THAT CHILLS TOWARDS THE DEAD LAND.

GRANT US THY PEACE. I HAVE WALKED MANY YEARS IN THIS CITY, KEPT FAITH AND FAST, PROVIDED FOR THE POOR, HAVE GIVEN AND TAKEN HONOUR AND EASE. THERE WENT NEVER ANY REJECTED FROM MY DOOR. WHO SHALL REMEMBER MY HOUSE, WHERE SHALL LIVE MY CHILDREN'S CHILDREN
WHEN THE TIME OF SORROW IS COME?
THEY WILL TAKE TO THE GOAT'S PATH, AND THE FOX'S HOME,
FLEEING FROM THE FOREIGN FACES AND THE FOREIGN SWORDS.

BEFORE THE TIME OF CORDS AND SCOURGES AND LAMENTATION GRANT US THY PEACE.
BEFORE THE STATIONS OF THE MOUNTAIN OF DESOLATION,
BEFORE THE CERTAIN HOUR OF MATERNAL SORROW,
NOW AT THIS BIRTH SEASON OF DECEASE,

CÂNT PENTRU SIMEON

LET THE INFANT, THE STILL UNSPEAKING AND UNSPOKEN WORD,
GRANT ISRAEL'S CONSOLATION
TO ONE WHO HAS EIGHTY YEARS AND NO TO-MORROW.

DOAMNE, IACINTUL ROMEI DĂ-N FLOARE,-N VAZE,
PÂNĂ CE SOARELE IERNII, ÎNCĂ, SE TÂRÂIE-N MUNȚII
NINŞI; ZĂSTIMPUL ÎNDĂRĂTNIC AICI O SĂ RĂMÂNĂ.
UŞOARĂ,-N AŞTEPTAREA VÂNTULUI MORȚII, VIAȚA
MI-E, CA UN FULG PE, ÎNCĂ, NEPUTREZITA-MI MÂNĂ.
COLBUL JUCÂND ÎN SOARE ŞI,-N COLȚURI, AMINTIREA
AŞTEAPTĂ SUFLUL RECE PE STEARPA MEA ȚĂRÂNĂ.

TU DĂRUIE-NE NOUĂ PACEA TA. ANI, ÎN CETATEA ASTA, MULȚI MI S-AU PERINDAT. CREZUT-AM, AJUNAT-AM, SĂRACULUI I-AM DAT OBOLUL; MULTE-ONORURI AM DAT ŞI MI S-AU DAT. I'E NIMENI, DIN OGRADA-MI, AFARĂ NU AM DAT.
CINE-ŞI VA MAI ADUCE DE CASA MEA AMINTE, UNDE-OR TRĂI COPIII COPIILOR MEI,
OARE,
CÂND O SĂ VIE ZIUA CARE DOARE?
VOR LUA-O DUPĂ CAPRE, VOR STA ÎN VIZUINE
DE VULPE,-ASCUNŞI DE SPADA ŞI FEȚELE STREINE.

PÂNĂ LA CEASUL PLOII DE BICE, MAI 'NAINTE SĂ PLÂNGEM LACRIMI NEGRE ŞI SĂ FIM PUŞI ÎN FUNII, RUGĂMUNE DE TINE: TU DĂRUIE-NE NOUĂ PACEA TA. 'NAINTE DE BEJENIA ÎN MUNȚII GOLICIUNII, DE CEASUL CERT AL MAMEI CARE,-N DURERE, NAŞTE, IN ANOTIMPUL ĂSTA CE,-ACUM, DOAR MOARTE NAŞTE, PRUNCULUI SFÂNT SĂ-I CEREM, - CUVÂNTULUI NEÎNCĂ ROSTIT, NEGRĂIT ÎNCĂ, SĂI AIBĂ-N GRIJA LUI PRE ISRAEL, DÂNDU-I O BRUMĂ DE-ALINARE LUI ŞI CELUI CE-ARE OPTZECI DE ANI ÎN CÂRCĂ ŞI NICI UN VIITOR 'NAINTE.

ACCORDING TO THY WORD. THEY SHALL PRAISE THEE AND SUFFER IN EVERY GENERATION WITH GLORY AND DERISION, LIGHT UPON LIGHT, MOUNTING THE SAINTS' STAIR. NOT FOR ME THE MARTYRDOM, THE ECSTASY OF THOUGHT AND prayer, NOT FOR ME THE ULTIMATE VISION. GRANT ME THY PEACE. (AND A SWORD SHALL PIERCE THY HEART, THINE ALSO).

I AM TIRED WITH MY OWN LIFE AND THE LIVES OF THOSE AFTER ME, I AM DYING IN MY OWN DEATH AND THE DEATHS OF THOSE AFTER ME. LET THY SERVANT DEPART, HAVING SEEN THY SALVATION.

PRECUM GRAIT-AI ÎNSUȚI. III AU SĂ ȚI SE-NCHINE, CI SPIȚĂ DUPĂ SPIȚĂ, DIN TATĂ-N FIU, NICI UNII ALT GUST, DECÂT PE-AL PÂINII-AMÂRĂCIUNII, NU AU A-1 ŞTI, - ÎN SLAVĂ, ÎN SLAVĂ ŞI OCARĂ, LUMINĂ DIN LUMINĂ, URCA-VOR SFÂNTA SCARĂ. CI, VAI, NU-S PENTRU MINE EXTAZUL RUGĂCIUNII; I-AL GÂNDULUI, MARTIRIUL, MIRACOLUL VIZIUNII DIN URMĂ, CE-I AL CELOR CE AU OCHI DE VĂZUT. - TU, DĂRUIE-MI

MIE PACEA TA. (ŞI-O SABIE VA STRĂPUNGE INIMA TA ȚII-A TA.)
M-AU ISTOVIT ŞI PROPRIA-MI VIAȚĂ, ŞI VIEȚILE DE DUPĂ MINE, ÎMI MOR ŞI MOARTEA MEA, ŞI MOARTEA ACELORA DE DUPĂ MINE. PRE ROBUL TĂU SLOBOADE-1, DOAMNE, CĂCI IZBĂVIREA TA O A VĂZUT.

Traducere de Şerban Toartă & Adriana-Carmen Racoviță

'ISSUES FROM THE HAND OF GOD, THE SIMPLE SOUL', TO A FLAT WORLD OF CHANGING LIGHTS AND NOISE, TO LIGHT, DARK, DRY OR DAMP, CHILLY OR WARM; MOVING BETWEEN THE LEGS OF TABLES AND OF CHAIRS, RISING OR FALLING, GRASPING AT KISSES AND TOYS, ADVANCING BOLDLY, SUDDEN TO TAKE ALARM, RETREATING TO THE CORNER OF ARM AND KNEE, EAGER TO BE REASSURED, TAKING PLEASURE IN THE FRAGRANT BRILLIANCE OF THE CHRISTMAS TREE, PLEASURE IN THE WIND, THE SUNLIGHT AND THE SEA; STUDIES THE SUNLIT PATTERN ON THE FLOOR. AND RUNNING STAGS AROUND A SILVER TRAY; CONFOUNDS THE ACTUAL AND THE FANCIFUL, CONTENT WITH PLAYING-CARDS AND KINGS AND QUEENS, WHAT THE FAIRIES DO AND WHAT THE SERVANTS SAY. THE HEAVY BURDEN OF THE GROWING SOUL PERPLEXES AND OFFENDS MORE, DAY BY DAY; WEEK BY WEEK, OFFENDS AND PERPLEXES MORE WITH THE IMPERATIVES OF 'IT AND SEEMS' AND MAY AND MAY NOT, DESIRE AND

CONTROL. THE PAIN OF LIVING AND THE DRUG OF DREAMS CURL UP THE SMALL SOUL IN THE WINDOW SEAT BEHIND THE ***Encyclopaedia Britannica.*** ISSUES FROM THE HAND OF TIME THE SIMPLE SOUL IRRESOLUTE AND SELFISH, MISSHAPEN, LAME, UNABLE TO FARE FORWARD OR RETREAT,

„PURCEDE DIN MÂINILE DOMNULUI SUFLETUL CEL SIMPLU" CĂTRE O LUME-A LUMINILOR SCHIMBĂTOARE ŞI A ZGOMOTULUI, CĂTRE LUMINĂ, ÎNTUNERIC, USCAT SAU UMEZEALĂ, RECE SAU CALD; MIŞCÂNDU-SE PRINTRE PICIOARE DE MESE, DE SCAUNE, RIDICÂNDU-SE ŞI CĂZÂND, AGĂTÂNDU-SE DE SĂRUTURI, DE JUCĂRII, ÎNAINTÂND CU-NDRĂZNEALĂ, REPEDE ÎNSPĂIMÂNTAT. RETRĂGÂNDU-SE ÎN COLŢUL BRAŢULUI ŞI GENUNCHIULUI, CĂUTÂND MÂNGÂIEREA, GĂSINDU-ŞI PLĂCEREA ÎN STRĂLUCIREA FRUMOASĂ A POMULUI DE CRĂCIUN, BUCURIA ÎN VÂNT, ÎN LUMINA DE SOARE PE MARE; ÎNVAŢĂ DESENUL SOARELUI PE COVOR ŞI ROTOCOALELE LUCITOARE ÎN JURUL TĂVII DE ARGINT; CONFUNDĂ CE E REAL CU CEEA CE ÎŞI DOREŞTE, MULŢUMINDU-SE CU VREO CARTE DE JOC, RIGĂ, REGINĂ, CU CE FAC ZÂNELE DIN POVEŞTI ŞI CE SPUN SLUJITORII. POVARA APĂSĂTOARE A SUFLETULUI MEREU MAI ADULT PUNE ÎNTREBĂRI ŞI RĂNEŞTE, TOT MAI MULT, ZI DE ZI,

SĂPTĂMÂNĂ DE SĂPTĂMÂNĂ, RĂNEŞTE ŞI NAŞTE ÎNTREBĂRI MEREU (LU IMPERATIVELE LUI „ESTE ŞI PARE" ŞI ALE PUTINŢEI ŞI NEPUTINŢEI, DORINŢEI ŞI STĂPÂNIRII. SUFERINŢA TRĂIRII ŞI AMORŢEALA VISĂRII SE ÎNCOLĂCESC ÎN SUFLETUL DE COPIL CHIRCIT PE PERVAZUL FERESTREI ASCUNZÂNDU-SE DUPĂ VOLUME DIN ***Encyclopaedia Britannica.*** PURCEDE DIN MÂINILE TIMPULUI SUFLETUL SIMPLU NEHOTĂRÂT, EGOIST, DIFORM, STRÂMB, BETEAG, NEPUTINCIOS SĂ MEARGĂ ÎNAINTE, SĂ SE TRAGĂ-NDĂRĂT,
FEARING THE WARM REALITY, THE OFFERED GOOD, DENYING THE IMPORTUNITY OF THE BLOOD, SHADOW OF ITS OWN SHADOWS, SPECTRE OF ITS OWN gloom, LEAVING DISORDERED PAPERS IN A DUSTY ROOM; LIVING FIRST IN THE SILENCE AFTER THE VIATICUM.

PRAY FOR GUITERRIEZ, AVID OF SPEED AND POWER, FOR BOUDIN, BLOWN TO PIECES, FOR THIS ONE WHO MADE A GREAT FORTUNE, AND THAT ONE WHO WENT MS OWN WAY. PRAY FOR FLORET, BY THE BOARHOUND SLAIN BETWEEN THE yew trees, PRAY FOR US NOW AND AT THE HOUR OF OUR BIRTH.

TEMÂNDU-SE DE REALITATEA CALDĂ, DE BINELE OFERIT, NEGÂND IMPULSUL SUPĂRĂTOR AL SÂNGELUI, UMBRĂ A PROPRIILOR UMBRE, FANTOMĂ ÎN PROPRIUL ÎNTUNERIC, LĂSÂND HÂRTII ÎN DEZORDINE ÎN CÂTE-O CAMERĂ PRĂFUITĂ; TRĂIND MAI ÎNTÂI ÎN TĂCEREA DE DUPĂ ULTIMA ÎMPĂRTĂŞANIE.

RUGAŢT-VĂ PENTRU GUITERRIEZ, LACOM DE PUTERE ŞI DE IUŢEALĂ, PENTRU BOUDIN, SFÂRTECAT ÎN MII DE FĂRÂME, PENTRU ACESTA CARE A STRÂNS O MARE AVERE, PENTRU ACELA CARE ŞI-A VĂZUT DE DRUMUL LUI. RUGAŢI-VÂ PENTRU FLORET, DE MISTREŢI SFÂŞIAT PRINTRE TISE, RUGAŢI-VĂ PENTRU NOI ACUM ŞI ÎN CEASUL NAŞTERII NOASTRE.

Traducere de Mircea Ivănescu

Qttis hk locus, quae regio,
quae mundiplaga?

WHAT SEAS WHAT SHORES WHAT GREY ROCKS AND WHAT ISLANDS WHAT WATER LAPPING THE BOW
AND SCENT OF PINE AND THE WOODTHRUSH SINGING THROUGH THE FOG WHAT IMAGES RETURN 0 MY DAUGHTER.

THOSE WHO SHARPEN THE TOOTH OF THE DOG, MEANING DEATH

THOSE WHO GLITTER WITH THE GLORY OF THE HUMMINGBIRD, MEANING DEATH

THOSE WHO SIT IN THE STY OF CONTENTMENT, MEANING DEATH

THOSE WHO SUFFER THE ECSTASY OF THE ANIMALS, MEANING DEATH

ARE BECOME UNSUBSTANTIAL, REDUCED BY A WIND, A BREATH OF PINE, AND THE WOODSONG FOG BY THIS GRACE DISSOLVED IN PLACE

WHAT IS THIS FACE, LESS CLEAR AND CLEARER THE PULSE IN THE ARM, LESS STRONG AND STRONGER -GIVEN OR LENT? MORE DISTANT THAN STARS AND NEARER THAN
THE EYE
WHISPERS AND SMALL LAUGHTER BETWEEN LEAVES AND HURRYING feet UNDER SLEEP,
WHERE ALL THE WATERS MEET.

Q
u
i
s

h
i
c

locus,
quae
regio,
quae
mundi
plaga?[1]

CE MĂRI CE ȚĂRMURI CE
STÂNCI CE CENUŞE CE INSULE CE
APE LEGĂNÂND PROVA
ŞI MIROS DE PINI ŞI STURZUL PĂDURII
CÂNTÂND PRIN CEAȚĂ CE ICOANE SE
ÎNTORC O COPILA MEA.

CEI CARE ASCUT COLȚUL
CÂINELUI, ŞI ACEASTA ÎNSEAMNĂ
MOARTE
CEI CARE SCÂNTEIE CU SLAVA PĂSĂRII RAIULUI, ŞI ACEASTA ÎNSEAMNĂ MOARTE
CEI CARE SE AŞAZĂ ÎN CLOACA MULȚUMIRII DE SINE, ŞI ACEASTA ÎNSEAMNĂ MOARTE
CEI CARE ÎNDURĂ FIORUL
ANIMALELOR, ŞI ACEASTA ÎNSEAMNĂ
MOARTE

SUNT ACUMA FĂRĂ SUBSTANȚĂ,
DESTRĂMAȚI DE UN SUFLU DE VÂNT, O SUFLARE
DE PINI, ŞI CEAȚA CÂNTECULUI PĂDURII DE
HARUL ACESTA RISIPIȚI PESTE LOCUL DE AICI

CE ESTE FAȚA ACEASTA, MAI PUȚIN LIMPEDE
ŞI MAI LIMPEDE ZVÂCNETU-N BRAȚ, MAI PUȚIN
PUTERNIC ŞI MAI PUTERNIC -DĂRUITE SAU
ÎNGĂDUITE O VREME? MAI DEPARTE CA STELELE
ŞI MAI APROAPE DECÂT
ȚI-este OCHIUL

ŞOAPTE ŞI RÂS
STINS PRIN FRUNZE
ŞI PAŞII GRĂBIȚI ÎN
ADÂNC DE SOMN,
UNDE SE UNESC
APELE.

BOWSPRIT CRACKED WITH ICE AND PAINT
CRACKED WITH HEAT. I MADE THIS, I HAVE
FORGOTTEN AND REMEMBER.
THE RIGGING WEAK AND THE CANVAS ROTTEN
BETWEEN ONE JUNE AND ANOTHER
SEPTEMBER.
MADE THIS UNKNOWING, HALF CONSCIOUS,
UNKNOWN, MY OWN.
THE GARBOARD STRAKE LEAKS, THE SEAMS
NEED CAULKING.

THIS FORM, THIS FACE, THIS LIFE
LIVING TO LIVE IN A WORLD OF TIME BEYOND ME; LET ME
RESIGN MY LIFE FOR THIS LIFE, MY SPEECH FOR THAT
UNSPOKEN,
THE AWAKENED, LIPS PARTED, THE HOPE, THE NEW SHIPS.

WHAT SEAS WHAT SHORES WHAT GRANITE ISLANDS
towards my timbers AND WOODTHRUSH CALLING THROUGH
THE FOG MY DAUGHTER.

BOMPRESUL CRĂPAT SUB GHEAȚĂ ŞI VOPSEAUA
COJINDU-SE DE CĂLDURĂ, LIU AM FĂCUT-O, UITASEM ŞI
IATĂ ÎMI ADUC AMINTE. PÂNZELE ATÂRNÂND ŞI
CANAVAUA PUTREZITĂ DIN IUNIE TRECUT ŞI PÂNĂ ÎN
ACEST SEPTEMBRIE, L-AM FĂCUT NEŞTIIND, ABIA
ÎNȚELEGÂND, NEŞTIUT, PENTRU MINE NUMAI. FOAIA
BORDAJULUI LASĂ APA, ÎNCHEIETURILE SE CER
CĂLĂFĂTUITE. FORMA ACEASTA, FAȚA ACEASTA, VIAȚA
ACEASTA TRĂIND SĂ TRĂIASCĂ ÎNTR-O LUME A TIMPULUI
DE DUPĂ MINE; FIE SĂ RENUNȚ LA VIAȚA MEA PENTRU
VIAȚA ACEASTA, SPUSELE MELE PENTRU ACESTEA NESPUSE,
DEŞTEAPTĂ ACUM, BUZELE ÎNTREDESCHISE, SPERANȚA,
CORĂBIILE CELE NOI.

CE MĂRI ce ȚĂRMURI CE INSULE DE GRANIT către navele
mele de lemn ŞI STURZUL PĂDURII CHEMÂND PRIN CEAȚĂ
COPILA MEA.

Traducere de Mircea Ivănescu

THERE ARE SEVERAL ATTITUDES TOWARDS
CHRISTMAS,
SOME OF WHICH WE MAY DISREGARD:
THE SOCIAL, THE TORPID, THE PATENTLY
COMMERCIAL,
THE ROWDY (THE PUBS BEING OPEN TILL
MIDNIGHT),
AND THE CHILDISH - WHICH IS NOT THAT OF THE
CHILD
FOR WHOM THE CANDLE IS A STAR, AND THE
GILDED ANGEL
SPREADING ITS WINGS AT THE SUMMIT OF THE TREE
IS NOT ONLY A DECORATION, BUT AN ANGEL.
THE CHILD WONDERS AT THE CHRISTMAS TREE:
LET HIM CONTINUE IN THE SPIRIT OF WONDER
AT THE FEAST AS AN EVENT NOT ACCEPTED AS A
PRETEXT;
SO THAT THE GLITTERING RAPTURE, THE
AMAZEMENT
OF THE FIRST-REMEMBERED CHRISTMAS TREE,
SO THAT THE SURPRISES, DELIGHT IN NEW
POSSESSIONS
(EACH ONE WITH ITS PECULIAR AND EXCITING

SMELL),
THE EXPECTATION OF THE GOOSE OR TURKEY
AND THE EXPECTED AWE ON ITS APPEARANCE,
SO THAT THE REVERENCE AND THE GAIETY
MAY NOT BE FORGOTTEN IN LATER EXPERIENCE,
IN THE BORED HABITUATION, THE FATIGUE, THE TEDIUM,
THE AWARENESS OF DEATH, THE CONSCIOUSNESS OF FAILURE,
OR IN THE PIETY OF THE CONVERT
WHICH MAY BE TAINTED WITH A SELF-CONCEIT
DISPLEASING TO GOD AND DISRESPECTFUL TO CHILDREN
(AND HERE I REMEMBER ALSO WITH GRATITUDE
ST. LUCY, HER CAROL, AND HER CROWN OF FIRE):
SUNT CÂTEVA PUNCTE DE VEDERE ÎN LEGĂTURĂ CU CRĂCIUNUL
PE UNELE LE TRECEM SUB TĂCERE: UNUL
LISTE DE ORDIN STRICT SOCIAL, UN ALTUL AR FI INDIFERENȚA, TERȚUL
PRIVEŞTE EXCLUSIV COMERȚUL, PUNCTUL DE VEDERE GĂLĂGIOS
(L,OCANTELE-S DESCHISE PÂNĂ LA MIEZUL NOPȚII),
AL PATRULEA E CEL COPILĂROS, - CARE NU E PUNCTUL DE VEDERE
AL COPILULUI, CEL PENTRU CARE LUMÂNAREA E-UN ASTRU,-N TIMP CE
ÎNGERAŞUL AURIT
CU ARIPILE-NTINSE ÎN VÂRF, NU-I O PODOABĂ,
FIIND UN ÎNGER DE AIEVEA,-N STRAI ALBASTRU.

CEL MIC SE MINUNEAZĂ DINAINTEA BRADULUI VERDE, - SĂ-1 LĂSĂM S-O FACĂ
LA PETRECEREA CONSIDERATĂ NU UN SIMPLU PRETEXT, CI UN EVENIMENT;
ASTFEL ÎNCÂT UIMIREA, ÎNCÂNTAREA
ÎN FAȚA CELUI DINTÂI BRAD PE CARE ȚI-1 ADUCI AMINTE,
ASTFEL ÎNCÂT SURPRIZELE, PLĂCEREA DE A PRIMI CADOURI
(FIECARE CU-AROMA LUI APARTE, CARE EMOȚIONEAZĂ),
AŞTEPTÂND FRIPTURILE DE GÂSCĂ SAU DE CURCAN,
ŞI PREVIZIBILA SFIALĂ LA APARIȚIA LOR PE MASĂ, -
ASTFEL ÎNCÂT VENERAȚIA ŞI BUCURIA PURĂ
SĂ NU FIE UITATE MAI TÂRZIU,
ÎN RUTINA ZILNICĂ, ÎN OBOSEALĂ ŞI-N PLICTISEALĂ,
ÎN CONŞTIINȚA MORȚII, GUSTUL EŞECULUI
SAU PIOŞENIA NOVICELUI,
CE POATE FI PĂTATĂ,
PREFĂCUTĂ DE-O VANITATE
NEPLĂCUTĂ ÎN OCHII
DOMNULUI, IAR PENTRU
COPII NECUVIINCIOASĂ (ŞI,
RECUNOSCĂTOR, MI-ADUC
AMINTE,-ACUM, DE

SFÂNTA LUCIA, DE COLINDU-I ŞI DIADEMA EI DE FOC):
SO THAT BEFORE THE END, THE EIGHTIETH CHRISTMAS
(BY 'EIGHTIETH' MEANING WHICHEVER IS LAST)
THE ACCUMULATED MEMORIES OF ANNUAL EMOTION
MAY BE CONCENTRATED INTO A GREAT JOY
WHICH SHALL BE ALSO A GREAT FEAR, AS ON THE OCCASION
WHEN FEAR CAME UPON EVERY SOUL:
BECAUSE THE BEGINNING SHALL REMIND US OF THE END
AND THE FIRST COMING OF THE SECOND COMING.

ASTFEL ÎNCÂT, 'NAINTE DE SFÂRŞIT. CRĂCIUNUL, AL 80-LEA LA NUMĂR
(PRIN „AL 80-LEA" ÎNȚELEGÂNDU-1 PE ORICARE AR FI ULTIMUL DINTRE CRĂCIUNURI)
AILUCERILE-AMINTE ADUNATE DIN EMOȚIA FIECĂROR ANI
SE POT STRÂNGE-NTR-O URIAŞĂ BUCURIE,
(LATA, ÎNSĂ, SĂ DEVINĂ ŞI-O MARE APREHENSIUNE CE NE PAŞTE
ÎNTR-UN ASEMENEA PRILEJ CÂND TEAMA INTRĂ-N FIECARE SUFLET:
CĂCI ÎNCEPUTUL SE CUVINE SĂ NE-AMINTEASCĂ DE SFÂRŞIT
ŞI ÎNCEPUTUL CEL DINTÂI DINTRU AL DOILEA SE NAŞTE.

Traducere de Şerban Poartă & Adriana-Carmen Racoviță

UNFINISHED POEMS

CORIOLAN

POEME NETERMINATE

CORIOLAN

Traducere de Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă

STONE, BRONZE, STONE, STEEL, STONE, oakleaves, HORSES' HEELS
OVER THE PAVING.
AND THE FLAGS. AND THE TRUMPETS. AND SO MANY EAGLES.
HOW MANY? COUNT THEM. AND SUCH A PRESS OF PEOPLE.
WE HARDLY KNEW OURSELVES THAT DAY, OR KNEW THE CITY.
THIS IS THE WAY TO THE TEMPLE, AND WE SO MANY CROWDING THE WAY.
SO MANY WAITING, HOW MANY WAITING? WHAT DID IT MATTER, ON SUCH A DAY?
ARE THEY COMING? NO, NOT YET YOU CAN SEE SAME EAGLES, AND HEAR THE
TRUMPETS.
HERE THEY COME. IS HE COMING? THE NATURAL WAKEFUL LIFE OF OUR EGO IS A PERCEIVING. WE CAN WAIT WITH OUR STOOLS AND OUR SAUSAGES. WHAT COMES FIRST? CAN YOU SEE? TELL US. IT IS

5,800**.000** RIFLES AND CARBINES, 102**.000** MACHINE GUNS, 28**,000** TRENCH MORTARS, **53,000** FIELD AND HEAVY GUNS, I CANNOT TELL HOW MANY PROJECTILES, MINES AND FUSES, 13**,000** AEROPLANES. 24**,000** AEROPLANE ENGINES, **50,000** AMMUNITION WAGGONS, NOW **55,000** ARMY WAGGONS, 11**,000** FIELD KITCHENS, 1,150 FIELD BAKERIES.

WHAT A TIME THAT TOOK. WILL IT BE HE NOW? NO,

PIATRĂ, BRONZ, PIATRĂ, OȚEL, PIATRĂ, FRUNZE DE STEJAR, POTCOAVE DE CAI PE CALDARÂM.
ŞI STINDARDELE. ŞI SURLELE, ATÂTEA. ŞI ACVILELE, MULTE.
CÂTE? NUMĂRĂ-LE, DACĂ POȚI. ŞI OMENETUL. CE DE OMENET!
NE-AM RECUNOSCUT CU GREU ÎN ZIUA AIA UNII PE ALȚII, NICI CU URBEA N-A FOST MAI
UŞOR.
CALEA SPRE TEMPLU-I ASTA, ŞI-ATÂȚIA INŞI PE EA.
PREA MULȚI AŞTEPTAU. CÂȚI AŞTEPTAU? CE IMPORTANȚĂ SĂ MAI AIBĂ,-NTR-O ZI CA ASTA? VIN? ÎNCĂ NU. SE POT DOAR NIŞTE ACVILE VEDEA. ŞI NIŞTE SURLE, TOT MAI TARE, AUZI. LATĂ-I VENIND. VINE ŞI EL?
LIGO-UL NOSTRU NATURAL E PERSPICACE-N STARE TREAZĂ.
PUTEM STA CU SCĂUNELELE ŞI CU CÂRNĂCIORII PREGĂTIȚI, ÎN AŞTEPTARE.
CE VINE MAI ÎNTÂI? POȚI ZICE? ZI-NE. LATĂ

PUŞTI ŞI CARABINE - 5 800 000,
MITRALIERE-102 000,
MORTIERE TRANŞEE - 28 000,
TUNURI CÂMP ŞI ARTILERIE GREA - **53 000,** (ÎREU DE SPUS CÂTE PROIECTILE, CÂTE MINE ŞI FOCOASE,
AEROPLANE - **13** 000,
MOTOARE-AEROPLAN - 24 000

CHESOANE MUNIȚII -
50 000 PLUS FURGOANE-
55 000
BUCĂTĂRII CAMPANIE - 11 000,
BRUTĂRII CAMPANIE - 1150.

Cât TIMP AU ÎNGHIȚIT ACESTEA. E RÂNDUL LUI? BA NU,
THOSE ARE THE GOLF CLUB CAPTAINS, THESE THE SCOUTS, AND NOW THE ***société gymnastique de Poissy*** AND NOW COME THE MAYOR AND THE LIVERYMEN. LOOK THERE HE IS NOW, LOOK: THERE IS NO INTERROGATION IN HIS EYES OR IN THE HANDS, QUIET OVER THE HORSE'S NECK, AND THE EYES WATCHFUL, WAITING, PERCEIVING, INDIFFERENT. 0 HIDDEN UNDER THE DOVE'S WING, HIDDEN IN THE TURTLE'S BREAST,'\ UNDER THE PALMTREE AN NOON, UNDER THE RUNNING WATER AT THE STILL POINT OF THE TURNING WORLD. 0 HIDDEN.

NOW THEY GO up TO THE TEMPLE. THEN the SACRIFICE. NOW COME THE VIRGINS BEARING URNS, urns CONTAINING DUST DUST
DUST OF DUST, AND NOW
STONE, BRONZE, STONE, STEEL, STONE, OAKLEAVES, HORSES' heels OVER THE PAVING.

THIS IS ALL WE COULD SEE. BUT HOW MANY EAGLES! AND HOW MANY TRUMPETS!
(AND EASTER DAY, WE DIDN'T GET TO THE COUNTRY,
SO WE TOOK YOUNG CYRIL TO CHURCH. AND THEY RANG A BELL

AND HE SAID RIGHT OUT LOUD, ***crumpets.)***
DON'T THROW AWAY THAT SAUSAGE, IT'LL COME IN HANDY. HE'S ARTFUL.
PLEASE WILL YOU GIVE US A LIGHT? LIGHT LIGHT
Et les soldats faisaient la haie? ILS LA FAISAIENT.
AŞTIA-S CĂPITANII CLUBURILOR DE GOLF, ĂŞTIA -
CERCETAŞII, DUPĂ CARE VINE ***la société gymnastique de Poissy*** LATĂ-1 PE PRIMAR ŞI PE LACHEII-N LIVREA.
UITE-1, ÎN FINE, LLITE-L ŞI PE EL:
NU-I SCLIPEŞTE-N OCHI VREO ÎNTREBARE,
NICI ÎN MÂINILE-I CU PALME CALME PE COAMA CALULUI,
IAR OCHII-I STAU LA PÂNDĂ, SUNT PLINI DE AŞTEPTARE, DE NEPĂTRUNS, indiferenţi.
O, ASCUNŞI SUB ARIPA COLUMBEI, ASCUNŞI ÎN GUŞA TURTURELEI,
SAU, LA NĂMIEZ, SUB FOI DE PALM ŞI APA CALM-SUSURĂTOARE
ÎN PUNCTUL FIX AL LUMII ROTITOARE. O, ASCUNŞI.

LATĂ-I ACUM URCÂND SPRE TEMPLU. URMEAZĂ CUVENITA JERTFĂ. SE VĂD ACUM FECIOARELE CU URNE, ŞI-N FIECARE URNĂ ȚĂRÂNĂ ȚĂRÂNA
ȚĂRÂNĂ DIN ȚĂRÂNĂ, şi PE URMĂ
PIATRĂ, BRONZ, PIATRĂ, OȚEL, PIATRĂ, frunze de STEJAR, POTCOAVE DE CAI PE CALDARÂM.

CAM ASTA-I CE-AM PUTUT VEDEA ŞI NOI. Dar CÂTE ACVILE! ŞI CÂTE SURLE!
(NU NE-AM MAI DUS, DE PAŞTI, LA ȚARA,
AŞA CĂ L-AM DUS PE MICUL NOSTRU CYRIL LA BISERICĂ. ŞI S-AU TRAS CLOPOTELE,-N TURLE. IAR EL A ÎNCEPUT SĂ URLE: ***Vleau gogoşi!)***

SĂ N-ARUNCI RESTUL CÂRNĂCIORILOR, AUZI? SĂ VEZI CE BUNI SUNT mai TÂRZIU. DE FAPT, ȚI SE TOPESC ÎN GURĂ. NE PUTEȚI DA LUMINĂ sau UN foc? FOC

L'**oc**

lit les soldats faisaient la haie? ILS LA FAISAIENT.

//. Difficulties of a Statesman

CRY WHAT SHALL I CRY?

ALL FLESH IS GRASS: COMPREHENDING

THE COMPANIONS OF THE BATH, THE KNIGHTS OF THE BRITISH EMPIRE, THE CAVALIERS,

0 CAVALIERS! OF THE LEGION OF HONOUR,

THE ORDER OF THE BLACK EAGLE (1ST AND 2ND CLASS),

AND THE ORDER OF THE RISING SUN.

CRY CRY WHAT SHALL I CRY?

THE FIRST THING TO DO IS TO FORM THE COMMITTEES:

THE CONSULTATIVE COUNCILS, THE STANDING COMMITTEES, SELECT COMMITTEES

AND SUB-COMMITTEES. ONE SECRETARY WILL DO FOR SEVERAL COMMITTEES. WHAT SHALL I CRY?

ARTHUR EDWARD CYRIL PARKER IS APPOINTED TELEPHONE OPERATOR AT A SALARY OF ONE POUND TEN A WEEK RISING BY ANNUAL INCREMENTS OF FIVE SHILLINGS

TO TWO POUNDS TEN A WEEK; WITH A BONUS OF THIRTY SHILLINGS AT CHRISTMAS AND ONE WEEK'S LEAVE A YEAR.

A COMMITTEE HAS BEEN APPOINTED TO NOMINATE A COMMISSION OF ENGINEERS TO CONSIDER THE WATER SUPPLY. A COMMISSION IS APPOINTED

FOR PUBLIC WORKS, CHIEFLY THE QUESTION OF REBUILDING THE FORTIFICATIONS.

A COMMISSION IS APPOINTED

TO CONFER WITH A VOLSCIAN COMMISSION

ABOUT PERPETUAL PEACE: THE FLETCHERS AND JAVELIN-MAKERS AND SMITHS HAVE APPOINTED A JOINT COMMITTEE TO PROTEST AGAINST THE REDUCTION of orders. "MEANWHILE THE GUARDS SHAKE DICE ON THE MARCHES AND THE FROGS (0 MANTUAN) CROAK IN THE MARSHES.

// Necazurile unui om de stat

SA" STRIG ÎN GURA MARE? CE SĂ STRIG?

ŞI CARNEA E TOT IARBĂ: ÎNȚELEGÂND PRIN ASTA CAVALERII,

COMPANIONII ORDINULUI BĂII, CAVALERII IMPERIULUI BRITANIC, Cavalerii,

O, CAVALERI! AI LEGIUNII DE ONOARE,

AI ORDINULUI VULTURULUI NEGRU (CLASA I ŞI-A IL-A)

ŞI-AI ORDINULUI SOARELUI-RĂSARE.

SĂ STRIG, SĂ STRIG, DAR CE ANUME?

PRIMO, TREBUIE SĂ FACEM COMITETE:

CONSILII CONSULTATIVE, COMITETE PERMANENTE, COMITETE ALESE

ŞI SUBCOMITETE.

UN SECRETAR VA FI DE-AJUNS PENTRU MAI MULTE

COMITETE. SĂ STRIG? CE SĂ MAI STRIG?

ARTHUR EDWARD CYRIL PARKER E PE POST DE OPERATOR LA TELEFOANE
CU UNA LIRĂ, 10 ŞILINGI SALAR PE SĂPTĂMÂNĂ, CARE SPOREŞTE, PRIN MĂRIRI ANUALE

DE 5 ŞILINGI,

PÂNĂ LA DOUĂ LIRE ŞI 10 ŞILINGI PE SĂPTĂMÂNĂ, CU UN BONUS DE 30 ŞILINGI DE CRĂCIUN
ŞI CU UN CONCEDIU ANUAL DE-O SĂPTĂMÂNĂ.
A FOST NUMIT UN COMITET CARE SĂ NUMEASCĂ O COMISIE DE INGINERI
CARE SĂ IA ÎN CALCUL ALIMENTAREA OPTIMĂ CU APĂ.
A FOST NUMITĂ O COMISIE
A LUCRĂRILOR PUBLICE,-N VEDEREA,-NDEOSEBI, A REFACERII FORTIFICAȚIILOR URBANE. A FOST NUMITĂ O COMISIE
CARE SĂ DUCĂ TRATATIVE CU O COMISIE VOLSCĂ ÎN PROBLEMA
PĂCII PERPETUE: ARMURIERII, FAURII DE SULIȚI ŞI SĂGEȚI, PLUS POTCOVARII
AU NUMIT UN COMITET REUNIT CARE SĂ PROTESTEZE ÎMPOTRIVA REDUCERII COMENZILOR.
RĂSTIMP ÎN CARE, LA FRUNTARII, GĂRZILE NOASTRE JOACĂ ZARURI CU MULT SÂRG
IAR BROAŞTELE (O, MANTOVANEÎ) ORĂCĂIE, ORĂCĂIE PRIN SMÂRC.
FIREFLIES FLARE AGAINST THE FAINT SHEET
LIGHTNING WHAT SHALL I CRY? MOTHER
MOTHER
HERE IS THE ROW OF FAMILY PORTRAITS, DINGY BUSTS, ALL LOOKING

REMARKABLY ROMAN, REMARKABLY LIKE EACH OTHER, LIT UP SUCCESSIVELY BY THE FLARE OF A SWEATY TORCHBEARER, YAWNING.
0 HIDDEN UNDER THE... HIDDEN UNDER THE... WHERE THE DOVES FOOT RESTED AND
LOCKED FOR A MOMENT, A STILL MOMENT, REPOSE OF NOON, SET UNDER THE UPPER BRANCHES OF NOON'S
WIDEST TREE
UNDER THE BREAST FEATHER STIRRED BY THE SMALL WIND AFTER NOON
THERE THE CYCLAMEN SPREADS ITS WINGS, THERE THE CLEMATIS DROOPS OVER THE LINTEL,
0 MOTHER (NOT AMONG THESE BUSTS, ALL CORRECTLY INSCRIBED)
1A TIRED HEAD AMONG THESE
HEADS NECKS STRONG TO BEAR
THEM NOSES STRONG TO BREAK
THE WIND MOTHER
MAY WE NOT BE SOME TIME, ALMOST NOW, TOGETHER,
IF THE MACTATIONS, IMMOLATIONS, OBLATIONS, IMPETRATIONS,
ARE NOW OBSERVED
MAY WE NOT BE
0 HIDDEN
HIDDEN IN THE STILLNESS OF NOON, IN THE SILENT CROAKING NIGHT.
COME WITH THE SWEEP OF THE LITTLE BAT'S WING, WITH THE SMALL OF THE FIREFLY OR LIGHTNING BUG,
'RISING AND FALLING, CROWNED WITH DUST', THE SMALL CREATURES,
THE SMALL CREATURES CHIRP THINLY THROUGH THE DUST, THROUGH THE NIGHT.
0 MOTHER

WHAT SHALL I CRY?

WE DEMAND A COMMITTEE, A REPRESENTATIVE COMMITTEE, A COMMITTEE OF

INVESTIGATI

ON RESIGN

RESIGN

RESIGN

LICURICI PÂLPÂIE-N LUMINA FULGERELOR
PALIDE, ÎN NOAPTE CE SĂ MAI STRIG? VAI,
MAMĂ, MAMĂ,
LATĂ ŞIRUL DE PORTRETE DE FAMILIE, BUSTURILE AFUMATE, CU AERUL LOR PERFECT ROMAN,
SEAMĂNĂ,-NTRE ELE, PÂNĂ LA CONFUZIE, ILUMINATE SUCCESIV DE FACLA UNUI LAMPADOFOR CAM ASUDAT, CĂSCÂND DE ZOR.
O, ASCUNS SUB... ASCUNS SUB,.. ACOLO UNDE PICIORUL COLUMBEI, PREŢ DE CÂTEVA

SECUNDE, SE ODIHNI,

ODIHNA DE LA AMIAZĂ,-N TIHNA AMIEZII, AŞEZATĂ SUB CRENGILE DE SUS ALE CELUI MAI

VAST ARBORE-AL AMIEZII SUB PANA DE PE PIEPT ZBURLITĂ, CÂTEVA SECUNDE,-N ADIERILE AMIEZII /VCOLO,-ŞI ÎNTINDE ARIPA CICLAMA, ACOLO CLEMATITA SE APLEACĂ PESTE PRAGUL CEL DE

SUS AL UŞII.

O, MAMĂ (NU-NTRE-ACESTE SACRE SIMULACRE, CU TOATELE CORECT INSCRIPŢIONATE)
EU UN CAP OBOSIT DE MOARTE PRINTRE ATÂTEA CAPETE

CU GÂT ROBUST CARE SĂ LE SUSŢINĂ,
CU NAS ROBUST CARE SĂ-NFRUNTE VÂNTUL,
MAMĂ
NU VOM FI, OARE, ÎMPREUNĂ, CÂNDVA, NU PESTE FOARTE MULT, CU-ATÂTEA MACTAŢIUNI, IMOLAŢIUNI, IMPETRAŢIUNI ŞI OBLAŢIUNI, CARE ACUM FAC LEGEA OARE N-OM FI-MPREUNĂ O, ASCUNS
/VSCUNS ÎN CALMU-AMIEZII, ÎN LINIŞTITA NOAPTE CU ORĂCĂITOARE BROAŞTE. VINO, ODATĂ, VINO, - CU FÂSÂITUL ARIPII DE LILIAC, CU LUMINA LICURICIULUI, PLĂPÂNDĂ,
CU-OPAIŢUL GÂZELOR LUMINESCENTE „RIDICÂNDU-TE ŞI CĂZÂND IAR CU CAPU-N PULBERE", MINUSCULE FĂPTURI, .MINUSCULE FĂPTURI, SFIOS-CIRIPITOARE PRIN PULBERE, ÎN NOAPTE. O, MAMĂ, CE SĂ STRIG?
AVEM NEVOIE DE O SEAMĂ DE COMISII, COMISIA REPREZENTATIVĂ, COMISIA DE

INVESTIGAŢII

DEMISIA! DĂ-ŢI-O, CERE-ŢI-O! DEMISIA!

MINOR POEMS

POEME MINORE

EYES THAT LAST 1 SAW IN TEARS
THROUGH DIVISION HERE IN DEATH'S DREAM KINGDOM THE GOLDEN VISION REAPPEARS I SEE THE EYES BUT NOT THE TEARS THIS IS MY AFFLICTION.

THIS IS MY AFFLICTION
EYES I SHALL NOT SEE AGAIN
EYES OF DECISION
EYES I SHALL NOT SEE UNLESS
AT THE DOOR OF DEATH'S OTHER kingdom
WHERE, AS IN THIS
THE EYES OUTLAST A LITTLE WHILE

A LITTLE WHILE OUTLAST THE TEARS
AND HOLD US IN DERISION.

OCHII PE CARE I-AM VĂZUT ÎNLĂCRĂMAȚI ultima oară
ÎN SFÂRŞIERE
AICI ÎN ÎMPĂRĂȚIA DE VIS A MORȚII VIZIUNEA DE AUR MI SE ARATĂ IARĂŞI OCHII-I MAI VĂD DAR LACRIMILE NU ACEASTA-I MAREA MEA DURERE.

ACEASTA-I MAREA MEA DURERE
OCHII PE CARE N-AM SĂ-I MAI VĂD VREODATĂ
OCHI DE PUTERE
OCHII PE CARE N-AM SĂI MAI VĂD DECÂT

ÎN PRAGUL CELEILALTE ÎMPĂRĂȚII
A MORȚII
UNDE, CA ŞI ÎN ACEASTA,
OCHII MAI DĂINUIE PUȚIN
MAI DĂINUIE PUȚIN MAI MULT CA
LACRIMILE
ŞI NE IAU ÎN DERÂDERE.

Traducere de Mircea Ivănescu

THE WIND SPRANG UP AT FOUR O'CLOCK THE WIND SPRANG UP AND BROKE THE BELLS SWINGING BETWEEN LIFE AND DEATH HERE, IN DEATH'S DREAM KINGDOM THE WAKING ECHO OF CONFUSING STRIFE IS IT A DREAM OR SOMETHING ELSE WHEN THE SURFACE OF THE BLACKENED RIVER IS A FACE THAT SWEATS WITH TEARS? I SAW ACROSS THE BLACKENED RIVER

THE CAMP FIRE SHAKE WITH ALIEN SPEARS. HERE, ACROSS DEATH'S OTHER RIVER THE TARTAR HORSEMEN SHAKE THEIR SPEARS.

VÂNTU
L
PORNI
LA
PATRU,
FOART
E
POTRIV
NIC
CLOPO
TELOR
CE SE
LEAGĂ

NĂ ŞI-ACUM, PE TOARTE, TOT
ÎNTRE VIAȚĂ ŞI-NTRE MOARTE, ÎN
FIEFUL CEL DE VIS AL MORȚII,
LÎCOUL VRAJBEI, VIS SAU CE LI-
AICI, ATUNCI CÂND FLUVIUL
NEGRU UN CHIP SCĂLDAT ÎN
LACRIMI E? VĂD FOCUL, PESTE
FLUVIUL NEGRU, DE TABĂRĂ,-
NTRE STRANII SULIȚI. IAR PESTE
CEL OPUS, AL MORȚII, PE CAI,
STRĂJI NEGRE-AGITĂ SULIȚI.

Traducere de Şerban Poartă & Adriana-Carmen Racoviță

FIVE-FINGER EXERCISES

EXERCIȚII PENTRU CINCI DEGETE

THE SONGSTERS OF THE AIR REPAIR TO THE GREEN FIELDS OF RUSSELL SQUARE. BENEATH THE TREES THERE IS NO EASE FOR THE DULL BRAIN, THE SHARP DESIRES AND THE QUICK EYES OF WOOLLY BEAR. THERE IS NO RELIEF BUT IN GRIEF. 0 WHEN WILL THE CREAKING HEART

CEASE? WHEN WILL THE BROKEN CHAIR GIVE EASE? WHY WILL THE SUMMER DAY DELAY? *When* WILL TIME FLOW AWAY?

PISICO,
PĂSĂRETU
L LASĂ-1,
în
VERDELE
DIN
PARCUL
RUSSEL
SQUARE,
SĂ SE-
MPERECH

EZE, CREIER AM GREU, DORINȚE,-N
PLIN CUTREIER SUB OCHIUL URSULUI
DE PLUȘ. SCĂPAREA-N GRIJĂ-I. CÂT
MAI AM SĂ-MI AUD INIMA ÎN
SCHIAUN? VREAU TIHNĂ ÎNTR-UN
ȘUBRED SCAUN. DE CE ÎNTÂRZIE ZIUA-
N GEAM? ***Cât*** N-ARE TIMPU-A-MI
SPUNE „UȘȘȘ"?

Traducere de Şerban Toartă & Adriana-Carmen Racoviță

IN A BROWN FIELD STOOD A TREE AND THE TREE WAS CROOKT AND DRY. IN A BLACK SKY, FROM A GREEN CLOUD NATURAL FORCES SHRIEK'D ALOUD, SCREAMED, RATTLED, MUTTERED ENDLESSLY. LITTLE DOG WAS SAFE AND WARM UNDER A CRETONNE EIDERDOWN, YET THE FIELD WAS CRACKED AND BROWN AND THE TREE WAS CRAMPED AND DRY. POLLICLE DOGS AND CATS ALL MUST JELLICLE CATS AND DOGS ALL MUST LIKE UNDERTAKERS, COME TO DUST. HERE A LITTLE DOG I PAUSE

HEAVING UP MY PRIOR PAWS, PAUSE, AND SLEEP ENDLESSLY.

PE CÂMP, ÎN VÂNT, UN VEŞTED POM, IAR DINTR-UN VERDE NOR, NATURA ÎŞI REVĂ

RSASE,-NTREAGĂ, URA, URLÂND, PE FIARĂ ŞI PE OM. LA ADĂPOST, NUMAI DRĂGUŢU' ŞI FOARTE DRAGU-MI CĂŢELANDRU SUB PLEDUL CĂLDUROS ŞI TANDRU; ŞI TOTUŞI, SOARELE PE SOL FIERBEA, CA ŞI-N COPACUL GOL. AH, PISICUŢU-CUŢU-CUŢU, MI-E TEAMĂ CĂ ŞI VOI, CA DOMNUL DRICAR, VEŢI DEVENI ŢĂRÂNĂ. I>I,-ACUM, FĂCÂND DIN MÂNĂ LABĂ, MI-O PUN SUB CAP ŞI, ÎNTR-O RÂNĂ, CA SĂ-MI FORTIFIC PARTEA SLABĂ, ÎMI DORM PE SĂTURATE SOMNUL.

Traducere de Şerban Poartă & Adriana-Carmen Racoviţă

THE LONG LIGHT SHAKES ACROSS THE LAKE, THE FORCES OF THE MORNING QUAKE, THE DAWN IS SLANT ACROSS THE LAWN, HERE IS NO EFT OR MORTAL SNAKE BUT ONLY SLUGGISH DUCK AND DRAKE. I HAVE SEEN THE MORNING SHINE, I HAVE HAD THE BREAD AND WINE, LET THE FEATHERED MORTALS TAKE THAT WHICH IS THEIR MORTAL DUE, PINCHING BREAD AND FINGER TOO, EASIER HAD THAN SQUIRMING WORM; FOR I KNOW, AND SO SHOULD

YOU THAT SOON THE ENQUIRING WORM SHALL TRY OUR WELL-PRESERVED COMPLACENCY.

LUMINA SE PRELINGE LUNG
PE LAC. CI,-N PAJIŞTEA ÎN ROUĂ
PE CARE, OBLIC, ZORII-AJUNG,
NU-S ŞERPI, ŞOPÂRLE, CI DOAR DOUĂ
RĂȚUŞTE: SOȚ ŞI SOAȚĂ. EU
SFINȚITU-M-AM CU VIN ŞI PÂINE.
O, FIE CA ŞI-ACESTEA DOUĂ
SĂ CIUGULE PUȚINĂ PÂINE
ŞI DEGETU-MI. - SĂ DAI DE-UN
VIERME,
IAR NU SĂ ȚI SE DEA,-I MAI GREU;
ŞI CRED CĂ ŞTII ŞI TU, CE EU
ŞTIU: CĂ ISCODITORUL VIERME
ARE-NTREBĂRI ŞI-ARE-A LE PUNE,-N
CIUDA CONŞTI'NȚEI NOASTRE BUNE.

HOW DELIGHTFUL TO MEET MR. HODGSON! (EVERYONE WANTS TO KNOW ***him)*** **-**WITH HIS MUSICAL SOUND AND HIS BASKERVILLE HOUND WHICH, JUST AT A WORD FROM HIS MASTER WILL FOLLOW YOU FASTER AND FASTER AND TEAR YOU LIMB FROM LIMB. HOW DELIGHTFUL TO MEET MR. HODGSON! WHO IS WORSHIPPED BY ALL WAITRESSES (THEY REGARD HIM AS SOMETHING APART) WHILE ON HIS PALATE FINE HE PRESSES THE JUICE OF THE GOOSEBERRY TART. HOW DELIGHTFUL TO MEET MR. HODGSON!

(EVERYONE WANTS TO KNOW ***him).*** HE HAS **999** CANARIES AND

ROUND HIS HEAD FINCHES AND FAIRIES IN JUBILANT RAPTURE SKIM. HOW DELIGHTFUL TO MEET MR. HODGSON!

(EVERYONE WANTS TO MEET ***him).***

LUI MR. HODGSON, DACĂ-N CALE ÎȚI IESE,- ASCULTĂ-I, CHIAR SERVIL, IMPRESIILE MUZICALE,

CĂCI CÂINELE-I DIN BASKERVILLE, LA UN CUVÂNT AL LUI STĂPÂN-SU, TE SFÂŞIE. E-UN NOROC SĂ-1 POȚI VEDEA PE MR. HODGSON (TOȚI VOR SĂ LE IASĂ-N CALE ***dânsu'***). ŞI-OSPĂTĂRIȚELE PE ***dânsu'*** L-ADORĂ, CÂND LE CERE-O TARTĂ CU AGRIŞE, DUPĂ CE PRÂNZU' ŞI-1 IA, - ÎNCAPE-ATÂTA ARTĂ ÎN MR. HODGSON, CĂ-ȚI DĂ PLÂNSU'

CÂND AFLI DE CEI NOUĂ SUTE NOUĂZEŞNOUĂ DE CANARI, DE ZÂNELE CE-I ZBOARĂ-N JUR CU CINTEZELE DIN AZUR. DOMNI MARI ŞI DOAMNE CUNOSCUTE UN IDOL AU: PE MR. HODGSON.

CE MINUNAT E MR. HODGSON!

Traducere de Şerban Poartă &Adrtana-Carmen Racoviță

HOW UNPLEASANT TO MEET MR. ELIOT!
WITH HIS FEATURES OF CLERICAL CUT,
AND HIS BROW SO GRIM
AND HIS MOUTH SO PRIM
AND HIS CONVERSATION, SO NICELY
RESTRICTED TO WHAT PRECISELY
AND IF AND PERHAPS AND BUT.
HOW UNPLEASANT TO MEET MR. ELIOT!
WITH A BOBTAIL CUR
IN A COAT OF FUR
AND A PORPENTINE CAT
AND A WOPSICAL HAT:
HOW UNPLEASANT TO MEET MR. Eliot!

(WHETHER HIS MOUTH BE OPEN OR shut).

\\\ VINE S-O IEI REPEDE-NDĂRĂT DE-I ÎNTÂLNEŞTI PE MR. ELIOT, (LE-ADUCE-A ***clergyman*** DELOC AMEN, (II AROGANT ŞI PLIN DE IFOS ERGOTANT IN CONVERSAȚIA LUI RESTRÂNSĂ L.SI DACĂ, LA PESEMNE ŞI LA ÎNSĂ. I'UGI, AŞADAR, DEPARTE-HĂT DE-ȚI IESE-N CALE MR. ELIOT, -IN BLANĂ,-MPĂLĂRIAT EXOTIC ŞL CU, ÎN LESĂ, BERCU-I, DE COADĂ, CÂINE, -NELIPSIND DIN CERCU-I NICI UN MOTAN TORCÂND (N)E(V)ROTIC... CĂ

TACE SAU VORBEŞTE,-AM VRUT S-
ARĂT CE DIZGRAȚIOS E MR. ELIOT.

Traducere de Şerban Poartă

218
S

141

PRIVELIŞTI

CHILDREN'S VOICES IN THE ORCHARD
BETWEEN THE BLOSSOM- AND THE FRUIT-TIME: GOLDEN HEAD, CRIMSON HEAD, BETWEEN THE GREEN TIP AND THE ROOT. BLACK WING, BROWN WING, HOVER OVER; TWENTY YEARS AND THE SPRING IS OVER; TO-DAY, TO-MORROW GRIEVES, COVER ME OVER, LIGHT-IN-LEAVES; GOLDEN HEAD, BLACK WING, CLING, SWING, SPRING, SING,
SWING UP INTO THE apple-tree.

ÎN LIVADĂ, GLASURI DE COPII,
ÎNTRE ÎNFLORIRE ŞI RODIRE:

CAPETE-AURII ŞI STACOJII,
ÎNTRE VERDE VÂRF ŞI RĂDĂCINĂ.
FÂL-FÂL - ARIPA CEA NEAGRĂ ŞI CEA BRUNĂ;
DOUĂZECI DE ANI ŞI NOAPTE BUNĂ,
PRIMĂVARĂ! GREU ŞI-AICI, ŞI-N ZARE,
ÎNVELEŞTE-MĂ, LUMINĂ-DIN-FRUNZARE;
CAP DE AUR, - NEAGRA ARIPĂ, ÎN PLIN
DANS APRILIN,
LLNIŞTE-N CRENGILE DE MĂR
NELINIŞTE.

Traducere de Şerban Poartă

RED RIVER, RED RIVER, SLOW FLOW HEAT IS SILENCE NO WILL IS STILL AS A RIVER STILL. WILL HEAT MOVE ONLY THROUGH THE MOCKING-BIRD HEARD ONCE? STILL HILLS WAIT. GATES WAIT. PURPLE TREES, WHITE TREES, WAIT, WAIT, DELAY, DECAY. LIVING, LIVING, NEVER

MOVING. EVER MOVING IRON THOUGHTS CAME WITH ME AND GO WITH ME: RED RIVER, RIVER, RIVER.

ROŞU RÂU, ROŞU RÂU,
LENT AFLUENT AL ARŞIȚEI
TĂCERII,
MAI MARE-I, OARE, VREO
LENTOARE
DECÂT A UNUI MOLCOM
RÂU?
CERE-I BATJOCORITOAREI
PĂSĂRI AUZITE
CÂNDVA, SĂ-I PUNĂ CAPĂT
ARŞIȚEI SPUZITE.
COLINĂ LINĂ-N AŞTEPTARE.
POARTĂ
ÎN AŞTEPTARE. ARBORI CARE

POARTĂ
FLORI PURPURII, FLORI ALBE,-N AŞTEPTARE.
AMÂNÂND AZI, DECAZI. TRĂIND
ÎN NEMIŞCARE VEŞNIC, ÎN VEŞNICĂ MIŞCARE
FĂRĂ FRÂU.
GÂNDURI DE FIER, CE VIN CU MINE, CARE PIER
CU MINE-ODATĂ... ROŞU, ROŞU RÂU.

Traducere de Şerban Poartă

///.
Usk

DO NOT SUDDENLY BREAK THE BRANCH, OR HOPE TO FIND
THE WHITE HART BEHIND THE WHITE WELL. GLANCE ASIDE, NOT FOR LANCE, DO NOT SPELL OLD ENCHANTMENTS. LET THEM SLEEP. 'GENTLY DIP, BUT NOT TOO DEEP', LIFT YOUR EYES

WHERE THE ROADS DIP AND WHERE THE

///.
Usk

ROADS rise SEEK ONLY THERE

WHERE THE GREY LIGHT MEETS THE GREEN AIR THE HERMIT'S CHAPEL, THE PILGRIM'S PRAYER.

CEVA-MI ORDONĂ CREANGA SĂ N-O FRÂNG
DINTR-ODATĂ. SĂ NU SPER, ÎN CRÂNG,
CERBUL ALB SĂ-1 VĂD DUPĂ FÂNTÂNA
218

CEA ALBĂ. SĂ NU LAS SĂ-MI CADĂ VRE-O OCHEADĂ PE LANCEA GREA,
- SAU MÂNA... NICI VRĂJI, DIN SOMN, SĂ NU TREZESC... CEVA-MI ORDONĂ: „DULCE DOMN, AFUNDĂ-TE, DAR NU PÂNĂ-N STRĂFUND",
TE UITĂ ÎNCOTRO VEZI DRUMUL SCUND
PIERIND, ŞI-UN ALTU,-NALT, CĂ SE IVEŞTE: PRIVEŞTE-ACOLO, DOAR, UNDE LUMINA CEA GRI SE PIERDE-N, VERDE, AERUL ÎN CARE SE-NVĂLUIE CAPELA-N CARE MONAHU-ASCULTĂ VAIERUL ŞI AHUL INIMII PELERINULUI ACELA.

Traducere de Şerban Toartă

IV. Rannoch, by Glencoe

HERE THE CROW STARVES, HERE THE
PATIENT STAG
BREEDS FOR THE RIFLE. BETWEEN THE SOFT
MOOR
AND THE SOFT SKY, SCARCELY ROOM
TO LEAP OR TO SOAR. SUBSTANCE
CRUMBLES, IN THE THIN AIR
MOON COLD OR MOON HOT. THE ROAD
WINDS IN
LISTLESSNESS OF ANCIENT WAR,
LANGUOR OF BROKEN STEEL,
CLAMOUR OF CONFUSED WRONG, APT

IN SILENCE. MEMORY IS STRONG
BEYOND THE BONE. PRIDE SNAPPED,
SHADOW OF PRIDE IS LONG, IN THE LONG PASS
NO CONCURRENCE OF BONE.

IV. Rannoch, lângă Glencoe

AICI ÎNFOMETEAZĂ CIOARA, CERBUL RABDĂ
A SE PRĂSI-N BĂTAIA PUŞTII. ÎNTRE LANDA
MOLCOMĂ ŞI CERUL BLÂND NU ESTE
LOC NICI SĂ ŢOPĂI VESEL, NICI SĂ TE-ABURCI PE CRESTE.
MATERIA,-N AER RAREFIAT, SE SFARMĂ. LUNA-I RECE,

LUNA-I FIERBINTE. ŞERPUIND, DRUMEAGUL TRECE PRINTRE
APATIA FOSTELOR RĂZBOAIE, A OȚELULUI DUPĂ CE-AJUNGE AŞCHII. LARMĂ
A RĂULUI CONFUZ, ATÂT DE APTĂ
SĂ FACĂ UNA CU TĂCEREA SAU CU-O ŞOAPTĂ.
MEMORIA PERSISTĂ MAI PRESUS DE OASELE ALBIND AICI. TRUFIA SE RĂȚOIE, PRELUNGĂ, LI UMBRA-I. ÎN TĂCEREA ÎNDELUNGĂ FĂRĂ ECOU, FĂRĂ ECOU SUNT OASELE.

V. Cape Ann

0 QUICK QUICK QUICK, QUICK HEAR THE SONG-SPARROW,
SWAMP-SPARROW, FOX-SPARROW, VESPER-SPARROW
AT DAWN AND DUSK. FOLLOW THE DANCE
OF THE GOLDFINCH AT NOON. LEAVE TO CHANCE
THE BLACKBURNIAN WARBLER, THE SHY ONE. HAIL
WITH SHRILL WHISTLE THE NOTE OF THE QUAIL, THE BOB-WHITE
DODGING THE BAY-BUSH. FOLLOW THE FEET
OF THE WALKER, THE WATER-THRUSH. FOLLOW THE FLIGHT
OF THE DANCING ARROW, THE PURPLE MARTIN. GREET

IN SILENCE THE BULLBAT. ALL ARE DELECTABLE. SWEET sweet sweet
BUT RESIGN THIS LAND AT THE END, RESIGN IT
TO ITS TRUE OWNER, THE TOUGH ONE, THE SEA-GULL.

THE PALAVER is FINISHED.

V. CapeAnn

CIP-CIP-CIP-CIP, - AICI TE-MPRESURĂ, CU

GLAS MINUSCUL, VRABIA CÂNTĂTOARE ŞI CEALALTĂ, VRABIA DE BALTĂ, MIERLA CEA DE APĂ, MICA PRESURĂ, DIN ZORII ZILEI PÂNĂ LA CREPUSCUL. URMĂREŞTE, LA AMIAZĂ, DANSUL STICLETELUI. LASĂ-1 ÎN VOIA LUI PE STURZUL DE BLACKBURN, MAI SPERIOS DECÂT UN PUER. ÎNTÂMPINĂ C-UN ŞUIER ASCUŢIT APELUL

PITPALACULUI

ŞI-AL PREPELIŢEI ALBE CE SE ASCUNDE-N TUFELE DIN JURUL LACULUI; ŞI IA-TE DUPĂ STURZUL DE APĂ. IA AMINTE LA LĂSTUNUL PURPURIU, LA ZBORU-I CE E DANSUL UNEI SĂGEŢI RAZANTE. NU UITA SĂ-I ADUCI OMAGIU ŞOIMULUI DE NOAPTE.
CU TOATELE,-S O ÎNCÂNTARE: CIP-CIRIP. - CI LASĂ-LE, ACUM, ÎN URMA ta,

PE FIECARE, UIT-O,-ACUM, PE CREANGA
FIECĂREIA,-N FAVOAREA ADEVĂRATULUI STĂPÂN AL LOCULUI,
CE ESTE UNUL, NEBIRUITUL PESCĂRUŞ DE MARE.

GATA CU TREANCA-FLEANCA.

Traducere de Şerban Toartă & Aâriana-Carmen Racoviță

LINES FOR AN OLD MAN

THE TIGER IN THE TIGER-PIT IS NOT MORE IRRITABLE THAN I. THE WHIPPING TAIL IS NOT MORE STILL THAN WHEN I SMELL THE ENEMY WRITHING IN THE ESSENTIAL BLOOD OR DANGLING FROM THE FRIENDLY TREE. WHEN I LAY BARE THE TOOTH OF WIT THE HISSING OVER the ARCHED TONGUE IS MORE AFFECTIONATE than HATE, MORE BITTER THAN the LOVE OF YOUTH, AND INACCESSIBLE BY the YOUNG. REFLECTED FROM MY GOLDEN EYE. THE DULLARD KNOWS THAT HE IS MAD.

TELL me IF I am not glad!

VERSURI PENTRU UN BĂTRÂN

TIGRUL ÎN
CUŞCĂ NU-I
DELOC MAI
IRASCIBIL
DECÂT
MINE.
LIĂTAIA
COZII NU-I

DELOC MAI CALMĂ, CÂND ADULMEC
CINE MI-E INAMIC, ZVÂCNIND ÎN
ROŞUL VITAL, SAU CĂȚĂRAT PE-UN
RAM, -CI-MI ŞUIER, PRINTRE COLȚI,
REPROŞUL MAI DULCE DECÂT CÂND
ERAM UN PUŞTI.
IAR JUNII NU PRICEP
DE CE E OCHIU-MI GALBEN mult
ÎNGUST.
CI-I JALE CÂND PRICEP.

Şi să nu CREZI CĂ NU EXULT!

CHORUSES FROM 'THE ROCK'
1934

CORURILE DIN „STÂNCA"[1]
1934

Traducere de Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă

THE EAGLE SOARS IN THE SUMMIT OF HEAVEN, THE HUNTER WITH HIS DOGS PURSUES HIS CIRCUIT. 0 PERPETUAL REVOLUTION OF CONFIGURED STARS, 0 PERPETUAL RECURRENCE OF DETERMINED SEASONS,
0 WORLD OF SPRING AND AUTUMN, BIRTH AND DYING! THE ENDLESS CYCLE OF IDEA AND ACTION, ENDLESS INVENTION, ENDLESS EXPERIMENT, BRINGS KNOWLEDGE OF MOTION, BUT NOT OF STILLNESS; KNOWLEDGE OF SPEECH, BUT NOT OF SILENCE; KNOWLEDGE OF WORDS, AND IGNORANCE OF THE WORD.
ALL OUR KNOWLEDGE BRINGS US NEARER TO OUR IGNORANCE,
ALL OUR IGNORANCE BRINGS US NEARER TO DEATH,
BUT NEARNESS TO DEATH NO NEARER TO GOD.
WHERE IS THE LIFE WE HAVE LOST IN LIVING?
WHERE IS THE WISDOM WE HAVE LOST IN KNOWLEDGE?
WHERE IS THE KNOWLEDGE WE HAVE LOST IN INFORMATION?
^
THE CYCLES OF HEAVEN IN TWENTY CENTURIES
BRING US FARTHER FROM GOD AND NEARER TO THE DUST.

1JOURNEYED TO LONDON, TO THE TIMEKEPT CITY, WHERE THE RIVER FLOWS, WITH FOREIGN FLOTATIONS. THERE I WAS TOLD:

WE HAVE TOO MANY CHURCHES, AND TOO FEW CHOP-HOUSES.
THERE 1 WAS TOLD:
LET THE VICARS RETIRE. MEN DO NOT NEED THE CHURCH
IN THE PLACE WHERE THEY WORK, BUT WHERE THEY SPEND THEIR SUNDAYS.
HĂLĂDUIE PAJURA ÎN SLAVA CERULUI,
ORION URMEAZĂ-ŞI CRUGUL, CU HAITA LUI DE CÂINI.
0, MIŞCARE PERPETUĂ DE REVOLUȚIE A ASTRELOR ÎN BUNĂ RÂNDUIALĂ,
0, REÎNTOARCERE PERPETUĂ A CELOR PATRU ANOTIMPURI,
TU, LUME-A PRIMĂVERII ŞI A TOAMNEI, A NAŞTERII ŞI A MORȚII!
NESFÂRŞITUL CICLU AL IDEII ŞI AL ACȚIUNII,
AL INVENȚIEI ŞI AL EXPERIENȚEI FĂRĂ CAPĂT
ADUCE CU SINE CUNOAŞTEREA MIŞCĂRII, - NU ŞI PE-A REPAOSULUI, ÎNSĂ;
CUNOAŞTERE A GRAIULUI, DAR NU ŞI A TĂCERII;
CUNOAŞTERE A CUVINTELOR, DAR IGNORANȚĂ CÂT DESPRE CUVÂNT.
TOATĂ ACEASTĂ CUNOAŞTERE A NOASTRĂ NE APROPIE DE IGNORANȚĂ,
TOATĂ ACEASTĂ IGNORANȚĂ NE APROPIE DE MOARTE,
APROPIEREA DE MOARTE, ÎNSĂ, NU NE APROPIE DE DUMNEZEU.

UNDE NE ESTE VIAȚA PE CARE, TRĂIND-O, O VOM FI IROSIT?
UNDE - ÎNȚELEPCIUNEA IROSITĂ ODATĂ CU PLETORA DE CUNOŞTINȚE?
UNDE - CUNOAŞTEREA AJUNSĂ UN STOC DE INFORMAȚII?
CICLURILE CERULUI DE-A LUNGUL A DOUĂZECI DE SECOLE
NE TOT ÎNDEPĂRTEAZĂ DE DOMNUL DUMNEZEU ŞI NE APROPIE DE Mormânt

FOST-AM LA LONDRA, URBE CE-ŞI DRĂMUIE BINE TIMPUL,
ACOLO UNDE FLUVIUL, CU-NMLĂDIERI STRĂINE, CURGE.
ŞI MI S-A SPUS ACOLO: BISERICI AVEM PREA MULTE
ŞI PREA PUȚINE BIRTURI POPULARE. ŞI MI S-A SPUS ACOLO:
CLERICII, IA PENSIE CU EI! OAMENII NU AU NEVOIE DE BISERICĂ
ACOLO UNDE-ŞI AU LOCUL DE MUNCĂ, CI UNDE-ŞI PETREC REPAOSUL DUMINICAL.

IN THE CITY, WE NEED NO BELTS:
LET THEM WAKEN THE SUBURBS.
I JOURNEYED TO THE SUBURBS, AND THERE I WAS TOLD:
WE TOIL FOR SIX DAYS, ON THE SEVENTH WE MUST MOTOR
TO HINDHEAD, OR MAIDENHEAD.
IF THE WEATHER IS FOUL WE STAY AT HOME AND READ THE
IN INDUSTRIAL DISTRICTS, THERE I WAS TOLD
OF ECONOMIC LAWS.

IN THE PLEASANT COUNTRYSIDE, THERE IT SEEMED THAT THE COUNTRY NOW IS ONLY FIT FOR PICNICS. AND THE CHURCH DOES NOT SEEM TO BE WANTED IN COUNTRY OR IN SUBURB; AND IN THE TOWN ONLY FOR IMPORTANT WEDDINGS.

CHORUS LEADER:

SILENCE! AND PRESERVE RESPECTFUL DISTANCE.
FOR I PERCEIVE APPROACHING
THE ROCK. WHO WILL PERHAPS ANSWER OUR DOUBTINGS.
THE ROCK. THE WATCHER. THE STRANGER.
HE WHO HAS SEEN WHAT HAS HAPPENED
AND WHO SEES WHAT IS TO HAPPEN.
THE WITNESS. THE CRITIC. THE STRANGER.
THE GOD-SHAKEN, IN WHOM IS THE TRUTH INBORN.

Enter the ROCK, *led by a* BOY:

THE ROCK:

THE LOT OF MAN IS CEASELESS LABOUR,
OR CEASELESS IDLENESS, WHICH IS STILL HARDER,
OR IRREGULAR LABOUR, WHICH IS NOT PLEASANT.
I HAVE TRODDEN THE WINEPRESS ALONE, AND I KNOW
THAT IT IS HARD TO BE REALLY USEFUL, RESIGNING
THE THINGS THAT MEN COUNT FOR HAPPINESS, SEEKING
THE GOOD DEEDS THAT LEAD TO OBSCURITY, ACCEPTING

ÎN CITY, DE CLOPOTE, N-AVEM NEVOIE:
DIN SOMN, SĂ SCOALE DOAR PERIFERIA.
LA MARGINEA ORAŞULUI, AM FOST, ŞI MI S-A SPUS ACOLO:
PE SĂPTĂMÂNĂ, ŞASE ZILE NE TRUDIM, ÎNTR-A ŞAPTEA LUĂM OMNIBUSUL
SPRE HINHEAD SAU SPRE MAIDENHEAD,
DACĂ VREMEA E POSOMORÂTĂ, STĂM ACASĂ ŞI CITIM GAZETA.
ÎN ZONELE INDUSTRIALE, MI S-A VORBIT
DESPRE LEGILE ECONOMICE.
ÎN ADORABILA PROVINCIE, PARCĂ NIMENI N-ARE ALTĂ TREABĂ
DECÂT S-O IA DIN LOC LA IARBĂ VERDE.
IAR BISERICA PARE A NU MAI FI DORITĂ
LA ȚARĂ SAU ÎN SUBURBII; CÂT DESPRE CENTRU.
E BUNĂ DOAR PENTRU CEREMONII NUPȚIALE SCUMPE.

CORIFEUL:
LINIŞTE! ŞI PĂSTRAȚI, ROGU-VĂ, DISTANȚA CUVENITĂ,
CĂCI SIMT CĂ SE APROPIE STÂNCA.
EA NE-AR PUTEA RĂSPUNDE LA UNELE DIN ÎNDOIELI.
EA ESTE PIATRA DE HOTAR. EA ESTE CRITICUL. STRĂINUL.
CEL CARE A VĂZUT CELE-NTÂMPLATE,
ŞTIINDU-LE PE CELE CE AU SĂ SE ÎNTÂMPLE.

MARTORUL. CRITICUL. STRĂINUL.
CEL DE-CĂTRE-DUMNEZEU-PREATULBURATUL, ÎN CARE ADEVĂRU-I ÎNNĂSCUT.

Intră STÂNCA *Este condusă de un*

BĂIEȚANDRU. STÂNCA:
DATUL OMULUI E MUNCA FĂRĂ CAPĂT,
SAU LENEA FĂRĂ CAPĂT, CE ESTE ŞI MAI REA, SAU MUNCA DIN AN ÎN PAŞTI, NU MAI PLĂCUTĂ. SINGUR TESCUIT-AM STRUGURII, ŞI ŞTIU:
GREU E SĂ FII ÎNTR-ADEVĂR FOLOSITOR, SĂ TE DEZBARI DE-ATÂTEA LUCRURI
PE CARE OAMENII LE CRED CONDIȚII ALE FERICIRII,
ÎN CĂUTAREA FAPTEI BUNE, CARE TE DUCE-N ÎNTUNERIC, S-O ACCEPȚI

WITH EQUAL FACE THOSE THAT BRING IGNOMINY, THE APPLAUSE OF ALL OR THE LOVE OF NONE. ALL MEN ARE READY TO INVEST THEIR MONEY BUT MOST EXPECT DIVIDENDS. I SAY TO YOU: ***Make perfect your will.*** I SAY: TAKE NO THOUGHT OF THE HARVEST, BUT ONLY OF PROPER SOWING.

THE WORLD TURNS AND THE WORLD CHANGES,
BUT ONE THING DOES NOT CHANGE.
IN ALL OF MY YEARS, ONE THING DOES NOT CHANGE.
HOWEVER YOU DISGUISE IT, THIS THING DOES NOT CHANGE:
THE PERPETUAL STRUGGLE OF GOOD AND EVIL.
FORGETFUL, YOU NEGLECT YOUR SHRINES AND CHURCHES;
THE MEN YOU ARE IN THESE TIMES DERIDE
WHAT HAS BEEN DONE OF GOOD, YOU FIND EXPLANATIONS
TO SATISFY THE RATIONAL AND ENLIGHTENED MIND.
SECOND, YOU NEGLECT AND BELITTLE THE DESERT.
THE DESERT IS NOT REMOTE IN SOUTHERN TROPICS,
THE DESERT IS NOT ONLY AROUND THE CORNER,
THE DESERT IS SQUEEZED IN THE TUBE-TRAIN NEXT TO YOU,
THE DESERT IS IN THE HEART OF YOUR BROTHER.
THE GOOD MAN IS THE BUILDER, IF HE BUILD WHAT IS GOOD.
I WILL SHOW YOU THE THINGS THAT ARE NOW BEING DONE,
AND SOME OF THE THINGS THAT WERE LONG AGO DONE,

THAT YOU MAY TAKE HEART. MAKE PERFECT YOUR WILL,"
LET ME SHOW YOU THE WORK OF THE HUMBLE. LISTEN.

The lights fade; in the semi-darkness the voices of WORKMEN ***are heard chanting.***

In the vacant places We will build
with new bricks There are hands
and machines And clay for new
brick And lime for new mortar

AŞIJDERI ŞI PE-ACEEA CE DUCE LA IGNOMINIE, APLAUZELE TUTURORA SAU. DRAGOSTEA NIMĂNUI. DISPUS E FIECARE SĂ-ŞI INVESTEASCĂ BANII, DAR CEI MAI MULȚI AŞTEAPTĂ UN PROFIT. ***Voința şlefuieşte-ți-o,*** ÎȚI SPUN. NU LA CULES, GÂNDEŞTE-TE, ÎȚI SPUN, CI LA CE SEMENI BINE ŞI LA TIMP.

LUMEA SE MIŞCĂ ŞI SE SCHIMBĂ,
UN SINGUR LUCRU NU SE SCHIMBĂ.
DE CÂND MĂ ŞTIU, ACESTA NU SE SCHIMBĂ,
ORICÂT L-AM PUNE SUB OBROC, LUCRUL ACESTA NU SE SCHIMBĂ:
LUPTA CEA DINTRE BINE ŞI RĂU, CARE-I DE-A PURURI.
DAR TU, CE TE COMPLACI ÎN AMNEZIE, CUM SĂ NU UIȚI SFINTELE LĂCAŞURI?
ÎN DERÂDERE IAU OAMENII DE AZI

CEEA CE, TEMEINIC, FĂCUTU-S-A PÂNĂ AZI, - GĂSIND TOT SOIUL
DE EXPLICAȚII CARE SUNT PE PLACUL RAȚIONALEI, LUMINATEI MINȚI A LOR.
E LIMPEDE, APOI, CĂ SE IGNORĂ PUSTIUL, PRIN MINIMALIZARE.
NU NUMAI DINCOLO DE TROPICUL CAPRICORNULUI SE-NTINDE EL, PUSTIUL,
PUSTIUL NU E NUMAI DUPĂ COLȚ,
CI IATÂ-1 CHIRCIT APROAPE DE TINE, ÎN METROU.
ÎN INIMA CELUI CE ȚI-E FRATE, SĂLĂŞLUIE PUSTIUL.
BUN E ACELA CE ZIDEŞTE CE E BUN.
AM SĂ-ȚI ARĂT LUCRURILE ÎNCROPITE AZI
ŞI CELE CE, DE MULT, AU FOST DURATE,
CA SĂ TE-NSUFLEȚEŞTI. CI ŞLEFUIEŞTE-ȚI
VOINȚA! IATĂ CE POT FACE PREAUMILII. IA NUMAI ANUNȚE.

Lumina scade; în semiîntuneric, se aud glasurile LUCRĂTORILOR,
cântând. Zidi-vom
Cu cărămidă nouă,-n tocuri Virane;
avem brațe şi maşini Lut pentru
cărămida nouă Şi var pentru
mortarul nou

Where the bricks are fallen We
will build with new stone Where
the beams are rotten We will
build with new timbers Where
the word is unspoken We will
build with new speech There is
work together A Church for all
And a job for each Every man to
his work.

Now group of WORKMEN *is silhouetted against the dim sky. From farther away, they are answered by voices of the* UNEMPLOYED.

No man has hired us
With pocketed hands
And lowered faces
We stand about in open places
And shiver in unlit rooms.
Only the wind moves
Over empty fields, untitled
Where the plough rests, at an angle
To the furrow. In this land
There shall be one cigarette to two men,
To two women one halfpint of bitter
*Ale. Inthisland --^*
No man has hired us. "
Our life is unwelcome, our death
Unmentioned in 'The Times'.

Chant of WORKMEN *again.*

The riverflows, the seasons turn
Tfje sparrow and starling have no time to waste.
If men do not build
How shall they live?
Unde cărămida a căzut Cu piatră
nouă vom clădi Unde grinzile au
putrezit Clădi-vom cu o nouă
lemnărie Unde cuvântul nu este rostit
Clădi-vom cu noi cuvinte: iată Ce
este a munci-mpreună O Biserică
pentru toți O muncă pentru fiecare Şi
fiecare la ce se pricepe.

Siluetele mai multor muncitori ***se profilează pe ecranul cerului obscur.*** *De departe, le răspund* ŞOMERII.

De lucru, nimeni nu ne-a dat
Cu mâinile în buzunare
Şi chipurile încruntate
Batem străzile de nicăieri spre nicăieri
Sau tremurăm în încăperi
Neluminate. Vântul doar
Mai cutreieră ogorul gol, părăginit,
Pe care plugul lâncezeşte-n brazdă.
E-o țară, a$ta,~n care, câte doi
Bărbați sorbi-vor dintr-o singură țigară,
Douăfemei, dintr-o aceeaşi halbă
Amăruie. în țara asta
Nu ne-a dat de lucru nimeni
Nebinevenită ne e viața; moartea
Nu ni-i anunțată în „The Times".

Cântecul LUCRĂTORILOR, DIN NOU. ***Anotimpurile se perindă, curge râul Vrabia şi graurul n-au vreme de pierdut. Dacă oamenii n-au ce să construiască Maiputea-vor, oare, să trăiască?***

When the field is tilled
A nd the wheat is bread
They shall not die in a shortened bed
And a narrow sheet. In this street

218

There is no beginning, no movement, no peace and no end
But noise without speech, food without taste.
Without delay, without haste

We would build the beginning and the end of this street. We build the meaning: A Church for all And a job for each Each man to his work.

Ogorul dacă e arat, Se
face pâine grâul
Şi-atunci n-ai să mai moripe-un patprea-ngust,
Pe un cearceaf prea strâmt. Pe strada asta
Nici început nu este, nici mişcare, nici pace, nicisfi
Ci numai larmăfără grai, mâncare fără nici un gid'
Fără întârziere, fără grabă
Face-i-vom acestei străzi un început şi un sfârşit.

Vom da o noimă lucrurilor:
O biserică pentru toți
O muncă pentru fiecare
Şi fiecare la ce se pricepe.

THUS YOUR FATHERS WERE MADE
FELLOW CITIZENS OF THE SAINTS, OF THE HOUSEHOLD OF GOD, BEING BUILT
UPON THE FOUNDATION OF APOSTLES AND PROPHETS, CHRIST JESUS HIMSELF THE CHIEF CORNERSTONE. BUT YOU, HAVE YOU BUILT WELL, THAT YOU NOW SIT HELPLESS IN A RUINED HOUSE? WHERE MANY ARE BORN TO IDLENESS, TO FRITTERED LIVES AND SQUALID DEATHS,
EMBITTERED SCORN IN HONEYLESS HIVES, AND THOSE WHO WOULD BUILD AND RESTORE TURN OUT THE PALMS OF THEIR HANDS,
OR LOOK IN VAIN TOWARDS FOREIGN LANDS FOR ALMS TO BE MORE OR THE URN
TO BE FILLED.
YOUR BUILDING NOT FITLY FRAMED TOGETHER, YOU SIT ASHAMED AND WONDER WHETHER
AND HOW YOU MAY BE BUILDED TOGETHER FOR A HABITATION OF GOD IN THE
SPIRIT, THE SPIRIT WHICH MOVED ON THE FACE OF THE WATERS LIKE A LANTERN SET
ON THE BACK OF A TORTOISE. AND SOME SAY: 'HOW CAN WE LOVE OUR NEIGHBOUR? FOR LOVE MUST BE MADE REAL
IN ACT, AS DESIRE UNITES WITH DESIRED; WE HAVE ONLY OUR LABOUR TO GIVE AND
OUR LABOUR IS NOT REQUIRED. WE WAIT ON CORNERS, WITH NOTHING TO BRING BUT THE SONGS WE CAN SING WHICH
NOBODY WANTS TO HEAR SUNG; WAITING TO BE FLUNG IN THE END, ON A HEAP LESS USEFUL THAN

DUNG.'
YOU, HAVE YOU BUILT WELL, HAVE YOU FORGOTTEN THE CORNER-STONE?
TALKING OF RIGHT RELATIONS OF MEN, BUT NOT OF RELATIONS OF MEN TO GOD.
'OUR CITIZENSHIP IS IN HEAVEN'; YES, BUT THAT IS THE MODEL AND TYPE FOR YOUR CITIZENSHIP UPON EARTH.

ÎNTR-ASTFEL AU AJUNS STRĂMOŞII TĂI
SĂ LOCUIASCĂ LÂNGĂ SFINŢII DIN CASA LUI DUMNEZEU, ZIDIŢI PE SOCLUL
APOSTOLILOR
ŞI-AL PROROCILOR, CU DOMNUL NOSTRU ISUS CRISTOS, - EL ÎNSUŞI, PIATRĂ UNGHIULARĂ. CI TU CLĂDIT-AI CU OSÂRDIE, OARE, DE STAI ACUM STINGHER ÎN CASA RUINATĂ? CĂCI MULŢI SE NASC DOAR PENTRU-A LE FI LENE, MENIŢI SĂ-ŞI TOACE VIAŢA, SĂ MOARĂ ÎN
MIZERIE, CU UN AMAR DISPREŢ ÎN STUPUL FĂRĂ MIERE, IAR ĂI DE TREBUIE SĂ-NALŢE ŞI SĂ-NDREPTE STAU PE DE-ALĂTUREA, CU MÂINILE ÎN SÂN SAU SE HLIZESC SPRE ŢĂRI STRĂINE, UNDE POMANA PARE-A FI MAI MARE,
IAR CEAINICUL, ORICÂND, MAI PLIN. LATĂ-TE RUŞINAT ŞI ÎNTREBÂNDU-TE, ODATĂ CU PROPRIA-ŢI CASĂ RĂU ÎNJGHEBATĂ ŞI PE-O RÂNĂ, DACĂ ŞI CUM, CU EA ODATĂ, AI MAI PUTEA SĂ FII CLĂDIT CA LOCUINŢĂ-A DOMNULUI ÎN DUH, DUH CE UMBLA PE FAŢA APELOR PRECUM O LUMÂNARE AŞEZATĂ PE CARAPACEA
UNEI BROAŞTE.

Spune-vor unii: „Cum pot eu, oare, să-mi iubesc aproapele?... Iubirea e iubire doar prin fapte, pe când dorința se lipește, făcând una, cu ceea ce este dorit; noi numai truda o avem de dat, a brațelor, - iar ea nu ni-i cerută. Noi așteptăm pe margini, fără nimic de dat în dar, mai puțin cântecul ce-1
îngânăm, pe care, însă, nimeni nu-1 aude; Așteptând ca, la
sfârşit, să fim zvârliți pe-un maldăr de gunoaie, mai netrebnic
decât cel de bălegar".
,'lu, cel care ai clădit temeinic, nu cumva vei fi uitat tocmai temeiul, anume piatra
cea de temelie?
O tot ținem cu veritabila relație dintre oameni, dar nu vorbim şi despre legătura
acestora cu DUMNEZEU. „Fi-vom autentici cetățeni doar în Cetatea Domnului!"; da, ăsta e tiparul şi
tipul de cetățenie de trebuință şi sub cer.

When your fathers fixed the place of GOD, And settled all the inconvenient saints, Apostles, martyrs, in a kind of Whipsnade, Then they could set about imperial expansion Accompanied by industrial development. Exporting iron, coal and cotton goods And intellectual enlightenment And everything, including capital And several versions of the Word of GOD:
The British race assured of a mission

Performed it, but left much at home
unsure.

Of all that was done in the past, you eat the fruit, either rotten or ripe. And the Church must be forever building, and always decaying, and always
being restored. For every ill deed in the past we suffer the consequence: For sloth, for avarice, gluttony, neglect of the Word of GOD, For pride, for lechery, treachery, for every act of sin. And of all that was done that was good, you have the inheritance. For good and ill deeds belong to a man alone, when he stands alone on the
other side of death, But here upon earth you have the reward of the good and ill that was done by
those who have gone before you. And all that is ill you may repair if you walk together in humble repentance,
expiating the sins of your fathers; And all that was good you must fight to keep with hearts as devoted as those
of your fathers who fought to gain it. The Church must be forever building, for it is forever decaying within and
attacked from without; For this is the law of life; and you must remember that while there is time of
prosperity
The people will neglect the Temple, and in time of adversity they
will decry it.

CÂND STRĂMOŞII TĂI AU TRAS HOTARUL LOCULUI ÎNSUŞI AL LUI DUMNEZEU,
(IĂSINDU-LE UN LOC AL LOR ŞI SFINȚILOR STÂNJENITORI,
APOSTOLILOR ŞI MARTIRILOR, CA ÎN MENAJERIA DE LA WHIPSNADE,
VOR FI PUTUT SĂ TREACĂ, MAI APOI, LA EXPANSIUNEA IMPERIALĂ
ÎN TANDEM CU DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ.
EXPORTÂND FIER, CĂRBUNE, TEXTILE DIN BUMBAC,
DAR ŞI INTELECTUALITATE,
DE TOATE, NIŞTE CAPITAL ŞI NISCAIVA VERSIUNI
ALE CUVÂNTULUI LUI DUMNEZEU:
STIRPEA BRITANICĂ ŞI-A ASUMAT MISIUNEA. A DUS-O PÂNĂ LA CAPĂT, LISÂND ÎNSĂ, ACASĂ, DESTULĂ ÎNCÂLCEALĂ.

DIN FRUCTUL CELOR PETRECUTE ÎN TRECUT, FIE, EL, PUTRED, FIE BUN, TE HRĂNEŞTI, ASTĂZI, TU. IAR BISERICA SE CADE SĂ CLĂDEASCĂ MEREU, CA SĂ DECADĂ ŞI SĂ FIE IARĂŞI

REFĂCUTĂ.

RELELE TRECUTULUI, PE TOATE, LE ISPĂŞIM, - DÂND SOCOTEALĂ
PENTRU TRÂNDĂVIE, ZGÂRCENIE, ÎMBUIBARE, NESOCOTIRE A CUVÂNTULUI LUI DUMNEZEU,
PENTRU MÂNDRIE VANĂ, DESFRÂU, FĂȚĂRNICIE, PENTRU ORICE FAPTĂ PĂCĂTOASĂ.
ŞI TOT BINELE FĂCUT DE TINE,-N VIAȚĂ, ARE SĂ-ŞI IA RĂSPLATA.
CĂCI ALE OMULUI SUNT ŞI BUNELE, ŞI RELELE, CÂND SE AFLĂ DINAINTEA MORȚII,

SINGURATIC.

CÂT EŞTI PE LUME, ÎNSĂ, ÎȚI IEI RĂSPLATA PENTRU BINELE SAU RĂUL FĂCUT DE CEI DE

DINAINTEA TA.

CI TOT RĂUL POATE FI-NDREPTAT, DACĂ,-MPREUNĂ, MERGI CU CEILALȚI PE CALEA CĂINȚEI,

ISPĂŞIND PĂCATUL CELOR CE ȚI-AU FOST ŞI-ȚI SUNT PĂRINȚI; ŞI TREBUIE SĂ LUPȚI - PENTRU CA TOT BINELE SĂ SE PĂSTREZE ÎN INIMI TOT ATÂT DE

CREDINCIOASE CA ALE BUNILOR PĂRINȚI AI TĂI, CE S-AU LUPTAT PENTRU A-1 DOBÂNDI. BISERICA SE CADE SĂ ZIDEASCĂ MEREU, PENTRU CĂ

E DE-A PURURI ROASĂ PE DINĂUNTRU,

IAR PE DINAFARĂ, ESTE DE-A PURURI ASEDIATĂ; PENTRU CĂ ASTA-I ÎNSĂŞI LEGEA VIEȚII, TU CUVENINDU-SE SĂ-ȚI AMINTEŞTI CĂ,-N

EPOCI

DE PROSPERITATE, OMUL NESOCOTEŞTE SFÂNTUL TEMPLU, PE CARE,-N VREMURI

DE RESTRIŞTE, ÎL HULEŞTE.

WHAT LIFE HAVE YOU IF YOU HAVE NOT LIFE TOGETHER?
THERE IS NO LIFE THAT IS NOT IN COMMUNITY,
AND NO COMMUNITY NOT LIVED IN PRAISE OF GOD.
EVEN THE ANCHORITE WHO MEDITATES ALONE,
FOR WHOM THE DAYS AND NIGHTS REPEAT THE PRAISE OF GOD,
PRAYS FOR THE CHURCH, THE BODY OF CHRIST INCARNATE.
AND NOW YOU LIVE DISPERSED ON RIBBON ROADS,
AND NO MAN KNOWS OR CARES WHO IS HIS NEIGHBOUR
UNLESS HIS NEIGHBOUR MAKES TOO MUCH DISTURBANCE,
BUT ALL DASH TO AND FRO IN MOTOR CARS,
FAMILIAR WITH THE ROADS AND SETTLED NOWHERE.
NOR DOES THE FAMILY EVEN MOVE ABOUT TOGETHER,
BUT EVERY SON WOULD HAVE HIS MOTOR CYCLE,
AND DAUGHTERS RIDE AWAY ON CASUAL PILLIONS.

MUCH TO CAST DOWN, MUCH TO BUILD, MUCH TO RESTORE; LET THE WORK NOT DELAY, TIME AND THE ARM NOT WASTE; LET THE CLAY BE DUG FROM THE PIT,

LET THE SAW CUT THE STONE, LET THE FIRE NOT BE QUENCHED IN THE FORGE.
NE! RĂIND CU CEILALȚI ÎMPREUNĂ, CE FEL DE VIAȚĂ POȚI AVEA?
NU EXISTĂ VIAȚĂ ÎN AFARA COMUNITĂȚII;
ȚII NU E COMUNITATE SĂ FI TRĂIT FĂRĂ DE-A-L SLĂVI PRE DUMNEZEU.
PÂNĂ ŞI PUSTNICUL CE CUGETĂ-N SINGURĂTATE,
(!CL PENTRU CARE ZILELE ŞI NOPȚILE REÎNNOIESC DUMNEZEIASCA SLAVĂ,
KOAGĂ-SE PENTRU BISERICĂ, CE-I TRUPUL CRISTOSULUI CEL ÎNTRUPAT.
ACUM TRĂIȚI, CU TOȚII, RISIPIȚI PE ŞLEAURI ŞOVĂIELNICE
SJ NIMĂNUIA NICI CĂ-I PASĂ DE VECINUL PE CARE NU-1 CUNOAŞTE,
DECÂT ÎN CAZUL CĂ ACESTA ISCĂ PREA MULTĂ TULBURARE,
CI IATĂ-I, PE TOȚI, CUM UMBLĂ-N MAŞINI RAPIDE,
CUNOSCĂTORI AI RUTEI CE DUCE NICĂIERI,
FAMILIA NU MAI VOIAJEAZĂ ÎMPREUNĂ,
CĂCI FIU-ŞI ARE PROPRIUL MOTOCICLU,
ŞAUA DIN SPATE REVENINDU-I OCAZIONAL SURIOAREI LUI.

MULT E DE DĂRÂMAT, MULT DE ZIDIT, MULT DE FĂCUT DIN NOU. SĂ NU MAI STĂM DEGEABA,-N AŞTEPTARE, SĂ NU MAI PIERDEM VREMEA ŞI VLAGA CEA DIN

BRAȚE;

SĂ SCOATEM LUT DIN MALUL DE ARGILĂ ŞI PIATRA S-O TĂIEM CU FIERĂSTRĂUL, FOCUL DIN FORJĂ NELĂSÂNDU-1 SĂ SE STINGĂ.

THE WORD OF THE LORD CAME UNTO ME, SAYING: 0
MISERABLE CITIES OF DESIGNING MEN,
0 WRETCHED GENERATION OF ENLIGHTENED MEN,
BETRAYED IN THE MAZES OF YOUR INGENUITIES, SOLD BY
THE PROCEEDS OF YOUR PROPER INVENTIONS:
1HAVE GIVEN YOU HANDS WHICH YOU TURN FROM
WORSHIP, I HAVE GIVEN YOU SPEECH, FOR ENDLESS
PALAVER,
I HAVE GIVEN YOU MY LAW, AND YOU SET UP
COMMISSIONS,
I HAVE GIVEN YOU LIPS, TO EXPRESS FRIENDLY SENTIMENTS,
I HAVE GIVEN YOU HEARTS, FOR RECIPROCAL DISTRUST.
I HAVE GIVEN YOU POWER OF CHOICE, AND YOU ONLY
ALTERNATE
BETWEEN FUTILE SPECULATION AND UNCONSIDERED
ACTION.
MANY ARE ENGAGED IN WRITING BOOKS AND PRINTING
THEM,
MANY DESIRE TO SEE THEIR NAMES IN PRINT,
MANY READ NOTHING BUT THE RACE REPORTS.
MUCH IS YOUR READING, BUT NOT THE WORD OF GOD,
MUCH IS YOUR BUILDING, BUT NOT THE HOUSE OF GOD.
WILL YOU BUILD, ME A HOUSE OF PLASTER, WITH
CORRUGATED ROOFING,

TO BE FILLED WITH A LITTER OF SUNDAY NEWSPAPERS?

1ST MALE VOICE:

A CRY FROM THE EAST:
WHAT SHALL BE DONE TO THE SHORE OF SMOKY SHIPS? WILL YOU
LEAVE MY PEOPLE FORGETFUL AND FORGOTTEN TO IDLENESS, LABOUR,
AND DELIRIOUS STUPOR? THERE SHALL BE LEFT THE BROKEN CHIMNEY,
\

CUVÂNTUL DOMNULUI A POGORÂT ASUPRĂ-MI, GRĂIND ASTFEL:
VAI, JALNICE ORAŞE CU INŞI UNELTITORI.
VAI, BIATĂ GENERAȚIE DE INDIVIZI CU CARTE,
TRĂDAȚI DE LABIRINTICUL INGENIU-AL VOSTRU,
VÂNDUȚI PE GOLOGANII ÎNCASAȚI PENTRU INVENȚIILE PROPRII;
MÂINI V-AM DAT, - NU VĂ-NCHINAȚI, ÎNSĂ, CU ELE,
DARUL VORBIRII VI L-AM DAT. IAR VOI O ȚINEȚI ÎN PALAVRE,
PÂNĂ ŞI LEGEA MEA V-AM DAT-O, IAR VOI DAȚI ÎMPUTERNICIRI,
0 GURĂ DATU-V-AM, CA SĂ VĂ SPUNEȚI PRIETENIA,
V-AM DAT O INIMĂ, ŞI SUNTEȚI, UNUL ÎN ALTUL, NEÎNCREZĂTORI.
V-AM DAT PUTEREA SĂ ALEGEȚI, - VOI NU FACEȚI DECÂT SĂ ŞOVĂIȚI
ÎNTRE DEŞARTE SPECULAȚII ŞI ACȚIUNI NEBINECUMPĂNITE.
MULȚI SCRIU CĂRȚI ŞI CHIAR LE TIPĂRESC,
DORNICI SĂ-ŞI VADĂ NUMELE PE O COPERTĂ,
MULȚI nu CITESC DECÂT PROGRAMUL CURSELOR DE CAI.
CITIT-AI MULT, ÎNSĂ CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU NU L-AI CITIT,

MULT CONSTRUIT-AI, ÎNSĂ NU E CASA LUI DUMNEZEU ACEASTA.
Nu VREI SĂ-MI FACI O CASĂ DE CARTON, CU-ACOPERIŞ SUBȚIRE de tablă ondulată,
PE CARE S-O UMPLI CU GUNOIUL GAZETELOR DUMINICALE?

CEA DINTÂI
VOCE DE
BĂRBAT:
UN STRIGĂT
de LA
RĂSĂRIT:
CE-AM PUTEA FACE, OARE, CU-ACEST ȚĂRM SUFOCAT DE, NEGRE DE FUM, ATÂTEA NAVE?
LĂSA-VEI NEAMUL MEU PRADĂ UITĂRII, PĂRĂSIT
în BRAȚELE TRÂNDĂVIEI, ÎN TRUDĂ ŞI CU MINTEA RĂTĂCITĂ?
VA SĂ RĂMÂNĂ-N URMĂ NUMAI O VATRĂ ÎN RUINĂ,

THE PEELED HULL, A PILE OF RUSTY IRON.
IN A STREET OF SCATTERED BRICK WHERE THE GOAT CLIMBS,
WHERE MY WORD IS UNSPOKEN.

2ND MALE VOICE:

A CRY FROM THE NORTH, FROM THE WEST AND FROM THE SOUTH
WHENCE THOUSANDS TRAVEL DAILY TO THE TIMEKEPT CITY;
WHERE MY WORD IS UNSPOKEN,
IN THE LAND OF LOBELIAS AND TENNIS FLANNELS
THE RABBIT SHALL BURROW AND THE THORN REVISIT,
THE NETTLE SHALL FLOURISH ON THE GRAVEL COURT,
AND THE WIND SHALL SAY: 'HERE WERE DECENT GODLESS PEOPLE:
THEIR ONLY MONUMENT THE ASPHALT ROAD
AND A THOUSAND LOST GOLF BALLS.'

CHORUS:

WE BUILD IN VAIN UNLESS THE LORD BUILD WITH US.
CAN YOU KEEP THE CITY THAT THE LORD KEEPS NOT WITH YOU?
A THOUSAND POLICEMEN DIRECTING THE TRAFFIC
CANNOT TELL YOU WHY YOU COME OR WHERE YOU GO.
A COLONY OF CAVIES OR A HORDE OF ACTIVE MARMOTS
BUILD BETTER THAN THEY THAT BUILD WITHOUT THE LORD.

SHALL WE LIFT UP OUR FEET AMONG PERPETUAL RUINS?
I HAVE LOVED THE BEAUTY OF THY HOUSE, THE PEACE OF THY SANCTUARY,
I HAVE SWEPT THE FLOORS AND GARNISHED THE ALTARS.
WHERE THERE IS NO TEMPLE THERE SHALL BE NO HOMES,
THOUGH YOU HAVE SHELTERS AND INSTITUTIONS,
PRECARIOUS LODGINGS WHILE THE RENT IS PAID,
SUBSIDING BASEMENTS WHERE THE RAT BREEDS
OR SANITARY DWELLINGS WITH NUMBERED DOORS
OR A HOUSE A LITTLE BETTER THAN YOUR NEIGHBOUR'S;
WHEN THE STRANGER SAYS: 'WHAT IS THE MEANING OF THIS CITY?
DO YOU HUDDLE CLOSE TOGETHER BECAUSE YOU LOVE EACH OTHER?'
WHAT WILL YOU ANSWER? 'WE ALL DWELL TOGETHER
UN SCHELET DE NAVĂ JUPUIT ŞI UN MORMAN DE FIEROTENII RUGINITE,
PE STRĂZI CU CĂRĂMIDA VRAIŞTE, PE CARE ŢAPUL SE COCOAŢĂ,
ACOLO UNDE NU E ROSTIT CUVÂNTUL MEU.

A DOUA VOCE DE BĂRBAT:

UN STRIGĂT DIN MIAZĂNOAPTE, APUS ŞI MIAZĂZI
DE UNDE MII DE OAMENI VIN GRĂMADĂ-N ORAŞUL CE-ŞI MĂSOARĂ TIMPUL;
UNDE CUVÂNTUL MEU E NEROSTIT,
ÎN LUMEA CRINILOR REGALI ŞI-A ALBULUI COSTUM DE TENIS
IEPURELE SE VA ACIUA, IAR MĂRĂCINELE VA STĂPÂNI DIN NOU,
URZICA VA DA-N FLOARE ÎN MIJLOCUL TERENULUI DE ZGURĂ,

Iar vântul va grăi într-astfel: „Aici trăiau, pe vremuri,
nişte păgâni de treabă:
Asfaltul drumului li-i monumentul unic
Şi miile de mingi de golf pierdute pentru totdeauna".

CORUL:

Fără nici o noimă ni-i zidirea, dacă nu zideşte, cu noi, şi DUMNEZEU.
Mai poate să-ți fie dragă o Cetate ce nu-i mai e la inimă lui DUMNEZEU?
O mie de poliţişti ce-ți dirijează propriul trafic
Nu-ți pot spune pentru ce-ai venit, încotro te-ndrepți.
O colonie de castori sau nişte harnice marmote
Zidesc mai bine decât ceia ce-nalță ziduri fără a crede-n DUMNEZEU.
Trebuie să păşim, mereu precauți, printre paragini fără capăt?
Iubit-am frumusețea Casei Tale, pacea jertfelnicului Tău,
Podelele i le-am spălat, altarele i le-am împodobit.
Acolo unde nu sunt temple, nu pot să fie nici cămine,
Cu toate că nu duceți lipsă de adăposturi, nici de instituții,
Sălaşe nesigure, fie şi dacă-ți plăteşti, la timp, chiria,
Subsoluri şubrede, unde puiază şobolanii
Sau chiar o locuință ceva-ceva mai bună decât a ălora de-alături;
Dacă Străinul are să întrebe: „Oraşului ăstuia, care să-i fie noima?
Din dragoste vă-nghesuiți unul în altul?" Care va fi răspunsul tău?

„Claie peste grămadă locuim Ca să facem bani, să facem bani,

To make money from each other? or 'This is a community'? And the Stranger will depart and return to the desert. O my soul, be prepared for the coming of the Stranger, Be prepared for him who knows how to ask questions.

O weariness of men who turn from GOD
To the grandeur of your mind and the glory of your action,
To arts and inventions and daring enterprises,
To schemes of human greatness thoroughly discredited,
Binding the earth and the water to your service,
Exploiting the seas and developing the mountains,
Dividing the stars into common and preferred,
Engaged in devising the perfect refrigerator,
Engaged in working out a rational morality,
Engaged in printing as many books as possible,
Plotting of happiness and flinging empty bottles,
Turning from your vacancy to fevered enthusiasm
For nation or race or what you call humanity;
Though you forget the way to the Temple,
There is one who remembers the way to your door:
Life you may evade, but Death you shall not.
You shall not deny the Stranger.
Unul pe spinarea ăluilalt?" sau „E, oare, asta o comunitate?" Ci Străinul o va lua din loc şi se va întoarce în deşert. Fii gata, suflete al meu, pentru venirea Străinului, fii pregătit Pentru cel care ştie să pună întrebări.

O, şi dezgustul din aceia ce-şi întorc faţa de la DUMNEZEU
înspre grandoarea minții proprii şi-nspre triumful propriilor acțiuni,
înspre meşteşuguri, născociri şi tot mai temerarele proiecte,

ÎNSPRE PLANURI DE MĂRIRE OMENEASCĂ, DISCREDITATE PE DE-A-NTREGUL,
PUNÂND PĂMÂNT ŞI APE-N SLUJBA PROPRIE,
EXPLOATÂND MĂRILE, IAR MUNȚII TRASFORMÂNDU-I,
ÎMPĂRȚIND STELELE CERULUI ÎN STELE DE RÂND ŞI-N STELE CU BLAZON,
PREOCUPAT SĂ INVENTEZE UN RĂCITOR MAI PERFORMANT,
PREOCUPAT SĂ INVENTEZE O MORALITATE RAȚIONALĂ,
PREOCUPAT SĂ SCOATĂ CÂT MAI MULTE CĂRȚI,
URZIND PLANURI DE FERICIRE ŞI DÂND CU STICLE GOALE DE-AZVÂRLITA,
TRECÂND UŞOR DE LA PLACIDITATE LA ENTUZIASMUL CEL MAI ARZĂTOR
PENTRU IDEEA DE NAȚIUNE SAU DE RASĂ, ORI PENTRU-ACEEA DE UMANITATE;
CU TOATE CĂ UIȚI CALEA CĂTRE TEMPLU,
NUMAI CĂ EXISTĂ, TOTUŞI, UNUL CE-ŞI AMINTEŞTE CALEA PÂNĂ LA UŞA TA: POȚI VIEȚII SĂ I TE SUSTRAGI, CI MOARTEA N-O POȚI OCOLI. NU-1 VEI PUTEA RESPINGE PE STRĂIN.

THERE ARE THOSE WHO WOULD BUILD THE TEMPLE,
AND THOSE WHO PREFER THAT THE TEMPLE SHOULD NOT BE BUILT.
IN THE DAYS OF NEHEMIAH THE PROPHET
THERE WAS NO EXCEPTION TO THE GENERAL RULE.
IN SHUSHAN THE PALACE, IN THE MONTH NISAN,
HE SERVED THE WINE TO THE KING ARTAXERXES,
AND HE GRIEVED FOR THE BROKEN CITY, JERUSALEM;
AND THE KING GAVE HIM LEAVE TO DEPART
THAT HE MIGHT REBUILD THE CITY.
SO HE WENT, WITH A FEW, TO JERUSALEM,
AND THERE, BY THE DRAGON'S WELL, BY THE DUNG GATE,
BY THE FOUNTAIN GATE, BY THE KING'S POOL,
JERUSALEM LAY WASTE, CONSUMED WITH FIRE;
NO PLACE FOR A BEAST TO PASS.
THERE WERE ENEMIES WITHOUT TO DESTROY HIM,
AND SPIES AND SELF-SEEKERS WITHIN,

WHEN HE AND HIS MEN LAID THEIR HANDS TO REBUILDING THE WALL.
SO THEY BUILT AS MEN MUST BUILD
WITH THE SWORD IN ONE HAND AND THE TROWEL IN THE OTHER.
SUNT UNII CE VOR CA TEMPLUL SĂ FIE ÎNĂLȚAT,
$I ALȚII CE PREFERĂ CA ACESTA SĂ NU SE POATĂ ÎNĂLȚA.
NICI PE VREMEA LUI NEEMIA, PROROCUL,
LUCRURILE NU STĂTEAU ÎNTR-ALTFEL.
ÎN PALATUL DIN CETATEA SUZEI, ÎN LUNA LUI NISAN,
PAHARNIC, EL, AL RIGĂIARTAXERXE,
SE MÂHNEA FOARTE PENTRU PUSTIITU-I ORAȘ,
IERUSALIM;
CI REGELE-I ÎNGĂDUI SĂ PLECE
SĂ-ȘI POATĂ RIDICA DIN NOU CETATEA.
IAR EL PLECĂ,-MPREUNĂ CU O MÂNĂ DE OAMENI, SPRE IERUSALIM,

ŞI-ACOLO, LA IZVORUL DRAGONULUI, LA POARTA GUNOIULUI,
PE LÂNGĂ POARTA IZVORULUI, ÎN APROPIERE DE IAZUL REGELUI,
IERUSALIMUL ERA PÂRLOAGĂ PÂRJOLITĂ;
CI N-AVEA LOC SĂ-1 TREACĂ ASINUL DE SUB EL.
ŞI MULȚI VRĂJMAŞI ERAU AFARĂ, CARE-I PUSESERĂ GÂND RĂU,
MULTE ISCOADE, ÎNĂUNTRU, MULȚI AJUNŞI,
CÂND SE-APUCARĂ SĂ REFACĂ ZIDUL.
ŞI-AU TREBUIT SĂ-1 FACĂ BĂRBĂTEŞTE
CU SABIA ÎNTR-O MÂNĂ ŞI CU MISTRIA ÎN CEALALTĂ.

0 LORD, DELIVER ME FROM THE MAN OF EXCELLENT INTENTION AND IMPURE HEART: FOR

THE HEART IS DECEITFUL ABOVE ALL THINGS, AND DESPERATELY WICKED. SANBALLAT THE HORONITE AND TOBIAH THE AMMONITE AND GESHEM THE ARABIAN:

WERE DOUBTLESS MEN OF PUBLIC SPIRIT AND ZEAL. PRESERVE ME FROM THE ENEMY WHO HAS SOMETHING TO GAIN: AND FROM THE FRIEND

WHO HAS SOMETHING TO LOSE. REMEMBERING THE WORDS OF NEHEMIAH THE PROPHET: 'THE TROWEL IN HAND, AND

THE GUN RATHER LOOSE IN THE HOLSTER.' THOSE WHO SIT IN A HOUSE OF WHICH THE USE IS FORGOTTEN: ARE LIKE SNAKES THAT LIE ON

MOULDERING STAIRS, CONTENT IN THE SUNLIGHT. AND THE OTHERS RUN ABOUT LIKE DOGS, FULL OF ENTERPRISE, SNIFFING

AND BARKING: THEY SAY, 'THIS HOUSE IS A NEST OF SERPENTS, LET US DESTROY IT, AND HAVE DONE WITH THESE ABOMINATIONS, THE TURPITUDES OF THE CHRISTIANS.' AND

THESE ARE NOT JUSTIFIED, NOR THE OTHERS. AND THEY WRITE INNUMERABLE BOOKS; BEING TOO VAIN AND DISTRACTED FOR

SILENCE: SEEKING EVERY ONE AFTER HIS OWN ELEVATION, AND DODGING HIS

EMPTINESS.

IF HUMILITY AND PURITY BE NOT IN THE HEART, THEY ARE NOT IN THE HOME: AND IF THEY

ARE NOT IN THE HOME, THEY ARE NOT IN THE CITY. THE MAN WHO HAS BUILDED DURING THE DAY WOULD RETURN TO HIS HEARTH AT

NIGHTFALL: TO BE BLESSED WITH THE GIFT OF SILENCE, AND DOZE BEFORE HE SLEEPS. BUT WE ARE ENCOMPASSED WITH SNAKES AND DOGS: THEREFORE SOME

MUST LABOUR, AND OTHERS MUST HOLD THE SPEARS.

O, DOAMNE, IZBĂVEŞTE-MĂ DE OMUL DE BINE, DAR CU INIMA SPURCATĂ, CĂCI INIMA E

TARE-NŞELĂTOARE ŞI E

HAINĂ RĂU. SANBALLAT HORONITUL ŞI TOBIE, ROBUL AMONIT, CA ŞI GHEŞEM ARABUL: ERAU, NU-NCAPE

VORBĂ, EVLAVIOŞI, PĂTRUNŞI ŞI EI DE ZEL ŞI DE CIVISM. APĂRĂ-MĂ, DOAMNE, DE VRĂJMAŞUL AVÂND CEVA DE CÂŞTIGAT: DE PRIETENUL CEL

DE PIERDUT AVÂND CEVA.

ZISELE PROROCULUI NEEMIA, SĂ NI LE-ADUCEM, AZI, AMINTE: „MISTRIA ÎNTR-O MÂNĂ ŞI

PALOŞUL LA ŞOLD".

CEI CARE LOCUIESC ÎN CASA A CĂREI NOIMĂ E UITATĂ: SEAMĂNĂ CU ŞERPII CARE IES DE SUB

TREPTELE SFÂRMATE, SORINDU-SE CU DESFĂTARE, IAR CEILALȚI O ÎNCONJURĂ, ÎN GOANĂ, CA NIŞTE CÂINI DEZLĂNȚUIȚI, CE-ADULMECĂ ŞI LATRĂ, - CARE-ŞI SPUN: „CASA ASTA E UN CUIB DE ŞERPI, HAI SĂ-I VENIM DE HAC, SFÂRŞIND ODATĂ CU OROAREA ASTA, CU JOSNICIA ASTA A BUNILOR CREŞTINI". NICI UNII,

NICI ALȚII N-AU DREPTATE.

ŞI EI SCRIU MALDĂRE DE CĂRȚI; DEŞERTĂCIUNII, PREA SUPUŞI FIINDU-I, ŞI, RĂTĂCIȚI CUM SUNT, NU POT SĂ TACĂ: ÎI JUDECĂ PE CEILALȚI DIN ÎNALTUL PROPRIEI PĂRERI DE SINE,

USCĂCIUNEA

ASCUNZÂNDU-ŞI-O CU GRIJĂ. DE N-AU UMILITATEA, NICI CURĂȚIA-N INIMI, EI NU SE AFLĂ-N CASA LOR: ŞI, NEAFLÂNDU-SE

ÎN CASA LOR, NU SUNT NICI ÎN CETATEA LOR. OMUL CE-A ZIDĂRIT DE-A LUNGUL ZILEI SE VA ÎNTOARCE, LA CĂDEREA SERII,-ACASĂ, PENTRU A FI BLAGOSLOVIT CU DARUL TĂCERII, MOȚĂIND ÎN TIHNĂ MAI ÎNAINTE SĂ ADOARMĂ. NUMAI CĂ ŞERPI ŞI CÂINI NE-MPREJMUIE, ÎNCÂT, CÂND UNII SUNT PE SCHELE,

CEILALȚI TREBUIE SĂ ȚINĂ LANCEA SUS.

IT IS HARD FOR THOSE WHO HAVE NEVER KNOWN PERSECUTION, AND WHO HAVE NEVER KNOWN A CHRISTIAN, TO BELIEVE THESE TALES OF CHRISTIAN PERSECUTION. IT IS HARD FOR THOSE WHO LIVE NEAR A BANK TO DOUBT THE SECURITY OF THEIR MONEY. IT IS HARD FOR THOSE WHO LIVE NEAR A POLICE STATION TO BELIEVE IN THE TRIUMPH OF VIOLENCE.

DO YOU THINK THAT THE FAITH HAS CONQUERED THE WORLD AND

THAT LIONS NO LONGER NEED KEEPERS? DO YOU NEED TO BE TOLD THAT WHATEVER HAS BEEN, CAN STILL BE? DO YOU NEED TO BE TOLD THAT EVEN SUCH MODEST ATTAINMENTS AS YOU CAN BOAST IN THE WAY OF POLITE SOCIETY WILL HARDLY SURVIVE THE FAITH TO WHICH THEY OWE THEIR SIGNIFICANCE? MEN! POLISH YOUR TEETH ON RISING AND RETIRING; WOMEN! POLISH YOUR FINGERNAILS: YOU POLISH THE TOOTH OF THE DOG AND THE TALON OF THE CAT. WHY SHOULD MEN LOVE THE CHURCH? WHY SHOULD THEY LOVE HER LAWS? SHE TELLS THEM OF LIFE AND DEATH, AND OF ALL THAT THEY WOULD FORGET. SHE IS TENDER WHERE THEY WOULD BE HARD, AND HARD WHERE THEY LIKE TO BE SOFT.

SHE TELLS THEM OF EVIL AND SIN, AND OTHER UNPLEASANT FACTS.

THEY CONSTANTLY TRY TO ESCAPE

FROM THE DARKNESS OUTSIDE AND WITHIN

BY DREAMING OF SYSTEMS SO PERFECT THAT NO ONE WILL NEED TO BE GOOD. BUT THE MAN THAT IS WILL SHADOW THE MAN THAT PRETENDS TO BE.

LI ANEVOIE PENTRU CINE IGNORĂ PERSECUȚIA

ŞI PENTRU CINE NU A CUNOSCUT NICI UN CREŞTIN

SĂ DEA CREZARE MULTELOR POVEŞTI DESPRE CREŞTINII PRIGONIȚI.

E ANEVOIE PENTRU CINE LOCUIEŞTE PRIN APROPIEREA UNEI BĂNCI

SĂ PUNĂ LA-NDOIALĂ SIGURANȚA DEPUNERILOR SALE.

LI ANEVOIE PENTRU CINE LOCUIEŞTE PRIN PREAJMA UNEI SECȚII DE POLIȚIE

SĂ CREADĂ ÎN TRIUMFUL INFRACȚIUNII.

CREZI, OARE, CĂ, ÎNTR-ADEVĂR, CREDINȚA A ÎNVINS ÎN LUME

ŞI CĂ, DE PAZNICI, LEII N-AR MAI AVEA NEVOIE?
E NEVOIE SĂ ȚI SE MAI SPUNĂ CĂ CE S-A ÎNTÂMPLAT ODATĂ AR MAI PUTEA SĂ SE ÎNTÂMPLE? SĂ ȚI SE SPUNĂ CA MODESTELE DEPRINDERI CU CARE TE MÂNDREŞTI ÎN LUMEA BUNĂ
SUPRAVIEȚUI-VOR CU CHIU, CU VAI CREDINȚEI, CEA CARE LE DĂ UN SENS ŞI LOR? DOMNILOR, ŞLEFUIȚI-VĂ BINE DINȚII LA TREZIRE, CA ŞI-NAINTE DE CULCARE; DOAMNELOR, LUSTRUIȚI-VĂ UNGHIILE FRUMOS: ASCUȚIȚI DINȚII CÂINELUI ŞI GHEARA MÂȚEI.
DE CE SE CADE SĂ IUBIM BISERICA? DE CE SE CADE SĂ-NDRĂGIM PRAVILELE EI? EA POVESTEŞTE DESPRE VIAȚĂ, DESPRE MOARTE ŞI DESPRE TOT CE-AR PUTEA OAMENII SĂ UITE. BLÂNDĂ E EA ACOLO UNDE EI TREBUIE SĂ N-AIBĂ ÎNDURARE ŞI ASPRĂ CÂND ACEŞTIA AR VREA

SĂ FIE BLÂNZI.

LIA LE SPUNE DESPRE RĂU, DESPRE PĂCAT ŞI DESPRE ALTE URÂCIUNI.
EI SE TOT STRĂDUIE SĂ SCAPE
DE NEGURILE DINAFARĂ, CA ŞI DE ÎNTUNERICUL LĂUNTRIC
VISÂND LA SISTEME-ATÂT DE FĂRĂ GREŞ, ASTFEL CĂ BUN NU VA MAI TREBUI
SĂ FIE NIMENI. DAR OMUL DE ACUM VA SĂ-1 UMBREASCĂ
PE OMUL CARE SE PRETINDE CĂ VA FI.

\

AND THE SON OF MAN WAS NOT CRUCIFIED ONCE FOR ALL,
THE BLOOD OF THE MARTYRS NOT SHED ONCE FOR ALL,
THE LIVES OF THE SAINTS NOT GIVEN ONCE FOR ALL:
BUT THE SON OF MAN IS CRUCIFIED ALWAYS
218

AND THERE SHALL BE MARTYRS AND SAINTS.
AND IF BLOOD OF MARTYRS IS TO FLOW ON THE STEPS
WE MUST FIRST BUILD THE STEPS;
AND IF THE TEMPLE IS TO BE CAST DOWN
WE MUST FIRST BUILD THE TEMPLE.

RĂSTIGNIT, FIUL OMULUI NU VA FI FOST O DATĂ PENTRU TOTDEAUNA.
SÂNGELE MARTIRILOR, VĂRSAT O DATĂ-
PENTRU TOTDEAUNA,
VIEȚILE SFINȚILOR, TRĂITE O DATĂ PENTRU TOTDEAUNA:
CI FIUL OMULUI E PUS MEREU PE CRUCE,
218

MARTIRI ŞI SFINȚI VOR FI MEREU.
IAR DACĂ E SĂ CURGĂ SÂNGELE MARTIRILOR PE TREPTE,
TREPTELE SUNT MAI ÎNTÂI DE CONSTRUIT;
ŞI DE VA FI CA TEMPLUL SĂ FIE DĂRÂMAT,
SE CADE,-NTÂI, SĂ RIDICĂM UN TEMPLU.

IN THE BEGINNING GOD CREATED THE WORLD. WASTE AND VOID. WASTE AND VOID.

AND DARKNESS WAS UPON THE FACE OF THE DEEP. AND WHEN THERE WERE MEN, IN THEIR VARIOUS WAYS, THEY STRUGGLED IN TORMENT

TOWARDS GOD

BLINDLY AND VAINLY, FOR MAN IS A VAIN THING, AND MAN WITHOUT GOD IS A SEED UPON THE WIND: DRIVEN THIS WAY AND THAT, AND FINDING NO PLACE OF LODGEMENT AND GERMINATION.

THEY FOLLOWED THE LIGHT AND THE SHADOW, AND THE LIGHT LED THEM FORWARD

TO LIGHT AND THE SHADOW LED THEM TO DARKNESS, WORSHIPPING SNAKES OR TREES, WORSHIPPING DEVILS RATHER THAN NOTHING: CRYING FOR LIFE BEYOND LIFE, FOR ECSTASY NOT OF THE FLESH. WASTE AND VOID. WASTE AND VOID. AND DARKNESS ON THE FACE OF THE DEEP.

AND THE SPIRIT MOVED UPON THE FACE OF THE WATER. AND MEN WHO TURNED TOWARDS THE LIGHT AND WERE KNOWN OF THE LIGHT INVENTED THE HIGHER RELIGIONS; AND THE HIGHER RELIGIONS WERE GOOD AND LED MEN FROM LIGHT TO LIGHT, TO KNOWLEDGE OF GOOD AND EVIL. BUT THEIR LIGHT WAS EVER SURROUNDED AND SHOT WITH DARKNESS AS THE AIR OF TEMPERATE SEAS IS PIERCED BY THE STILL DEAD BREATH OF THE ARCTIC CURRENT;

AND THEY CAME TO AN END, A DEAD END STIRRED WITH A FLICKER OF LIFE,

AND THEY CAME TO THE WITHERED ANCIENT LOOK OF A CHILD THAT

HAS DIED OF STARVATION. PRAYER WHEELS, WORSHIP OF THE DEAD, DENIAL OF THIS WORLD, AFFIRMATION OF RITES

WITH FORGOTTEN MEANINGS IN THE RESTLESS WIND-WHIPPED SAND, OR THE HILLS WHERE THE WIND WILL NOT LET THE

SNOW REST.

DUMNEZEU, LA ÎNCEPUT, A FĂCUT LUMEA. PUSTIE, GOALĂ.

GOALĂ ŞI PUSTIE. ŞI CHIPUL HĂULUI, - ACOPERIT DE NEGURI. IAR CÂND OAMENII IVITU-S-AU PE LUME, FIECARE-N FELUL CE-I E PROPRIU, AU ÎNCEPUT

SĂ SE RIDICE-N CHINURI CĂTRE DUMNEZEU, LA ÎNTÂMPLARE ŞI-N ZADAR, PENTRU CĂ OMU-I PLIN DE SINE, IAR OMUL

FĂRĂ DUMNEZEU E-AIDOMA SEMINȚEI PE CARE-O DUCE, DE ICI, COLO, VÂNTUL:

FĂR' DE-A-ŞI GĂSI LĂCAŞUL ŞI LOCUL DE-NCOLȚIRE. CI OAMENII URMAT-AU FIE LUMINA, FIE UMBRA, IAR CEA DINTÂI I-A DUS DEPARTE SPRE

LUMINĂ, CEALALTĂ DUCÂNDU-I ÎN TOT MAI ÎNTUNERIC. EI PROSLĂVIT-AU ŞERPI SAU ARBORI, BA CHIAR DEMONI, DE SPAIMĂ SĂ NU AIBĂ CUI I SE ÎNCHINA: PLÂNGÂND DE DORUL VIEȚII DE APOI, PENTRU EXTAZUL MISTIC, NU AL CĂRNII. GOL ŞI PUSTIU. GOL ŞI PUSTIU. ŞI, PESTE CHIPUL HĂURILOR, NEGURI.

CI DUHUL SE PURTA PE FAȚA APEI.

IAR OAMENII CE ALESESERĂ LUMINA, ŞTIUŢI CA OAMENI AI LUMINII,
AU ZĂMISLIT RELIGIILE ÎNALTE; RELIGII CARE ERAU BUNE ŞI, DIN LUMINĂ ÎN LUMINĂ,
CĂLĂUZITU-I-AU PE OAMENI, PENTRU CA ACEŞTIA SĂ CUNOASCĂ CE ESTE BINELE ŞI RĂUL.
LUMINA, ÎNSĂ, LE ERA MEREU UMBRITĂ, PĂTRUNSĂ DE-NTUNERIC,
TOT ASTFEL CUM CURENTUL ARCTIC ÎMPRESOARĂ AERUL PAŞNICELOR MĂRI CU SUFLU-I
POTOLIT ŞI VEŞTED;
ŞI-AJUNS-AU EI LA CAPĂT, UN CAPĂT SAU UN SCAPĂT, ÎN CARE SCAPĂRĂ UN LICĂR, CÂND ŞI
CÂND, DE VIAŢĂ,
DÂND, MAI APOI, DE FAŢA VECHE, OFILITĂ, A COPILULUI MORT PRIN ÎNFOMETARE. ŞI, IATĂ, CICLUL RUGĂCIUNII, CULTUL MORŢILOR, DEZICEREA DE-ACEASTĂ LUME,
RECUNOAŞTEREA UNOR RITUALURI CU ÎNŢELES UITAT DE MULT ÎN NELINIŞTEA NISIPULUI BĂTUT DE VÂNT SAU PE COLINELE PE CARE VÂNTUL SPULBERĂ
ZĂPADA.

WASTE and void. WASTE and void. AND DARKNESS ON THE FACE of THE deep.

THEN CAME, AT A PREDETERMINED MOMENT, A MOMENT IN TIME AND OF TIME.
A MOMENT NOT OUT OF TIME, BUT IN TIME, IN WHAT WE CALL HISTORY: TRANSECTING,
BISECTING THE WORLD OF TIME, A MOMENT IN TIME BUT NOT LIKE A MOMENT OF TIME, A MOMENT IN TIME BUT TIME WAS MADE THROUGH THAT MOMENT: FOR WITHOUT the
MEANING THERE IS NO TIME, AND THAT MOMENT OF TIME GAVE THE MEANING. THEN IT SEEMED AS IF MEN MUST PROCEED FROM LIGHT TO LIGHT, IN THE LIGHT OF THE WORD, THROUGH THE PASSION AND SACRIFICE SAVED IN SPITE OF THEIR NEGATIVE BEING; BESTIAL AS ALWAYS BEFORE, CARNAL, SELF-SEEKING AS ALWAYS BEFORE, SELFISH AND
PURBLIND AS EVER BEFORE. YET ALWAYS STRUGGLING, ALWAYS REAFFIRMING, ALWAYS RESUMING THEIR MARCH ON THE
WAY THAT WAS LIT BY THE LIGHT; OFTEN HALTING, LOITERING, STRAYING, DELAYING, RETURNING, YET FOLLOWING NO OTHER
WAY.

BUT IT SEEMS THAT SOMETHING HAS HAPPENED THAT HAS NEVER HAPPENED BEFORE: THOUGH WE KNOW NOT JUST WHEN, OR WHY, OR HOW, OR WHERE.
MEN HAVE LEFT GOD NOT FOR OTHER GODS, THEY SAY, BUT FOR NO GOD; AND THIS HAS NEVER HAPPENED BEFORE

THAT MEN BOTH DENY GODS AND WORSHIP GODS, PROFESSING FIRST REASON,
AND THEN MONEY, and POWER, and what THEY call Life, or RACE, or DIALECTIC.
THE CHURCH DISOWNED, the TOWER OVERTHROWN, the BELLS UP TURNED, what have WE TO DO
BUT STAND WITH EMPTY HANDS AND PALMS TURNED UPWARDS IN AN AGE WHICH ADVANCES PROGRESSIVELY BACKWARDS?

VOICE OF THE UNEMPLOYED *(afar off):*
In this land
There shall he one cigarette to two men, To
two women one halfpint of bitter Ale....
GOL şi PUSTIU. GOL şi PUSTIU. Şi CHIPUL HĂULUI, - ACOPERIT DE NEGURI.

ŞI,-APOI, ÎNTR-O SECUNDĂ, ÎNTR-O CLIPĂ DE DINAINTE HOTĂRÂTĂ, O SECUNDĂ ÎN TIMP ŞI-A
TIMPULUI, - O CLIPĂ
NU ÎN AFARA TIMPULUI, CI-N TIMP, ÎN CEEA CE NOI NUMIM ISTORIE: DESPICÂND TIMPUL, DÂNDU-I SFERA PE DIN DOUĂ, O CLIPITĂ-N TIMP, NU, ÎNSĂ, UNA CE-AR ŢINE DE ACESTA, O CLIPĂ A TIMPULUI, DIN CARE TIMPUL ÎNSUŞI FU CREAT: PENTRU CĂ FĂR' DE NOIMĂ NU E TIMP; ŞI-ACEL MOMENT ALCĂTUIT DIN TIMP A DAT TOT ÎNŢELESU,-NTREAGA NOIMĂ. ŞI SE FĂCEA CĂ OAMENII MERGEAU DINTR-O LUMINĂ-NTR-ALTA, STRĂLUMINAŢI DE VERB, PRIN PĂTIMIRI ŞI JERTFA RĂMASE ÎN VIGOARE, ÎN POFIDA NATURII

NEGATIVE PROPRII; IRAȚIONALI, CA MAI-NAINTE, STRICAȚI ŞI HRĂPĂREȚI, CA MAI-NAINTE, EGOIŞTI ŞI MĂRGINIȚI,

CA MAI-NAINTE.

ŞI, LOTUŞI, LUPTÂNDU-SE MEREU ŞI ÎNTĂRIND MEREU PRIN VORBE, ŞI LUÂND-O IARĂŞI

DE LA CAPĂT PE CALEA LOR

STRĂLUMINATĂ; OPRINDU-SE ADESEA ŞI RĂMÂNÂND ÎN URMĂ ŞI RĂTĂCINDU-SE ŞI ZĂBOVIND MEREU, CI

FĂRĂ DE-A URMA VREO ALTĂ CALE.

CI PARE-SE CĂ ÎNTÂMPLATU-S-A CEVA CE NU SE MAI VĂZUSE PÂN-ATUNCI: CU TOATE CĂ NU ŞTIM NICI CÂND ŞI NICI DE CE, NICI CUM ANUME ŞI NICI UNDE. NU, SPUNE-SE, DE DRAGUL ALTOR ZEITĂȚI, NICI ÎN FAVOAREA UNUI ZEU ANUME,

LEPĂDATU-S-AU OAMENII DE DUMNEZEU; IAR CEEA CE ESTE NEMAIAUZIT LISTE CA ACEŞTIA SĂ-I RENEGE ŞI,-N ACELAŞI TIMP. SĂ-I PROSLĂVEASCĂ PE ZEI, MIZÂND PE,

MAI ÎNTÂI, RAȚIUNE

ŞI, MAI APOI, PE BANI, PUTERE SAU PE CEEA CE NUMESC EI VIAȚĂ, SAU PE DIALECTICĂ

SAU, ÎN SFÂRŞIT, PE RASĂ. BISERICA TĂGĂDUITĂ, CLOPOTNIȚA-N RUINĂ, CLOPOTELE SPARTE şi CĂZUTE, CE ALTA AM

AVEA SĂ FACEM

DECÂT SĂ STĂM CU PALMELE MÂINILOR GOALE-N SUS, L'II AI UNUI EV CARE, TREPTAT, ÎNAINTEAZĂ ÎNDĂRĂT?

VOCEA ŞOMERILOR *{din depărtare): H o Țară, asta,-n care, Câte doi, bărbați sorbi-vor dintr-o singură ȚigarĂ, Două femei, dintr-o aceeaşi halbă De bere amăruie...*

CHORUS:

WHAT DOES THE WORLD SAY, DOES THE WHOLE WORLD STRAY IN HIGH-POWERED CARS

ON A BY-PASS WAY? VOICE OF THE UNEMPLOYED *(morefaintly): In this land No man hashiredus....*

CHORUS:

WASTE AND VOID. WASTE AND VOID. AND DARKNESS ON THE FACE OF THE DEEP. HAS THE CHURCH FAILED MANKIND, OR HAS MANKIND FAILED THE CHURCH? WHEN THE CHURCH IS NO LONGER REGARDED, NOT EVEN OPPOSED, AND MEN HAVE FORGOTTEN

ALL GODS EXCEPT USURY, LUST AND POWER.

CORUL:

CE ÎNGAIMĂ OAMENII ACEŞTIA: OARE ÎNTREAGA LUME RĂTĂCEŞTE,-N MAŞINI PUTERNICE,

pe RUTE-OCOLITOARE?

VOCEA ŞOMERILOR *(§i mai pierdută): In ȚARA ASTA NU NE-A DAT DE LUCRU NIMENI...*

CORUL:

GOL ŞI PUSTIU. GOL ŞI PUSTIU. ŞI CHIPUL HĂULUI, - ACOPERIT de NEGURI. CINE PE CINE A DEZAMĂGIT; BISERICA, PE OAMENI; OAMENII, BISERICA? PENTRU CĂ N-O MAI PREACINSTIM, NICI REZISTENȚĂ, BAREMI, NU-I OPUNEM, UITĂRII

FOST-AU DAȚI

TOȚI ZEII, MAI PUȚIN CAMĂTĂ, DEZMĂȚUL ŞI PUTEREA.

0 Father we welcome your words, And we will take heart for the future, Remembering the past.

The heathen are come into thine inheritance, And thy temple have they defiled.

Who is this that cometh from Edom?

He has trodden the winepress alone.

There came one who spoke of the shame of

Jerusalem

And the holy places defiled;
Peter the Hermit, scourging with words.
And among his hearers were a few good men,
Many who were evil,
And most who were neither.
Like all men in all places,

Some went from love of glory,
Some went who were restless and curious,

Some were rapacious and lustful.
Many left their bodies to the kites of Syria
Or sea-strewn along the routes;
Many left their souls in Syria,
Living on, sunken in moral corruption;
Many came back well broken,

O, Doamne,-n inimă cuvintele-ți primim,
întărindu-ne pentru ce va să vie,
Trecutului, în minte, păstrându-i amintirea vie.

Păgânii pătruns-au în
olatul Tău Şi Templul ți l-
au pângărit.

Cine e omul care vine din Edom?

Iii tescuit-a singur strugurii în vie.

Şi, iată, vine unul ce vorbeşte despre pata ruşinoasă stăruind Asupra Ierusalimului şi-a locurilor sfinte pângărite; Petru Pustnicul, cel biciuind cu vorba. I ar printre cei ce-1 ascultau erau şi câțiva oameni buni, Mulți erau răi,

IAR CEI MAI MULȚI,
NICI BUNI, NICI RĂI.
CA TOȚI OAMENII
DE PRETUTINDENI,

(LNII-1 URMARĂ ÎNSETAȚI DE GLORIE,
ALȚII SE ADUNASERĂ ACOLO CĂCI N-AVEAU LINIŞTE, FIIND ŞI ISCODITORI DIN FIRE,
IAR ALȚII DIN NESAȚ ȘI LĂCOMIE.
MULȚI ÎŞI LĂSARĂ TRUPURILE-N SIRIA, PRADĂ VULTURILOR,
SAU PE FUNDUL MĂRII;
MULȚI ÎŞI LĂSARĂ SUFLETELE-N SIRIA,
FĂRĂ SĂ MOARĂ, CI TRĂIND PE MAI DEPARTE, ÎN DESCOMPUNERE MORALĂ; MULȚI SE ÎNTOARSERĂ CU TRUPUL NEÎNTREG,

DISEASED AND BEGGARED, FINDING A STRANGER AT THE DOOR IN POSSESSION: CAME HOME CRACKED BY THE SUN OF the EAST AND THE SEVEN DEADLY SINS IN SYRIA.

BUT OUR KING DID WELL AT ACRE.
AND IN SPITE OF ALL THE DISHONOUR,
THE BROKEN STANDARDS, THE BROKEN LIVES,
THE BROKEN FAITH IN ONE PLACE OR ANOTHER,
THERE WAS SOMETHING LEFT THAT WAS MORE THAN THE TALES
OF OLD MEN ON WINTER EVENINGS.
ONLY THE FAITH COULD HAVE DONE WHAT WAS good OF IT;
WHOLE FAITH OF A FEW,
PART FAITH OF MANY.
NOT AVARICE, LECHERY, TREACHERY,
ENVY, SLOTH, GLUTTONY, JEALOUSY, PRIDE:
IT WAS NOT THESE THAT MADE THE CRUSADES,
BUT THESE THAT UNMADE THEM.

REMEMBER THE FAITH THAT TOOK MEN FROM home
AT THE CALL OF A WANDERING PREACHER.
OUR AGE IS AN AGE OF MODERATE VIRTUE
AND OF MODERATE VICE
WHEN MEN WILL NOT LAY DOWN THE CROSS
BECAUSE THEY WILL NEVER ASSUME IT.
YET NOTHING IS IMPOSSIBLE, NOTHING,
TO MEN OF FAITH AND CONVICTION.
LET US THEREFORE MAKE PERFECT OUR will.
0 GOD, HELP US.

LIETEGI, CU MÂNA-NTINSĂ ORI GĂSIND
STRĂINI ÎN TINDA CASEI LOR: ■
SE-NTOARSERĂ ACASĂ-NCENUŞAŢI DE SOARELE RĂSĂRITEAN
ŞI DE CELE ŞAPTE PĂCATE CAPITALE, LA CARE SE DEDASERĂ ÎN SIRIA.

CI REGELE NOSTRU NU S-A FĂCUT DE RÂS LA
ACRA. ÎN CIUDA DEZONOAREI ŞI A TOATE

VIRTUȚILE CĂLCATE ÎN PICIOARE, ÎN CIUDA VIEȚILOR
CĂLCATE ÎN PICIOARE, A SFINTEI LEGI CĂLCATE ÎN
PICIOARE, PRETUTINDENEA ÎN LUMEA LARGĂ, CEVA-
CEVA A MAI RĂMAS, CEVA MAI MULT DECÂT
POVEȘTILE, ÎN SERI DE IARNĂ SPUSE DE MOȘNEGI LA
GURA SOBEI.
BINELE, DIN TOATE ASTEA, DOAR CREDINȚA AR FI
PUTUT SĂ-1 SCOATĂ LA LUMINĂ;
CREDINȚĂ NECLINTITĂ A CÂTORVA DINTR-ÎNȘII,
CREDINȚA MAI PUȚINĂ A CELOR MULT MAI MULȚI.
NU AVARIȚIA, NU DESFRÂUL, NU TRĂDAREA,
NU LENEA, NU NESAȚIUL, NU PIZMA, NU TRUFIA:
CRUCIADELE, NU ASTA LE-A FĂCUT,
CI TOATE ASTEA LE-AU FĂCUT MULT RĂU.

AMINTE-ADUCEȚI-VĂ DE CREDINȚA CE LUATU-I-A PE
SUS
DIN CASĂ, PE OAMENI, LA CHEMAREA UNUI
PREDICATOR pribeag.
EPOCA NOASTRĂ ESTE UNA A VIRTUȚILOR
ȘI-A VICIILOR MEDIOCRE,
IAR DACĂ OAMENII NU LASĂ CRUCEA DIN mână,-I
pentru că nu au
SĂ ȘI-O ASUME NICIODATĂ.
NIMIC NU E CU NEPUTINȚĂ, ÎNSĂ, PENTRU
CEI PĂTRUNȘI, ÎNCĂ, DE CREDINȚĂ ȘI DE încredere
adânci

VOINȚA, EA, E DE DESĂVÂRȘIT.
ȘI DUMNEZEU SĂ NE AJUTE!

SON OF MAN, BEHOLD WITH THINE EYES, AND HEAR WITH THINE EARS
AND SET THINE HEART UPON ALL THAT I SHOW THEE.
WHO IS THIS THAT HAS SAID: THE HOUSE OF GOD IS A HOUSE OF SORROW;
WE MUST WALK IN BLACK AND GO SADLY, WITH LONGDRAWN FACES
WE MUST GO BETWEEN EMPTY WALLS, QUAVERING LOWLY, WHISPERING FAINTLY,
AMONG A FEW FLICKERING SCATTERED LIGHTS?
THEY WOULD PUT UPON GOD THEIR OWN SORROW, THE GRIEF THEY SHOULD FEEL
FOR THEIR SINS AND FAULTS AS THEY GO ABOUT THEIR DAILY OCCASIONS.
YET THEY WALK IN THE STREET PROUDNECKED, LIKE THOROUGHBREDS READY FOR RACES,
ADORNING THEMSELVES, AND BUSY IN THE MARKET, THE FORUM,
AND ALL OTHER SECULAR MEETINGS.
THINKING GOOD OF THEMSELVES, READY FOR ANY FESTIVITY,
DOING THEMSELVES VERY WELL.
LET US MOURN IN A PRIVATE CHAMBER, LEARNING THE WAY OF PENITENCE, AND THEN LET US LEARN THE JOYFUL COMMUNION OF SAINTS.
THE SOUL OF MAN MUST QUICKEN TO CREATION. OUT OF THE FORMLESS STONE, WHEN THE ARTIST UNITES HIMSELF WITH STONE, SPRING ALWAYS NEW FORMS OF LIFE, FROM THE SOUL OF MAN THAT IS JOINED TO the SOUL OF STONE;
OUT OF THE MEANINGLESS PRACTICAL SHAPES OF ALL THAT IS LIVING OR

LIFELESS JOINED WITH THE ARTIST'S EYE, NEW LIFE, NEW FORM, NEW COLOUR. OUT OF THE SEA OF SOUND THE LIFE OF MUSIC,

OUT OF THE SLIMY MUD OF WORDS, OUT OF THE SLEET AND HAIL OF VERBAL IMPRECISIONS, APPROXIMATE THOUGHTS AND FEELINGS, WORDS that HAVE TAKEN THE PLACE

OF THOUGHTS AND FEELINGS, THERE SPRING THE PERFECT ORDER OF speech, AND the beauty OF INCANTATION.

FIU AL OMULUI, DESCHIDEȚI BINE OCHII, URECHILE DESCHIDE-ȚI-LE BINE
L)ESCHIDE-ȚI INIMA LA CELE CE-ȚI DEZVĂLUI.
(LINE E CELA CE A SPUS: CASA DOMNULUI ESTE O CASĂ A DURERII;
(!UVINE-SE A NE-MBRĂCA ÎN NEGRU, A MERGE MOHORÂȚI, CU FEȚE LUNGI,
A STA MEREU SUB ZIDURI GOALE, - CU GLASURI TREMURÂNDE, ȘOPTIND STINS,
PRINTRE NIŞTE BIETE FEŞTILE FUMEGOASE?
PROPRIA-ȚI DURERE I-O VEI PUNE, MEREU, LUI DUMNEZEU ÎN CÂRCĂ,
TOT LUI - PONOSUL PENTRU PROPRIILE-ȚI PĂCATE, PENTRU GREŞALELE-ȚI DE PESTE zi.
BAȚI, TOTUŞI, ȚANȚOŞ, STRĂZILE AŞIJDERI UNUI ARMĂSAR GATA DE CURSĂ,
IMPODOBINDU-TE, CU AFECTARE, CÂND PLECI LA PIAȚĂ SAU ÎN FOR,
CA ŞI ÎN ALTE LOCURI SAU LOCALURI.
GÂNDIND TANDRU DESPRE TINE ÎNSUȚI, GATA DE PETRECERE ORICÂND,ŞI DESCURCÂNDU-TE

PERFECT.

CI, ÎN ODAIA NOASTRĂ, SĂ JELIM, CĂILE POCĂINȚEI AFLÂNDU-LE, MAI ÎNTÂI,
ŞI, ABIA PE URMĂ, SĂ DEPRINDEM BEATITUDINEA COMUNITĂȚII SFINTE.
SUFLETUL OMULUI, CA SĂ CREEZE, TREBUIE SĂ SE-NSUFLEȚEASCĂ.
DIN LESPEDEA INFORMĂ, CÂND SCULPTORUL UNEŞTE-SE CU PIATRA,
IES FORME NOI DE VIAȚĂ, - DIN SUFLETUL OMULUI UNIT CU-AL PIETREI, IES;
DIN SEARBĂDELE FORME FĂRĂ NOIMĂ A TOT CEEA CE E VIU SAU FĂRĂ VIAȚĂ,
UNITE CU OCHIUL OMULUI DE ARTĂ, IA NAŞTERE O NOUĂ VIAȚĂ, O NOUĂ FORMĂ,
O CULOARE NOUĂ.
DIN NOIANUL SUNETELOR - VIAȚA MUZICII;
DIN MÂLUL CUVINTELOR, CLEIOS, DIN LAPOVIȚA IMPRECIZIILOR VERBALE,
DIN GÂNDURI ŞI SENTIMENTE RELATIVE, DIN CUVINTE CE VOR FI LUAT LOCUL GÂNDURILOR
ŞI SENTIMENTELOR, SE NAŞTE ORDINEA DISCURSULUI, PERFECTĂ, ŞI FRUMUSEȚEA INCANTAȚIEI.

LORD, SHALL WE NOT BRING THESE GIFTS TO YOUR SERVICE? SHALL WE NOT BRING TO YOUR SERVICE ALL OUR POWERS FOR LIFE, FOR DIGNITY, GRACE AND ORDER, AND INTELLECTUAL PLEASURES OF THE SENSES? THE LORD WHO CREATED MUST WISH US TO CREATE AND EMPLOY OUR CREATION AGAIN IN HIS SERVICE WHICH IS ALREADY HIS SERVICE IN CREATING. FOR MAN IS JOINED SPIRIT AND BODY, AND THEREFORE MUST SERVE AS SPIRIT AND BODY. VISIBLE AND INVISIBLE, TWO WORLDS MEET IN MAN; VISIBLE AND INVISIBLE MUST MEET IN HIS TEMPLE; YOU MUST NOT DENY THE BODY.

NOW YOU SHALL SEE THE TEMPLE COMPLETED: AFTER MUCH STRIVING, AFTER MANY OBSTACLES; FOR THE WORK OF CREATION IS NEVER WITHOUT TRAVAIL; THE FORMED STONE, THE VISIBLE CRUCIFIX, THE DRESSED ALTAR, THE LIFTING LIGHT,

THE VISIBLE REMINDER OF INVISIBLE LIGHT.

NU ȚIE, OARE, SĂ-ȚI ADUCEM, DOAMNE, OFRANDELE ACESTEA?
NU ȚIE SĂ-ȚI ADUCEM DREPT OFRANDĂ ÎNTREAGA-NE PUTEREA DE-A TRĂI,
CU DEMNITATEA, FARMECUL ŞI ORDINEA DIN NOI,
CU PLĂCEREA INTELECTUALĂ A SIMȚURILOR NOASTRE?
DUMNEZEU, CEL CARE A CREAT, DOREŞTE SĂ CREĂM ŞI NOI,
PUNÂNDU-NE CREAȚIA-N SLUJBA LUI,
CARE E SLUJBA-I ÎNSĂŞI PUSĂ ÎN CREAȚIE.
PENTRU CĂ OMUL E UNIT ÎN TRUP ŞI SUFLET,
ŞI CADE-SE A FI ÎN SLUJBA LOR.
INDIVIZIBIL, DOUĂ LUMI SE REUNESC ÎNTR-ÎNSUL;
VIZIBILUL ŞI INVIZIBILUL SE CADE SĂ SE-NTÂLNEASCĂ-N TEMPLUL SĂU;
NU SE CUVINE SĂ-ȚI NEGI TRUPUL.

ACUM VEDEA-VEI TEMPLUL ISPRĂVIT:

DUPĂ STRĂDANIE MULTĂ, MULTE STĂVILI;
PENTRU CĂ OPERA, NICICÂND, N-ARE A SE FACE
FĂRĂ TRUDĂ;
DĂLTUITĂ, PIATRA; VIZIBIL, CRUCIFIXUL;
ÎMPODOBIT, ALTARUL; LUMINA CARE SE RIDICĂ,

LUMINA

LUMINA

VIZIBILĂ REMINISCENȚĂ A INVIZIBILEI LURNINI.

YOU HAVE SEEN THE HOUSE BUILT, YOU HAVE SEEN IT ADORNED
BY ONE WHO CAME IN THE NIGHT, IT IS NOW DEDICATED TO GOD.
IT IS NOW A VISIBLE CHURCH, ONE MORE LIGHT SET ON A HILL
IN A WORLD CONFUSED AND DARK AND DISTURBED BY PORTENTS OF FEAR.
AND WHAT SHALL WE SAY OF THE FUTURE? IS ONE CHURCH ALL WE CAN BUILD?
OR SHALL THE VISIBLE CHURCH GO ON TO CONQUER THE WORLD?

THE GREAT SNAKE LIES EVER HALF AWAKE, AT THE BOTTOM OF THE PIT OF THE WORLD, CURLED
IN FOLDS OF HIMSELF UNTIL HE AWAKENS IN HUNGER AND MOVING HIS HEAD TO RIGHT
AND TO LEFT PREPARES FOR HIS HOUR TO DEVOUR. BUT THE MYSTERY OF INIQUITY IS A PIT TOO DEEP FOR MORTAL EYES TO PLUMB. COME YE OUT FROM AMONG THOSE WHO PRIZE THE SERPENT'S GOLDEN EYES, THE WORSHIPPERS, SELF-GIVEN SACRIFICE OF THE SNAKE. TAKE YOUR WAY AND BE YE SEPARATE. BE NOT TOO CURIOUS OF GOOD AND EVIL; SEEK NOT TO COUNT THE FUTURE WAVES OF TIME; BUT BE YE SATISFIED THAT YOU HAVE LIGHT ENOUGH TO TAKE YOUR STEP AND FIND YOUR FOOTHOLD.

0 LIGHT INVISIBLE, WE PRAISE THEE!
TOO BRIGHT FOR MORTAL VISION.
0 GREATER LIGHT, WE PRAISE THEE FOR THE LESS;

THE EASTERN LIGHT OUR SPIRES TOUCH AT MORNING,
THE LIGHT THAT SLANTS UPON OUR WESTERN DOORS AT evening,
THE TWILIGHT OVER STAGNANT POOLS AT BATFLIGHT,
MOON LIGHT AND STAR LIGHT, OWL AND MOTH LIGHT,
VĂZUT-AI CASA RIDICATĂ, VĂZUT-O-AI ÎMPODOBITĂ
DE CINEVA CARE VENISE NOAPTEA, LOC HĂRĂZIT LUI DUMNEZEU.
O BISERICĂ VIZIBILĂ E-ACUM, ÎNCĂ O LUMINĂ PE UN DEAL.
ÎNTR-O LUME ÎNCÂLCITĂ ŞI OBSCURĂ, PE CARE PIAZA REA A SPAIMEI O AGITĂ.
ŞI CE PUTEM SPUNE DESPRE VIITOR? DOAR O BISERICĂ PUTEM SĂ RIDICĂM?
SAU BISERICA VIZIBILĂ SE CADE SĂ CUCEREASCĂ, ÎNCĂ, LUMEA?

MARELE ŞARPE PICOTEŞTE ÎN RĂRUNCHII PĂMÂNTULUI, ÎNCOLĂCIT JUR-
ÎMP RE JURUL
SĂU;
IAR CÂND, TREZINDU-SE FLĂMÂND DIN SOMN, ÎNCEPE-A-ŞI ROTI CAPUL LA STÂNGA ŞI LA
DREAPTA, E SEMN CĂ-I GATA SĂ
DEVORE. TAINA FĂRĂDELEGII, ÎNSĂ, ESTE UN HĂU DE NEPĂTRUNS PENTRU OCHII NOŞTRI MURITORI, (IRĂBEŞTE-TE SĂ IEŞI DIN RÂNDUL CELOR CE ŢIN LA MARE PREŢ GALBENII OCHI AI ŞARPELUI,
OFRANDĂ,
PRE SINE, DÂNDU-I-SE LUI. IU ŢINE CALEA CEA DREAPTĂ; ŢINE-TE, DE IDOLATRII LUI, DEPARTE.
NU TE-NTREBA PREA DES CE-I BINE ŞI CE-I RĂU;

NU ȚINE SOCOTEALA VALURILOR VIITOARE ALE TIMPULUI;
FII, ÎNSĂ, MULȚUMIT CĂ AI LUMINĂ
ATÂTA CÂT SĂ FACI UN PAS ŞI SĂ-ȚI DAI SEAMA UNDE-ȚI PUI PICIORUL.

O, LUMINĂ INVIZIBILĂ, PE TINE TE PREASLĂVIM, - PE TINE
CEA PREA STRĂLUCITOARE PENTRU VĂZUL OMULUI; TE PREAMĂRIM PE TINE,
LUMINĂ MARE, PENTRU PICURUL DE LICĂR VENINDU-NE DIN AURELE TALE.
LUMINA SOARELUI-RĂSARE ATINGE TURNURILE-N ZORI,
CADE PIEZIŞ PE UŞA NOASTRĂ DINSPRE APUS, CÂND ÎNSEREAZĂ,
ÎNVĂLUIE LACUL SOMNOLENT DEASUPRA CĂRUIA ZBURĂTĂCESC LILIECI,
LUMINA LUNII ŞI A STELELOR PE CER, LUMINA BUHEI ȘI-A FALENEI,
GLOW-WORM GLOWLIGHT ON A
GRASSBLADE. 0 LIGHT INVISIBLE, WE
WORSHIP THEE!

WE THANK THEE FOR THE LIGHTS THAT WE HAVE KINDLED,
THE LIGHT OF ALTAR AND OF SANCTUARY;
SMALL LIGHTS OF THOSE WHO MEDITATE AT MIDNIGHT
AND LIGHTS DIRECTED THROUGH THE COLOURED PANES OF WINDOWS
AND LIGHT REFLECTED FROM THE POLISHED STONE,
THE GILDED CARVEN WOOD, THE COLOURED FRESCO.
OUR GAZE IS SUBMARINE, OUR EYES LOOK UPWARD

AND SEE THE LIGHT THAT FRACTURES THROUGH UNQUIET WATER.
WE SEE THE LIGHT BUT SEE NOT WHENCE IT COMES.
0 LIGHT INVISIBLE, WE GLORIFY THEE!

IN OUR RHYTHM OF EARTHLY LIFE WE TIRE OF LIGHT. WE ARE GLAD WHEN THE DAY ENDS,
WHEN THE PLAY ENDS; AND ECSTASY IS TOO MUCH PAIN. WE ARE CHILDREN QUICKLY TIRED: CHILDREN WHO ARE UP IN THE NIGHT AND FALL ASLEEP
AS THE ROCKET IS FIRED; AND THE DAY IS LONG FOR WORK OR PLAY. WE TIRE OF DISTRACTION OR CONCENTRATION, WE SLEEP AND ARE GLAD TO SLEEP, CONTROLLED BY THE RHYTHM OF BLOOD AND THE DAY AND THE NIGHT AND THE
SEASONS.
AND WE MUST EXTINGUISH THE CANDLE, PUT OUT THE LIGHT AND RELIGHT IT; FOREVER MUST QUENCH, FOREVER RELIGHT THE FLAME. THEREFORE WE THANK THEE FOR OUR LITTLE LIGHT, THAT IS DAPPLED WITH SHADOW.
WE THANK THEE WHO HAST MOVED US TO BUILDING, TO FINDING, TO FORMING AT THE
ENDS OF OUR FINGERS AND BEAMS OF OUR EYES. AND WHEN WE HAVE BUILT AN ALTAR TO THE INVISIBLE LIGHT, WE MAY SET THEREON THE
LITTLE LIGHTS FOR WHICH OUR BODILY VISION IS MADE. AND WE THANK THEE THAT DARKNESS REMINDS US OF LIGHT. 0 LIGHT INVISIBLE, WE GIVE THEE THANKS FOR THY GREAT GLORY!

LUMINA CEA FOSFORESCENTĂ A LICURICIULUI PE FIRUL IERBII. O, LUMINĂ INVIZIBILĂ, VEZI-NE PROSTERNAȚI SUB NIMBUL TĂU!

UI MULȚUMIM PENTRU LUMINILE APRINSE DE NOI ÎNŞINE, PENTRU LUMINA
CEA DIN ALTAR ŞI CEA DIN SACRISTIE;
PENTRU FEŞTILA CELUI CARE, ÎN MIEZ DE NOAPTE, CUGETĂ-N TĂCERE
ȚII PENTRU RAZA CARE TRECE PRIN GEAMURILE COLORATE,
PENTRU LUMINA REFLECTATĂ DE PRISMA PIETREI ŞLEFUITE,
PENTRU LUCIUL LEMNĂRIEI DAURITE ŞI SCLIPĂTUL MAT AL FRESCEI POLICROME.
PRIVIREA NOASTRĂ-I SUBMARINĂ, OCHII PERISCOPICI CATĂ-N SUS
ŞI VĂD LUMINA CARE TAIE-N DOUĂ APA NELINIŞTITĂ.
VEDEM LUMINA, O VEDEM, - CI NU VEDEM DE UNDE VINE.
O, LUMINĂ INVIZIBILĂ, TE PROSLĂVIM!

ÎN CURSUL VIEȚII NOASTRE ANODINE, DE-ATÂTA LUMINĂ, OBOSIM ADESEA. CÂND ZIUA E PE DUCĂ, SPECTACOLUL SFÂRŞIT, IATĂ-NE FERICIȚI; EXTAZUL PRESUPUNE PREA MULTĂ SUFERINȚĂ. SUNTEM COPII CE OBOSESC MULT PREA UŞOR: COPII CE STAU O NOAPTE-NTREAGĂ TREJI
ŞI-ADORM NUMAI O CLIPĂ; IAR ZIUA-I LUNGĂ PENTRU MUNCI SAU JOACĂ. OBOSIM DIN CAUZA DISTRACȚIEI SAU A PREA MARII CONCENTRĂRI, DORMIM ŞI SUNTEM
MULȚUMIȚI CĂ AVEM

SOMN, CONTROLAȚI DE RITMUL SÂNGELUI, AL ZILEI, AL NOPȚII,-AI CELOR PATRU ANOTIMPURI. ŞI TREBUIE SĂ STINGEM LUMÂNAREA, SĂ STINGEM LUMINA CA S-O REAPRINDEM; MEREU STINGÂND FEŞTILA, REAPRINZÂND-O IARĂŞI.

DREPT CARE, DOAMNE,-ȚI MULȚUMIM PENTRU BRUMA NOASTRĂ DE LUMINĂ, CU PETE,-N
CLARUL EI, DE UMBRĂ.

ȚIE-ȚI SUNTEM RECUNOSCĂTORI, TU NE-AI FĂCUT SĂ PUNEM PIATRĂ PESTE PIATRĂ, SĂ DESCOPERIM ŞI SĂ CREĂM, CU DEGETELE NOASTRE, CU LUMINA OCHILOR NOŞTRI, DOAMNE, SĂ CREĂM; IAR DUPĂ CE-I VOM FI DURAT LUMINII INVIZIBILE ALTAR, SĂ REGLĂM ŞI MICILE LUMINI POTRIVIT VEDERII NOASTRE OMENEŞTI. ŞI-ȚI MULȚUMIM CĂ ÎNTUNERICUL NE-ADUCE, MEREU, AMINTE DE LUMINĂ. ȚIE, LUMINĂ INVIZIBILĂ, ȚI-ADUCEM PRINOS DE LAUDĂ PENTRU SPLENDOAREA TA!

FOUR QUARTETS

PATRU CVARTETE

Traducere de Sorin Mărculescu

τον Χόγον) 8 εόντος i;óouaiv oí noXXoí cbg íSiav εχοντς;

(ppÓVTICTLV I.p.77,Fr.2

bbóc, avco Kcao) jiía

Kai dyürq.

I. p. 89, Fr. 60 Diek Die Fragmente der Vorsokratiker (Herakleitos)

I

TIME PRESENT AND TIME PAST
ARE BOTH PERHAPS PRESENT IN TIME FUTURE
AND TIME FUTURE CONTAINED IN TIME PAST.
IF ALL TIME IS ETERNALLY PRESENT
ALL TIME IS UNREDEEMABLE.
WHAT MIGHT HAVE BEEN IS AN ABSTRACTION
REMAINING A PERPETUAL POSSIBILITY
ONLY IN A WORLD OF SPECULATION.

WHAT MIGHT HAVE BEEN AND WHAT HAS BEEN
POINT TO ONE END, WHICH IS ALWAYS PRESENT.
FOOTFALLS ECHO IN THE MEMORY
DOWN THE PASSAGE WHICH WE DID NOT TAKE
TOWARDS THE DOOR WE NEVER OPENED
INTO THE ROSE-GARDEN. MY WORDS ECHO
THUS, IN YOUR MIND.

BUT TO WHAT PURPOSE DISTURBING THE DUST ON A BOWL OF ROSE-LEAVES I DO NOT KNOW.

OTHER ECHOES

Tcm A.ó7o-Ü 8 eóvTOi; %xu>%

£cbcmm,v oí xoXAoí tbq tSictv e^ovieț

^

I. p. 77, Fr. 2

öSöc; avco icono jila Kai cowli.[3]

I. p. 89, Fr. 60 Diek Die Fragmente der Vorsokratiker (Herakleitos)

I

TIMPUL PREZENT ŞI TIMPUL TRECUT
SUNT POATE AMÂNDOUĂ PREZENTE ÎN TIMPUL VIITOR,
IAR TIMPUL VIITOR CUPRINS ÎN TIMPUL TRECUT.
DACĂ ORICE TIMP ESTE VEŞNIC PREZENT
ORICE TIMP E DE NEMÂNTUIT.
CE AR FI FOST SĂ FIE E-O ABSTRACȚIE
LILERNĂ POSIBILITATE RĂMÂNÂND
NUMAI ÎNTR-O LUME-A SPECULAȚIEI.
CE AR FI FOST SĂ FIE ŞI CE-A FOST
TIND SPRE UN SINGUR ȚEL, CARE-I PURURI PREZENT,
/VON DE PAŞI RĂSUNĂ-N AMINTIRE
DE-A LUNGUL CORIDORULUI PE CARE N-AM LUAT-O
SPRE UŞA PE CARE NICICÂND N-AM DESCHIS-O
JN GRĂDINA TRANDAFIRILOR. AŞA-ȚI RĂSUNĂ
CUVINTELE-MI ÎN GÂND.

DAR LA CE BUN PRAFUL SĂ-1 TULBUR DE PE
VASUL CU PETALE DE TRANDAFIR NU ŞTIU.
ALTE ECOURI

INHABIT THE GARDEN. SHALL WE FOLLOW?
QUICK, SAID THE BIRD, FIND THEM, FIND THEM,
ROUND THE CORNER. THROUGH THE FIRST GATE,
INTO OUR FIRST WORLD, SHALL WE FOLLOW
THE DECEPTION OF THE THRUSH? INTO OUR FIRST world.
THERE THEY WERE, DIGNIFIED, INVISIBLE,
MOVING WITHOUT PRESSURE, OVER THE DEAD LEAVES,
IN THE AUTUMN HEAT, THROUGH THE VIBRANT AIR,
AND THE BIRD CALLED, IN RESPONSE TO

THE UNHEARD MUSIC HIDDEN IN THE SHRUBBERY,
AND THE UNSEEN EYEBEAM CROSSED, FOR THE ROSES
HAD THE LOOK OF FLOWERS THAT ARE LOOKED AT.
THERE THEY WERE AS OUR GUESTS, ACCEPTED AND ACCEPTING.
SO WE MOVED, AND THEY, IN A FORMAL PATTERN,
ALONG THE EMPTY ALLEY, INTO THE BOX CIRCLE,
TO LOOK DOWN INTO THE DRAINED POOL.
DRY THE POOL, DRY CONCRETE, BROWN EDGED,
AND THE POOL WAS FILLED WITH WATER OUT OF SUNLIGHT.
AND THE LOTOS ROSE, QUIETLY, QUIETLY,
THE SURFACE GLITTERED OUT OF HEART OF LIGHT,
AND THEY WERE BEHIND US, REFLECTED IN THE POOL,
THEN A CLOUD PASSED, AND THE POOL WAS EMPTY.
GO, SAID THE BIRD, FOR THE LEAVES WERE FULL OF CHILDREN,
HIDDEN EXCITEDLY, CONTAINING LAUGHTER.
GO, GO, GO, SAID THE BIRD: HUMAN KIND
CANNOT BEAR VERY MUCH REALITY.
TIME PAST AND TIME FUTURE
WHAT MIGHT HAVE BEEN AND WHAT HAS BEEN
POINT TO ONE END, WHICH IS ALWAYS PRESENT.
SĂLĂŞLUIESC ÎN GRĂDINĂ. LE VOM URMA?
REPEDE, PASĂREA SPUSE, GĂSEŞTE-I, GĂSEŞTE-I,
DUPĂ COLȚ, OARE PE PRIMA POARTĂ,
IN PRIMA NOASTRĂ LUME, VOM URMA
DEZAMĂGIREA STURZULUI? ÎN PRIMA NOASTRĂ LUME.
ACOLO ERAU, DEMNI, INVIZIBILI,
IMPONDERABIL PĂŞIND PE FRUNZELE VEŞTEDE,

IN CĂLDURA DE TOAMNĂ, PRIN VĂZDUHUL VIBRANT.
ŞI PASĂREA CHEMA, RĂSPUNZÂND
NEAUZITEI MUZICI ASCUNSE-N BOSCHETE,
ŞI NEVĂZUTELE PRIVIRI SE-NCRUCIŞAU, CĂCI TRANDAFIRII
AVEAU PRIVIREA FLORILOR PRIVITE.
III ERAU ACOLO, CA OASPEŢI AI NOŞTRI, PRIMIŢI ŞI PRIMITORI.
ASTFEL AM MERS, LA FEL ŞI EI, ÎN RÂND SOLEMN,
PE ALEEA PUSTIE, PÂNĂ ÎN RONDUL DE MERIŞOR,
SĂ PRIVIM ÎN BAZINUL SECAT.
USCAT BAZINUL, BETON USCAT, GHIZD ÎNNEGRIT,
ŞI S A UMPLUT BAZINUL CU APĂ DIN LUMINA SOARELUI,
ŞI LOTUŞII RĂSĂRIRĂ, LINIŞTIT, LINIŞTIT,
SUPRAFAŢA STRĂLUCEA DE INIMA LUMINII,
ŞI EI STĂTEAU ÎN SPATELE NOSTRU, RĂSFRÂNŢI ÎN BAZIN,
APOI UN NOR TRECU, ŞI BAZINUL SECĂ.
DU-TE, PASĂREA SPUSE, CĂCI FRUNZIŞUL ERA PLIN DE COPII,
LUPILÂNDU-SE-APRINŞI, ÎNĂBUŞINDU-ŞI RÂSUL.
DU-TE, DU-TE, DU-TE, SPUNEA PASĂREA: NEAMUL OMENESC
NU POATE-NDURA PREA MULTĂ REALITATE.
TIMPUL TRECUT ŞI TIMPUL VIITOR,
CE AR FI FOST SĂ FIE ŞI CE-A FOST
TIND SPRE un SINGUR ŢEL, CARE-I PURURI prezent.

GARLIC AND SAPPHIRES IN THE
MUD CLOT THE BEDDED AXLE-
TREE. THE TRILLING WIRE IN THE
BLOOD SINGS BELOW INVETERATE
SCARS APPEASING LONG
FORGOTTEN WARS. THE DANCE
ALONG THE ARTERY THE
CIRCULATION OF THE LYMPH ARE
FIGURED IN THE DRIFT OF STARS
ASCEND TO SUMMER IN THE TREE
WE MOVE ABOVE THE MOVING
TREE IN LIGHT UPON THE FIGURED
LEAF AND HEAR UPON THE
SODDEN FLOOR BELOW, THE
BOARHOUND AND THE BOAR
PURSUE THEIR PATTERN AS BEFORE
BUT RECONCILED AMONG THE
STARS.

AT THE STILL POINT OF THE TURNING WORLD. NEITHER FLESH nor FLESHLESS;
NEITHER FROM NOR TOWARDS; AT THE STILL POINT, THERE THE DANCE IS,
BUT NEITHER ARREST NOR MOVEMENT. AND DO NOT CALL IT FIXITY,
WHERE PAST AND FUTURE ARE GATHERED. NEITHER MOVEMENT FROM nor towards,
NEITHER ASCENT NOR DECLINE. EXCEPT FOR THE POINT, THE STILL POINT,
THERE WOULD BE NO DANCE, AND THERE IS ONLY THE DANCE.

I CAN ONLY SAY, ***there*** WE HAVE BEEN; BUT I CANNOT SAY WHERE.
AND I CANNOT SAY, HOW LONG, FOR THAT IS TO PLACE IT in TIME.
THE INNER FREEDOM FROM THE PRACTICAL DESIRE,
THE RELEASE FROM ACTION AND SUFFERING, RELEASE FROM THE INNER
AND THE OUTER COMPULSION, YET SURROUNDED
BY A GRACE OF SENSE, A WHITE LIGHT STILL AND MOVING,
Erhebung WITHOUT MOTION, CONCENTRATION
WITHOUT ELIMINATION, BOTH A NEW WORLD
AND THE OLD MADE EXPLICIT, UNDERSTOOD

SAFIRE ŞI-USTUROI ÎN MÂL PE
OSIA-NGLODATÂ USCATE.
MELODIOASA STRUNĂ-N SÂNGE
CÂNTĂ SUB RĂNI NEVINDECATE
STINGÂND RĂZBOAIE-N TIMP
UITATE. PRELUNGUL DANS DE-A
LUNGU-ARTEREI ŞI-AL LIMFEI CURS
DEOPOTRIVĂ STAU SCRISE-N
STELELE-N DERIVĂ SE-NALȚĂ LENT
SPRE VARĂ-N POM PLUTIM PESTE
MOBILUL POM PE FRUNZA SEMN
ILUMINAȚI ŞI AUZIM CUM JOS PE
IARBĂ COPOIUL ŞI MISTREȚU-
ALEARGĂ URMÂNDU-ŞI TOT
MENIREA OARBĂ DAR PRINTRE
STELE ÎMPĂCAȚI.

ÎN PUNCTUL FIX AL LUMII ROTITOARE. NICI TRUP NICI NETRUP;
NICI DINSPRE NICI CĂTRE; ÎN PUNCTUL FIX, ACOLO E DANSUL,
DAR NICI OPRIRE NICI MIŞCARE. ŞI NU NUMI ÎNCREMENIRE LOCUL
UNDE TRECUT ŞI VIITOR SE STRÂNG. NICI MIŞCARE DINSPRE NICI CĂTRE,
NICI ÎNĂLȚARE NICI DECLIN. AFARĂ DE PUNCT, PUNCTUL FIX,
N-AR PUTEA FI DANS, ŞI E NUMAI DANSUL.
POT SPUNE DOAR, ***acolo*** AM FOST; DAR NU POT SPUNE UNDE.
ŞI NU POT SPUNE CÂT, FIINDCÂ-AR ÎNSEMNA SĂ-1 SITUEZ ÎN TIMP.
ELIBERAREA LĂUNTRICĂ DE DORINȚA DE TOATE ZILELE,
DEZROBIREA DE FAPTĂ ŞI SUFERINȚĂ, DEZROBIREA DE CONSTRÂNGEREA
LĂUNTRICĂ ŞI EXTERIOARĂ, TOTUŞI SCĂLDAT
DE UN HAR AL SIMȚULUI, O ALBĂ LUMINĂ ÎNCREMENITĂ ŞI MIŞCĂTOARE,
Erhebung IMOBIL, CONCENTRARE
FĂRĂ ELIMINARE, O NOUĂ LUME ŞI TOTODATĂ
CEA VECHE LĂMURITĂ, ÎNȚELEASĂ

In the completion of its partial ecstasy, The resolution of its partial horror. Yet the enchainment of past and future Woven in the weakness of the changing hody, Protects mankind from heaven and damnation Which flesh cannot endure.

Time past and time future Allow but a little consciousness. To be conscious is not to be in time But only in time can the moment in the rose-garden, The moment in the arbour where the rain beat, The moment in the draughty church at smokefall Be remembered; involved with past and future. Only through time time is conquered.

Ill

Here is a place of disaffection
Time before and time after
In a dim light: neither daylight
Investing form with lucid stillness
Turning shadow into transient beauty
With slow rotation suggesting permanence
Nor darkness to purify the soul
Emptying the sensual with deprivation

Cleansing affection from the temporal.
Neither plenitude nor vacancy. Only a flicker
Over the strained time-ridden faces
Distracted from distraction by distraction
Filled with fancies and empty of meaning
Tumid apathy with no concentration
Men and bits of paper, whirled by the cold wind
În împlinirea extazului său nedeplin, Rezolvarea nedeplinei sale ororI. Totuşi înlănţuirea trecutului şi-a viitorului Ţesute-n slăbiciunea trupului schimbător Fereşte omenirea de cerul şi damnaţia Pe care trupul nu le poate îndura.
Timpul trecut şi timpul viitor Nu-ngăduie decât o palidă conştiinţă. A fi conştient înseamnă a nu fi în timp Ci numai în timp clipa din grădina trandafirilor Clipa din chioşcu-nfrunzit de sub palele ploii, Clipa din biserica pătrunsă de vânt la căderea fumului Poate fi amintită; învelită în trecut şi viitor. Numai prin timp timpul e cucerit.

III

Aici este un loc al neiubirii Timp înainte şi timp după într-o lumină tulbure: nici zi Forma-mbrăcând-o-n nemişcare limpede Umbra schimbând-o-n frumuseţe trecătoare Cu o lentă rotire sugerând permanenţa Nici întuneric sufletul să îl purifice Golind ascetic senzualitatea Şi curăţind de temporal afectul. Nici plenitudine nici gol. 0 pâlpâire doar Pe feţele trase şi bântuite de timp Din buimăceală smulse-n

BUIMĂCEALĂ PLINE DE-NCHIPUIRI ŞI GOALE DE NOIMĂ APATIE BUHĂITĂ FĂRĂ NICI O CONCENTRARE OAMENI ŞI HÂRTII, ÎNVÂRTEJIȚI DE VÂNTUL TĂIOS
THAT BLOWS BEFORE AND AFTER TIME, WIND IN AND OUT OF UNWHOLESOME LUNGS TIME BEFORE AND TIME AFTER. ERUCTATION OF UNHEALTHY SOULS INTO THE FADED AIR, THE TORPID
DRIVEN ON THE WIND THAT SWEEPS THE GLOOMY HILLS OF LONDON, HAMPSTEAD AND CLERKENWELL, CAMPDEN AND PUTNEY, HIGHGATE, PRIMROSE AND LUDGATE. NOT HERE NOT HERE THE DARKNESS, IN THIS TWITTERING WORLD.

DESCEND LOWER, DESCEND ONLY INTO THE WORLD OF PERPETUAL SOLITUDE, WORLD NOT WORLD, BUT THAT WHICH IS NOT WORLD, INTERNAL DARKNESS, DEPRIVATION AND DESTITUTION OF ALL PROPERTY, DESICCATION OF THE WORLD OF SENSE, EVACUATION OF THE WORLD OF FANCY, INOPERANCY OF THE WORLD OF SPIRIT; THIS IS THE ONE WAY, AND THE OTHER IS THE SAME, NOT IN MOVEMENT BUT ABSTENTION FROM MOVEMENT; WHILE the world moves IN APPETENCY, ON ITS METALLED WAYS OF TIME PAST AND TIME FUTURE.

IV

TIME AND THE BELL HAVE BURIED THE DAY, THE BLACK CLOUD CARRIES THE SUN AWAY. WILL THE SUNFLOWER TURN TO US, WILL THE CLEMATIS STRAY DOWN, BEND TO US; TENDRIL AND SPRAY CLUTCH AND CLING?
CE BATE ÎNAINTE ŞI DUPĂ TIMP,
VÂNT SUPT ŞI SCUIPAT DE PUTREZI PLĂMÂNI
TIMP ÎNAINTE ŞI TIMP DUPĂ.
LIÂGÂIT DE SUFLETE BOLNAVE
IN AERUL VEŞTED, AMORȚIREA
DUSĂ DE VÂNTUL CE MĂTURĂ NEGUROASELE COLINE ALE LONDREI, HAMPSTEAD ŞI CLERKENWELL, CAMPDEN ŞI PUTNEY, LLIGHGATE, PRIMROSE ŞI LUDGATE. NU AICI NU AICI ÎNTUNERICUL, ÎN ACEASTĂ LUME ÎN cutremur.

COBOARĂ MAI JOS, COBOARĂ DOAR IN LUMEA SINGURĂTĂȚII PERPETUE, LUME NELUME, ACEEA CARE ÎNSĂ NU E LUME, ÎNTUNERIC LĂUNTRIC, DEPOSEDARE ŞL SĂRĂCIRE DE ORICE AVUT, USCARE A LUMII SIMȚURILOR, ALUNGARE A LUMII ÎNCHIPUIRII, NEPUTINȚĂ A LUMII SPIRITULUI; LALĂ UNA DIN CĂI, IAR CEALALTĂ *V*, LA FEL, NU PRIN MIŞCARE
CI ABȚINERE DE LA MIŞCARE; ÎN TIMP CE lumea se mişcă
HĂMESITĂ, PE DRUMURILE EI PAVATE
ALE TIMPULUI TRECUT ŞI ALE TIMPULUI VIITOR.

IV

TIMPUL ŞI CLOPOTUL ZIUA-NGROPARĂ
NORUL NEGRU CU SINE SOARELE-1 CARĂ.
OARE FLOAREA-SOARELUI SE VA-NTOARCE SPRE NOI, CLEMATITA
SE VA RĂSFIRA, SE VA PLECA OARE SPRE NOI UŞOARĂ,
CÂRCEL ŞI LĂSTAR AGĂŢÂND ŞI-APUCÂND?
CHILL
FINGERS OF YEW BE CURLED
DOWN ON US? AFTER THE KINGFISHER'S WING
HAS ANSWERED LIGHT TO LIGHT, AND IS SILENT,
the LIGHT IS still
AT THE STILL POINT OF THE TURNING WORLD.

V

WORDS MOVE, MUSIC MOVES
ONLY IN TIME; BUT THAT WHICH IS ONLY living
CAN ONLY DIE. WORDS, AFTER SPEECH, REACH
INTO THE SILENCE. ONLY BY THE FORM, THE PATTERN,
CAN WORDS OR MUSIC REACH
THE STILLNESS, AS A CHINESE JAR STILL
MOVES PERPETUALLY IN ITS STILLNESS.
NOT THE STILLNESS OF THE VIOLIN, WHILE THE NOTE LASTS,
NOT THAT ONLY, BUT THE CO-EXISTENCE,
OR SAY THAT THE END PRECEDES THE BEGINNING,
AND THE END AND THE BEGINNING WERE ALWAYS THERE

BEFORE THE BEGINNING AND AFTER THE END.
AND ALL IS ALWAYS NOW. WORDS STRAIN,
CRACK AND SOMETIMES BREAK, UNDER THE BURDEN,
UNDER THE TENSION, SLIP, SLIDE, PERISH,
DECAY WITH IMPRECISION, WILL NOT STAY in PLACE,
WILL NOT STAY STILL. SHRIEKING VOICES
SCOLDING, MOCKING, OR MERELY CHATTERING,
ALWAYS ASSAIL THEM. THE WORD IN THE DESERT
IS MOST ATTACKED BY VOICES OF TEMPTATION,
THE CRYING SHADOW IN THE FUNERAL DANCE,
THE LOUD LAMENT OF THE DISCONSOLATE CHIMERA.

THE DETAIL OF THE PATTERN IS MOVEMENT, AS IN THE FIGURE OF THE TEN STAIRS.

RECI
DEGETE DE TISĂ ONDULÂND SE VOR LĂSA OARE SPRE NOI?
DUPĂ CE ARIPA PESCARULUI-REGAL LUMINII ARZÂND CU LUMINĂ-I RĂSPUNDE, ŞI TACE, LUMINA E NEMIŞCATĂ DIN VECI ÎN PUNCTUL FIX AL LUMII ROTITOARE.

V

CUVINTELE SE MIŞCĂ, MUZICA SE MIŞCĂ
NUMAI ÎN TIMP; CEEA CE ÎNSĂ DOAR TRĂIEŞTE
MURI DOAR POATE. CUVINTELE, DUPĂ DISCURS, AJUNG
LA TĂCERE. NUMAI PRIN FORMĂ, PRIN TIPAR,
CUVINTELE SAU MUZICA POT ATINGE
NEMIŞCAREA, PRECUM UN VAS CHINEZESC ÎNCĂ
PERPETUU SE MIŞCĂ-N NEMIŞCAREA SA.
NU NEMIŞCAREA VIORII, CÂT NOTA MAI DĂINUIE,

NU NUMAI ASTA, CI COEXISTENȚA,
ORI FAPTUL CĂ SFÂRŞITUL PRECEDĂ ÎNCEPUTUL,
ŞI SFÂRŞITUL ŞI ÎNCEPUTUL AU FOST TOTDEAUNA ACOLO
ÎNAINTE DE ÎNCEPUT ŞI DUPĂ SFÂRŞIT.
ŞI TOTUL E TOTDEAUNA ACUM. CUVINTELE SE ÎNCORDEAZĂ,
PLESNESC ŞI UNEORI SE FRÂNG SUB POVARĂ,
DE EFORT, SCAPĂ, ALUNECĂ, PIER,
SE OFILESC DE IMPRECIZIE, NU VOR SĂ STEA LOCULUI,
NU VOR SĂ STEA LINIŞTITE. GLASURI STRIDENTE,
DOJENIND, BATJOCORIND SAU DOAR PĂLĂVRĂGIND,
NECONTENIT LE ASALTEAZĂ. CUVÂNTUL ÎN PUSTIE
ATACAT E MAI ALES DE GLASURILE ISPITEI,
JELUITOAREA UMBRĂ DIN DANSUL FUNEBRU,
VAIERUL RĂSUNĂTOR AL NEMÂNGÂIATEI HIMERE.

AMĂNUNTUL TIPARULUI E MIŞCAREA, CA ÎN ICOANA CELOR ZECE TREPTE.

DESIRE ITSELF IS MOVEMENT
NOT IN ITSELF DESIRABLE;
LOVE IS ITSELF UNMOVING,
ONLY THE CAUSE AND END OF MOVEMENT,
TIMELESS, AND UNDESIRING
EXCEPT IN THE ASPECT OF TIME
CAUGHT IN THE FORM OF LIMITATION
BETWEEN UN-BEING AND BEING.
SUDDEN IN A SHAFT OF SUNLIGHT
EVEN WHILE THE DUST MOVES

THERE RISES THE HIDDEN LAUGHTER
OF CHILDREN IN THE FOLIAGE
QUICK NOW, HERE, NOW, ALWAYS -
RIDICULOUS THE WASTE SAD TIME
STRETCHING BEFORE AND AFTER.
DORINȚA ÎNSĂȘI E MIȘCARE
NU-MBIETOARE PRIN EA ÎNSĂȘI; LUBIREA-I ÎNSĂ
IMOBILĂ DOAR CAUZĂ ȘI ȚEL

MIŞCĂRII, ATEMPORALĂ ŞI
NETULBURATĂ AFARĂ DE
ÎNFĂȚIŞAREA-N TIMP CAPTURATĂ-N
FORMA LIMITĂRII ÎNTRE NEFIINȚĂ ŞI
FIINȚĂ, LIRUSC ÎNTR-O RAZĂ DE
SOARE ÎN PLIN ZBOR AL PULBERII SE
ÎNALȚĂ RÂSU-ASCUNS AL COPIILOR
DIN FRUNZIŞ REPEDE-ACUM, AICI,
ACUM, MEREU RIDICOL STERPUL
TIMP MOHORÂT ÎNTINZÂNDU-SE
ÎNAINTE ŞI DUPĂ.

I

In my beginning is my end. In succession Houses rise and fall, crumble, are extended, Are removed, destroyed, restored, or in their place Is an open field, or a factory, or a by-pass. Old stone to new building, old timber to new fires, Old fires to ashes, and ashes to the earth Which is already flesh, fur and faeces, Bone of man and beast, cornstalk and leaf. Houses live and die: there is a time for building And a time for living and for generation And a time for the wind to break the loosened pane And to shake the wainscot where the field-mouse trots And to shake the tattered arras woven with a silent motto.

In my beginning is my end. Now the light falls Across the open field, leaving the deep lane Shuttered with branches, dark in the afternoon, Where you lean against a bank while a van passes, And the deep lane insists on the direction Into the village, in the electric heat Hypnotised. In a warm haze the sultry light Is absorbed, not refracted, by grey stone. The dahlias sleep in the empty silence. Wait for the early owl.

In that open field

I

În început îmi e sfârşitul. Rând pe rând Casele cresc şi decad, se năruie, sunt mărite, Mutate, distruse, refăcute sau în locu-le Apare un câmp ori o fabrică ori o uliţă dosnică, Piatră veche la noua clădire, lemn vechi în focuri noi. Tocuri vechi în cenuşă, iar cenuşa-n pământul Ce de pe-acum e carne, blană şi scârnă, Os de om şi animal, pai de grâu şi frunză. Casele trăiesc şi mor: vreme este pentru clădit Şi vreme pentru vieţuit şi zămislire Şi vreme ca vântul să spargă geamul desprins Şi să zgâlţâie lambriul sub care fuge şoarecul de câmp Şi să zgâlţâie goblenul zdrenţuit ornat cu o maximă mută.

În început îmi e sfârşitul. Acum lumina cade Peste câmp, lăsând drumul adânc Sub stor de crengi, întunecos la ceasul după-amiezii, Unde te tragi lângă taluz cât trece-un camion, #i drumul adânc stăruie să se-ndrepte Spre sat, sub arşiţa electrică Hipnotizat. Într-o pâclă caldă, lumina înăbuşitoare]• absorbită, nu răsfrântă, de piatra cenuşie. Daliile dorm în liniştea vidă. În aşteptarea primei bufniţe.

Aici, pe câmpul acesta,
If you do not come too close, If you do not come too close,
On a summer midnight, you can hear the music
Of the weak pipe and the little drum
And see them dancing around the bonfire
The association of man and woman
In daunsinge, signifying matrimonie -
A dignified and commodious sacrament.
Two and two, necessarye conjunction,
Holding eche other by the hand or the arm
Whiche betokeneth concorde. Round and round the fire
Leaping through the flames, or joined in circles,
Rustically solemn or in rustic laughter

Lifting heavy feet in clumsy shoes,
Earth feet, loam feet, lifted in country mirth
Mirth of those long since under earth
Nourishing the corn. Keeping time,
Keeping the rhythm in their dancing
As in their living in the living seasons
The time of the seasons and the constellations
The time of milking and the time of harvest
The time o f the coupling of man and woman
And that of beasts. Feet rising and falling.
Eating and drinking. Dung and death.

Dawn points, and another day Prepares for heat and silence. Out at sea the dawn wind Wrinkles and slides. I am here Or there, or elsewhere. In my beginning.

II

What is the late November
doing With the disturbance
of the spring And creatures
of the summer heat,

Dacă nu vii prea aproape, dacă nu vii prea aproape,
Într-un miez de noapte, vara, poţi s-auzi cum cântă
Firavul fluier şi toba mică
Şi s ă i vezi în jurul focului jucând,
Însoţirea dintre bărbat şi femeie
În danţ, însemnând căsătorie -
Preamărită şi cuprinzătoare taină.
Doi cât doi, trebuincioasă unire,
Prinzându-se de mână sau de braţ unul pe celălalt
Şi prevestind aşa bună-nţelegere. Jur-împrejurul focului,
Sărind prin flăcări sau prinşi în hore,
Ţărăneşte solemni ori cu râs ţărănesc
Saltă picioare grele în încălţări butucănoase,
Picioare de pământ, de lut, săltate-n câmpenească voioşie
Voioşie a celor de mult sub pământ
Grâul hrănindu-1. Păstrând măsura,
Păstrând tactul dansului lor
La fel cum vieţuiau în anotimpurile vii
Vremea anotimpurilor şi a constelaţiilor
Vremea mulsului şi vremea secerişului
Vremea împreunării bărbatului cu femeia
Şi-a-mpreunării animalelor. Picioare săltând şi căzând.
Hrană şi băutură, Bălegar şi moarte.

Zorii mijesc şi încă o zi Se pregăteşte de vipie şi tăcere. În larg briza matinală Se-ncreţeşte şi lunecă. Sunt aici Sau acolo sau altundeva. În începutul meu.

II

Ce-are de gând, târziu,
noiembrie Cu tulburarea
primăverii Şi-odraslele
dogoarei verii,
And snowdrops writhing under
feet And hollyhocks that aim too

high Red into grey and tumble down
Late roses filled with early snow?
Thunder rolled by the rolling stars
Simulates triumphal cars Deployed in
constellated wars Scorpion fights
against the Sun Until the Sun and Moon
go down Comets weep and Leonids fly
Hunt the heavens and the plains
Whirled in a vortex that shall bring The
world to that destructive fire Which
burns before the ice-cap reigns.

That was a way of putting it - not very satisfactory. A periphrastic study in a worn-out poetical fashion, Leaving one still with the intolerable wrestle With words and meanings. The poetry does not matter. It was not (to start again) what one had expected. What was to be the value of the long looked forward to, Long hoped for calm, the autumnal serenity And the wisdom of age? Had they deceived us, Or deceived themselves, the quiet-voiced elders, Bequeathing us merely a receipt for deceit? The serenity only a deliberate hebetude, The wisdom only the knowledge of dead secrets Useless in the darkness into which they peered Or from which they turned their eyes. There is, it seems to us, At best, only a limited value In the knowledge derived from experience. The knowledge imposes a pattern, and falsifies, For the pattern is new in every moment And every moment is a new and shocking

ţii ghiocei storşi sub picioare Şi nalbe
prea râvnind culoare De roşu-n gri şi
cad şi roze Târzii sub timpurii omături?
Crin stele prăvălitul tunet Car de triumf
imită-n sunet în vaste războiri stelare Se
luptă Scorpion cu Soare Până ce cad
Soare şi Lună Comete plâng curg
Leonide Câmpii şi ceruri împresoară
într-un vârtej ce lumea-aruncă-n
Pustiitorul foc mai vechi Decât calota
glaciară.

Iată un fost mod de exprimare - nu prea satisfăcător: Un studiu perifrastic într-o manieră poetică sleită, I.ăsându-te în aceeaşi încăierare insuportabilă Cu vorbe şi sensuri. Poezia n-are importanţă Nu asta aşteptam (s-o luăm iar de la cap). Ce valoare aveau să aibă îndelung căutatul, Mult nădăjduitul calm, autumnala seninătate Şi-nţelepciunea vârstei? Oare pe noi ne amăgiseră Sau pe ei înşişi, bătrânii cu glas potolit Lăsându-ne moştenitori doar pe-o formulă de amăgire? Seninătatea - doar o abrutizare deliberată, înţelepciunea - doar cunoaştere a secretelor moarte Inutile-n bezna pe care-au scrutat-o Sau de la care şi-au întors ochii. După noi, Cunoaşterea izvorâtă din experienţă nu are, în cel mai bun caz, decât o valoare mărginită. Cunoaşterea impune un tipar, şi falsifică, Deoarece tiparul se-nnoieşte-n fiece clipă Iar fiece clipă e o nouă şi violentă
Valuation of all we have been. We are only undeceived
Of that which, deceiving, could no longer harm.
In the middle, not only in the middle of the way
But all the way, in a dark wood, in a bramble,
On the edge of a grimpen, where is no secure foothold,
And menaced by monsters, fancy lights,
Risking enchantment. Do not let me hear
Of the wisdom of old men, but rather of their folly,
Their fear of fear and frenzy, their fear of possession,
Of belonging to another, or to others, or to God.
The only wisdom we can hope to acquire

Is the wisdom of humility, humility is endless.

The houses are all gone under the sea.

The dancers are all gone under the hill.

Ill

0 dark dark dark. They all go into the dark,
The vacant interstellar spaces, the vacant into the vacant,
The captains, merchant bankers, eminent men of letters.
The generous patrons of art, the statesmen and the rulers,
Distinguished civil servants, chairmen of many committees, Industrial lords and petty contractors, all go into the dark, And dark the Sun and Moon, and the Almanach de Gotha And the Stock Exchange Gazette, the Directory of Directors, And cold the sense and lost the motive of action. And we all go with them, into the silent funeral, Nobody's funeral, for there is no one to bury.
1 said to my soul, be still, and let the dark come upon you
Which shall be the darkness of God. As, in a theatre, The
lights are extinguished, for the scene to be changed

lîvaluare a tot ce am fost. Rămânem nedezamăgiţi Numai de ceea ce, dezamăgind, n-ar mai putea dăuna. La jumătatea drumului, şi nu numai la jumătate, (li tot drumul, printr-o pădure-ntunecată, prin hăţişuri, l'e buza unei râpe, unde piciorul n-are nici un reazem sigur, Şi-ameninţat de monştri, de năluci, Pândit de farmece. Nu vreau s-aud De-nţelepciunea bătrânilor, ci mai curând de nebunia lor, De frica lor de frică şi de frenezie, de frica lor de posesie, De-a fi al altuia, sau ai altora, sau ai lui Dumnezeu. Singura înţelepciune pe care putem spera s-o dobândim Ii înţelepciunea smereniei; smerenia e nesfârşită.

Casele toate sub mare s-au dus.

Toţi sub gorgan s-au dus dănţuitorii.

III

Beznă beznă beznă. Cu toţii în beznă se duc,
Goalele spaţii interstelare, golul întru gol,
Căpitanii, bancherii, eminenţii oameni de litere,
Generoşii patroni ai artelor, oamenii de stat şi
cârmuitorii,
Distinşii înalţi funcţionari, preşedinţii multor comitete,
Magnaţii industriei şi furnizorii mărunţi, cu toţii în beznă se duc
Şi beznă Soarele şi Luna şi Almanahul Gotha
Şi Monitorul Bursei şi Anuarul Directorilor,
Şi îngheţate simţurile şi rostul faptei pierdut.
Şi îi urmăm cu toţii, în funeraliile tăcute,
Funeralii ale nimănui, căci nimeni nu-i de-ngropat.
Spus-am sufletului meu, fii liniştit şi lasă bezna să vină-asuprâ-ţi
Şi va fi întunecimea Domnului, ia fel cum la teatru
Se sting luminile pentru schimbarea decorului

With a hollow rumble of wings, with a movement of darkness on darkness,
And we know that the hills and the trees, the distant panorama
And the bold imposing facade are all being rolled away -

Or as, when an underground train, in the tube, stops too long between stations
And the conversation rises and slowly fades into silence
And you see behind every face the mental emptiness deepen
Leaving only the growing terror of nothing to think about;
Or when, under ether, the mind is conscious but conscious of nothing —
I said to my soul, be still, and wait without hope
For hope would be hope for the wrong thing; wait without love
For love would be love of the wrong thing; there is yet faith
But the faith and the love and the hope are all in the waiting.
Wait without thought, for you are not ready for thought:
So the darkness shall be the light, and the stillness the dancing.
Whisper of running streams, and winter lightning.
The wild thyme unseen and the wild strawberry,
The laughter in the garden, echoed ecstasy
Not lost, but requiring, pointing to the agony
Of death and birth.

You say I am repeating Something I
have said before. I shall say it again.
Shall **1** say it again? In order to arrive
there. To arrive where you are, to get
from where you are not,
You must go by a way wherein there is
no ecstasy. In order to arrive at what
you do not know
    You must go by a way which is the
way of ignorance. In order to possess
what you do not possess
    You must go by the way
of dispossession. In order to
arrive at what you are not
You must go through the way in which
you are not. And what you do not
know is the only thing you know And
what you own is what you do not own
And where you are is where you are
not.

The wounded surgeon plies the steel That questions
the distempered part; Beneath the bleeding hands we
feel The sharp compassion of the healer's art Resolving
the enigma of the fever chart.

Our only health is the disease
If we obey the dying nurse
Whose constant care is not to please
But to remind of our, and Adam's curse,
And that, to be restored, our sickness must grow worse.

The whole earth is our hospital
Endowed by the ruined millionaire,
Wherein, if we do well, we shall
Die of the absolute paternal care
That will not leave us, but prevents us everywhere.

The chill ascends from feet to knees,
The fever sings in mental wires.
If to be warmed, then I must freeze
And quake in frigid purgatorial fires
Of which the flame is roses, and the smoke is briars.

Cu huruituri dogite-n culise, cu o lunecare de-ntuneric pe-ntuneric,
Şi ştim că dealurile şi pomii, panorama din depărtare
Şi impunătoarea faţadă, toate sunt rostogolite afară -
Sau ca în tunel, când metroul opreşte prea mult între staţii
ţii conversaţia se-ncheagă şi treptat se stinge-n tăcere
Şi vezi îndărătul fiecărui chip adâncindu-se vidul mintal,
Lăsând numai groaza crescânda că nu-i nimic de gândit;
Sau când, sub eter, mintea e conştientă dar de nimic anume -
Spus-am sufletului meu, fii liniştit şi aşteaptă fără nădejde,
Căci nădejdea ar fi nădejde întru cele greşite; aşteaptă fără iubire,
Căci iubirea ar fi iubire de cele greşite: mai e credinţa
Dar credinţa şi iubirea şi nădejdea sunt toate în aşteptare.
Aşteaptă fără gând, că nu eşti gata de gând,
Aşa va fi întunericul lumină, şi nemişcarea dans.
Şopot de şuvoaie repezi, şi fulgerul iarna.
Cimbrul sălbatic nezărit şi fragii sălbatici,
Râsul din grădină, extazul răsfrânt iu ecouri
Nu sunt pierdute, ci cheamă, arată spre agonia
Morţii şi naşterii.

Spui că repet
Ceva ce-am mai spus. Voi spune-o din nou. Oare voi spune-o din nou? Ca să ajungi acolo, Ca să ajungi unde eşti, ca să vii de unde nu eşti,
    Trebuie să mergi pe-un drum pe care nu-i extaz. Ca să ajungi la ceea ce nu ştii,
    Trebuie să mergi pe un drum care e drumul ignoranţei. Ca sa stăpâneşti ceea ce nu stăpâneşti,
    Trebuie să mergi pe drumul
lepădării. Ca să ajungi la ceea ce nu
eşti,
    Trebuie să mergi de-a lungul drumului pe care nu eşti. Şi ceea ce nu ştii e singurul lucru pe care**-1** ştii Şi ceea ce ai e ceea ce nu ai Şi unde eşti e acolo unde nu eşti.

The dripping blood our only drink,
The bloody flesh our only food:
In spite of which we like to think
That we are sound, substantial flesh and blood -
Again, in spite of that, we call this Friday good.
Rănit chirurgul lama strânge
Din mădularul putred încă:
Simţim suh mâinile lui în sânge
Mila vindecătorului adâncă,
Enigma febrei vrând cu arta Iui s-o-nfrângi

Doar boala este sănătate
Afirmă sora muribundă
A cărei grijă-i doar s-arate
Că blestemul adamic tot ne-afundă,
Iar singura-ntremare e boala, tot mai cruntă.

Pământu-ntreg ne e spital De un nabab falii donat, Şi-n el, purtându-ne leal. Avem oricând sfârşitu-asigurat De-atâta grijă trează de tată devotat.

Genunchii-s prinşi de frig curând,

Pe struna minţii febra cântă,
Mă încălzesc doar degerând
în purgator, în rece foc de-osândă
Cu flacăra de roze, iar fumul - spini la pândă.

V

So here I am, in the middle way, having had twenty years -
Twenty years largely wasted, the years of ***Ventre deuxguerres*** -
Trying to learn to use words, and every attempt
Is a wholly new start, and a different kind of failure
Because one has only learnt to get the better of words
For the thing one no longer has to say, or the way in which
One is no longer disposed to say it. And so each venture
Is a new beginning, a raid on the inarticulate
With shabby equipment always deteriorating
In the general mess of imprecision of feeling,
Undisciplined squads of emotion. And what there is to conquer
By strength and submission, has already been discovered
Once or twice, or several times, by men whom one cannot hope
To emulate - but there is no competition -
There is only the fight to recover what has been lost
And found and lost again and again: and now, under conditions
That seem unpropitious. But perhaps neither gain nor loss.
For us, there is only the trying. The rest is not our business.

Home is where one starts from. As we grow older
The world becomes stranger, the pattern more complicated
Of dead and living. Not the intense moment
Isolated, with no before and after,
But a lifetime burning in every moment
And not the lifetime of one man only
But of old stones that cannot be deciphered.
There is a time for the evening under starlight,
A time for the evening under lamplight
(The evening with the photograph album).
Love is most nearly itself
When here and now cease to matter.

lată-mă deci, la jumătatea drumului, după ce douăzeci de ani -
Douăzeci de ani am irosit fără grijă, anii din ***l'entre-deux-guerres,***
încercând să-nvăţ folosirea cuvintelor, şi fiecare-ncercare
F un debut absolut nou şi un soi diferit de eşec
Deoarece am învăţat să domesticim cuvintele
Doar pentru ceea ce nu mai trebuie rostit sau într-un fel în care
Nu mai suntem dispuşi a**-1** spune. Şi astfel fiecare aventurare
E un nou început, un raid contra inarticulatului,
Cu echipament ponosit care veşnic se strică
în debandada generală a impreciziei simţirii,
Nedisciplinate căprarii de emoţii. Iar ceea ce trebuie cucerit,
Prin forţă şi supunere, a mai fost descoperit
0 dată sau de două sau de mai multe ori, de bărbaţi cu care nu poţi
visa
Să te masori — dar nu e vorba de nici o întrecere -
E numai lupta de-a recâştiga ce s-a pierdut
Şi s-a găsit şi iar s-a pierdut: şi acum, în împrejurări
Ce par neprielnice. Dar poate nici câştig, nici pierdere.
Pentru noi, e doar încercarea. Restul nu ne priveşte.

Casa părintească e locul de unde porneşti. Pe măsură ce-
mbătrânim Lumea devine mai străină, tabloul mai încâlcit Cu

Doar picături de sânge bem,
Mâncăm doar carne-n sângerare:
Şi totuşi ne mai mângâiem
Că-n trup şi sânge-avem esenţe clare:
Şi, totuşi, iar, numim această Vineri - Mare.

morţi şi cu vii. Nu intensa clipă Izolată, fără nimic înainte şi după, Ci o întreagă viaţă arzând în fiecare clipă Şi nu doar viaţa unui singur om . Ci a vechilor pietre indescifrabile. Este o vreme pentru înserare sub lumina stelelor O vreme pentru înserare la lumina lămpii (Seara în tovărăşia albumului cu fotografii). Iubirea-i cel mai mult ea însăşi Când aici şi acum nu mai contează.

Old men ought to be explorers
Here or there does not matter
We must be still and still moving
Into another intensity
For a further union, a deeper communion
Through the dark cold and the empty desolation,
The wave cry, the wind cry, the vast waters
Of the petrel and the porpoise. In my end is my beginning.
Bătrânii-ar trebui să fie exploratori Aici şi acum nu contează Trebuie să-naintăm încă şi încă într-o altă intensitate
Către o nouă împărtăşire, o comuniune mai profundă
Prin gerul negru şi dezolarea vidă,
Ţipătul valurilor, ţipătul vântului, vastele ape
Ale petrelului şi marsuinului. în sfârşit îmi e începutul.

THE DRY SALVAGES

(The Dry Salvages - presumably ***les troissauvages*** — is a small group of rocks, with a beacon, off the N.E. coast of Cape Ann, Massachusetts. ***Salvages*** is pronounced to rhyme with ***assuages. Groaner:*** a whistling buoy.)

1

I do not know much about gods; but I think that the river Is a strong brown god - sullen, untamed and intractable, Patient to some degree, at first recognised as a frontier; Useful, untrustworthy, as a conveyor of commerce; Then only a problem confronting the builder of bridges. The problem once solved, the brown god is almost forgotten By the dwellers in cities - ever, however, implacable. Keeping his seasons and rages, destroyer, reminder Of what men choose to forget. Unhonoured, unpropitiated By worshippers of the machine, but waiting, watching and waiting.s His rhythm was present in the nursery bedroom, In the rank ailanthus of the April dooryard, In the smell of grapes on the autumn table, And the evening circle in the winter gaslight.

The river is within us. the sea is all about us; The sea is the land's edge also, the granite Into which it reaches, the beaches where it tosses Its hints of earlier and other creation:

(The Dry Salvages - probabil ***les trois sauvages*** — e un mit grup de slanei, cu un far, în largul coastei de nord-est a Capului Ann, Massachusetts. ***Salvages*** se pronunţă astfel încât să rimeze cu ***assuages. Groaner:*** geainandură-euTluier.)

THE DRY SALVAGES[5]

Fluviul e în noi, marea de jur-împrejur; Marea e şi muchia uscatului, granitul Pe care se caţără, plajele pe care azvârlă Aluzii la o altă creaţie, mai veche:

I

Nu ştiu prea multe despre zei; dar cred că fluviul E un zeu puternic şi brun - ursuz, neîmblânzit şi-ndârătnic, întrucâtva răbdător, întâi recunoscut ca hotar; Util, înşelător, ca un cărăuş de negoţ; Apoi doar o problemă pentru constructorul de poduri. Problema rezolvată, zeul brun e aproape uitat De locuitorii oraşelor - mereu însă ne-ndurător, Cu aceleaşi urgii şi-anotimpuri, distrugător, aducător-aminte A ceea ce oamenii preferă să uite. Neîmbunat, neslăvit De-nchinătorii maşinii, dar aşteptând, veghind şi aşteptând. Pulsul i-a bătut în odaia copiilor, în stufosu-ailanthus din curtea de-april, în parfum de struguri grei pe masa toamnei, Şi-n taifas de seară, iarna, lângă lampă.

The starfish, the horseshoe crab, the whale's backbone;
The pools where it offers to our curiosity
The more delicate algae and the sea anemone.
It tosses up our losses, the torn seine,
The shattered lobsterpot, the broken oar
And the gear of foreign dead men. The sea has many voices,
Many gods and many voices.
The salt is on the briar rose,
The fog is in the fir trees.
The sea howl And the sea yelp, are different voices Often
together heard: the whine in the rigging, The menace and
caress of wave that breaks on water, The distant rote in the
granite teeth, And the wailing warning from the
approaching headland Are all sea voices, and the heaving
groaner Rounded homewards, and the seagull: And under
the oppression of the silent fog The tolling bell
Measures time not our time, rung by the unhurried Ground
swell, a time
Older than the time of chronometers, older
Than time counted by anxious worried women
Lying awake, calculating the future,
Trying to unweave, unwind, unravel
And piece together the past and the future,
Between midnight and dawn, when the past is all deception,
The future futureless, before the morning watch
When time stops and time is never ending;
And the ground swell, that is and was from the beginning,
Clangs
The bell.

Steaua-de-mare, crabul-potcoavă, spinarea balenei;
Lagunele-n care-i oferă curiozităţii noastre
Cele mai gingaşe alge şi anemone-de-mare.
Ne-aruncă la ţărm pagubele, năvodul sfâşiat,
Căuşul de homari sfărâmat, vâsla ruptă
Şi lucrurile morţilor străini. Marea are multe glasuri,
Mulţi zei şi multe glasuri.
Sarea e pe tufa de măceş,
Ceaţa e-n pini.
Urletul mării Şi scheaunul mării
sunt glasuri deosebite Ades auzite-mpreună: scâncetu-n
greement, Ameninţarea şi mângâierea valului ce se sparge
pe apă, îndepărtatul zvon în dinţii granitici, Şi vaierul
avertizând dinspre tot mai apropiatul promontoriu, Toate
sunt glasurile mării, şi balansul geamandurii-cu-fluier
Ocolite la întoarcere, şi pescăruşul: Şi sub povara ceţurilor
insonore Clopotu-n dangăt
Timpul măsoară nu timpul nostru, bătut de lenta Hulă de-
adânc, un timp
Mai bătrân ca timpul cronometrelor, mai bătrân
Ca timpul măsurat de femeile roase de spaime
Şi de nesomn socotind viitorul,
încercând să desfacă, să deşire, să descâlcească
Şi să peticească trecutul cu viitorul,
între miezul-nopţii şi zori, când trecutul e doar o amăgire,
Viitorul fără viitor, înaintea veghii de dimineaţă
Când timpul stă-n loc şi timpul n-are sfârşit;
Şi hula de-adânc, care este şi-a fost dintru-nceput,
Trage
Clopotul.

Where is there an end of it, the soundless wailing, The silent withering of autumn flowers Dropping their petals and remaining motionless; Where is there an end to the drifting wreckage, The prayer of the bone on the beach, the unprayable Prayer at the calamitous annunciation?

There is no end, but addition: the trailing Consequence of further days and hours, While emotion takes to itself the emotionless Years of living among the breakage Of what was believed in as the most reliable -And therefore the fittest for renunciation.

There is the final addition, the failing Pride or resentment at failing powers, The unattached devotion which might pass for devotionless, In a drifting boat with a slow leakage, The silent listening to the undeniable Clamour of the bell of the last annunciation.

Where is the end of them, the fishermen sailing Into the wind's tail, where the fog cowers? We cannot think of a lime that is oceanless Or of an ocean not littered with wastage Or of a future that is not liable Like the past, to have no destination.

We have to think of them as forever bailing, Setting and hauling, while the North East lowers

Unde-o să-şi afle sfârşitul neauzita tânguire, Ofilirea tăcută a florilor autumnale Ce-şi leapădă petalele şi-ncremenesc în înfrângere; Unde-o să-şi afle sfârşitul rătăcitoarea epavă, Rugăciunea osului de pe plajă, acea nerostibilă Rugăciune la catastrofala vestire?

Nu există sfârşit, ci doar însumare: veşnica, fără oprire Consecinţă a atâtor alte zile şi ceasuri egale, Pe când emoţia învăluie insensibila răsfrângere A şirului de ani trăiţi printre molozuri şi pleavă Rămase din credinţa socotită cândva invincibilă -Şi prin urmare cea mai potrivită pentru părăsire.

Există însumarea finală, suprema istovire A mândriei sau indignarea-n faţa puterilor goale, Detaşată evlavie ce-ar putea trece drept lipsă a evlaviei, Pe un vas în derivă cu o infiltrare firavă, Ascultând în tăcere acea netăgăduibilă Hohotire-a clopotului pentru cea de pe urmă vestire.

Unde-o să-şi afle sfârşitul pescarii-n plutire în urma vântului, unde se chircesc neguri agale? Nu ne putem închipui un timp anoceanic sau, prin constrângere, Un ocean nepresărat cu rămăşiţe fără slavă Sau o vreme viitoare incompatibilă. Ca trecutul, cu o anumită menire.

Trebuie să ni-i închipuim mânuind ispolu-n neştire, Pânze-nălţând şi cârmind, pe când din nord-est coboară rafale

Over shallow banks unchanging and erosionless Or drawing their money, drying sails at dockage; Not as making a trip that will be unpayable For a haul that will not bear examination.

There is no end **of it, the** voiceless wailing, No end to the withering of withered flowers, **To** the movement of pain that is painless and motionless, To the drift of the sea and the drifting wreckage, The bone's prayer to Death its God. Only the hardly, barely prayable Prayer of the one Annunciation.

It seems, as one becomes older, That the past has another pattern, and ceases **to be a mere sequence -**Or even development: the latter a partial fallacy Encouraged by superficial notions of evolution, Which becomes, in the popular mind, a means of disowning **the** past. The moments of happiness - not the sense of well-being, Fruition, fulfilment, security or affection, Or even a very good dinner, but the sudden illumination -We had the experience but missed the meaning, And approach to the meaning restores the experience In a different form, beyond any meaning We can assign to happiness. I have said before That the past experience revived in the meaning Is not the experience of one life only But of many generations - not forgetting Something that is probably quite ineffable: The backward look behind the assurance Of recorded history, the backward half-look Over the shoulder, towards the primitive terror. Now, we come to discover that the moments of **agony** (Whether, or not, due **to** misunderstanding,
Peste bancuri scunde neatinse de schimbare şi frângere, Ori câştigându-şi banii uscând în port velatura jilavă; Nicidecum într-o călătorie fără răsplată vizibilă Pentru o-ncărcătură ce nu va-ndura nici o privire.

N-are însă sfârşit muta tânguire, N-are sfârşit pălirea florilor pale, Nici mişcarea durerii nemişcate şi nedurute-ntru plângere, Nici rătăcirea mării, nici rătăcitoarea epavă,
Rugăciunea osului către Zeul lui, Moartea. Numai precara, abia rostibilă Rugăciune către una Bunavestire.

Se pare, pe măsură ce-mbătrâneşti, Că trecutul urmează alt tipar şi încetează a fi o simplă **succesiune -**Sau chiar dezvoltare; cea din urmă, un parţial sofism încurajat de noţiuni superficiale despre evoluţie, Şi devenind, în mintea mulţimii, un mod de-a renega trecutul. Momentele de fericire - nu senzaţia de bunăstare, îmbelşugarea, împlinirea, siguranţa sau afecţiunea, Nici chiar un prânz copios, ci brusca iluminare -Le-am trăit dar nu le-am prins înţelesul, Iar apropierea de înţeles reîmplineşte trăirea într-o altă formă, dincolo de orice înţeles Ce**-1** putem atribui fericirii. Am spus mai-nainte Că experienţa trecută reînviată în înţeles E nu doar experienţa unei singure vieţi, Ci a multor generaţii - neuitând Ceva ce pesemne e-ntru totul inefabil: Privirea îndărăt din spatele certitudinii Istoriei înregistrate, şovăielnica privire furată Peste umăr, spre teroarea primitivă. Acum, ajungem să descoperim că momentele **de agonie** (Daca, din pricina greşitei înţelegeri,

Having hoped **for** the wrong things or dreaded the wrong things,
Is not in question) are likewise permanent
With such permanence as time has. We appreciate this better
In the agony of others, nearly experienced,
Involving ourselves, than in our own.
For our own past is covered by the currents **of** action,
But the torment of others remains an experience
Unqualified, unworn by subsequent attrition.
People change, and smile: but the agony abides.
Time the destroyer is time the preserver,
Like the river with its cargo of dead negroes, cows and chicken coops,
The bitter apple, and the bite in the apple.
And the ragged rock in the restless waters,
Waves wash over it, fogs conceal it;
On a halcyon day it is merely a monument,
In navigable weather it is always a seamark
To lay a course by: but in the sombre season
Or the sudden fury, is what it always was.

Ill

1 sometimes wonder if that is what Krishna meant -
Among other things - or one way of putting the same thing:
That the future is a faded song, a Royal Rose or a lavender spray
Of wistful regret for those who are not yet here to regret,
Pressed between yellow leaves of a book that has never been opened.
And the way up is the way down, the way forward is the way back.
You cannot face it steadily, but this thing is sure,
That time is no healer: the patient is no longer here.
When the train starts, and the passengers are settled
To fruit, periodicals and business letters
(And those who saw them off have left the platform)

III

Mă-ntreb uneori dacă acesta a fost gândul lui Krishna -
Printre altele - ori un fel de a spune acelaşi lucru:
Că viitorul e un cântec stins, un Trandafir Regal sau un fir de levănţică
De melancolic regret pentru cei ce nu-s încă aici să regrete,
Presate-ntre filele-ngălbenite ale unei cărţi niciodată deschise.
Şi drumul în sus e drumul în jos, drumul înainte e drumul înapoi.
Nu eşti în stare s-o recunoşti deschis, dar acest lucru e sigur,
Că timpul nu e tămăduitor: bolnavul nu mai e aici.
Când pleacă trenul şi pasagerii-nxep saşi vadă
De hrană, de ziare şi scrisori de-afaceri
(Iar cei ce-i petrecură au părăsit peronul)
Their faces relax from grief into relief,
To the sleepy rhythm of a hundred hours.
Fare forward, travellers! not escaping from the past
Into different lives, or into any future;
You are not the same people who left that station
Or who will arrive at any terminus,
While the narrowing rails slide together behind you;
And on the deck of the drumming liner

Am nădăjduit sau nu în cele rele ori ne-am temut sau nu de cele rele,
Nu interesează) sunt de asemeni permanente
Cu o permanenţă ca a timpului. Ne dăm mai bine seama de asta
Din agonia celorlalţi, îndeaproape trăită,
implicându-ne şi pe noi, decât din a noastră.
Căci propriu-ne trecut e-ascuns de curenţii făptuirii,
Dar chinul aproapelui rămâne-o experienţă
Absolută, neroasă de remuşcări ulterioare.
Oamenii se schimbă şi surâd: dar agonia dăinuie.
Timpul cel distrugător e timpul cel păstrător,
Ca fluviul cu-ncărcătura-i de negri morţi, vaci şi cuşti de pui,
Mărul amar şi muşcătura din măr.
Şi stânca sfârtecată din apele fără odihnă,
Valuri o spală, cețuri ascunsă o ţin;
Pe-o zi de calm divin e doar un monument,
Pe vreme navigabilă e totdeauna o baliză
Pentru marcarea unei rute: în anotimpul sumbru însă
Ori în furia bruscă, e ceea ce pururi a fost.

Watching the furrow that widens behind you,
You shall not think the past is finished'
Or 'the future is before us'.
At nightfall, in the rigging and the aerial,
Is a voice descanting (though not to the ear,
The murmuring shell of time, and not in any language)
'Fare forward, you who think that you are voyaging;
You are not those who saw the harbour
Receding, or those who will disembark.
Here between the hither and the farther shore
While time is withdrawn, consider the future
And the past with an equal mind.
At the moment which is not of action or inaction
You can receive this: on whatever sphere of being
The mind of a man may be intent
At the time of death" - that is the one action
(And the time of death is every moment)
Which shall fructify in the lives of others:
And do not think of the fruit of action.
Fare forward.
0 voyagers, 0 seamen, You who come to port, and you whose bodies
Will suffer the trial and judgement of the sea,

Grija de pe chip li se destinde-n uşurare,
în ritmu-adormitor a o sută de ore,
Drept înainte, călătorilor! neevadând din trecut
în alte vieţi, sau într-un alt viitor;
Nu sunteţi aceiaşi oameni care-au plecat din gară
Sau care vor ajunge la orice capăt de linie,
în timp ce şinele-ngustându-se v-alunecă laolaltă-ndărăt;
Şi pe coverta pachebotului trepidant,
Privind siajul ce vi se lărgeşte-n urmă,
Nu veţi gândi „trecutul s-a sfârşit"
Sau „viitorul e-naintea noastră".

La căderea nopţii, în greement şi-n antenă,
E un glas modulând (deşi nu la ureche,
Murmurătoarea scoică-a timpului, şi-n nici o limbă)
„Drept înainte, voi ce vă-nchipuiţi că navigaţi;
Nu voi sunteţi cei ce zăriră portul
îndepărtându-se, nici cei ce-au să debarce.
Aici între ţărmul de dincoace şi ţărmul de dincolo
Cât timpul e retras, cercetaţi viitorul
Şi trecutul cu gând netulburat.
în clipa care nu-i a faptei sau nefaptei

Or whatever event, this is your real destination.' So Krishna, as when he admonished Arjuna On the field of battle.

Not fare well, But fare forward, voyagers.

IV

Lady, whose shrine stands on the promontory, Pray for all those who are in ships, those Whose business has to do with fish, and Those concerned with every lawful traffic And those who conduct them.

Repeat a prayer also on behalf of Women who have seen their sons or **husbands** Setting forth, and not returning: Figlia del tuo figlio, Queen of Heaven.

Also pray for those who were in ships, and Ended their voyage on the sand, in the sea's lips Or in the dark throat which will not reject them Or wherever cannot reach them the sound of the **sea bell's** Perpetual angelus.

V

To communicate with Mars, converse with spirits, To report the behaviour of the sea monster, Describe the horoscope, haruspicate or scry, Observe disease in signatures, evoke

Puteţi primi acestea: «în oricare sferă a **fiinţării**
Cugetul omului poate fi treaz
La vremea morţii» - iată unica faptă
(Şi vremea morţii e fiece clipă)
Ce va să rodească în vieţile semenilor:
Şi nu gândiţi la rodul faptei.
Drept înainte.
O călători, o marinari, Voi ce ajungeţi în port, şi voi ale căror trupuri
Vor îndura încercarea şi judecata oceanului,

roagă pentru toţi de pe nave, cel A căror
îndeletnici re-i peştele şi Cei care fac
negoţuri legiuite Şi cei care-i conduc.

Rosteşte-o rugă iar şi-n numele
Femeilor ce şi-au văzut feciorii sau soţii
Pornind în larg şi nemaiîntorcându-se:
Figlia del tuo figlio Regină-a Cerului.

Roagă-te şi pentru cei ce-au fost pe nave şi
Călătoria şi-au sfârşit-o pe nisip, în buzele mării Sau
în negrul gâtlej ce-afară nu-i mai aruncă Sau
orişiunde nu-i poate-ajunge al clopotului mării
Perpetuu angelus.

V

Să comunici cu Marte, să discuţi cu spiritele,
Să relatezi comportarea monstrului marin,
Să faci horoscopul, să vezi în măruntaie sau **glob de cristal,**
Să observi boala-n signaturi, **să** evoci

Sau orice-ntâmplare, aceasta
vii adevărata menire". **Aşa** şi
Krishna, când **1**-a mustrat pe
Arjuna Pe câmpul de luptă.

N

u drum bun, Ci
drept înainte,
călătorilor.

IV

Stăpână cu altar pe
promontoriu, Te

Biography from the wrinkles of the palm
And tragedy from fingers; release omens
By sortilege, or tea leaves, riddle the inevitable
With playing cards, fiddle with pentagrams
Or barbituric acids, or dissect
The recurrent image into pre-conscious terrors -
To explore the womb, or tomb, or dreams; all these **are usual**
Pastimes and drugs, and features of the press:
And always will be, some of them especially
When there is distress of nations and perplexity
Whether on the shores of Asia, or in the Edgware **Road.**
Men's curiosity searches past and future
And clings to that dimension. But to apprehend
The point of intersection of the timeless
With time, is an occupation for the saint -
No occupation either, but something given
And taken, in a lifetime's death in love,
Ardour and selflessness and self-surrender.
For most of us, there is only the unattended
Moment, the moment in and out of time,
The distraction fit, lost in a shaft of sunlight,
The wild thyme unseen, or the winter lightning
Or the waterfall, or music heard so deeply
That it is not heard at all, but you are the music
While the music lasts, These are only hints and guesses,
Hints followed by guesses; and the rest
Is prayer, observance, discipline, thought and action.
The hint half guessed, the gift half understood, is Incarnation.
Here the impossible union
Of spheres of existence is actual,
Here the past and future
Are conquered, and reconciled,
Where action **were** otherwise **movement**

Biografia în încreţiturile palmei
Şi tragedia după degete; să lansezi profeţii
Prin sortilegiu sau frunze de ceai, să ghiceşti inevitabilul
Din cărţi de joc, să escrochezi cu pentagrame
Sau acizi barbiturici sau să diseci
Imaginea recurentă-n terorile preconştiente -
Să cercetezi matricea sau mormântul sau visurile: toate sunt **obişnuite**
Distracţii şi droguri şi reportaje senzaţionale pentru presă:
Şi mereu vor fi, mai cu seamă unele din ele,
Pe vreme de restrişte-a neamurilor şi de nedumerire
Oriunde, pe ţărmurile Asiei sau pe Edgware Road.
Curiozitatea oamenilor iscodeşte trecut şi viitor
Şi se agaţă de această dimensiune. Dar surprinderea
Punctului de-ntretăiere a netimpului
Cu timpul e-o ocupaţie pentru sfânt -
Şi nici măcar ocupaţie, dar ceva dăruit
Şi luat - de-a lungul unei morţi de-o viaţă-ntru iubire,
Ardoare şi-altruism şi jertfire de sine.
Pentru mai toţi, e numai neglijata
Clipă, clipa dinlâuntrul şi dinafară timpului,
Toana buimacă, pierdută-ntr-o rază de soare,
Cimbrul sălbatic nezării, ori fulgerul iarna,
Ori cascada, ori muzica-auzită-atât de-adânc
încât neauzită e, dar muzica tu eşti
Cât dăinuie muzica. Sunt aluzii doar şi intuiţii,
Aluzii urmate de intuiţii; iar restul
E rugăciune, rit, disciplină, gând şi faptă.
Aluzia pe jumătate intuită, darul pe jumătate **înţeles e întrupare.**
Aici imposibila unire
A sferelor existenţei e reală,
Aici trecut şi viitor
Sunt cucerite, şi-mpăcate,
Unde altfel fapta-ar fi mişcare

Of that which is only moved
And has in it no source of movement -
Driven by daemonic, chthonic
Powers. And right action is freedom
From past and future also.
For most of us, this is the aim
Never here to be realised;
Who are only undefeated
Because we have gone on trying;
We, content at the last
If our temporal reversion nourish
(Not too far from the yew-tree)
The life of significant soil.

A ceea ce e doar mişcat
Şi n-are-n sine nici o sursă de mişcare -
Mânat de demonice, htoniene
Puteri. Iar fapta dreaptă e liberare
De trecut ca şi de viitor.
Pentru mai toţi acesta-i ţelul
De neatins aici de noi;
Ne-nfrânţi rămânem doar fiindcă
Necontenit am încercat;
Noi, mulţumiţi până la urmă
Dacă întoarcerea-ne-n timp nutreşte
(Nu prea departe, nu, de tisă)
Viaţa humei semnificative.

LITTLE
GIDDING

I

Midwinter spring is its own season
Sempiternal though sodden towards sundown,
Suspended in time, between pole and tropic.
When the short day is brightest, with frost and fire,
The brief sun flames the ice, on pond and ditches,
In windless cold that is the heart's heat,
Reflecting in a watery mirror
A glare that is blindness in the early afternoon.
And glow more intense than blaze of branch, or brazier,
Stirs the dumb spirit: no wind, but pentecostal fire
In the dark time of the year. Between melting and freezing
The soul's sap quivers. There is no earth smeil
Or smell of living thing. This is the spring time
But not in time's covenant. Now· the hedgerow
Is blanched for an hour with transitory blossom
Of snow, a bloom more sudden
Than that of summer, neither budding nor fading,
Not in the scheme of generation.
Where is the summer, the unimaginable
Zero summer?

If you came this way, Taking the route you would be likely to take From the place you would be likely to come from, If you came this way in may time, you would find the hedges

I

Primăvara-n miez de iarnă e-un anotimp în sine
Etern deşi muiat către crepuscul,
Suspendat în timp, între pol şi tropic.
Când ziua scurtă este cea mai aprinsă, de ger şi foc,
Puţinul soare arde gheaţa, pe iaz şi-n şanţuri,
Pe frigul fără vânt care-i arşiţa inimii,
Răsfrângând într-o apoasă oglindă
0 strălucire ce orbeşte în după-amiaza precoce.
Şi-o incandescenţă mai intensă ca văpaia vreascului **sau jarul**
Stârneşte spiritu-amuţit: nu vânt, ci foc penticostal

LITTLE
GIDDING[6]

La vremea neagră-a anului. între topire şi-ngheţ
Seva sufletului tremură. Nu miroase-a pământ
Nici a vietate. Iată timpul primăverii
Dar nu în legământul timpului. Acuma gardul viu
E-albit un ceas de floare efemeră
De zăpadă, o înflorire mai neaşteptată
Decât a verii, neînmugurind şi nici ofilindu-se,
Necuprinsă în urzeala zămislirii.
Unde e vara, inimaginabila
Vară zero?

Dac-aiveni pe-aici, Luând calea ce firesc ar fi s-o iei
Dinspre locul de unde firesc ar fi să soseşti, Dac-ai veni pe-aici la vreme de mai, gardurile **vii**

White again, in May, with voluptuary sweetness.
It would be the same at the end of the journey,
If you came at night like a broken king,
If you came by day not knowing what you came for,
It would be the same, when you leave the rough road
And turn behind the pig-sty to the dull facade
And the tombstone. And what you thought you came for
Is only a shell, a husk of meaning
From which the purpose breaks only when it is fulfilled
If at all. Either you had no purpose
Or the purpose is beyond the end you figured
And is altered in fulfilment. There are other places
Which also are the world's end, some at the sea jaws,
Or over a dark lake, in a desert or a city -
But this is the nearest, in place and time,
Now and in England.

If you came this way, Taking any route, starting from anywhere, At any time or at any season, It would always be the same: you would have to put off Sense and notion. You are not here to verify, Instruct yourself, or inform curiosity Or carry report. You are here to kneel Where prayer has been valid. And prayer is more Than an order of words, the conscious occupation Of the praying mind, or the sound of the voice praying. And what the dead had no speech for, when living, They can tell you, being dead: the communication Of the dead is tongued with fire beyond the language of the living. Here, the intersection of the timeless moment Is England and nowhere. Never and always.

Ash on an old man's sleeve Is all the
ash the burnt roses leave. Dust in the
air suspended Marks the place where
a story ended. Dust inbreathed was a
house -The wall, the wainscot and the
mouse. The death of hope and
despair, This is the death of air.

There are flood and drouth Over the
eyes and in the mouth, Dead water
and dead sand Contending for the
upper hand. The parched eviscerate
soil Gapes at the vanity of toil, Laughs
without mirth. This is the death of
earth.

Water and fire succeed
The town, the pasture and the **weed.**
Water and fire deride
The sacrifice that we denied.
Water and fire shall rot
The marred foundations we forgot,
Of sanctuary and choir.
This is the death of water and fire.

Albe iar le-ai găsi, în mai, cu o mireasmă senzuală.
Totuna-ar fi la capătul călătoriei,
Dac-ai veni noaptea ca un rege zdrobit,
Dac-ai veni ziua neştiind de ce ai venit,
Ar fi totuna, când laşi drumul rău
Şi te-ndrepţi pe după cocină spre faţada stinsă
Şi piatra de mormânt. Iar ce-ai crezut că vii să cauţi
E doar o crustă, o teacă a sensului
Din care rostul se dezghioacă doar împlinit
Şi poate nici atunci. Fie că n-ai avut rost
Sau că rostul e dincolo de ţelul imaginat de tine
Şi e răstălmăcit în împlinire. Sunt alte locuri
Şi ele ţel şi capăt al lumii, unele-n fălcile mării,
Sau deasupra unui lac negru, într-un deşert sau oraş -
Acesta-i însă cel mai aproape, în loc şi-n timp,
Acum şi în Anglia.

Dac-ai veni pe-aici, Pe orice drum, pornind de orişiunde, La orice ceas sau în orice-anotimp, Ar fi mereu totuna: ar trebui să te lepezi De sens şi concept. Nu te afli-aici ca să verifici, Ca să te instruieşti sau să-ţi astâmperi curiozitatea Sau să-ntocmeşti rapoarte. Aici te afli ca să-ngenunchezi Unde rugăciunea a avut putere. Şi rugăciunea e mai mult Decât o rânduire de cuvinte, ocupaţia conştientă A minţii rugătoare sau sunetul vocii rugându-se. Şi ceea ce morţii n-au avut grai să-ţi spună, în viaţă, Ţi-o pot spune morţi fiind: comunicarea Morţilor e rostită cu limbă de foc mai presus de vorbirea celor **vii.** Aici, întretăierea clipei atemporale E Anglia şi nicăieri. Niciodată şi pururi.

II

Scrum pe mâneca unui bătrân e
Din trandafirii arşi tot ce rămâne.
Pulbere-n aer suspendată Locul
unei întâmplări trecute-arată.
Praful din plămâni a fost o casă -
Lambriul, zidul, şoarecul i-apasă.
Moartea speranţei şi-a vaierului,
Iată moartea aerului.

Sunt viituri şi stearpă căldură
Deasupra ochilor şi-n gură, Apă
moartă şi moartă silice Luptând pe
tron să se ridice. Ars pământul
spintecat se cască Spre deşartă
trudă omenească, Râde fără voioşia
gândului. Iată moartea
pământului.

Apa şi focul urmează-mpreună
Oraş, păşune şi mătrăgună, Apa şi
focul îşi bat joc amândoi De jertfa
tăgăduită de noi. Apa şi focul vor
nărui Uitatele, vechi temelii Ale
bisericii locului.
Iată moartea apei şi-a focului.

I

n the uncertain hour before the morning
Near the ending of interminable night At the recurrent end of the unending
After the dark **dove with the** flickering **tongue**
La ceas nesigur, spre mijit de ziuă, Către
sfârşitul nopţii nesfârşite La recurentul ţel
al nesfârşirii
Când coborâse-n cuibu-i de sub zare
Had passed below the horizon of his
homing While the dead leaves still rattled
on like tin
Over the asphalt where no other sound was
Between three districts whence the smoke
arose I met one walking, loitering and
hurried
As if blown towards me like the metal leaves
Before the urban dawn wind unresisting.
And as I fixed upon the down-turned face
That pointed scrutiny with which we
challenge The first-met stranger in the
waning dusk I caught the sudden look of
some dead master
Whom I had known, forgotten, half recalled
Both one and many; in the brown baked
features The eyes of a familiar compound
ghost
Both intimate and unidentifiable.
So I assumed a double part, and cried
And heard another's voice cry: 'What! ***are you*** here?'
Although we were not. I was still the same,
Knowing myself yet being someone other
-And he a face still forming; yet the words
sufficed
To compel the recognition they preceded.
And so, compliant to the common wind,
Too strange to each other for
misunderstanding,
In concord at this intersection time
Of meeting nowhere, no before and after,
We trod the pavement in a dead patrol.
I said: 'The wonder that I feel is easy,
Yet ease is cause of wonder. Therefore
speak: I may not comprehend, may not
remember.'
And he: 'I am not eager to rehearse
My thoughts and theory which you have
forgotten. These things have served their
purpose: let **them be.**
So with your own, and pray they be forgiven
By others, as I pray you to forgive
Hulubul negru cu zbătută limbă
Şi mai ţipau metalic frunze moarte Pe-
asfaltu-altminteri gol de orice sunet
Trei cartiere fumegând în juru-mi,

Dădui de-un ins grăbit şi fără
ţintă Dus parc-asemeni frunzelor de
tablă
De citadinul vânt bătând în
cale-mi.
Şi cum priveam spre aplecatul
chip Cu ochi bănuitori cum înspre-
ntâiul
Străin văzut prin bezna-n
destrămare
Zării privirea vreunui mort
maestru Ştiut cândva, uitat, abia
ghicit,
Unul şi mulţi; pe faţa smeadă
ochii
Unei năluci ştiute şi multiple De
nerecunoscut ardeau şi intimi.
Atunci jucai rol dublu şi strigat-
am
Şi mi-a strigat alt glas: „Cum,
voi, aici?" Deşi noi nu eram. Eram
acelaşi,
Ştiindu-mă prea bine câ-s şi
altul -
Iar el un chip născând; cuvântu-
ajunse **Să** recunoaştem însă ce
vestise.
Şi-aşa, plecându-ne-n acelaşi
vânt,
Şi prea străini pentru
răstălmăcire, Prea împăcaţi la timp
de-ntretăiere
De-a fi nici unde, fără-ntâi şi
după,
Pe-asfalt călcam ca o patrulă
moartă. **Şi**-am spus: „Uimirea ce
mă-ncearcă-i calmă, , Şi-aşa motiv
de-uimire-i calmul. Deci vorbeşti
Nu înţeleg ori nu ţin minte
poate". **Şi** el: „Nu-s dornic **să** repet
acuma
Gândirea şi doctrina-mi ce-ai
uitat-o.
Şi-au împlinit menirea, dă-le
pace. Ca şi-ale tale, să le ierte-i
roagă
Pe semeni, cum şi eu te rog **să**
ierţi
Both bad and good. Last
season's fruit is eaten And the
fullfed beast shall kick the empty
pail.
For last year's words belong to
last year's language
And next year's words await
another voice. But, as the passage
now presents no hindrance

To the spirit unappeased and peregrine
Between two worlds become much like each other, So I find words I never thought to speak
In streets I never thought I should revisit
When I left my body on a distant shore. Since our concern was speech, and speech impelled **us**
To purify the dialect of the tribe
And urge the mind to aftersight and foresight, Let me disclose the gifts reserved for age
To set a crown upon your lifetime's effort.
First, the cold friction of expiring sense Without enchantment, offering no promise
But bitter tastelessness of shadow fruit
As body and soul begin to fall asunder. Second, the conscious impotence of rage
At human folly, and the laceration
Of laughter at what ceases to amuse. And last, the rending pain of re-enactment
Of all that you have done, and been; the shame
Of motives late revealed, and the awareness Of things ill done and done to others' harm
Which once you took for exercise of virtue.
Then fools' approval stings, and honour stains. From wrong to wrong the exasperated spirit
Proceeds, unless restored by that refining fire
Where you must move in measure, like a dancer.' The day was breaking. In the disfigured street
He left me, with a kind of valediction,
And faded on the blowing of the horn.
Şi rău, şi bine. Dusul fruct mâncat e Şi vita plină zvârle troaca goală.
Cuvântul dus e-al limbii vremii duse,
Iar cel de mâine-aşteaptă-o voce nouă. Dar cum străbate-acuma fără stăvili
Nepotolitul spirit peregrin

Calea-ntre două lumi lot mai asemeni, Găsesc şi eu cuvinte negândite
Pe străzi ce nu gândeam să Ie mai văd
Când trupul mi**-1** lăsai pe-un ţărm departe. Cum ţel ne-a fost rostirea şi ne-mpinse
Un sens mai pur să dăm vorbirii gintei
Şi minţii-mbold de-a şti ce-a fost şi fi-va, Am să-ţi dezvălui zestrea bătrâneţii
Ca truda ta de-o viaţă s-o-ncunune.
întâi, scrâşnirea simţului pe ducă Nefermecat şi nelăsând speranţei
Decât amarul, searbăd fruct de umbră
Când trup şi suflet prind să se despartă. Apoi, lucid, neputincioasa furie
în faţa nebuniei omeneşti,
Şi gheara râsului de lucruri triste. Şi-n fine, rana vie-a rejucării
A tot ce-ai făptuit şi-ai fost; ruşinea
Motivelor târziu dezvăluite, ştirea Că rea ţi-a fost lucrarea şi nefastă
Ce-o socoteai cândva obol virtuţii.
Spin ţi-e succesul van, cinstirea pată. Din rău în rău exasperatul spirit
E dus, de nu**-1** re-nvie focul curăţării
Prin care-n tact să treci, ca dansatorul". Se lumina de zi. Pe strada slută
Mă părăsi c-un soi de bun-rămas,
Şi se topi în urletul sirenei.

III

There are three conditions which often look alike Yet differ completely,
flourish in the same hedgerow: Attachment to self and to things and to
persons, detachment From self and from things and from persons; and,
growing **between them,** indifference
Which resembles the others as death resembles life,
Being between two lives - unflowering, between
The live and the dead nettle. This is the use of **memory:**
For liberation - not less of love but expanding
Of love beyond desire, and so liberation
From the future as well as the past. Thus, love of a country
Begins as an attachment to our own field of action
And comes to find that action of little importance
Though never indifferent. History may be servitude,
History may be freedom. See, now they vanish,
The faces and places, with the self which, as it could, **loved them,**
To become renewed, transfigured, in another pattern.
Sin is Behovely, but
All shall be well, and
All manner of thing shall be well.
If I think, again, of this place,
And of people, not wholly commendable,

Of no immediate kin or kindness,
But some of peculiar genius,
All touched by a common genius,
United in the strife which divided them;
If I think of a king at nightfall,
Of three men, and more, on the scaffold
And a few who died forgotten
In other places, here and abroad,
And of one who died blind and **quiet,**

Sunt trei condiţii care-adeseori par asemănătoare Deşi diferă-ntru totul,
înfloresc în acelaşi gard viu: Iubirea de sine şi lucruri şi inşi, desprinderea
De sine şi de lucruri şi de inşi; şi, crescând între ele, indiferenţa
Ce seamănă cu celelalte cum seamănă moartea cu **viaţa,**
Stare între două vieţi - neînflorind, între
Urzica vie şi cea moartă. Acesta-i folosul memoriei:
Eliberarea - nu mai prejos de dragoste, ci dilatând
Dragostea dincolo de dorinţă, şi-aşa, eliberare
De viitor ca şi de trecut. Astfel, dragostea de ţară
începe ca ataşament faţă de propriu-ne câmp de acţiune
Şi ajunge să vadă că această acţiune e puţin însemnată
Deşi niciodată indiferentă. Istoria poate fi sclavie,
Istoria poate fi libertate. Uite, acuma dispar
Chipurile şi locurile, odată cu insul care, cât a putut, le-a iubit,
Spre-a se înnoi, transfigurate, într-un alt tipar.
Păcatul e Silnic-trebuitor, ci
Totul va fi bine, şi
Orice fel de lucru va fi bun.
Dacă iarăşi mă gândesc la locu-acesta,
Şi la oameni, nu întru totul exemplari,
Fără-nrudire-apropiată sau bunăvoinţă,
Unii însă cu un geniu aparte,
Toţi aprinşi de un geniu obştesc,
Uniţi în lupta care i-a-nvrăjbit;
Dacă mă gândesc la un rege-n amurg,
La trei bărbaţi, şi mai mulţi, pe eşafod
Şi la câţiva care-au murit uitaţi
în alte locuri, aici şi-ntre străini,
Şi la unul ce-a murit orb şi calm,

Why should we celebrate
These dead men more than the dying?
It is not to ring the bell backward
Nor is it an incantation
To summon the spectre of a Rose.
We cannot revive old factions
We cannot restore old policies
Or follow an antique drum.
These men, and those who opposed them
And those whom they opposed
Accept the constitution of silence
And are folded in a single party.
Whatever we inherit from the fortunate
We have taken from the defeated
What they had to leave us - a symbol:
A symbol perfected in death.
And all shall be well and
All manner of thing shall be well
By the purification of the motive
In the ground of our beseeching.
Oare de ce i-am prăznui

IV

The dove descending breaks the air
With flame of incandescent terror Of
which the tongues declare The one
discharge from sin and error. The
only hope, or else despair
Lies in the choice of pyre of pyre -
To be redeemed from fire by fire.

Who then devised the torment? Love.
Love is the unfamiliar Name
Behind the hands that wove The
intolerable shirt of flame Which
human power cannot remove.
We only live, only suspire
Consumed by either fire or fire.

V

What we call the beginning is often the end
And to make an end is to make a beginning.
The end is where we start from. And every phrase
And sentence that is right (where every word is at home,
Taking its place to support the others,
The word neither diffident nor ostentatious,
An easy commerce of the old and the new,
The common word exact without vulgarity,
The formal word precise but not pedantic,
The complete consort dancing together)
Every phrase and every sentence is an end and a beginning,
Every poem an epitaph. And any action
Is a step to the block, to the fire, down the sea's throat
Or to an illegible stone: and that is where **we** start.
We die with the dying:
See, they depart, and we go with them.
We are born with the dead:
See, they return, and bring us with them.
The moment of the rose and the moment of the **yew-tree**
Are of equal duration. A people without history

Mai mult pe morţii-aceştia decât pe muribunzi?
Nu ca să batem clopotul în dungă
Şi nici ca un descântec
Spre-a invoca năluca unui Trandafir.
Nu putem renaşte vechi facţiuni
Nu putem restabili vechi politici
Ori să urmăm o arhaică tobă.
Aceşti bărbaţi şi cei ce-i înfruntară
Şi cei de dânşii înfruntaţi
Acceptă carta tăcerii
Şi-s adunaţi într-o singură tabără.
Orice moştenim de la cei norocoşi
Am luat de la cei învinşi
Ce-au avut să ne lase - un simbol:
Un simbol desăvârşit în moarte.
Şi totul va fi bine şi
Orice fel de lucru va fi bun
Purificând motivul
în huma implorării noastre.

IV

Hulubul, jar de spaimă,-apare Cu
foc prin ceruri sfârtecate, Doar
limbile-i dau dezlegare De rătăcire
şi păcate. Speranţă doar sau
disperare E doar s-alegi alt rug în
loc -Spre-a fi salvat d]e foc prin
foc.

Deci chinul cin' **1**-a născocit?
Iubirea, Nume refractar
Is not redeemed from time, for history is a pattern
Of timeless moments. So, while the light fails
On a winter's afternoon, in a secluded chapel
History is now and England.
Ascuns sub mâini ce-au nevedit Cămaşa groaznică
de jar Din care nimeni n-a ieşit.
Trăim doar, gemem sub obroc
Arşi când de foc, când tot de foc.

V

Ceea ce numim început e adesea sfârşitul
Iar a pune capăt înseamnă a o lua de la capăt.
Sfârşitul e locul de unde pornim. Şi fiecare frază
Şi rostire corectă (în care fiece cuvânt e la el acasă,
Şi locul şi-1 ocupă ca să le sprijine pe celelalte,
Cuvântul nici timid, dar nici ostentativ,
O lesnicioasă legătură între vechi şi nou,
Cuvântu-obişnuit exact fără vulgaritate,
Cuvântul strict, precis dar nu pedant,
Consorţiul total dansând laolaltă)
Fiece frază şi fiece rostire e un sfârşit şi-un început,
Fiece poem un epitaf. Iar fiece faptă
E un pas spre butuc, spre foc, jos, în gâtlejul mării
Ori către-o piatră ilizibilă: şi de aici pornim.
Murim cu muribunzii:
Iată-i, se duc, şi noi mergem cu ei.
Ne-am născut cu cei morţi:

Iată-i, se-ntorc, şi ne aduc cu ei.
Clipa trandafirului şi clipa tisei
Durează tot atât. Un popor fără istorie
Nu-i mântuit de timp, istoria fiind un tipar
De clipe atemporale. Astfel, pe când lumina păleşte
într-o după-amiază de iarnă, într-o capelă retrasă
Istoria e acum şi Anglia.

With the drawing of this Love and the voice of this Calling

We shall not cease from exploration And the end of all our exploring Will be to arrive where we started And know the place for the first time. Through the unknown, remembered gate When the last of earth left to discover Is that which was the beginning; At the source of the longest river The voice of the hidden waterfall And the children in the apple-tree Not known, because not looked for But heard, half-heard, in the stillness Between two waves of the sea. Quick now, here, now, always -A condition of complete simplicity (Costing not less than everything) And all shall be well and All manner of thing shall be well When the tongues of flame are in-folded Into the crowned knot of fire And the fire and the rose are one.
Cu înălţarea acestei Iubiri şi glasul acestei Chemări
Nu vom conteni cu explorarea
Şi sfârşitul dibuirii pururi
Va fi s-ajungem de unde-am pornit
Şi să cunoaştem locu-ntâia oară.
Prin neştiuta uşă amintită
Când ultimul pământ rămas aflării
E cel care-a fost începutul;
La izvorul celui mai lung fluviu
Glasul cascadei ascunse
Şi copiii din măr
Neştiuţi, căci n-au fost căutaţi
Ci auziţi, întrauziţi, în încremenirea
Dintre două valuri ale mării.
Repede-acum, aici, acum, mereu -
O condiţie de totală simplitate
(Costând nu mai puţin decât orice)
Şi totul va fi bine şi
Orice fel de lucru va fi bun
Când limbile flăcării vor fi-mpletite
în încoronatul nod de foc
Şi foc şi trandafir vor fi una.

Note de Ştefan Stoenescu şi Sorin Mărculescu

CÂNTECUL DE DRAGOSTE AL LUI J. ALFRED PRUFROCK (p. 47)

1 „Ce cantitate / de-afect iţi port, o vezi acum tu bine, / că eu, uitând a noastră golătate, // mă port c-un mort ca şi cu trupuri pline" (Dante, ***Purgatoriul,*** XXI, 133-136, traducere de George Coşbuc, Editura Mondero, Bucureşti, 2002). Eliot reproduce cuvintele adresate lui Vergiliu de către poetul latin Publfus Papinius Statius (cea 45-96 d.Cr).

2 „De-aş crede eu c-ndrept această voace / spre-un viu ce se va-ntoarce-n lume-acasă, / ăst vârf sbătut ar înceta să joace. // Dar, cum nu pot de-aict nicicând sâ iasă / fiinţe vii, de-i drept ce-aud, să-ţi spui, / şi-apoi că-i fi infam puţin îmi pasă'- (Dante. ***Infernul, XXVII,*** 61-66, traducere de George Coşbuc, Editura Mondero, Bucureşti, 2001). Cel ce rosteşte aceste vorbe, înfăşurat într-o flacără tremurătoare, este contele Guido da Montefeltro (1223-1298).

3 Cele două versuri sunt o parafrază după poetul francez Jules Laforguc (1860-1887). Pe lângă influenţa simbolistul francez, o serie de ecouri vin dinspre opera filozofică a Iui Henri Bergson. O alta sursă este monografia critică a lui Arthur Symons despre ***Poezia simbolismului francez*** (1899).

4 Această strofă aminteşte de Ecleziastul 3, 1-7.

5 Vezi Shakespeare,^ ***douăsprezecea noapte,*** 1,1.

6 Cele două versuri sunt un exemplu paradigmatic pentru ***corespondentul concret (the objective cor relative),*** o formulă-simbol pe care artistul sau poetul, în concepţia lui Eliot, trebuie s-o descopere în mediul înconjurător spre a putea fixa o emoţie.

7 Aluzie Ia tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul (Marcu 6,17-28).

8 Ecou din finalul poemului ***To His Coy Mistress {Iubitei sale sfielnice)*** de poetul englez Andrew Marvell (1621-1678).

9 întreaga secţiune evocă teatrul Renaşterii în care Prufrock, rostitorul monologului interior, vorbea despre tragedia lui Hamlet - rol pe care îl respinge - şi diferitele roluri secundare ale piesei care i se potrivesc, până la rolul măscăriciului, pe care este dispus să-1 accepte.

10 Aluzie la episodul sirenelor din ***Odiseea*** lui Homer.

PORTRETUL UNEI DOAMNE (p. 57)

1 Compus între februarie şi noiembrie 1910, precum şi în noiembrie 1911. Poemul a fost publicat în septembrie 1915 în revista newyorkeză ***Others;*** titlul poemului preia titlul romanului lui Henry James, apărut în 1881.

2 Christopher Marlowe (1564-1593), ***Evreul din Malta,*** IV. 1,40-42.

3 Aluzie la titlul poemului ***Buried Life*** de Matthew Arnold (1822-1888), având ca temă „traseul subteran al vieţii cuiva".

PRELUDII (p. 67)

1 Potrivit ghidului datorat Iui B.C. Southam ***(The SelectedPoems o/T. S. Eliot,*** ediţia a VT-a, Harcourt Brace & Co., San Diego/New York/London, **1996,** p, **66),** titlul nu ar fi fost inspirat de ***Preludiile*** lui Chopin, menţionate în poemul ***Portretul unei doamne,*** ci de ciclul lui Jules Laforgue ***Preludes Autobiographiques*** din volumul ***Ies Complaints.*** Scrise la Harvard (I şi II) în octombrie 1910, la Paris (III) în iulie 1911 şi Ia Harvard (IV), prin noiembrie **1911,** cele patru ***Preludii*** au apărut în 1915 în revista londoneză ***Blast,*** editată de Percy Wyndham Lcwis (1882**-1957).**

DOMNUL APOLLINAX (p. 87)

1 Motto din dialogul ***Zeuxis şi Antiochus*** de Lucian din Samosata: „Pe Hercule, câtă noutate şi ce de paradoxuri! Ce iscusit e omul!"

2 Personaj inspirai de filozoful britanic Bertrand Arthur William Russell, al treilea conte Russell (1872-1970), laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1950. Bertrand Russell 1-a întâlnit pe T.S. Eliot Ia Harvard. Când Eliot s-a căsătorit, în toamna anului 1915, cu Vivien Haigh-Wood, Bertrand Russell a acordat un important sprijin material tinerei perechi. Ceva mai târziu, când relaţiile conjugale dintre soţii Eliot s-au răcit şi s-au deteriorat, Russell a încercat să o sprijine pe Vivien, însă apropierea celor doi s-a soldat cu o legătură extraconjugală.

3 Probabil o aluzie la ***Leagănul,*** o pânză celebră a lui Jean Honore Fragonard (1732-1806) reprezentând o tânără aristocrată dându-se în leagăn cu atâta elan, încât un papuc îi scapă din picior, fiindu-i proiectat în văzduhul pictat.

LA FIGLIA CHE PLÂNGE (p. 93)

1 Titlul în italiană, în original: ***Fata care plânge*** **(1916).**

2 Motto din ***Eneida*** lui Vergiliu (I, 327), episodul întâlnirii dintre Venus şi Enea. Venus, sub înfăţişarea unei tinere, Îl întreabă dacă nu a zărit-o pe vreuna dintre surorile ei, la care Enea îi răspunde: „...nu am zărit nici una şi nici n-auzii vreo surată / Dintr-ale talc - ce eşti - o, fecioară!" (Publius Vergilius Maro, ***Eneida,*** traducere de Dan Sluşanschi, Editura Paideia, Bucureşti, 2000).

GERONTION (p. 97)

1 Poem început în 1917 şi încheiat în 1919- Publicat în 1920 la Londra. Personajul - al cărui nume este diminutivul peiorativ al termenului „bătrân" din greaca veche ***[geron)*** - se înrudeşte întru câtva cu Prufrock. ajuns la criza existenţială a senectuţii. Iniţial, Eliot a vrut să se folosească de ***Gerontion*** ca prolog la ***Tărâmul pustiit.*** A fost însă sfătuit să-I menţină ca poem independent dc către Ezra Pound.

2 Mottoul este din piesa ***Măsură pentru măsură,*** III, 1 de william Shakespeare.

BURBANK CU UN BAEDEKER: BLEISTEIN CU UN TRABUC (p. 103)

1 Mottoul este un colaj defragmente care au legătură cu Veneţia;

I. din ***Pe lagune*** de Théophile Gautier; II. o inscripţie din Veneţia la un tablou de Mantegna înfăţişându-1 pe Sf. Sebastian: „Nil nisi divinum stabile est; caetera fumus" („Numai divinul dăinuie; restul e fum.") Potrivit lui Southam, Mantegna (1431-1506) era pictorul favorit al lui Eliot, iar tabloul expus la Veneţia ar fi determinat un poem scris de Eliot ce a rămas până azi inedit: ***Cântecul de dragoste al Sf Sebastian;*** III. din nuvela ***Manuscrisele lui Jefjrey Aspern*** de Henry James; LV. caprele şi maimuţele sunt din ***Othello,*** IV, 1); V. „şi încă cu aşa claie de păr pe deasupra!" din poemul ***O tocatta de Galuppi*** de Robert Browning; VI. încheierea direcţiei de scenă la piesa lui John Marston ***T)\e Noble Lorde andlady ofHuntingdonsEntertainmentoftheirRight Noble Mother {Spectacolul in cinstea mamei lor cu adevărat nobile dat de către nobilul stăpân şi doamna sa de Huntingdon,*** 1607).

SWEENEY ERECT (p. 107)

1 Poem publicat în 1919 la Londra.

2 Sweeney este un nume generic pentru persoanele de origine celtică şt ca atare prezintă, în toate poemele avându-1 ca protagonist, trăsăturile de caracter ale acestei etnii care, mai ales în America secolului al XIX-lea (ce a cunoscut un exod al irlandezilor izgoniţi de sărăcie şi foamete din patria lor); a fost ţinta denigrărilor şi ironiilor autohtonilor mai bine situaţi.

Atributul folosit în acest titlu intră în două feluri de relaţii cu conţinutul poemului justificându-se ca atare. Pe de o parte, se referă la condiţia frecvent întâlnită la bărbaţii maturi din punct de vedere sexual in momentul trezirii din somn, moment în care vitalitatea lor se manifestă fără echivoc, proclamând disponibilitatea lor potenţial procreativă partenerei. Şi termenul ştiinţific desemnând starea respectivă a membrului viril foloseşte aceeaşi rădăcină. Instrumental vorbind, poemul lui Eliot debutează dimineaţa într-un bordel. Cealaltă faţetă a termenului se referă la poziţia verticală a omului în lume, iscat din negurile preistoriei, ca ***Pithecanthropus erectus,*** oferind astfel baza devenirii sale etice şi morale. Aceasta în pofida credinţei Iui Emerson că, în realitate, umbra alungită aruncată de om pe pământ ar măsura aportul său la istorie, întrucât sensul acţiunilor sale ar depinde de aderenţa sa funciară Ia impulsurile generate de instincte. Eliot ar fi declarat unuia dintre primii săi exegeţi, F.O. Matthiessen ***(The Achievement o/T. S. Eliot,*** 1935; rev. 1947), lipsa sa de empatie faţă de Emerson şi de înclinaţiile Iui către modalităţile de gândire şi de simţire, revolute sub raport modern, ale puritanismului secolului al XVII-lea american.

3 Motto din piesa de Ia l6l() a lui Beaumont şi Fletcher ***TheMaid's Tragedy (Tragedia fecioarei),*** II, 2.

UN OU STĂTUT (p. 111)

1 Mottoul „Acum când treizeci ani îi împlinii / Şi-obidei i-am sorbit întreg paharul" este un citat din poemul ***Testamentul cel mare*** de Francois Villon ***(Din stihurile jupanului Francois Villon,*** traducere de Al. Alexianu, Editura Univers, Bucureşti, 1980).

HIPOPOTAMUL (p. 121)

1 Sf. Ignaţiu, ***Epistola către tralieni.***

SLUJBA DE DUMINICĂ A DLUIELIOT (p. 133)

1 Motto: Christopher Marlowe, ***Evreul din Malta,*** IV, 1.

2 Procreând mulţi copii sau idei.

SWEENEY PRINTRE PRIVIGHETORI (p. 137)

1 în argoul englez „priveghetoare" înseamnă şi „prostituată".

2 „Vai mie, am primit o rană adânca şi mortală" ***(EscM, Agamemnon).***

OAMENII GĂUNOŞI (p. 189)

1 Aluzie la personajul din romanul ***Inima întunericului*** de Joseph Conrad, considerat „un om găunos".

2 Referire la Guy Fawkes Day, Ziua focurilor de artificii, sărbătorită în Marea Britanie pe 5 noiembrie. Guy Fawkes, unul dintre organizatorii Complotului Prafului de Puşcă, a încercat pe 5 noiembrie 1605 să arunce în aer clădirea Parlamentului londonez. Cu aceste cuvinte - ***Apennyforthe Old Guy -*** le cer copiii adulţilor bănuţi pentru artificiile cu care să dea foc păpuşilor de paie care îl înfăţişează pe Guy Fawkes.

MIERCUREA CENUŞII (p. 207)

1 Titlul desemnează începutul Postului cel mare al Paştilor (după ***Lăsata Secului*** sau ***Mardi Gras).*** Din punct de vedere istoric, acesta marchează retragerea lui Isus în pustiu pentru o perioadă de asceză pregătitoare de 40 de zile de post şi rugăciune pentru Calvarul sau Patimile ce au urmat arestării, simulacrului de judecată şi condamnării la moarte prin crucificare. Ritualic, în ziua respectivă preotul înseamnă cu o cruciuliţă de cenuşă fruntea credincioşilor amintindu-le de originea umilă a trupului muritor.

în ce priveşte poemul lui T.S. Eliot, prin însuşi acest titlu cititorul este avertizat că tematica şi problematica poemului împărţit în şase secţiuni au în centrul lor convertirea autorului la forma anglo-catolică (sau anglicană) de creştinism, convertire ce presupune o aderare la credinţa creştină, care la rândul ei nu este scutită de tribulaţiile inerente ale îndoielii.

2 Asemenea altor poeme mai dezvoltate ca, de pildă, precedentele ***Tărâmul pustiit*** şi ***Oameni găunoşi,*** poemul apărut în 1930, ***Miercurea Cenuşii,*** a avut o gestaţie inai îndelungată. Cele şase secţiuni care-1 alcătuiesc încep a fi scrise şi publicate în diferite periodice în 1927, şi nu neapărat in ordinea finală. Astfel, prima poezie publicată, ***Salutalion,*** va fi a doua din serie şi va fi dedicată soţiei sale, Vivien, după o lungă perioadă de separare a soţilor, într-un moment de dezorientare şi slăbiciune a autorului, care astfel şi-a încălcat un angajament ferm faţă de o hotărâre nestrămutată. Prima va fi publicată în 1928, iar a treia în 1929. Cele trei secţiuni care au urmat au fost scrise pentru a rotunji întregul, Titlurile ultimelor trei erau recrutate din ***Divina Comedie,*** iar întregul împrumuta condiţia purgatorială a secţiunii a patra. Purificarea prin ardere este opţiunea sufletului individual, ea constituind un angajament de implicare şi cooperare în acest chinuitor proces al expierii. Probabil că asamblarea secţiunilor a imprimat un ritm şi o tensiune de un tip aparte. Southam, în ghidul său inestimabil, îl citează pe Ivor Armstrong Richards, care încă din 1926, în a doua ediţie a lucrării sale ***Principles o/Literary Criticism,*** vorbeşte în ***AppendixB. The Poetry o/T. S. Eliot*** despre ipostazele organizării interne specifice poeziei, după ce în prealabil Eliot a abandonat, sfărâmând, asocierea liberă a ideilor ca modalitate de concatenare a textului modernist (mai ales în proză), optând pentru o „muzică a ideilor", mutând accentul de pe o comunicare a substanţei ideatice pe o sugerare a unui tip de atitudine congruentă cu simţirea, specific muzicii. Eliot la rându-i, scriind în 1930 despre propria traducere a ***poemului Anabasis*** de St-John Perse, atrage atenţia asupra faptului că există două tipuri de logică, a conceptelor şi a imaginaţiei. Cea de a doua împreună cu muzica ideilor determină condiţiile favorizante pentru compunerea poetică.

3 Tematica agregatului ***Miercurea Cenuşii*** este dată de condiţia specială a convertitului care încearcă să articuleze noua sa credinţă şi viziune. Totodată el este conştient de propriile limite şi păcate ale trecutului. Conştiinţa vinii este acută mai ales din cauza eşecului înregistrat de căsnicia alături de Vivien. Aceasta traversează şi ea, pe lângă conştiinţa încălcării jurământului conjugal în legătura ce şi-a îngăduit-o la un moment dat cu Bertrand Russell, o înrăutăţire evidentă a echilibrului sufletesc pe fondul părăsirii căminului de către soţul ei la care ţinea şi în a cărui carieră artistică şi intelectuală investise devotament şi credinţă. Motivul central al poemului este scara ce urcă muntele Purgatoriului: o scară alcătuită din şiruri determinate de trepte, cu platforme între ele, de pe care se iniţiază noi etape şi mai ales schimbări de direcţie. Drumul purificării şi ispăşirii este anevoios, punând la încercare credinţa şi încrederea în sine, ce va necesita verificări şi ajutoare. Rugăciunea este alt motiv central al traseului de acoperit. Fără sprijinul scontat venit din parte Sfintei Fecioare - o permanenţă a sensibilizării spirituale cultivate de Biserica Catolică - proiectul purgatorial al fiecărui individ n-ar avea cum să treacă testele prevăzute şi asumate. Sursele aluzive sunt crâmpeie esenţiale din Biblie, recrutate atât din Vechiul, cât şi din Noul Testament, din ***Divina Comedie*** (dar şi din textul dantesc ce o premerge, ***Vita Nuova -*** de unde şi tema subsidiară a iubirii ce străbate întregul poem, fapt cel are in comun cu ciclul ***Cvartetelor);*** de asemenea, o serie de texte aparţinând poeţilor premergători şi contemporani lui Dante sunt părtaşe la polifonia vocilor invocate. în fine, a treia sursă ce contribuie la textura şi timbrul poemului ***Miercurea Cenuşii*** sunt strălucitele predici ţinute de episcopul Lancelot Andrewes în diferiţi ani cu ocazia oficierii slujbei pentru a marca începutul postului de întâmpinare a patimilor Mântuitorului, în prezenţa regelui lacob I, capul Bisericii Anglicane. Toate aceste „idei muzicale" formează un câmp intertextual bogat şi dens. întreaga partitură a lui T.S. Eliot primeneşte la 1930 lirismul modernist englez.

MARINA (p. 244)

1 Eliot, potrivit lui Southam, considera regăsirea la maturitate a Marinei, copila lui Perlele pierdută ***în*** pruncie, din actul V, scena 1 a piesei Iui Shakespeare ***Fetide, regele Tirului,*** drept cea mai înaltă reuşită a dramatismului scenei recunoaşterii în literatură.

2 Motto: „Ce-i, oare, acest loc, această ţară, această parte a lumii?" Hercule, în piesa ***Hercules Furens*** (v. 1138) de Seneca.

CORURILE DIN „STANCA" (p. 295)

1 Text compus între octombrie 1933 şi martie 1934. Spectacolul s-a jucat la Sadler's Wells Thealre din Londra între 28 mai şi 9 iunie 1934, iar textul a văzut lumina tiparului în 1934. Piesă de inspiraţie biblică, narând convertirea Londrei sub Mellitus în 605 d.Cr. Unul dintre personaje este numit The Rock (Sf. Apostol Petru), ecliivalennil românesc putând fi Părintele Stâncă sau Părintele Temelie (Matei **16,** 18). în acelaşi timp, potrivit ailor pasaje din Biblie, Stânca este Cristos **(1** Corinteni. 10.4) sau. potrivit Vechiului Testament, Dumnezeu însuşi (Cartea a doua a Regilor 22, 3).

T.S. Eliot afirmă că numai ***Corurile*** sunt opera sa originală. în rest el s-a angajat să scrie dialogurile unui scenariu semnat de alt autor, E. Martin Browne, pentru un consorţiu format din 45 de biserici din Londra care aveau nevoie de fonduri.

ŞTEFAN STOENESCU

PATRU CVARTETE (p. 335)

1 ***Burnt Norton*** (1935) - vechi conac din Ebrington, Gloucestershire, lângă orăşe-lul-târg Chipping-Camden, vizitat dc Eliot în vara anului 1934. Epitetul se trage de la incendierea conacului de către proprietarul său, Sir William Kettle, în octombrie 1741. Cele două mottouri din Heraclit sunt aplicabile întregului ciclu. Secţiunea întâi conţine, printre altele, unele reminiscenţe din Lewis Carroll ***(Through thelooking Glass);*** partea lirică din secţiunea a doua reia sugestii din Mallarmé ***(M'introduire dans ton histoire...).*** în partea a treia şi a patra apar motive din scrierile lui San Juan de la Cruz (tema nopţii şi ..icoana celor zece trepte" ale contemplării). Meditaţie asupra timpului şi eternităţii, mişcării şi nemişcării, iubirii şi vidului sufletesc, toate rezolvabile în paradoxalul „punct fix".

2 „Există un Logos universal, dar cei mai mulţi oameni trăiesc ca şi cum şi-ar fi ei înşişi lege" (gr.).

3 „Drumul în sus şi drumul în jos sunt unul şi acelaşi" (gr.). Aici, ca şi în nota de mai sus, se citează fragmente din celebra colecţie ***Fragmente der Vorsokratiker*** de Hermann Diels, ed. 1.1903, ed. a V-a, revizuită de Walther Kranz, 1934-1937.

4 ***East Coker*** (1940) - „Titlul reia numele unui cătun din Somerset [lângă Jeovil, la vreo 20 de km de litoralul Mânecii, ***n. n.***) unde familia mea a trăit aproape două veacuri. Prima secţiune conţine câteva fraze în engleza Tudorilor. extrase din ***The Gouvernour*** de Sir Thomas Elyot, nepot de-al lui Simon Elyot sau Eliot din acest sat. Secţiunea a treia conţine câteva rânduri adaptate după ***Urcarea pe muntele Cârmei \la subida del monte Cârmei*** a lui loan al Crucii, ***n. n.\.*** E posibil ca imaginile din prima secţiune (deşi luate chiar din cătun) să fi fost influenţate de reminiscenţe din ***Germelshausen*** (de Friedrich Gerstăker, ***n.n.}*** pe care multă vreme nu-l citisem. Nu cred că poemul necesită sau poate suscita şi alte explicaţii în afară de acestea." (Dintr-o scrisoare a lui Eliot către H.W. Hăusermann, autor al unui articol despre ***Fast Coker,*** citat în Grover Smith, Jr., ***T. S, Eliot's Poetry and Plays. A Study in Sources and Meaning,*** The University of Chicago Press, 1958, p. 264.) Meditaţie asupra timpului care curge distrugând, cu ecouri din Ecleziast, 3. asupra mişcărilor ciclice sfârşite în moarte, asupra limbajului poetic şi salvării prin contemplarea plină de iubire, în afara timpului.

5 ***The Dry Salvages*** (1941) - semnificaţia titlului e lămurită de autor. Fluviul e Mississippi, lângă care s-a născut. La Cape Ann a fost pe când era elev. Meditaţia se desfăşoară sub semnul găsirii „punctului fix" prin acţiunea obişnuită, idee sprijinită printr-o largă referire la ***Bhagavadgită.*** Fapta dreaptă a omului dinamic, înscrierea lui în eternitate prin Fiul omului, şi, în timp, prin propria-i acţiune reprezintă mântuirea necesară.

6 ***Little Gidding*** (1942, octombrie) - lăcaş in Huntingdonshire, vizitat de Eliot în primăvara anului 1936, a fost sediul unei comunităţi religioase anglicane, întemeiată în 1625 de Nicholas Ferrar şi împrăştiată de puritani. Oaspeţi i-au fost poeţi ca George Herbert şi Richard Crashaw, şi, în trei rânduri, ultima oară rugind de urmărirea Iui Cromwell, regele Carol I. Străbătut de tema accesului prin temporal şi trecător la eternitate, a inserării în universal prin particular, a izbăvirii omului de focul pedepsitor prin cel purificator, iar de acesta prin focul iubirii. Simboluri ale lumii morţii luate din bombardamentele asupra Londrei din cel de-al Doilea Război Mondial în pasajul liric ***The Dove... -***porumbel, hulub, având semnificaţia mitică pe care am semnalat-o şi putând constitui şi

7 aluzie la avioanele germane ***Taube*** (= porumbel), anunţat de impresionanta cadenţă dantescă, în sinuli-tcrţine (neriraate), cu bogată reţea aluzivă. Mai departe, aluzii la anahoreta engleză din secolul al XlV-lea, Dame Julian of Norwich, autoarea ***aXVIReve-lations of Divine Iove*** („Synne is behovabil, but al shai be wel & al shal be wel & aî manner of ttuiig shal be wel"), la Ferrar, la moartea pe eşafod a regelui Carol I, Ia Crashaw, mort în străinătate, şi la Milton, orb, într-o defilare a unor adversităţi împăcate în moarte Şi al căror singur folos pentru cel de acum e că-i oferă o pildă şi un simbol pentru propria-

8 viaţă activă. Reluând motive din primele cvartete, piesa şi totodată ciclul se încheie sugerând posibilitatea împăcării supreme, mântuirea de timp prin cunoaşterea Unicului în multiplicitate, a Eternului în temporal.

SORIN MĂRCULESCU

*

Contents

Cuprins

PRUFROCK AND OTHER OBSERVATIONS - 1917 ..... **44**

The Love song of J. Alfred Prufrock **46**
Portrait of a Lady **56**
Preludes 66
Rhapsody on a Windy Night 72
Morning at the Window 78
The 'Boston Evening Transcript[1] ..... 8°
Aunt Helen 82
Cousin Nancy ..... ^
Mr. Apollinax 86
Hysteria 88
Conversation Galante 90
La Figlia Che Piange **92**

POEMS - **1920** **94**

Gerontion **96**
Burbank with a Baedeker: Bleistein with a Cigar **102**
Sweeney Erect **106**
A Cooking Egg 110
Le Directcur **1*4**
Mélange Adultere de Toute 116
Lune de Miei 118
The Hippopotamus ***20**
Dans le Restaurant ..... !24
Whispers of Immortality 128
Mr. Eliot's Sunday Morning Service 132
Sweeney Among the Nightingales **136**

THE WASTE I AND - 1922 140

I. The Burial of the Dead 142
IL A Game of Chess 148
Prefață de Ştefan Stoenescu 5
Cronologie de Ioana Zirra 25
Nolă asupra ediţiei de Denisa Comănescu 43

PRUFROCK ŞI ALTE OBSERVAŢII - 1917 45

Cântecul de dragoste al lui *J.* Alfred Prufrock (trad. Mircea Ivănesoi) 47
Portretul unei doamne (trad. Mircea Ivanescu) 57
Preludii (trad. Mircea Ivănesoi) 67
Rapsodie într-o noapte cu vânt (trad. Mircea Ivanescu) 73
Devreme, la fereastră (trad. Şerban Foarţă) 79
„Bostonianul de seară" (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 81
Mătuşa Helen (trad. Şerban Foarţă) 83
Verişoara Nancy (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 85
Domnul Apollinax (trad. Mircea Ivanescu) 87
isterie (trad. Mircea Ivanescu) 89
Conversation Galante (trad. Mircea Ivanescu) **91**
La Figlia Che Piange (trad. Mircea Ivanescu) **93**

POEME - 1920 95

Gerontion (trad. Mircea Ivanescu) 97
Burbank cu un Baedeker... (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 103
Sweeney Erect (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 107
Un ou stătut (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 111
Le Directeur (trad. Şerban Foarţă) 115
Melange adultere de tout (trad. Şerban Foarţă) 117
Lune de Miel (trad. Şerban Foarţă) **119**
Hipopotamul (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 121
în restaurant (trad. Şerban Foarţă) 125
Şoapte despre nemurire (trad. Mircea Ivanescu) 129
Slujba de duminică a dlui Eliot (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) ... 133
Sweeney printre privighetori (trad. Mircea Ivanescu) 137

TĂRÂMUL PUSTIIT - 1922 (trad. Mircea Ivanescu) 141

I. îngroparea morţilor 143
II. O partidă de şah **149**

III. The Fire Sermon **156**
IV. Death by Water **166**
V. What the Thunder said 168

THE HOLLOW MEN- 1925 188

ASH-WEDNESDAY - 1930 ..... **206**
I. Because I do not hope to turn again 208
II. Lady, three white leopards sat under a juniper-tree **212**
HI. At the first turning of the second stair **216**
IV. Who walked between the violet and the violet 218
V. If the lost word is lost, if the spent word is spent **222**
VI. Although I do not hope to turn again **226**

ARIEL POEMS 230
Journey of the Magi - **1927** **232**
A Song for Simeon - 1928 236
Animula - **1929** 240
Marina - 1930 244
The Cultivation of Christmas Trees - 1954 248

UNFINISHED POEMS 252
Coriolan 252
I. Triumphal March **254**
II. Difficulties of a Statesman 258

MINOR POEMS 262
Eyes that last I saw in tears 264
The wind sprang up at four o'clock **266**
Five-Finger Exercises **268**
/, lines to a Persian Cat 270
// Lines to a Yorkshire Terrier 272
III. Predica focului 157
IV. Moartea pe ape 167
V. Ce spune tunetul 169
Note (T.S. Eliot şi Mircea Ivănescu) 176

OAMENI GĂUNOŞI / CEI GOI PE DINĂUNTRU 189
Oameni găunoşi - 1925 (trad. Mircea Ivănescu) 191
Cei goi pe dinăuntru - 1925 (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 199

MIERCUREA CENUŞII - 1930 (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) . 207
I. Pentru că nu mai am speranţa de-a mă-ntoarce 209
II. Mărie, Maică-a Domnului şi Doamnă 213
III. La primul cap de scară de la catul 217
IV. Şi cine trece printre violete 219
V. Dacă şi cuvântul pierdut este pierdut 223
VI. Cu toate că nu sper a mai mă-ntoarce 227

POEMELE ARIEL 231
Drumul magilor - 1927 (trad. Mircea Ivănescu) 233
Cânt pentru Simeon - 1928 (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 237
Animula - 1929 (trad. Mircea Ivănescu) 241
Marina - 1930 (trad. Mircea Ivănescu) 245
Pomul de Crăciun - 1954 (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 249

POEME NETERMINATE 253
Coriolan (trad, Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 253
I. Marcia trionfale 255
II. Necazurile unui om de stat 259

POEME MINORE 263

Ochii pe care i-am văzut înlăcrămaţi ultima oară (trad. Mircea Ivănescu) 265
Vântul porni la ora patru (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 267
Exerciţii pentru cinci degete 269
/ Versuripentru un mâţpersian (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) . 271
//. Versuri pentru un terrier (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 273

///. *Lines to a Duck in the Park* 274
1V. Lines to Ralph Hodgson Esqre. 276
V. Lines for Cuscuscaraway and Mirza MuradAU Beg 278

Landscapes 280
I. New Hampshire 282
//. Virginia 284
M.Usk 286
TV. Rannock, by Glencoe 288
V. Cape Ann 290
Lines for an Old Man **292**

CHORUSES FROM THE ROCK' - **1934** **294**
I. The Eagle soars in the summit of Heaven 296
II. Thus your fathers were made **306**
III. The Word of the LORD came unto me, saying 312
IV. There are those who would build the Temple 318
V. 0 Lord, deliver me from the man of excellent intention and impure heart **320**
VI. It is hard for those who have never known persecution 322
VII. In the beginning GOD created the world 326
VIII. **0** Father we welcome your words **332**
IX. Son of Man, behold with thine eyes, and hear with thine ears 336
X. You have seen the house built, you have seen it adorned 340

FOUR QUARTETS 344
Burnt Norton - **1935** 346
East Coker - 1940 ..... **360**
The Dry Salvages - 1941 ..... **376**
Little Gidding - **1942** **394**
HI ţ^n^n/raora^vc^ - - 275

W. Versuri pentru Ralph Hodgson Esqre. (trad. Şerban Foarţă&Adriana<!armen Racoviţă)... 277 ***V. Versuri pentru Cuscuscaraway şi Mirza Murad AliBeg*** (trad. Şerban Foarţă). . . 279

Privelişti 281
/. New Hampshire (trad. Şerban Foarţă) 283
//. Virginia (trad. Şerban Foarţă) 285
///. Usk (trad. Şerban Foarţă) 287
IV. Rannoch. lângă Glencoe (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 289
V. Cape Ann (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 291
Versuri pentru un bătrân (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 293

CORURILE DIN „STÂNCA" - **1934** (trad. Şerban Foarţă & Adriana-Carmen Racoviţă) 295
I.Hălăduie Pajura în slava Cerului 297
II. într-astfel au ajuns strămoşii tăi 307
III. Cuvântul DOMNULUI a pogorât asupră-mi, grăind astfel 313
LV. Sunt unii ce vor ca Templul să fie înălţat **319**
V. O, Doamne, izbăveşte-mă de omul de bine, dar cu inima spurcată **321**
VI. E anevoie pentru cine ignoră persecuţia 323
VII. Dumnezeu, la început, a făcut lumea 327
VIII. O. Doamne,-n inimă cuvintele-ţi primim 333
IX. Fiu al Omului, deschideţi bine ochii, urechile deschide-ţi-le bine 337
X. Vâzut-ai casa ridicată, văzui-o-ai împodobită ..... 3**^1**

PATRU CVARTETE (trad. Sorin Mărculescu) 3*5
Burnt Norton - 1935 347
East Coker-1940 361
The Dry Salvages - 1941 377
Little Gidding - 1942 395

Note (Ştefan Stoenescu; Sorin Mărculescu) 413